

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 56

25'inci Birleşim
8 Aralık 2020 Salt

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	14
II.- GELEN KÂĞITLAR	17
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	27,52,74,107,124,158,163, 197
<i>A) KANUN TEKLİFLERİ</i>	<i>27:51,53:73,74:103,107:118, 124:151,158:162,163:195, 197:218</i>
1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)	27:51,53:73,74:103,107:118, 124:151,158:162,163:195, 197:218

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231)

27:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
197:218

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

27:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,199:200

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

27:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,199

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

27:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,200

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,200:201

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,200

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,200:201

C) ANAYASA MAHKEMESİ 28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,201:202

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,201

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,53:73,74:103,107:118,
124:151,158:162,163:195,
198:199,202

Ç) SAYIŞTAY 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,158:162,164:195,
198:199,202

1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,158:162,164:195,
198:199,202

2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,158:162,164:195,
198:199,202

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,203

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,203

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,203

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,203:205

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,203:205

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,53:73,75:103,107:118,
124:151,159:162,164:195,
198:199,205

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

28:51,54:73,75:103,107:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,206:207

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim

Bütçesi

28:51,54:73,75:103,107:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,206

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim

Kesin Hesabı

28:51,54:73,75:103,107:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,206:207

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,207:208

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim

Bütçesi

28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,207

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim

Kesin Hesabı

28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,207:208

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,208:209

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,208

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,208:209

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,209:210

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,209

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,209:210

1) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,210:211

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,210

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
198:199,210:211

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,211:212

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,211

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı 28:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,211:212

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,212:213

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî
Yönetim Bütçesi

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,212

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,212:213

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,213:214

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,213

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

29:51,54:73,75:103,108:118,
125:151,159:162,164:195,
199,213:214

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,159:162,165:195,
199,214:215

1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,159:162,165:195,
199,214

2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,159:162,165:195,
199,214:215

M) TÜRK DİL KURUMU

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,215:216

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,215

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,215:216

N) TÜRK TARİH KURUMU

29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,216:217

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,216

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 29:51,54:73,76:103,108:118,
125:151,160:162,165:195,
199,216:217

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI 29:51,55:73,76:103,108:118,
126:151,160:162,165:195,
199,217:218

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 29:51,55:73,76:103,108:118,
126:151,160:162,165:195,
199,217

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 29:51,55:73,76:103,108:118,
126:151,160:162,165:195,
199,217:218

IV.- AÇIKLAMALAR**51,73,103,106,120,122,155,**

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın Covid-19 nedeniyle bugün Kapadokya konuşmasını yapamayacağına ilişkin açıklaması 157,196
51:52

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 73:74

3.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 74

- 4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 103
- 5.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 106:107
- 6.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, RTÜK'ün özerk, anayasal ve tarafsız bir kurum olması gerektiğine, şu anda AKP'nin medya sansür kurulu olarak çalıştığına, RTÜK Başkanının derhâl istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 120:121
- 7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, terör örgütlerinin en çok istediği şeyin devletin hukuk dışına çıkması olduğuna, demokrasinin bir tepki ve protesto rejimi olduğuna, Alevilere yönelik ayrımcılığın hep var olduğuna, RTÜK'ün demokrasi normlarına çekilmesinin bir zaruret olduğuna ilişkin açıklaması 122:123
- 8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, bir milletvekilinin bedelli askerliğiyle ilgili meselede kusurun Meclis Başkanlığında olduğuna ilişkin açıklaması 155:156
- 9.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın TBMM Başkanlığının Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesini ihlal ettiğine dikkat çektiğine, bunun üzücü bir durum olduğuna, meselenin daha fazla uzatılmasının bir anlamı olmadığına ilişkin açıklaması 157:158
- 10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Hükûmetin 1997 yılında temeli atılan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunun iktidarda olduğu on sekizinci yılda bitirilmesini bir başarı olarak anlatmasının kültür ve sanat hizmetlerinden ne kadar uzak olduğunu gösterdiğine ilişkin açıklaması 196
- 11.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 196
- 12.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, aynı işi yapan Meclis personeli arasındaki farklılıkların toplu iş sözleşmesiyle en kısa sürede çözülmesini umduğuna, milletvekili danışmanlarının sıkıntılarıyla ilgili taleplerini de belirtmek istediğine ilişkin açıklaması 197

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

103

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, kürsüden yapılan konuşmalara yapılacak eleştiri ya da sataşma nedeniyle söz taleplerini o grubun konuşmaları tamamlandıktan sonra karşılayacağına, azami dikkat gösterilirse görüşmelerin rahat bir şekilde yürütülebileceğine ilişkin konuşması

103:104

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

104,118,121,151,156,162

1.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

104:106

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

118:120

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

121:122

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

151:153

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

153:154

6.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

154:155

7.- TBMM Başkanı Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında TBMM Başkanlığına ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

156:157

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel'in 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşması nedeniyle konuşması

162:163

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

219

- 1.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, KYK kredi borcu olan kişilere ve borçların yeniden yapılandırılması için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36107) 219:220
- 2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 27. Dönem milletvekillerinden bedelli askerlik hizmetinden yararlanan bulunup bulunmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36244) 221:223
- 3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, yasa dışı sanal kumar sitelerinin ihbarı için ödül sistemi uygulanması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/36323) 224:225
- 4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, THY'nin yeni akaryakıt anlaşmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/36324) 226:227
- 5.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta 02 Sporun antrenmanlarını yapabilmesi için gereksinim duyduğu spor tesisine ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36553) 228:229
- 6.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, üniversite mezunu olan kişilerden KYK borcu olanlara dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36704) 230:231
- 7.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, TBMM Başkanlık Konutunun Cumhurbaşkanı Yardımcısı'na tahsis edileceği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/36776) 232:233
- 8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, 27. Dönem milletvekillerinden Covid-19 testi pozitif çıkan veya tedavi görenlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36777) 234:235

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 12.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop, 2021 yılı bütçe görüşmelerinin millete ve devlete hayırlara vesile olmasını dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 230), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S.Sayı: 231) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi ve tekliflerin 1'inci maddeleri okundu.

İstanbul Milletvekili Erkan Baş, İç Tüzük'ün 63'üncü maddesine göre, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop'u usule uymaya davet etmek üzere bir usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, bütçe görüşmelerinde hem turlarda hem maddelerde gruplarına düşen konuşma haklarından Mecliste grubu bulunmayan siyasi partilerinin taleplerini karşıladıklarına, bütçenin tümü üzerinde grubu bulunmayan siyasi partilerin de söz hakkı olduğuna,

Ankara Milletvekili Mustafa Destici, şahsına yapılan ithamları kabul etmediğine, milletten aldığı güçle Mecliste olduğuna,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, grubu bulunmayan siyasi partilere konuşma hakkı verme konusunda bir sıkıntılar olmadığını, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'ye sataşmadıklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın söz hakkına ilişkin verdiği dilekçenin işleme alınıp alınmayacağı hususunda usul görüşmesi yapıldı. Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop, tutumunu şimdilik değiştirmedikçe ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop, tutanakların Türkçe tutulduğuna, hatip başka bir dilde konuştuğunda "Bu bölümde/bölmelerde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime/kelimeler ifade edildi." diye not düşüldüğüne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop, tutanakların önce ham olarak tutulduğuna, daha sonra nihai şeklinin verildiğine ve resmîleştiğine, (x)'in dipnot için kullanıldığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Pervin Buldan'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ankara Milletvekili Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İzmir Milletvekili Kemal Kılıçdaroğlu'nun 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Mustafa Destici'nin 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un 230 sıra sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 231 sıra sayılı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap

Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında CHP'ye sataşmasına ilişkin bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 8 Aralık 2020 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.17'de son verildi.

Mustafa ŞENTOP

Başkan

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No:44

8 Aralık 2020 Salı

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2002-2020 yılları arasında Adıyaman ilinin kamu yatırımlarından yararlanma sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36072)

Adalet Bakanlığı

2.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, İzmir'de yaşanan deprem nedeniyle adli yargı ve avukatlar için adli yargı ve savcı adaylığı ile idari yargı hakim adaylığı sınavlarının ileri bir tarihe ertelenmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36078)

3.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cezaevleri disiplin kurulları tarafından mahkumlara verilen cezalara ve bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36079)

4.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Madımak Otelinde yaşamını yitiren Hollanda vatandaşı bir kişiyle ilgili dava sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36080)

5.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, boşaltılan Adıyaman E Tipi Kapalı Cezaevinin personelinin durumuna ve yeni cezaevi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36081)

6.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman E Tipi Kapalı Cezaevinin boşaltılmasıyla diğer cezaevlerine yapılan nakillere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36082)

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

7.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, itfaiyecilerin özlük haklarında iyileştirme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36083)

8.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 2010-2020 yılları arasında Adıyaman ilinde sosyal ve ekonomik desteklerden yararlanan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36084)

9.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da SGK güvencelerinden yararlanan ve yararlanmayan kişi sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36085)

10.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanlığın gerekli şartları taşımayan kişilere engelli aylığı ödemesi yaptığı yönünde Sayıştay 2019 Yılı Denetim Raporunda yer alan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36086)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

11.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş ilinde olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36087)

12.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, itfaiyecilerin özlük haklarında iyileştirme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36088)

13.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, İzmir'de meydana gelen depreme ve hasarlı olduğu tespit edilen binalarla ilgili çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36089)

14.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin OSB'ye dahil edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36090)

15.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, afet riski altında olduğu belirlenen alanlara ve alınan yıkım kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36091)

16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'da son 3 yıl içinde satılan ve kiralanan kamu arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36092)

17.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Silifke Belediyesine çöp konteyneri yardımı yapıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36093)

Dışişleri Bakanlığı

18.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Madımak Otelinde yaşamını yitiren Hollanda vatandaşı bir kişiyle ilgili dava sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36094)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 30 Ekim-4 Kasım 2020 tarihleri arasında Aydın ilinde borçları nedeniyle elektriği kesilen hane sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36095)

20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman-Kahta-Karakaya EİH yenileme işi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36096)

21.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde yapılması planlanan Kahta TM İş projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36097)

22.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Tokat'ın Erbaa ilçesindeki bazı yaylalarda başlanacağı duyurulan altın madeni arama faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36098)

23.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ile ilgili Sayıştay 2019 Yılı Denetim Raporunda yer alan bazı bulgulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36099)

24.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ile ilgili Sayıştay 2019 Yılı Denetim Raporunda yer alan bazı bulgulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36100)

25.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, satış işlemi gerçekleştiren ve Elektrik Enerjisi Fonu ödemelerini yapmayan veya eksik yapan şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36101)

26.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, Mersin'in Anamur ilçesinde meydana gelen bir orman yangınına ve bölgedeki elektrik dağıtım hattının bakım ve onarım işlerinin yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36102)

27.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Anamur ilçesinde bazı mahallelerde meydana gelen yangına ve trafo ve hat bakımlarının yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36103)

28.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın'ın Karpuzlu ilçesine bağlı Ömerler Mahallesi'nde yapılacağı iddia edilen maden arama faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36104)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

29.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da bulunan yüksek öğretim yurtlarına ve yurtlar için ödenen kira miktarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36105)

30.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, teknik şartnamedeki standartları taşımadığı halde Bakanlık tarafından kiralanan binalara ve yurt binalarının Deprem Yönetmeliğine uygunluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/36106)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

31.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, ABD hazinesine bağlı Mali Suçları Araştırma Ağı'na ait belgelerde yer alan bilgiler kapsamında MASAK tarafından yapılan işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36108)

32.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, son beş yılda bastırılan madeni hatıra paralarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36109)

İçişleri Bakanlığı

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36110)

34.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, itfaiyecilerin özlük haklarında iyileştirme yapılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36111)

35.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Türkiye genelindeki koruma polislerine ve koruma tahsis edilen sivil vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36112)

36.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Hatay ilinde olası bir depreme karşı alınması gereken önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36113)

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bazı Türk Kızılay yöneticilerine Bakanlık tarafından verilen para cezalarına ve gerekçelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36114)

38.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Duranlar köyünde bir kişinin yaşamını yitirdiği olayla ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36115)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

39.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan tarihi kervansarayın restore edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36116)

40.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Sıratut Camii onarım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36117)

41.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Akıncılar Köyü Camii yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36118)

42.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Musalla Camii restorasyon işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36119)

43.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Çarşı Camii restorasyon işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36120)

44.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Hocaömer Camii yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36121)

45.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Arkeoloji ve Panaroma Müzesi ve Kahta Yeni Kale Restorasyonu çalışmalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36122)

46.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da bulunan ve sit alanı olan Palanlı Mağarasının korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36123)

Milli Eğitim Bakanlığı

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, okullarda rehberlik hizmeti verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36124)

48.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, İzmir'de meydana gelen depremden etkilenen okullara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36125)

49.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması öngörülen Halk Eğitim Merkezi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36126)

50.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması planlanan Hatice Taşar Özel Eğitim Okulu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36127)

51.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde yapılması öngörülen Körgüden ve Karatılbe köylerindeki lojman ve anaokulu projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36128)

52.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Sincik ilçesinde yapılması öngörülen Yarpuzlu Köyü 4 Daireli Lojman Yapımı ve Tut ilçesinde yapılacak ortaokul projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36129)

53.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Samsat ilçesinde yapılması planlanan Anadolu İmam Hatip Lisesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36130)

54.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması öngörülen Manas Evleri İlkokulu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36131)

55.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhhan ilçesinde yapılması planlanan ortaöğretim öğrenci pansiyonu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36132)

56.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesinde yapılması planlanan lojman projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36133)

57.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhhan ilçesi Yeşiltepe köyünde yapılması planlanan lojman projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36134)

58.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Besni Merinos Ali Erdemoğlu Fen Lisesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36135)

59.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 6 Eylül 2020 tarihinde yapılan KPSS ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36136)

60.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, yurt dışındaki üniversitelerden pandemi gerekçesiyle Türkiye'deki özel üniversitelere yapılan yatay geçişlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36137)

61.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul'da bulunan okullara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36138)

Milli Savunma Bakanlığı

62.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, askeri birliklerde görülen Covid-19 vakalarına ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36139)

Sağlık Bakanlığı

63.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastanelerinde eksik alınan hizmet karşılığı yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36140)

- 64.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36141)
- 65.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36142)
- 66.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ve hastanelerin doluluk oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36143)
- 67.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ve uygulama projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36144)
- 68.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ve hastaneleri yapan firmalara tanınan KDV istisnasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36145)
- 69.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Bilkent Şehir Hastanesinin taahhüt edilen zamanda tamamlanamaması nedeniyle oluşan zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36146)
- 70.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için yapılan sözleşmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36147)
- 71.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri için şirketlerin taahhüt edip teslim etmediği tıbbi ekipmanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36148)
- 72.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, şehir hastaneleri ile birlikte teslim edilmesi gereken trijenerasyon ve heliport tesislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36149)
- 73.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36150)
- 74.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde yapılması öngörülen Toplum Ruh Sağlığı Merkezi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36151)
- 75.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36152)
- 76.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde yapılması öngörülen 30 ünitelik ağız ve diş sağlığı merkezi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36153)
- 77.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36154)
- 78.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması öngörülen Merkez Sağlık Müdürlüğü Hizmet Binası ile Petrol Mahallesi Ortak Sağlık Güvenlik Birimi projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36155)
- 79.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması planlanan Şerefli Sağlık Evi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36156)
- 80.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Yazıbaşı Köyü Sağlık Evi projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36157)
- 81.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Yenimahalle 6 Hekimli Aile Sağlığı Merkezi projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36158)
- 82.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36159)

83.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36160)

84.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez'de Fatih Mahallesi 5 Hekimli Aile Sağlığı Merkezi yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36161)

85.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması planlanan Alitaş Mahallesi 7 Hekimli Aile Sağlığı Merkezi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36162)

86.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesinde sağlık hizmetleri alanında yapılması planlanan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36163)

87.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilindeki hekim ve sağlık merkezi verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36164)

88.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk İzleme Merkezi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36165)

89.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da yapılması planlanan 150 Yataklı Devlet Hastanesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36166)

90.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez'de yapılacak olan Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36167)

91.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilindeki ve Türkiye genelindeki SMA hastası sayısına ve bu konuda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/36168)

92.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilindeki ve Türkiye genelindeki çölyak hastalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36169)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, SMA hastalığının tedavisi için kullanılan ilaçların teminine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36170)

94.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hastalığın türlerine göre SMA hastası sayısına ve tip 2 ve tip 3 hastaların ilaçlarının karşılanma durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/36171)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

95.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Türkiye Uzay Ajansının faaliyetlerine ve harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36172)

96.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde yapılması öngörülen Gölbaşı 2. Etap OSB Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36173)

97.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Kahta OSB projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36174)

98.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü ve Laboratuvar binasının yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36175)

99.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Mermer İhtisas OSB projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36176)

100.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Besni OSB projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36177)

101.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman OSB projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36178)

102.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Küçük Sanayi Sitesine yeni bir yer tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36179)

103.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin OSB'ye dahil edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36180)

104.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Türk Patent ve Marka Kurumuna yapılan patent başvurularına ve çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36181)

105.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporunda Bakanlık tarafından verilen idari para cezalarına dair yapılan tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36182)

Tarım ve Orman Bakanlığı

106.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçilere verilen hibe ve desteklerin yeterliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36183)

107.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2018 yılından itibaren ülkemizde kurulan soğuk hava depolarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36184)

108.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, şeker pancarı alımı taban fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36185)

109.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Sultansuyu Tarım İşletmesi Müdürlüğündeki binalar için yıkım kararı alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36186)

110.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ülkemizdeki glifosat kullanım verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36187)

111.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde yapılması planlanan Gömükan Barajı sulama projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36188)

112.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilinde yapılması planlanan Kapıdere Devriasyonu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36189)

113.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması öngörülen Koçali Barajı Sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36190)

114.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesinde yapılması planlanan kuşaklama kanalı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36191)

115.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Samsat ilçesinde yapılması öngörülen Samsat Pompaj Sulaması 2. Kısım projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36192)

116.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman-Recep içme suyu isale hattı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36193)

117.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Koçali Sulaması Yaklaşım Kanalı ve Tüneli projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36194)

118.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Atatürk Baraj Gölü Bebek 1 Pompaj Sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36195)

119.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Koçalı Sulaması Ana İletim Hattı projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36196)

120.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Samsat Pompaj Sulaması 1. Kısım Pompa İstasyonu İkmali 2. Kısım projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36197)

121.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapılması planlanan Gömükan Barajı Sulaması Ana İletim Hattı ve Balyan Tüneli projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36198)

122.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesinde yapılması planlanan Çifthisar göleti ve sulaması ikmali projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36199)

123.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Kahta ilçesinde yapılması planlanan Büyükçay Barajı ve Sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36200)

124.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çetintepe Barajı göl alanında kalan Savran Köprüsü yapımı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36201)

125.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Eğriçay Deresi yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36202)

126.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çetintepe Barajı ikmali projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36203)

127.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Besni Barajı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36204)

128.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Besni-Gölbaşı içme suyu isale hattı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36205)

129.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Çetintepe Barajı ile Adıyaman Göksu Araban 1. Merhale projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36206)

130.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Akçalı 1-2 göleti projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36207)

131.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde yapılması planlanan Çelik göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36208)

132.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Merkez Akçalı 1 ve Akçalı 2 göleti sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36209)

133.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Sincik ilçesinde yapılması planlanan Arıkonak göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36210)

134.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesine yapılması planlanan Pınaryayla göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36211)

135.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhana ilçesinde yapılması planlanan Çelikhana sulaması şebekesi projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36212)

136.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde yapılması planlanan Balkar göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36213)

137.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman göletleri ve yüs sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36214)

138.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman gölet sulamaları projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36215)

139.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman il merkezi kuşaklama kanalı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36216)

140.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Çelikhana ilçesinde yapılması planlanan Yeşiltepe göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36217)

141.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde yapılması planlanan Çınarlıgöl göleti ve sulaması projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36218)

142.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Besni ilçesinde yapılması planlanan Akpınar göleti projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36219)

143.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Merkez ilçesinde yapımı devam eden Koçalı Barajı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36220)

144.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gömükan Barajı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36221)

145.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da üretilen kuru üzümün TMO tarafından alınması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36222)

146.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Keşap Deresi üzerine inşa edilen Duttubi Köprüsü'ne ve yapılan ölçümlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36225)

147.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Mersin'in Anamur ilçesinde meydana gelen bir orman yangınına ve bölgedeki elektrik dağıtım hattının bakım ve onarım işlerinin yapılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36226)

148.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, hububat ithalatında sıfır gümrük vergisi uygulamasına ve buğday piyasasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36227)

149.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Anıtlı Baraj inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36228)

150.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Anamur ilçesi Uçarı Mahallesi'nde meydana gelen yangın nedeniyle mağduriyetlerin giderilmesi için nakdi yardım yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36229)

151.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana'nın bazı ilçelerinde sulama olanaklarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36230)

152.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, tarımsal üretimde girdi fiyatlarındaki artışa ve üreticiye verilen desteklerin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36231)

Ticaret Bakanlığı

153.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, koronavirüs salgını sürecinde vatandaşların desteklenmesi için kamu bankalarının sağlayacağı kredi kolaylıklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/36232)

154.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Sayıştay'ın 2019 Yılı Denetim Raporunda gümrük müdürlükleriyle ilgili yapılan bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/36233)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

155.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gaziantep-Yavuzeli-Araban-Besni yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36234)

156.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gölbaşı-Adıyaman-Bozova yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36235)

157.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta-Narince-Damlacık yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36236)

158.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta-Narince-Siverek bölünmüş yol projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36237)

159.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Malatya- Gölbaşı-5. Bölge Hudut Yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36238)

160.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Narince-Akıncılar yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36239)

161.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ilindeki Kızılin ve Zey köprülerinin restorasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/36240)

162.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Gölbaşı-Adıyaman-Kahta hızlı tren demiryolu etüt projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36241)

163.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman-Yeşilyurt-Malatya yolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36242)

164.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Narince-Gerger arası yol projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/36243)

8 Aralık 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25'inci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerinde görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün birinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

Birinci turda Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kamu Denetçiliği Kurumu, Anayasa Mahkemesi, Sayıştay, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Kapadokya Alan Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (xx)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (xx)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

(xx) 230, 231 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 07/12/2020 tarihli 24'üncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

- 1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ

- 1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY

- 1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

- 1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU**1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ**1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ**1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) TÜRK DİL KURUMU**1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) TÜRK TARİH KURUMU**1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI**1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek, bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi, on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Birinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırayla okuyorum.

AK PARTİ Grubu: Hasan Turan, Yavuz Subaşı, Mustafa Arslan, Mustafa Yel, Mustafa Köse, Tülay Kaynarca, Ravza Kavakçı Kan, Sermin Balık, Mustafa Ataş, Mehmet Erdoğan, Zafer Sırakaya, Halil Özşavlı, Mustafa Levent Karahocagil, Mustafa Açıköz.

İYİ PARTİ: Enez Kaplan, Hasan Subaşı, Orhan Çakırlar, Yavuz Ağırlioğlu, Aylin Cesur, Abdul Ahat Andican.

Milliyetçi Hareket Partisi: İsmail Faruk Aksu, Mehmet Taytak, Feti Yıldız, Erkan Haberal, Cemal Çetin, Kamil Aydın.

Halkların Demokratik Partisi: Mahmut Toğrul, Ebrü Günay, Mehmet Ruştü Tiryaki, Kemal Bülbül, Garo Paylan, Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kemal Peköz.

Cumhuriyet Halk Partisi: Ahmet Tuncay Özkan, Mahmut Tanal, Suzan Şahin, Levent Gök, Çetin Osman Budak, Saliha Sera Kadıgil Sütü, Özcan Purçu, Mürsel Alban, Utku Çakırözer, İrfan Kaplan, Yüksel Özkan, Hüseyin Avni Aksoy.

Şahıslar: Lehinde, Abdulkadir Özel; aleyhinde, Sevda Erdan Kılıç.

Şimdi, ilk söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Adına İstanbul Milletvekili Hasan Turan'ın.

Buyurun Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemimizin 3'üncü bütçesi olan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken 2021 yılı bütçesinin ülkemize, Gazi Meclisimize ve yüce milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu yıl Büyük Millet Meclisimizin 100'üncü yıl dönümünü idrak ettik. Bizim Meclisimiz herhangi bir meclis değildir. Burası, İstiklal Harbi'ni bizzat yönetmiş gazi bir Meclistir, istiklaline ve istikbaline sahip çıkan bir milletin evidir, Türkiye Cumhuriyeti devletini kuran Meclistir.

Yüz yıllık süreçte, zaman zaman Meclisimizin iradesi ortadan kaldırılmış, millî irade kesintiye uğratılmış, zaman zaman hâkimiyetimillîye ve siyasi iktidarlar baskı altına alınmak istenmiştir ancak bugün, millet iradesini, demokrasiyi en güçlü şekilde savunan bir yapıya kavuşturulmuştur. Bu Meclis, darbelerle yüzleşen, darbeleri sorgulayan, darbelerle hesaplaşan bir Meclistir. Bu Meclis, iradesine, işleyişine, ruhuna yönelik her türlü saldırıya göğüs geren, millet iradesini namusu bilerek koruyup kollayan bir Meclistir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gücünü millettan alan, milletimiz kadar güçlü olan bu Meclis, yürütme ve yargı erkleriyle birlikte, yüz yıl önce olduğu gibi bugün de tam istiklalimizin ve aydınlık istikbalimizin teminatıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi nasıl İstiklal Harbi'nin en zor şartlarında bir karargâh ve komuta merkezi olmuşsa 15 Temmuz hain darbe girişiminde, başta Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, dönemin Meclis Başkanı ve siyasi partilerimizin temsilcileriyle, milletvekillerimizle ve milletimizle birlikte hainlere karşı direnişimizin de merkezi olmuştur; o karanlık gecede, ışıkları hiç sönmemiş, milletimizin sesi ve soluğu olmuş, tüm Türkiye'yi aydınlatmıştır. 15 Temmuz gecesi bu Meclisin ortaya koyduğu cesur ve kararlı duruş dünya demokrasi tarihine geçmiştir.

Değerli arkadaşlarım, meclis ve istişare, ülke yönetiminde ve karar almada en önemli geleneğimizdir. Medeniyetimizin bize gösterdiği şûra anlayışı, Meclis geleneğimizin bir tezahürüdür. Hakikat güneşi, fikirlerin çatışmasından doğar ancak milletimiz arasında ayrışmayı veya ayrımcılığı körüklemek, bunu tahrik etmek Meclisin ruhuna olduğu kadar milletimizin kardeşliğine de kastetmek anlamını taşır. Yer yer hararetle tartışmalar, siyasi atışmalar olsa da konu kırmızı çizgilerimiz olduğunda, vatanımız, milletimiz, egemenliğimiz olduğunda bir ve beraber olacağımıza ve olduğumuza inanıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Siyaset kurumuna, millî iradeye yapılan her demokrasi dışı müdahalenin, ülkemize ve milletimize dünya ülkeleriyle rekabette ne kadar kıymetli zamanları kaybettiğini, ne kadar ağır bedeller ödettiğini hepimiz biliyoruz. Bu gerçeğe rağmen, hâlâ birtakım çevrelerin başka yerlerden demokrasi ve iktidar talepleri millî iradeyi ve Meclisimizi devre dışı bırakmak isteyen köleleşmiş ruhların varlığına işaret etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Gazi Meclisimizin bütün çalışmaları bu anlayış ve şuurla, milleti temsil ve millet adına hareket etmenin önemini idraki içinde, açık ve şeffaf bir şekilde yapılmaktadır. Genel Kurul çalışmalarının yapıldığı günlerde ortalama 6 bin vatandaşımızın ziyaretçi olarak geldiği Türkiye Büyük Millet Meclisi, zaman zaman başka ülkelere gelen misafirlere de ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Türkiye'nin vitrini bir kurum olması sebebiyle Meclisimiz bünyesindeki sosyal tesislerin sorunsuz ve tartışmalara yer vermeyecek şekilde şeffaf ve kaliteli hizmet vermesi önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN TURAN (Devamla) – Siyaseti ve siyasetçileri hedef göstermek, ancak siyaset dışı güçlere kapı aralamak isteyen darbeci, cuntacı yönetimlere özlem duyan çevrelerin işidir. Siyaseti devre dışı bırakacak, siyaseti toplum nezdinde itibarsızlaştırıp belirli çevrelere alan açma niyetleri beyhude bir çabadan ibarettir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarı ülkemizin itibarıdır çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi demek millet demektir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ihtiramına halel geldikten sonra geriye demokrasimiz ve sistemimiz adına bir şey kalmaz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımızın, 27'nci Dönem içerisinde ve özellikle pandemi sürecinde bizlerin en sağlıklı şekilde çalışmamızı sağlamak için gösterdiği çabaları alkışlıyorum. İhtiyaç duyduğumuz her alanda bizlere vermiş oldukları destekten dolayı Sayın Meclis Başkanımıza, emeği geçen bürokratlarımıza ve personelimize teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TURAN (Devamla) – Sözlerime son verirken Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve diğer tüm kurumlarımızın 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Sayın Yavuz Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; Kamu Denetçiliği Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kamu Denetçiliği Kurumu, Anayasa'mızın 74'üncü maddesinde yer alan "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." hükmü gereğince 14 Haziran 2012 tarih ve 6328 sayılı Kanun'a istinaden, kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle idarenin her türlü eylem ve işlemler ile tutum ve davranışlarını, insan haklarına

dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka, hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak amacıyla kurulmuş olup söz konusu kanun çerçevesinde ilk teşkilatlanmasını tamamlayarak 29 Mart 2013 tarihinden itibaren şikâyet başvuruları alınmaya başlanmıştır. Yaşadığımız çağın insan hakları odaklı modern yönetim anlayışında kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesine ilave olarak bu hizmetlerin yürütülmesi esnasında kamu yararının yanında vatandaşların haklarının ve menfaatlerinin de korutulup gözetilmesi gerekmektedir. “Ey oğul, insanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla yoğrulmuş köklü devlet geleneğimizin gereklerine uygun olarak yeniden idare sistemimize entegre olan Kamu Denetçiliği Kurumu, halkın yanında olan, onun adına idarenin her işlemini sorgulayabilen, her türlü bilgi ve belgeye ulaşarak idarenin iyi yönetim ilkelerine uygun işlemlerini sağlamaya yardımcı olan bir kurum niteliğindedir. Bugün dünyada ulusal, bölgesel veya yerel düzeyde 140’ın üzerinde ülkede kamu denetçiliği kurumu veya ombudsmanlık kurumu bulunmaktadır.

Vatandaşlarımızın kamu hizmetlerinden kaynaklanan şikâyetlerini azaltmak, kamu hizmetlerinin kalitesini ve verimliliğini artırmak, hukukun üstünlüğünü sağlamak, kamu yönetiminde iyi yönetim ilkelerini hayata geçirmek, şeffaf, hesap verebilir, insan odaklı bir idarenin oluşmasına katkı sağlamak, hak arama kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak, güçsüz bireyi kamu gücü karşısında korumak için dünyada yaygın kullanımı olan adıyla ombudsmanlık, Türkiye’de Kamu Denetçiliği Kurumu sekiz yıldan beri başarılı bir şekilde faaliyetini sürdürmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Çağımızın modern yönetim anlayışı, kadim adalet anlayışımız, evrensel insani değerler dikkate alındığında, iyi yönetim ve demokrasinin işlerlik kalitesinin artırılması için yargı denetimi, Parlamento denetimi ve Ombudsmanlık denetimi çok önem arz etmektedir. Kurumun yıllık raporları incelendiğinde görüleceği üzere, yıllar itibarıyla başvuru sayıları ve türlerine bakıldığında, bugüne kadar, 1 Aralık tarihi itibarıyla 168.793 başvuru sekiz yıl içerisinde alınmış, bu başvurular büyük oranda altı aylık yasal süreler içerisinde neticelendirilmiştir. Bu kararlarla devletimiz ve vatandaşlarımız arasında sıcak, samimi bir iletişim köprüsü kurulmuş, çok sayıda vatandaşımızın mağduriyeti giderilmiştir.

Şikâyet başvurularının daha etkin ve hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulmasını sağlayan ve bir nevi uzlaştırma olan dostane çözüm yöntemi, kurumca en sık başvuru yöntemlerinden biri olmuştur.

Hak ve özgürlüklerin daha iyi korunabilmesi için direkt, esnek, hızlı ve maliyetsiz çalışan mekanizmalara ihtiyaç olduğu aşikârdır. Hukuk devleti idealine ulaşılması, temel hak ve özgürlüklerin korunması, idarenin iyi yönetim ilkelerine bağlılığının sağlanması adına Kamu Denetçiliği Kurumu geçmiş sekiz yıllık süreçte başarılı bir pratik oluşturmuştur. “Asıl önemli olan adaletli olmak, adaleti sağlamaktır.” sözü gereği, adaletin tesisinde Kamu Denetçiliği Kurumu gibi kurumlarımız insan hakları müesseselerimiz adına haklı olanın yanında olmaya devam edecektir çünkü haklının yanında, arkasında olmak, sahip olduğumuz medeniyetin özüdür. Dünyada haklı olmaktan daha büyük bir güç yoktur.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; içinde bulunduğumuz aralık ayında; 22 Aralık 1979, 17 Aralık 1980, 11 Aralık 1993 tarihlerinde faşist Ermeni terörist çeteleri tarafından katledilen, şehit edilen Dışişleri diplomatlarımızı, kahramanlarımızı; Çağlar Yücel, Şark Arıyak, Engin Sever, Nihat Akbaş, Bilal Ürgen, Adem Çiçek, Bülent Kıranşal, Süleyman Karahasanoğlu ve Yılmaz Çolpan’ı saygı ve rahmetle anıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAVUZ SUBAŞI (Devamla) – 12 Aralık 1916 tarihinde doğan üstat, merhum Cemil Meriç’i, 12 Aralık 2013 tarihinde vefat eden dost ve kardeş ülke Azerbaycan Devlet Başkanı Haydar Aliyev’i, 27 Aralık 1936 tarihinde vefat eden İstiklal Marşı şairimiz merhum Mehmet Akif’i saygı, rahmet ve özlemle anıyoruz. Gazi Meclisimizde görev yapan bir milletvekili olarak yapılan hizmetler için Sayın Bakanlarımıza, Sayın Cumhurbaşkanımıza Recep Tayyip Erdoğan’a teşekkürlerimi arz ediyorum.

17 Aralık Şebiarus günü olması nedeniyle Mevlâna’nın şu veciz sözleriyle sözlerimi tamamlamak istiyorum: “Kişi kim olduğunu bilmek isterse kimleri sevdiğine baksın.” Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin 3’üncü, AK PARTİ hükümetlerinin şimdilik 19’uncu bütçesi olan 2021 yılı bütçesinin milletimiz ve ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Arslan, Tokat Milletvekili.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi bütçesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Milletimizin teveccühüyle 2002 yılında iktidara gelen AK PARTİ hükümetlerinin 19’uncu bütçesi, Cumhurbaşkanlığı Hükümetimizin de 3’üncü bütçesini görüşüyoruz. Cumhurbaşkanlığımız tarafından hazırlanan bütçemizin memleketimiz için, milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyor, partimize ve Sayın Cumhurbaşkanımıza verdiği destek nedeniyle aziz milletimize şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Anayasa’nın 148’inci maddesiyle Anayasa Mahkemesinin görevleri belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi, yasaların Anayasa’ya uygunluğunun denetlenmesi, siyasi partilerin denetimi, Yüce Divan sıfatıyla görev yapmak ve bireysel başvuruları karara bağlamakla görevlidir; hukuk sistemimize 1961 Anayasası’yla girmiştir; anayasa mahkemeleri, dünyanın birçok ülkesinde değişik isimler altında demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi evrensel değerler temelinde görev yaparken geçmiş yıllarda, maalesef, ülkemizde millî iradeye müdahale niteliğinde kararlar vermiştir. 367 kararı, 411 oyla kabul edilen başörtüsü düzenlemesinin iptal kararı, hafızalardan silinmemiştir. Verilen bu kabil kararlar, Türkiye’nin derin, sosyal ve ekonomik krizlere girmesine sebep olmuştur, Anayasa Mahkemesini tartışmaların odağı hâline getirmiştir.

Partimizin iktidara geldiği 2002 yılından itibaren, temel hak ve özgürlükler ile hukuk devleti zemininde ciddi reformlar, yapısal değişiklikler hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda, Anayasa değişiklikleriyle Anayasa Mahkemesi asli görevine dönmüş ve günlük siyasi tartışmaların dışına çıkmıştır.

2010 yılında Anayasa’nın 148’inci maddesinde yapılan değişiklikle hukuk sistemimize bireysel başvuru usulü getirilmiştir. Türk hukuk sistemine önemli yenilikler getiren bireysel başvuruya Anayasa Mahkemesi, sadece normların Anayasa’ya uygunluğunu denetleyen bir kurum olmaktan

çıkış, vatandaşlarımızın karşılaştığı hukuk ihlallerini yasal yolların tüketilmesinin ardından doğrudan ele alarak topluma dokunan bir yargı organı hâline gelmiştir. Burada önemle vurgulanması ve dikkat edilmesi gereken husus şudur: Anayasa Mahkemesine verilen yetki, yüksek mahkemeler dâhil, mahkeme kararlarına yönelik bir denetim mekanizması değildir. Anayasa Mahkemesinin kendini süper temyiz mahkemesinin yerine koyarak yerindelik denetimi yapması, Anayasa ve yasalarla çizilen sınırların dışına çıkması kabul edilemez.

Bireysel başvuru uygulamasının başladığı 23 Eylül 2012 tarihinden 30 Eylül 2020'ye kadar toplam bireysel başvuru sayısı 285.220'ye ulaşmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu başvuruların yaklaşık yüzde 86'sını karara bağlamıştır. Toplam karara bağlanan 244.743 dosyanın yüzde 90'nına kabul edilemezlik kararı verilmiştir. Esastan incelenen 11.124 dosyada yüzde 5 oranında idari ret kararı, yüzde 4,3 oranında hak ihlali kararı verilmiştir. Başvuru oranına göre hak ihlali oranı son derece düşüktür.

Bireysel başvuru uygulamasının yanı sıra Adalet Bakanlığı bünyesinde İnsan Hakları Tazminat Komisyonu Başkanlığı kurulmuştur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de iç hukuk yolu olarak kabul ettiği bu komisyonla, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvurular azalmış, ülkemiz uluslararası hukuk uygulamalarında itibar kazanmıştır.

Değerli milletvekilleri, partimizin, temel hak ve özgürlüklerin korunmasına yönelik yaptığı düzenlemeler ve yapısal reformlarla asli görevine dönen Anayasa Mahkemesi, geçtiğimiz günlerde bir üyesinin sosyal medya paylaşımıyla yine gündeme gelmiştir. Darbeseverleri heyecanlandıran, sevindiren bu paylaşımın amacı eski vesayetçi yapıya bir özlem ve kasıtlı bir göndermeden başka bir şey değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak şu unutulmamalıdır: Türkiye'nin demokrasiyi korumakla görevli kurumları görevinin başındadır. Milletimiz 15 Temmuzda vesayetçilere ve darbecilere geçit vermemiş, canlarını ortaya koyarak iradesine sahip çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ARSLAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Temmuzda ve ülkemizin terörle mücadelesinde canını ortaya koyan tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi buradan rahmetle ve minnetle anıyorum.

Bu düşüncelerle, Anayasa Mahkemesi ve tüm kurumlarımızın 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Yel, Tekirdağ Milletvekili.

Buyurun Sayın Yel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA YEL (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz, ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer vatandaşlarımız; Sayıştay Başkanlığımızın 2021 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle değerli heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayıştay tarihi, Türk devletleri olan Karahanlılar, Gazneliler ve Selçukluların denetim kurumu olan Divan-ı İshrafa ve Osmanlı döneminde 1862'de kurulan Divan-ı Muhasebata kadar uzanan köklü bir geçmişe sahiptir. Günümüzde var olan Sayıştayın temelleri Divan-ı Muhasebatla atılmıştır.

Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte devlet yapısında Sayıştay yerini almış ve sırasıyla 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarına dâhil edilmiştir. Sayıştayın görev çerçevesi Anayasa’da düzenlenmiştir. 1876 Anayasası’ndan beri Sayıştay anayasal bir kuruluş olma statüsünü devam ettirmektedir.

Kıta Avrupası ve özellikle Fransa modelinden esinlenilerek kurulan Sayıştay, kurumsal bir şekilde organize edilmiş ve yargı yetkisiyle donatılmış sayıştay örneklerinden biridir. Sayıştayın “hesap mahkemesi” olarak vasıflandırılması, bu kurumsal yapılanmaya ve yargı yetkisine işaret etmektedir. Sayıştay tarafından verilen kesin hükümlere ilişkin olarak sorumlular başka bir idari yargı yoluna başvuramamaktadır. Sayıştay bir yüksek yargı ve denetim kurumu olarak bağımsız ve tarafsız, güvenilir ve doğru hizmet üretmeye çalışmakta; kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarını mevzuat çerçevesinde denetleyerek Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlar sunmaktadır; kamu kaynaklarının mevzuata uygun harcanıp harcanmadığını denetleyerek sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamakta ve kendisine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirme azmi ve gayreti içerisinde çalışmasına devam etmektedir.

Sayıştay, kamu idarelerinin kalkınma planlarında öngörülen amaçlardan başlayarak kurumsal stratejik planların, yıllık performans programlarının ve faaliyet raporlarının mevzuata uygun olarak hazırlanması, uygulanması ve sonuçlandırılmasına, iyi işleyen bir iç kontrol sisteminin oluşturulmasına, kamu mali yönetim sisteminin gereksinimlerini düzgün bir şekilde karşılayacak mekanizmaların işlerliğine ve denetim bilincinin yerleşmesine katkı sağlamak suretiyle kamu idarelerinde hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın gelişimini hedefleyerek kamu yönetiminin daha da iyi düzeye çıkmasına hizmet etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda, Anayasa ve yasalarla kendisine verilen görev, yetki ve sorumlulukları sürekli gelişim anlayışı içerisinde dünyadaki gelişmeleri de izleyerek etkin bir şekilde yürütmekte, yüce Meclis adına yaptığı denetimleri dürüst, ön yargıdan uzak, tarafsız bir biçimde ve aynı zamanda uluslararası denetim standartlarına uygun bir şekilde planlayıp yürütmekte, kamu yönetiminin saydamlığına ve hesap verebilirliğine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Sayıştay, her zaman Türkiye’nin en gözde ve en çok tercih edilen kamu kurumlarından biri olmuştur ve bu gelenek son yıllarda da devam etmektedir. Bu nedenle, Sayıştay kendi alanında en yetkin insan kaynağını barındırmakta ve yetkin ve nitelikli insan kaynağı, görev ve sorumluluklarının en doğru ve etkin biçimde yerine getirilmesinde kilit öneme sahip olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştay denetimleri yıllık olarak yürütülmekle birlikte bir bütün olarak denetim süreci, önceki yıllar denetim sonuçlarının değerlendirilmesi, döneme ilişkin denetimlerin planlanması, takip eden dönemlerde de denetim sonuçlarının izlenmesi olmak üzere üç dört yıllık bir döngüyü kapsamaktadır. 2019 Yılı Denetim Programı kapsamında, 5018 sayılı Kanun’a tabi 179, bu kanuna tabi olmayan 11 kamu idaresi olmak üzere toplam 190 adet Sayıştay denetim raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. Mahalli idareler, bağlı idareler ve mahalli idare şirketleri olmak üzere 205 kamu idaresinde de denetim gerçekleştirilmiştir. Kamu işletmelerinin denetimine ilişkin olarak 81 adet Sayıştay denetim raporu, aralık ayı içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacaktır. Gelecek yıl 101 kamu işletmesi de dâhil olmak üzere 572 adet kamu idaresi nezdinde denetim yapılması planlanmaktadır. Denetimler kapsamında, 1.903 adet mali rapor ve tabloları etkileyen hata, 3.800 adet mevzuata uygunluğa ilişkin hata olmak üzere toplam 5.703 hata, mali rapor ve tabloları etkileyen ve mevzuata uygunluğa ilişkin hatalar olarak tespit edilmiştir. Yargılama faaliyetlerine ilişkin

olarak 2020 yılında 355 adet iddianame mahiyetindeki yargılamaya esas raporlardan 195 adedinin yıl içinde yargılaması yapılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştayın 2021 yılı bütçesi toplam ödenek tutarı 441 milyon 550 bin Türk lirası olarak öngörülmektedir. Bu tutarın 302,6 milyon lirası personel giderlerinden, 40 milyon lirası SGK devlet primi giderlerinden, 42,5 milyon lirası mal ve hizmet alım giderlerinden, 4,3 milyon lirası cari transferlerden, 51,9 milyon lirası da sermaye giderlerinden oluşmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA YEL (Devamla) – Sayıştay Başkanlığımız 2021 mali yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi tekrar en kalbî sevgi ve saygılarımla selamlıyor, sağ olun var olun diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Köse.

Buyurun Sayın Köse. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Kültür ve Turizm Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemiz, çok zengin bir tarih ve kültürel mirasa sahip, eşsiz doğal güzellikleri, tarihî dokusu ve insanıyla tüm dünyanın ilgisini çeken bir cazibe merkezi, dünyanın en güzel ülkesidir. Kültür ve Turizm Bakanlığımız, ülkemizin evrensel kültür, sanat ve turizm değerlerinin korunmasını sağlayarak yaşatmak ve tanıtmak, toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi kolaylaştırmak ve ülkemizin tüm dünya turizminden alacağı payı artırmak için var gücüyle çalışmaktadır.

Türkiye, iktidarımız döneminde gerek kültürel varlıklarımızın gün yüzüne çıkartılması ve gelecek nesillere aktarılması gerekse de turizm alanında yapmış olduğu yatırımlarla lider ülkeler arasına girerek kayda değer başarılar elde etmiştir. Bu bağlamda, son yıllarda ülkemizin turizm sektöründe sergilediği büyüme eylemi devam etmiş; 2002 yılında ülkemizi 13,3 milyon turist ziyaret ederken 2018 yılında 46 milyon, 2019 yılında ise 52 milyon ziyaretçi ülkemizde ağırlanmıştır. Türkiye, gelen turist sayısı açısından dünyada 6'ncı sıraya, turizm geliri açısından da 13'üncü sıraya yükselmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemize en çok turist Rusya, Almanya, İngiltere, Ukrayna ve Hollanda'dan gelmektedir. Bu 5 ülkenin yanı sıra bir bakıyoruz İsviçre'den, İtalya'dan gelmiş; Hindistan'dan, Amerika'dan, Kanada'dan gelmiş; Çin'den, Endonezya'dan gelmiş; Japonya'dan, Yeni Zelanda'dan gelmiş; Arjantin'den, Venezuela'dan gelmiş; Güney Afrika'dan, Nijerya'dan gelmiş; Fransa'dan, İspanya'dan gelmiş; velhasıl dünyanın 7 kıtasından, her ülkeden ülkemize turist gelmiş. Turizm altyapınız iyi olmasa; son derece modern tesisleriniz, güler yüzlü hizmetiniz olmasa; ülkenizde huzur, güven, emniyet olmasa; Türkiye, birilerinin iddia ettiği gibi herkesle kavgalı olsa bu kadar insan dünyanın her köşesinden kalkıp ülkenize gelir mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Vallahi semtinize bile uğramaz kimse.

Bu huzur, güven ve istikrar ortamını sağlayan, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Bakanlarımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımızı sunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye olarak 2020 yılında 58 milyon turist ağırlamayı ve 40 milyar doların üzerinde bir turizm geliri elde etmeyi hedeflemekleyen Covid-19 salgını nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizdeki turizm hareketlerinde de ciddi bir daralma yaşanmıştır. Bakanlığımızca Covid-19 salgınının sektör üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve kademeli de olsa başlayan turizm hareketlerinin ülkemize yönelmesini sağlamak için dünyadaki ilk örneklerinden biri olan Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı başlatılmıştır. Turizm sektöründe sezonluk çalışanlar dâhil olmak üzere, tüm çalışanların kısa çalışma ödeneğinden faydalandırılması sağlanmış, işletmelerin istihdam maliyetlerinin bir bölümünün karşılanması için tedbirler alınmış, sektörün paydaşlarının krizden mümkün olduğunca az etkilenmesi için gereken adımlar atılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Antalya, tarım ve turizmin başkenti, Türkiye'nin dünyaya açılan penceresidir. Antalya'mız tarihsel mirası, denizi, kumu, güneşi, coğrafyası, turizm altyapısı ve modern tesisleriyle ülkemiz adına marka değer hâline gelmiştir. Her geçen gün artan kültür turizm çeşitliliği, ziyaretçi sayısı, yaz kış turizm hedefiyle kültür ve turizm merkezi olarak birçok uluslararası faaliyete ev sahipliği yapmaktadır. 2002 yılında 61 Mavi Bayrak'tan alıp 206 Mavi Bayrak'a yükselttiğimiz Antalya'mıza 2019 yılında 14,7 milyon turist gelmiştir. Bu, hükümetlerimizin gayreti ve son on sekiz yılda Antalya'ya kültür, sanat ve turizmde yapılan 799 milyon TL'lik yatırımın, hizmete ulaşımı kolaylaştıran yolların, havalimanlarının, yaptığımız arıtma tesislerinin, sağladığımız temiz çevrenin ve temiz denizin neticesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özellikle son yıllarda, Bakanlığımızca, turizmin yoğun olduğu bölgelerde vatandaşlarımızın talepleri doğrultusunda ücretsiz halk plajları yapılmaktadır. Bu bağlamda geçtiğimiz yıl Belek ve Kadriye'ye beş yıldızlı, ücretsiz halk plajları yaparak hemşehrilerimizin istifadesine sunduk. Ben, huzurlarınızda, bu muhteşem tesisler için özellikle Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Ersoy'a çok teşekkür etmek istiyorum.

Ayrıca “temiz deniz” dedik. Onun için de 2020 yılı içinde, yine Antalya Serik Atık Su Arıtma Tesisi ve bağlantı tesisleri yapım işi için 24 milyon TL, yine Kemer Atık Su Tesisi için de 800 bin TL ödenek ayırdık. İlimizdeki kültür...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) – Tabii ki.

Son olarak şunu ifade edeyim: Biliyorsunuz, geçtiğimiz yıl, 2020 yılı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından “Patara yılı” olarak ilan edilmişti. Kaş ilçemizde bulunan Patara Ören Yeri'ne yüksek kapasiteli bir karşılama merkezi yaptık; tiyatrosu, meclis yapısı, sütunlu cadde gibi önemli yapılar arasında sirkülasyon sağladık ve peyzaj düzenlemeleri gerçekleştirdik. Hepinizi dünyanın 8'inci harikası Kaş'a ve kadim şehir Patara'ya bekliyoruz, ki bu yıl ilk on bir ayda 255 bini aşkın ziyaretçi geldi. Ben bu vesileyle tüm hemşehrilerimizi Patara'ya davet etmek istiyorum.

2021 yılı bütçesinin devletimiz ve aziz milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum, yüce Meclisi de saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tülay Kaynarca, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaynarca. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2021 yılı bütçesiyle ilgili AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RTÜK, Anayasa gereği, radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla 1994 yılında kuruldu ve Üst Kurul üyelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi seçiyor yani burası Üst Kurul üyelerini seçiyor. İdari ve mali özerkliğe de sahip RTÜK’ün işleyişi.

Kurumun iş yükü, internet yayıncılığının artışıyla birlikte epey de arttı. Hâlen lisanslama çalışmaları devam eden internet üzerinden isteğe bağlı yayıncılık platformlarını saymazsak mevcut durumda ülkemizde 1.722 radyo ve televizyon yayını var; 1.722, dikkat çekmek istiyorum. Son verilere göre uydu ve kablo platform işletmelerinin abone sayılarının toplamı ise yaklaşık 7,1 milyon.

Sektörün bugün itibarıyla Üst Kurula beyan ettikleri brüt ticari iletişim gelirleri ise 3 milyar 355 milyon. Üst Kurulun birçok geliri var yayın lisans ücretleri, frekans kullanımı gibi ama biz yasal düzenlemelerle bu oranlarda indirim yaptığımız için, önceki dönemlerde artan gelir fazlasını genel bütçeye aktaran RTÜK, bu dönemden itibaren artık hazine yardımı alıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teknolojinin gelişimi ve ilerlemesiyle birlikte internet ortamında sunulan radyo, televizyon ve isteğe bağlı yayınların düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi de yine RTÜK’te. Yönetmelik çıktı, lisansların çalışmaları başladı ve hâlen de devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, RTÜK, bu dönemde uluslararası yayıncıları ülkemize getirecek çalışmalara da imza attı. Bunu çok önemsiyorum çünkü aralarında Netflix, Amazon gibi büyük yayın kuruluşlarının da olduğu dünyada önde gelen uluslararası seç-izle platformları, tek tek, ülkemize gelerek yayın lisanslarını aldılar. Aslında önceden de varlardı ama tek kuruluş vergi ödemiyorlardı, hukuki sorumlulukları yoktu ve muhatap da yoktu. Ama bugün başarılı bir çalışmayla hepsi Türkiye’ye temsilcilerini atadılar, şirketlerini kurdular; lisanslarıyla ilgili, bir kısmı aldı, bir kısmının da süreci devam ediyor. Bence bu çok başarılı bir çalışma. Hem Sayın Bakanımızı hem RTÜK Başkanımızı ben tebrik ediyor, teşekkür ediyorum bu süreçle ilgili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, RTÜK’ün bir sempozyumuna dikkat çekmek istiyorum; o da çok önemli: Yine bu süreç içerisinde hazırlığı yapılan Kültür ve Turizm Bakanlığımız ile İletişim Başkanlığının destekleri ve Diyanet İşleri Başkanlığımız, TRT, Erciyes Üniversitesi ve SETA’nın iş birliğiyle Uluslararası Medya ve İslamofobi Sempozyumu; işte buna değinmek istiyorum. Neden? Çünkü İslamofobiyle ilgili dünyada getirilmek istenen çok yanlış bir nokta var. Ve RTÜK, paydaşlarıyla birlikte -üniversiteden kuruluşlara- tüm dünyaya İslam karşıtlığının medyadaki yansımalarını açık bir dille anlatacak inşallah. Gazi Meclisimizden, bu anlamda çalışmaya destek veren bütün kurumlara da teşekkürlerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, son günlerde RTÜK'e yönelik tartışmalarla ilgili de fikirlerimi söylemek istiyorum. Yasal yetkilerini kullanan RTÜK, haksız ithamlarla hedefe konuluyor. Üst Kurul, millî ve manevî değerlerimizi gözeterek yayıncılık alanını düzenliyor ve denetliyor ama özellikle de çocuklarımız, gençlerimizin zararlı yayın içeriklerinden korunması için de azami gayret gösteriyor. Bu kurumun yıpratılmasının istenmesi asla kabul edilemez, hedefe konulmak istenmesi asla kabul edilemez. Asıl konuşulması gerekense kahraman ordumuza hakaret eden, ağza alınmayacak sözleri sarf edenlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi mi ordu aklınıza geldi?

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Yayında kahraman ordumuza “satılmış” diyen, karşısında susanlar bugün konuşuyor ya aslında asıl mesele RTÜK’ün verdiği ceza değildir, ordumuza yapılan hakarettir asıl mesele.(CHP sıralarından gürültüler)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kozmik odana sahip çık, kozmik odana.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Ortada, izleme uzmanlarının hazırladığı rapor var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Siz 20 yaşındaki çocukları cezaevinde tutuyorsunuz hâlâ, ordu mensuplarını.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Ortada -konuşmamın başında ifade ettim- tüm siyasi partilerin temsilcisinin olduğu RTÜK’ün verdiği bir karar var ama tek bir kişiye, bir kuruma yükleniyorsunuz. Bu, kabul edilebilir bir şey değil.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Buyurun, cezaevinden mektup geliyor, 20 yaşındaki çocuklardan mektup geliyor.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Yani burada tehdit altında olan, ifade özgürlüğü değil; burada asıl tehdit altında olması gereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Kaynarca.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Asıl dikkat çekilmesi gereken, Türk Silahlı Kuvvetlerimize, kahraman ordumuza sarf edilen hadsiz sözlerin perdelenmeye çalışılmasıdır; hiç kusura bakmayınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aziz milletimizin Peygamber ocağı olarak gördüğü ordumuza kimse dil uzatamaz...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Herkes Peygamber ocağı görüyor.

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – ...dil uzatırsa da cevabını alır; siyaseten alır, idari alır, hukuki alır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Siz alacaksınız. Orduya keşke sahip çıksaydınız gerçekten.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Çocuklarınızı askere gönderin, çocuklarınızı!

TÜLAY KAYNARCA (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; RTÜK’ün 224 milyon 213 bin lira olan 2021 bütçesinin aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulumuzu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Lafta orduseverlik olmaz, lafta!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, sataşma nedeniyle tur sonunda söz vereceğiz siyasi parti gruplarına. Onun için, sataşmadan dolayı söz vermiyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, tutanağa girsin diye söylüyorum. Hatibin konuşmasındaki açıklamaları reddediyoruz, kabul etmiyoruz. Tutanağa girsin diye...

BAŞKAN – Bir sataşma var, Grup Başkan Vekiline bildirirsiniz, o da tur sonundaki görüşmelerde gereken cevabı verir.

Evet, İstanbul Milletvekili Sayın Ravza Kavakçı Kan.

Buyurun Sayın Kan.

AK PARTİ GRUBU ADINA RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımıza bağlı Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Her iki Genel Müdürlüğümüzün salgın şartlarının getirdiği zorluklara rağmen yapmış oldukları başarılı çalışmalarından dolayı duyduğum mutluluğu, şahsım ve ülkem adına duyduğum gururu ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Salgın sürecinde Devlet Tiyatrolarımız hem sahne hem de seyirci sayısı açısından yarım kapasiteyle çalışmak suretiyle milletimizi yerli, yabancı birçok oyunla buluşturmaya devam etmiştir. Devlet Opera ve Balemiz de tedbirlere uyarak açık havada gerçekleştirilen İstanbul Festivali gibi birçok etkinliğini yine milletimizin beğenisine sunmuştur. Covid-19 salgınıyla mücadele sürecinde sahne sanatlarına yönelik destek ve projeler durmadan devam etmiştir. İstanbul’da yeniden inşası devam etmekte olan Atatürk Kültür Merkezi’imiz birçok farklı özelliğiyle ülkemiz için sanat ve kültür açısından medarîftihar vesilesi olacaktır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; geçtiğimiz hafta, yakından takipçisi olduğum operamız ve ülkemiz için yine tarihi bir güne şahitlik etme fırsatı buldum. Başkentimize yakışır muhteşem görüntüsü ile Beypazarı’ndaki gençlerimizin elinden çıkmış yerli ve millî orkestra sandalyelerinden doğal akustik prensibine uygun tasarlanmış salonlarıyla Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestramızın yeni binası açıldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yeni konser salonumuzda Şef Cemi’i Can Deliorman liderliğindeki Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestramızı, dünyaca ünlü piyanistlerimiz Güher ve Süher Tekinel Hanımefendileri ve meşhur opera sanatçısı Angela Gheorghiu’yu dinlerken yine bir sanatsever olarak şahsım ve ülkem adına gurur duydum; dünyaca ünlü sanatçılarımızı, opera sanatçılarımızı, tenorlarımızı, sopranolarımızı, Türk sanat musikisi, Türk halk musikisi sanatçılarımızı, bestekârlarımızı, balerin ve baletlerimizi, tiyatro sanatçılarımızı, ödüllü oyuncularımızı hatırladım ve sanatın her alanında yaşadığımız gelişmeleri düşündüm; ayrıca Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğüne bağlı olarak senelerce yevmiyeli sanatçı olarak çalışmak mecburiyetinde bırakılan kıymetli sanatçılarımızın yapılan düzenlemelerle mağduriyetlerinin giderilmiş olduğunu hatırladım; tabii ki sanatçılarımız her şeyin en güzeline layıklar.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilli arkadaşlarım; önceki bütçe görüşmelerinde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğümüzle alakalı söz aldığımızda Temmuz 1983’te kurulmuş olan Opera

Çocuk Korosu'nun ilk öğrencilerinden olduğumdan bahsetmişim; birçok zorluklara rağmen, birçok fedakârlıklarla her hafta sonu beni ve Opera Çocuk Korosu'ndaki arkadaşlarımı Ulus'taki pembe Opera binasına götüren ebeveynlerden bahsetmişim. Annem her hafta sonu beni Opera binasına bıraktığında koşarak arkadaşlarımın yanına gider, kıymetli Profesör Doktor Sadettin Ünal ve Sevim Ünal Hocalarımız bize sabırla nefes ve ses egzersizleri akabinde öğretecekleri yeni şarkıları heyecanla, merakla beklerdim. Sevim ve Sadettin Hocalarımız "Çocuklar şarkı söyleyemez, çocuklar asla opera söyleyemez." diyerek önlerine çıkartılan birçok engele rağmen, kısa zamanda, kendi yazdıkları çocuk şarkıları, öğrettikleri opera eserleriyle, sabırla verdikleri gönüllü eğitimin neticesini almışlar ve benim de aralarında bulunduğum bütün öğrencilerinin tamamının "La Boheme" operasında, dünyaca ünlü orkestra şefimiz Rengim Gökmen'in liderliğindeki orkestra ve başarılı opera sanatçılarıyla aynı sahneyi paylaşmalarını sağlamışlardır. Sonrasında, kıymetli hocalarımız yüzlerce öğrenci yetiştirdiler, ülkemizde ve yurt dışında nice güzel başka hizmetlere imza attılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kan, tamamlayalım lütfen.

RAVZA KAVAKCI KAN (Devamla) - Tamamlıyorum, teşekkür ederim.

Buradan Saygıdeğer Sevim ve Sadettin Ünal Hocalarıma hürmetlerimi arz ediyor, onlara ve beni teşvik eden anne ve babama şükranlarımı sunuyorum.

Sanatın ve sanatçının önünü açan Sayın Cumhurbaşkanımıza şükranlarımı arz ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılı bütçesinin Bakanlığımıza, ülkemize hayırlar getirmesini diliyor; bizi dinleyen bütün milletimizi, sanatseverleri ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sermin Balık, Elâzığ Milletvekili.

Buyurun Sayın Balık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SERMİN BALIK (Elâzığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi, siz değerli milletvekillerini ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ iktidarları döneminde her alanda büyük bir başarı ve ivme kazanan Türkiye, kültür ve turizm alanında da önemli kazanımlar elde etmiştir. Yazma eserler, tıptan felsefeye, astronomiden matematiğe kadar her alanda ülkemiz topraklarında ve coğrafyamızın her köşesinde üretilen, matbaanın yaygın olarak kullanılmasına başlanmasından önce elle yazılan ve elle çoğaltılan kitaplardır. El yazma eserler milletimizin yüzlerce yılda biriktirdiği bilgi, birikim ve değerleri oluşturmakta, geçmişe yönelik hafızanın en önemli kayıtlarından birini teşkil etmektedir. Çok değerli bu eserleri günün teknolojilerinden faydalanarak korumak, ihtisaslaşmış kadroyla yapılacak çalışmalarla günümüz insanların kolayca yararlanacağı şekle sokmak Kurumun en başta gelen görevlerinden biridir. Bu sebeptendir ki Türkiye'de ilk defa bir Kitap Şifahanesi açıldı. Burada, Türkiye'de bulunan ve dünyanın pek çok yerinden eserlerin onarımı ve restorasyonu gerçekleştirilmektedir. Kitap Şifahanesi, aynı zamanda

bir eğitim merkezi ve İslam yazmalarına ilişkin incelemelerin yapıldığı uluslararası bir kuruluştur. Yine, kurulan yazma eserler laboratuvarlarıyla yeni geliştirilen sistem ve AR-GE ekibiyle yazmaların konservasyonu, restorasyonu ve bilimsel analize yönelik çalışmalar da yapılmaktadır.

2013-2020 yılları arasında 1.406 adet yazma, 530 adet nadir matbu eserin bakım ve onarımı tamamlanmıştır. 2021 yılı hedeflerimiz içinde de 220 eserin daha restorasyonunun yapılması planlanmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı yazma eserler kütüphanelerinde 2020 yılı itibarıyla 5 binden fazla eser bulunmaktadır. Kütüphanelerimizde bulunan tüm eserleri, Yazma Eserler Portalı'nda geliştirip kütüphane salonlarında hizmete açtık. Ayrıca yayınlanan eserler, ücretsiz olarak da e-kitap olarak indirilebilir ve okunabilir.

Kütüphanelerimizi daha zenginleştirmek amacıyla kurumların ya da şahısların elinde bulunan, yurt içi ve yurt dışındaki eserler bağış, devir ve satın alma yöntemleriyle koleksiyonumuza ekleniyor ve kütüphanelerimizdeki eser sayısını artırarak okuyucularımızın hizmetine sunuyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde yapılan ve Türkiye'nin en büyük kütüphanesi alan Millet Kütüphanesi, koleksiyonları ve hizmetleri açısından dünyanın sayılı kütüphaneleri arasında yer almaktadır. Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi'nde Sayın Cumhurbaşkanımızın teşekkürleriyle açılan "Mürekkebin İzi: Yazma Eserler Seçkisi" sergisinde Medine, Kahire, Şam, Bağdat, Buhara, Semerkant, Horasan, Konya, Bursa, İstanbul ve dünyanın pek çok farklı köşesinde üretilmiş kültür, sanat ve bilim faaliyetlerinde ünü olan eserlerin en kıymetli örnekleri de sergilenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle 2021 yılı bütçemizin tüm bakanlıklarımıza, aziz şehrim Elâzığ'a, milletimize ve devletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Ataş, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Ataş.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmeleri kapsamında Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün bütçeleri üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Tarihe iz bırakan ender ve büyük milletlerden biri olan milletimizin bugün de Vakıflar Genel Müdürlüğümüz vasıtasıyla insanlığa hizmet yarışında da rolü büyüktür. Medeniyetimizin tarihî sürecinde, vakıflarımız, hem maddi hem manevi açıdan insanların refahı, mutluluğu ve saygınlığı için sosyal hayatın gerektirdiği her türlü imkânları sağlayarak güçlü ve sarsılmaz bir toplum oluşturmada etken olmuştur.

Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, bugün, tarihinden aldığı manevi güçle, yine aynı havayı teneffüs eden kardeşleriyle imkânlarını paylaşmanın hazzını yaşamaktadır. Aziz milletimiz, bu hizmet yarışına süreklilik ve ebedilik kazandırmak amacıyla vakıflar kurmuşlardır. Millî kültürümüzün de çok önemli müesseseleri sayılan vakıflar akla gelen her alanda hizmet sunmuşlardır. Bir medeniyetin temellerini oluşturan vakıflar milletimizin yaradılışında var olan bütün hasletleri de üzerinde toplamıştır.

Geçmişimizin güçlü bir delili olan, kültürümüzün önemli bir kısmını oluşturan ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan vakıflarımız bugün Vakıflar Genel Müdürlüğünün denetimindedir.

Değerli milletvekilleri, medeniyetimizin izlerini, bugün sadece kendi hâkimiyetimiz altında bulunan topraklarda değil sınırlarımız dışında da pek çok yerde bulabiliriz. Onun içindir ki pek çok yerde vakıf, abide ve eserlerle karşılaşmaktayız. Bunların bir kısmı oldukça iyi bir şekilde muhafaza edilirken bir kısmı da çeşitli sebeplerle, maalesef, yerle bir edilmiştir. Eski medeniyetlere ait kültür varlıklarının korunması insanlık tarihi açısından çok önemli olsa da savaşın kural tanımıyor olması, özellikle de Müslüman Türk düşmanlığının had safhada bulunması tarihî eserlere karşı saldırıları da yoğunlaştırmaktadır. Kuralsız savaşların getirdiği acı tablolara rağmen, bugün Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün tarihimizden bize sirayet eden eserlerin hem yurt içinde hem de yurt dışında muhafazası ve ihyası için yoğun bir çaba içerisinde olduğunu müşahede etmekteyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2002 yılı itibarıyla 9.483 olan tarihî eser sayımız bugün 19.500'e ulaşmıştır. Bu rakam bile Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün son yıllar itibarıyla nasıl bir gayret içerisinde olduğunu göstermeye yeterlidir. Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün üstün gayretiyle yıllardan beri onarılmamış vakıf değeri bulunan yüzlerce eski eserin restorasyonu tamamlanmıştır. Vakıf yoluyla kurulan ata yadigârı vakıf, abide ve eski eserlerin bakım, onarım ve restorasyonunu büyük bir itinayla yürüten Vakıflar Genel Müdürlüğü, dünden bugüne kuşaklar arasında canlı bir köprü olan kültür miraslarımızın korunmasında büyük çabalar göstermiştir ve göstermeye de devam etmektedir. 2002-2020 yılları arasında son on sekiz yılda 5.400 vakıf eserimizin restorasyonu tamamlanmıştır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

2020 yılında ise ilave 168 eserimizin bakım, onarım ve restorasyon işi tamamlanmış, 366 adet işle ilgili çalışmalar henüz devam etmektedir. 2002 yılı öncesinde Vakıflar Genel Müdürlüğü bünyesinde sadece 4 müze bulunmaktayken 2003-2020 döneminde toplam 7 adet vakıf müzemizin daha hizmete girmesiyle bu sayı 11'e çıkarılmıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğünden muhtaç aylığı alanların sayısı 2020 yılı itibarıyla 4.564 kişiye ulaşmıştır. 20.359 aile yani 78.780 kişi kuru gıda ve sıcak yemek hizmetinden faydalanmaktadır. 2006 yılında verilmeye başlanan karşılıksız burs hizmeti 2020 yılında 15 bin ortaöğretim, 5.400 üniversite öğrencisi ve 600 yabancı uyruklu öğrenciyle devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA ATAŞ (Devamla) - Değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü sahip olduğu imkânlar dâhilinde içerisinde bulunduğumuz salgın sürecinde de milletimize hizmet vermektedir. Bu bağlamda, Vakıf Gureba Hastanemiz de tüm yoğun bakım yataklarını Covid-19 hastalarına ayırarak 150 izole servis odasında ve 49 yoğun bakım yatağında salgın sürecinde hizmet vermektedir.

Konuşmamı tamamlarken şunu özellikle belirtmek istiyorum: Vakıflar Genel Müdürlüğümüz sunduğu hizmetler esnasında hiç kimseyi ötekileştirmeden, farklılıkları gözetmeksizin, görüş ve düşünce ayrılıkları olmaksızın birlikte yaşama, paylaşma kültürüyle hareket etmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde vakıf eserlerinin bakım, onarım ve restorasyonu, eğitime

destekleri, sosyal yardım ve destekleri, hayır hizmetlerinin kesintisiz devam etmesi yatırımları, kültürel faaliyet, hizmet ve tedbirlerle kültürel mirasımızın korunmasına yönelik çalışmalarından ötürü Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün kıymetli yöneticilerine, başta Genel Müdür, bütün mühendis ve işçiler olmak üzere tüm çalışanlarına grubumuz ve milletimiz adına şükranlarımı sunuyorum.

2021 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepimizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Erdoğan, Gaziantep Milletvekili.

Buyurun Sayın Erdoğan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TİKA, 1991 yılında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin dağılmasıyla Kafkaslardaki ve Balkanlardaki gerek soydaşlarımız gerek Türk dünyası gerek o bölgedeki dostluklarımız nedeniyle diyalog kurmak, kültürel ve eğitim bazlı gelişmeleri sağlamak amacıyla kuruldu. Tabii, daha sonra, Balkanlar ve Kafkaslara ilave olarak Orta Doğu, Afrika, Asya, Latin Amerika'ya kadar uzanan yaklaşık 170 ülkede faaliyet gösteren yardımsever bir Türk kuruluşudur TİKA. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) TİKA, 1992 yılında Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak kurulmuştu, 1999'da Başbakanlığa bağlandı, günümüzde Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerini yürütmekte.

Tabii, emperyal ülkelerin aksine Türkiye Cumhuriyeti devleti, 170 ülkeye, o bölgenin coğrafyasının, insanların ihtiyacı noktasında yardımlar, destekler götürmüş; oranın insanlarına sahip çıkmıştı. Bunlardan bir tanesi, 2008 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızla Türkmenistan'a gittiğimizde, TİKA'nın orada Gaziantep fıstığını tanıttığını, fıstığın ekiminin nasıl yapıldığını, aşılmasının nasıl yapıldığını gösterdiğini müşahade ettim. Sayın Hayati Yazıcı Bakanımın oradan Moğolistan'a geçtik. Orada TİKA'nın çok büyük bir faaliyeti vardı. 2005 yılında, o günün Başbakanı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Karakurum şehrinin yakınlarındaki, 46-50 kilometre uzaklığındaki Orhun Yazıtları'nı ziyaret ettiğinde, kaplumbağa fresklerinden abidelerin koptuğunu görür ve TİKA'ya bunun yapılması talimatını verir.

2008 yılında, Orhun Abideleri Müzesinde, Bilge Kağan'ın ve Kül Tigin'in o muhteşem eserlerini açmak bizlere nasip oldu. Bilge Kağan Kara Yolu'nu açtık. Tabii, Türkiye, Cumhuriyeti devleti sadece bunlarla kalmadı. Türkiye, uluslararası ilişkilerden ekonomiye, sanattan sosyolojiye etkin olduğu her alanda yüksek performans göstermiş, etkili kararlar alarak ve doğru adımlar atarak kalkınma tecrübeleri konusunda diğer ülkeler için bir model hâline gelmiştir. Sahip olduğu siyasi, sosyal ve teknik altyapıyla bölgesel ölçekte ve dünya ölçeğinde pek çok projede koordinasyonu sağlayan TİKA, dünyanın dört bir yanında dil, din, ırk ayırt etmeden çalışmayı sürdürerek uygulayıcı projelerle birbirinden farklı gelişmişlik düzeyinde olan ülke halklarına Türk insanının samimiyetini ve yardımseverliğini kesintisiz bir anlayışla ulaştırmaya devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2021 yılında mazlumların yanında olmaya devam edecek olan TİKA, kültürel tesislerin altyapısının güçlendirilmesine yönelik faaliyetlerine devam edecek, barışın, huzurun ve refahın kalkınmadan,

kalkınmanın iş birliğinden geçtiği bir dünyada farklı ülkeleri ve coğrafyaları ortak paydalarda buluşturma misyonunu sürdürecektir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zafer Sırakaya, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Sırakaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZAFER SIRAKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nde yer alan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türk milletine, Türk kültürüne ve Türk diline hizmet eden kurumların başında gelen Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, kurulduğu günden bugüne kadar yaptığı hizmetler, faaliyet ve organizasyonlarla köklü medeniyetimizin mirasını yaşatmayı kendisine hedef edinmiştir. Cumhurbaşkanımız ve liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dünyanın gözlerinin içine bakarak mazlumdan yana sergilediği “Dünya 5'ten büyüktür.” tavrı ve cesareti bize medeniyetimizden ve ecdadımızdan miras kalan bir meydan okumadır. Bir taraftan “Dünya 5'ten büyüktür.” derken diğer taraftan da Türkiye olarak, dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın, vatandaşlarımızın kırmızı çizgimiz olduğunu iktidarlarımız döneminde göstermiş olmanın haklı gururu içerisindeyiz.

Sayın milletvekilleri, yaklaşık altmış yıl önce başta Almanya olmak üzere, çeşitli ülkelere göç etmeye başlayan vatandaşlarımız bugün dünya çapında 7 milyon kişilik bir diaspora topluluğu oluşturmaktadır. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurt dışında yaşayan insanlarımızın yaşadıkları ülkelerdeki hak ihlallerini gündemde tutarken vatandaşlarımızın yine yaşadıkları ülkelerde tüm sosyal ve siyasi alanlarda aktif olmalarını desteklemektedir. Genç kuşakların kültürel kimliklerinin korunmasında önemli görevler ifa eden YTB, aynı zamanda insanımızın Türkiye'yle olan aidiyet bilincini diri tutmak için güzel faaliyetlere imza atmaktadır. Ana dil hâkimiyeti, ana vatana eğitim ve kültür gezileri, sivil toplumda profesyonelleşme, raporlama, takip ve vatandaş buluşmaları gibi destek ve proje bazlı programlarda kendini gösteren YTB, vatandaş diasporası hususunda on yılda ülkemize önemli katkılar sunmuştur.

Şu ana kadar yurt dışında doğup büyüyen ve akademik çalışmalarına devam eden farklı ülkelerden 9 bin gencimizin YTB tarafından düzenlenen Diaspora Gençlik Akademisi, Genç Liderler, YTB Gençlik Buluşması gibi programlara katılarak ülkemize geldiğini büyük bir memnuniyetle ifade etmek istiyorum. Yurt dışındaki nesillerimizin ana vatanlarını daha iyi tanımaları için Kültürel Hareketlilik Programı kapsamında Evliya Çelebi Anadolu Kültür Gezileri Programı'na ise tamı tamına 7.188 gencimiz katılmıştır.

Ahmet Hamdi Tanpınar, “Huzur” romanında, sürekli yükselmekten, muasırlaşmaktan bahseden Batılı bir karaktere bu topraklardan şöyle cevap verir: “Evet, yükseleceğiz ama söyler misiniz neyin üstüne? Neye basarak yükseleceğiz? Ayağımızı sağlamca basabileceğimiz yer neresi?” Değerli arkadaşlar, yükseleceğimiz değerler tarihimiz, dilimiz ve medeniyetimizdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Abdurrahim Karakoç ağabeyin bir şiirinde ifade ettiği üzere “Ellerin yurdunda çiçek açarken/ Bizim ile kar geliyor kardeşim/ Bu hududu kimler çizmiş gönlüme/ Dar geliyor, dar geliyor gardaşım.” sözlerinin gereği olarak YTB, gönül coğrafyamızda yaşayan insan, kurum ve kuruluşlarla da yakın temas içerisinde çalışmalarına devam etmektedir.

Tarihî, dinî, siyasi, coğrafi ve kültürel hususiyetlerine binaen ülkemizle ilişkilerine ve derin bağlara sahip olan kardeş topluluklarımızla Türkiye'nin irtibatını güçlendirmek, ortak kültürümüzü yeniden canlandırmak, ortak tarihsel mirasımızı korumak ve bu kardeş topluluklarımızın eğitimlerine katkıda bulunmak amacıyla YTB Başkanlığımız tematik programlar geliştirmiştir. Kardeş topluluklar ile ülkemizin paylaştığı Nevruz gibi önemli ortak günleri kutlamak ve yine kardeş topluluklardan tarihte maruz kaldıkları Kırım Tatar sürgünü, Ahıska sürgünü ve Bulgaristan zorunlu göçü gibi mezalim ve zorunlu göçleri anmak üzere, 2019 ve 2020 yılında bir dizi anma programı düzenlenmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemiz üniversitelerinin son yıllarda uluslararasılaşmasındaki en önemli etkenlerden biri de dünyanın pek çok farklı noktalarından eğitim almak üzere gelen uluslararası öğrencilerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZAFER SIRAKAYA (Devamla) – Bu alanda bir marka hâline gelen YTB Türkiye Bursları kapsamında ülkemizde hâlihazırda 140 ülkeden 15 bini aşkın uluslararası öğrenci, 68 farklı şehirde eğitim veren 118 üniversitemizde öğrenim görmeye devam etmektedir. Bu öğrenciler ülkelerine döndüklerinde ya da çalışacakları uluslararası kuruluşlarda ülkemizin gönüllü elçileri olacak, bizleri, dilimizi, medeniyetimizi ve kültürümüzü anlatacaklardır.

Kıymetli milletvekilleri, bu vesileyle, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının değerli Başkanını ve tüm personelini çalışmalarından ötürü kutluyor, ülkemiz ve milletimiz için 2021 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Halil Özşavlı, Şanlıurfa Milletvekili.

Buyurun Sayın Özşavlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ÖZŞAVLI (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bu Kurum bünyesinde bulunan Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı ile Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığının bütçeleri konusunda söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, 2021 yılı bütçesinin vatanımıza, devletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum; vatan için canlarını feda eden bütün şehitlerimize baki şükranlarımı sunuyor, gazilerimizi hürmetle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, esasen Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 4 kurumdan oluşur; bunlar, Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumudur.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu -bundan sonra “Yüksek Kurum” diye ifade edeceğim- 2876 sayılı Kanun’la 1983 yılında kurulmuştur. 11 Ekim 2011 tarihli ve 664 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle yeniden düzenlenmiştir.

Yüksek Kurum ve bünyesinde bulunan başkanlıkların amaçları arasında, millî kültür ve ortak değerler etrafında toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunup geliştirilerek gelecek nesillere aktarılması, yurt içi ve yurt dışındaki kültürel mirasımıza sahip çıkılması, Türkçedeki bozulma ve yabancılaşmanın önüne geçilmesi, tarih ve kültür bilincinin geliştirilmesi gibi önemli konular vardır. Bu çalışmalar ismini zikrettiğim 4 kurum tarafından yürütülmekte, Yüksek Kurum ise bu kurumlar arasındaki koordinasyonu ve eş güdümü sağlamaktadır.

Yüksek Kurum ve bu Kurum bünyesinde bulunan diğer kurumların 2020 yılı çalışmalarına kısaca değinecek olursak Türk dili, tarihi ve kültürüne ilişkin destek ve katılımların artırılmasına yönelik çalışmalara devam edildiğini görüyoruz; bu minvalde birçok kurumla protokoller imzalanmıştır. Örneğin, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı ile Türk Tarih Kurumu arasında, değerli tarihî ve kültürel eserlerin ortak bir yayın olarak yayına hazırlanması ve basımı protokolü; Özbekistan Yurt Dışındaki Kültürel Varlıklarını Araştırma Merkezi ile Türk Dil Kurumu arasında imzalanan protokol; Türkiye Adalet Akademisi ve Türkiye Maarif Vakfı ile Yüksek Kuruma bağlı kurumlar arasında imzalanan protokol ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi ile, yine, Yüksek Kuruma bağlı tüm kurumlar arasında imzalanan sınav verilerine ilişkin erişim ve verilerin kullanımı konusundaki protokol örnek verilebilir. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve ona bağlı diğer kurumlar tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan önemli bir tanesi de her yıl gerçekleştirilen onlarca sempozyum, çalıştay ve konferans gibi önemli bilimsel etkinliklerdir; bu etkinliklere yerli ve yabancı olmak üzere yüzlerce akademisyen katılmaktadır. Bu etkinlikler neticesinde ortaya çıkan bilgiler, sonuçlar, onlarca kitap süreli yayın hâlinde yayınlanmaktadır yani bilgiye bilgi katılmaktadır.

Bu minvalde, 2020 yılı içerisinde 50’den fazla bilimsel etkinlik gerçekleştirilmiştir ve bu etkinlikler neticesinde 137 eser yayınlanmıştır. 2021 yılı içerisinde yayınlanacak olan eserlerin 242’yi geçmesi planlanmaktadır.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve ona bağlı kurumlar sadece sosyal ve beşerî konularda araştırma yapmakla kalmaz, aynı zamanda gençlerimize istihdam sağlamakta, onlara burs olanakları sağlamaktadır. Lisans bursları öğrencinin başarısı ve tercih sırasına göre değişmekle birlikte bin, 1.500 ve 2 bin lira arasında değişmekteyken, yüksek lisans bursu aylık 2 bin 500 lira, doktora bursu ise aylık 3 bin TL’dir. Bu minvalde, 2020 yılında Yüksek Kurum ve ona bağlı kurumlar tarafından toplamda 683 kişiye burs verilmiştir; bunların 328’i lisans, 137’si yüksek lisans, 213’ü ise doktora.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HALİL ÖZŞAVLI (Devamla) – Bunun dışında, 17 dil -bunun içinde Ermenice ve Kürtçe de vardır- alanında da... Bunu söylemekten iftihar ediyorum, geçen yıl da söylemişim bir konuşmamda: Kürtçenin yasak olduğu, konuşulmadığı bir Türkiye’den günümüzde yüksek lisans, doktora programlarının açıldığı ve bugün -bu yıl başlamakla birlikte- lisans öğrencilerine, 1’inci tercih olarak Kürt dili edebiyatını seçen öğrencilere aylık bin TL burs verilebildiği bir Türkiye’ye gelmiş durumdayız.

Kıymetli milletvekilleri, elhamdülillah diyorum ben. Sözlerimi bitirirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, 2021 yılı bütçesinin vatanımıza, devletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mustafa Levent Karahocagil, Amasya Milletvekili.

Buyurun Sayın Karahocagil. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu 2021 yılı bütçeleri üzerinde konuşmak üzere AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu, bizzat Atatürk'ün direktifleriyle kurulmuş kurumlarımızdır. Türk Tarih Kurumuna baktığımız zaman Türk tarih ve medeniyetini bilimsel yollardan incelemek amacıyla 28 Nisan 1930 tarihinde Türk Tarih Heyeti olarak teşkile edilmiştir; sonraki yıllarda, 15 Nisan 1931'de Türk Tarihi Tedkik Cemiyeti, 3 Ekim 1935'te ise Türk Tarih Kurumu adını almıştır. 1982 Anayasası'yla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu kurulur ve bu Kurumun bünyesinde Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk Kültür Merkezi, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu olmak üzere 4 Kurum birleştirilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun görev alanına baktığımız zaman, Türk tarihini bilimsel yollardan incelemek, bunun yanında bilimsel yayınlar yapmak, çalıştay, sempozyum gibi bilimsel toplantılar düzenlemek ve lisans, yüksek lisans, doktora öğrencilerine burs desteği vermek olarak sınıflandırabiliriz. 2020 yılında, Türk Tarih Kurumu tarafından desteklenen 62 adet bilimsel kazı projesi vardır, bu minvalde Türk arkeoloji bilimine katkı sağlamaktadır. 2021 yılında, 35 adet daha kazı ve yüzey araştırma projelerine destek sağlanacaktır.

Türk Tarih Kurumu, 2020 yılında tek başına ve ortaklaşa düzenlediği veya desteklediği 8 bilimsel etkinlik gerçekleştirmiştir. Covid-19 salgınının önlenmesi ve etkilerinin azaltılması amacıyla, Kurumumuz tarafından mart ayının ikinci yarısından itibaren yapılması planlanan etkinlikler iptal edilmiştir. Bu toplantılar elbette çok önemli toplantılardır. Yurt içinden ve yurt dışından, dünyanın her yerinden akademisyenler yazdıkları makaleleri, tebliğleri öncesinde bir hakem süzgecinden geçmek üzere Türk Tarih Kurumuna sunarlar; kabul edilen, ilgili tarih ve yerde sempozyuma sunulur. Bu toplantıların hem bilime katkısı vardır hem de ülkemizin tanıtımına katkısı vardır. Yurt dışından gelen akademisyenler bizlerle hemhâl olmakta, ülkemizin güzellikleriyle tanışmaktadırlar.

Yayınlara baktığımız zaman ise 2020 yılında Türk Tarih Kurumu tarafından 26 yeni yayın, 26 tıpkıbasım ve 2 süreli yayın olmak üzere 54 eser yayımlanmıştır. 2021 yılında 52 yeni yayın, 18 tıpkıbasım ve 3 süreli yayın olmak üzere toplam 73 eserin yayımlanması planlanmaktadır.

Kurumun vermiş olduğu burslara baktığımız zaman, Türk Tarih Kurumu tarafından 2020 yılında 202 lisans, 86 yüksek lisans, 159 doktora ve 5 doktora sonrası olmak üzere toplam 452 kişiye burs imkânı sağlanmıştır. 2021 yılında 803 lisans, 89 yüksek lisans, 195 doktora ve 5 doktora sonrası olmak üzere 1.092 kişiye burs verilmesi planlanmaktadır. Bunların yanında, “postdoktora” dediğimiz yurt dışı araştırma bursları da mevcuttur.

Türk Dil Kurumuna baktığımız zaman ise benzer çalışmalara sahiptir. 1932'de, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak, onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla kurulmuştur. 1934'te Türk Dili Araştırma Kurumu, 1936'da ise Türk Dil Kurumu adını almıştır. Bilimsel yayınlar, bilimsel projeler Türk Tarih Kurumu gibi, Türk Dil Kurumunun da

yayınları içerisine girmektedir. Benzer miktarlarda burslar da Türk Dil Kurumu tarafından Türkolog adaylarına verilmektedir. Bu bağlamda, Türk Dil Kurumu tarafından 2020 yılının on bir aylık döneminde 29 yeni yayın, 56 tıpkıbasım olmak üzere; 85 kitap, 16 süreli yayın ve 2 sözlük basılmıştır. Toplam 103 yayının baskısı gerçekleştirilmiştir, basım aşamasında olan eser sayısı ise 105'tir.

2020 yılında Covid-19 salgınının toplum sağlığı ve kamu düzeni açısından oluşturduğu riskten dolayı sosyal izolasyonu temin, fiziki mesafeyi koruma ve hastalığın yayılım hızını kontrol altında tutma amacıyla Kurum, bilimsel etkinliklerini telekonferans yöntemiyle yerine getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Devamla) – Bu kapsamda, 2020 yılı on bir aylık dönem içerisinde 31 adet bilimsel etkinlik düzenlenmiştir.

Kurumun geleceğe yatırım anlamında çok değerli bulduğum, önemseydiğim bir faaliyeti de verdiği burslardır. Bu kapsamda, 2020 yılında 126 lisans, 47 yüksek lisans, 46 doktora olmak üzere 219 öğrenciye maddi destek sağlanmıştır. 2021 yılında ise 780 lisans, 75 yüksek lisans, 75 doktora öğrencisine olmak üzere 930 öğrenciye daha burs imkânı sağlanacaktır.

Sözlerime son verirken 2021 yılı bütçesinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – AK PARTİ Grubu adına son konuşmacı Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz.

Buyurun Sayın Açıkgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Her hayrın başı “bismillah.”

Sayın Başkanım, çok kıymetli Divan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve aziz milletim; hepinizi saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum.

Bu cennet vatanın her bir karış toprağı çok güzel ve çok kıymetlidir. Bu cennet vatanın öyle nadide bir yeri var ki dünyada rakibi olmayan, eşi benzeri olmayan doğası, kültürü ve insana verdiği huzurla insanlığın ortak mirası Kapadokya'dır, Nevşehir'dir. Her insanın mutlak görmek istediğı, görenin hayran kaldığı ve bir daha görmek istediğı; birçok kez gidenin de her gelişinde yeni şeyler keşfettiğı masalsı, muazzam bir yerdir. İşte bütün bu güzellikleri korumak ve gelecek nesillere koruyarak bırakmak, daha iyi tanıtmak, destinasyon çeşitliliğini zenginleştirmek, yatırım ortamını iyileştirmek, sportif faaliyetleri çoğaltmak amacıyla 23 Mayıs 2019 tarihli ve 7174 sayılı Kanun'la Kapadokya Alan Başkanlığı kurulmuştur.

Bu süreçte milleti için gece gündüz canhıraş çalışan Sayın Cumhurbaşkanımıza, Kültür ve Turizm Bakanımıza ve Bakanlığımıza, AK PARTİ Grubumuza ve tüm milletvekillerimize şahsım ve şehrim adına şükranlarımı bir borç bilirim. Alan Başkanlığı, teşkilat yapısını ve komisyonlarını oluşturarak faaliyetlerine hızla başlamıştır; 2019 Ekiminde ilk komisyon toplanmış, yaklaşık 30 komisyon toplantısı yapılmıştır. Bekleyen ve yeni oluşan 700'e yakın konuyu karara bağlamış ve yaklaşık 2 bine yakın yazışma yapmıştır. Birçok konuda yönetmelik hazırlanmış ve özellikle de bölge insanımızı rahatsız eden izinsiz uygulamalar tespit edilerek kaldırılması sağlanmıştır.

Sayın milletvekilleri, tüm dünyayı kasıp kavuran pandemi dönemi özellikle turizm sektörünü çok derinden etkilemiştir. 2019 yılında turist sayısı 1,5 milyar kişi, gelir de 1,5 trilyon dolardır. Bu sene dünyanın turizm ticaretinden kaybı 1 trilyon dolardır. Tabii, bu durum bizim turizmimizi de etkilemiştir, bu kaybı önlemek için devletimiz gerekli tedbirleri almıştır -bu kapsamda- turizm işletmelerine yönelik kredi programları, rezervasyon iptalleri için idari para cezalarının alınmaması, kira ödemelerinin ertelenmesi, güvenli turizm sertifikasyon programları gibi.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, pandemi sonrası dönemde turizme yeni bir anlayış gelecektir; hijyen, sağlık, kalabalık olmayan, az temaslı hizmet alma eksenli olacaktır. Yeni döneme en çabuk Kapadokya uyum sağlayacaktır çünkü hem otel konseptleri hem de bölge insanımızın turizm bilgisi, birikimi ve özlemi buna hazırdır.

Pandemi sürecinin hafiflediği özellikle temmuz, ağustos, eylül ve ekim aylarında, hatta kasım aylarında, Kapadokya, hafta sonlarını yüzde 100 hafta içini yüzde 70'e yakın dolulukla geçirmiştir. Bu da şunu gösteriyor ki pandemi sonrası Kapadokya'da inşallah bir turizm patlaması bekliyoruz. Şimdiden mart, nisan, hatta yaz aylarının rezervasyonları dolmaya başlamıştır. Biz biliyoruz ki Kapadokya Türk turizminin lokomotifidir olacaktır. Gelen misafirlerimizin eğitim ve gelir seviyesinin yüksek olmasıyla da Türk ekonomisine en büyük katkıyı sağlayacak yer yine Kapadokya'dır. Bölgeye yapılan yatırımların 1'e 10 kazandırdığı... Ve şuna da inanıyoruz ki Kapadokya'nın hem turist sayısına hem tanıtımına hem de Türk ekonomisine katkısı daha yüzde 40'lardadır. Bakanlığımızın, Alan Başkanlığımızın ve tüm hemşehrilerimizin katkısıyla inşallah bu oranları daha da yukarıya taşıyacağız.

Sayın milletvekillerim, dünyanın en büyük yer altı şehri ve yamaç yerleşim yeri olan Nevşehir'deki Kayaşehir, bölgemiz ve ülkemiz için yeni bir destinasyondur, mutlaka görülmesi gereken muhteşem bir yerdir. Yine, merkezdeki Meryem Ana Kilisemiz ve Osmanlı eserleriyle Nevşehir misafirlerimizi bekliyor.

Üç Güzeller'yle, Ortahisar Kalesi'yle, akşam güneşinin bir başka battığı Kızılıçukur'uyla, Devrent'yle, Mustafapaşa'sıyla, Gomeda Vadisi'yle bölgenin değeri Ürgüp.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Davet et de gelelim kardeşim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Avanos ne oldu, Avanos?

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Toprağın hünere ellerde sanata dönüştüğü, Kızılırmak'ın yeşillendirdiği Paşabağları, Devrent ve Zelve Vadisi'yle sanatın merkezi Avanos.

100 derece şifalı suyuyla, Türkiye'de sayılı yatak sayısı ve otelleriyle termal cenneti ve yakın bir zamanda inşallah sera merkezi olacak sıcakkanlı insanlarımız ilçesi Kozaklı'mız.

İnsanlığın ve milletimizin ortak değeri, sevgi, hoşgörü ve barışın timsali pirimiz Hacı Bektaş Veli hazretlerinin yurdu Hacıbektaş ilçemiz.

Mantar Kayası, Açık Saray'ı, Sivasa Yazıtları'yla, Karavezir Camisi'yle ve kiliseleriyle, Kızılırmak'ın şenlendirdiği gül gibi insanlarıyla güller şehri Gülşehir'imiz.

Yeraltı Şehri'yle, kiliseleriyle, patatesi, fasulyesiyle, kuyusu derin ama gönülleri zengin olan Derinkuyu'muz.

Misafirlerimizi uğurlayan, Nevşehir'imizin kalkınmasına, İslam'a büyük katkı sağlayan sanayi ilçemiz ve her seçimde Cumhurbaşkanımıza sevdasını gösteren ve rekor oy veren rekorlar ilçemiz Acıgöl'ümüz.

Daha saymadığım birçok beldesi ve köyleriyle dünyanın en önemli turizm şehri; patates, pancar, kuru fasulye, buğday, üzüm, kabak çekirdeğiyle bir tarım şehri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Bütün milletvekillerini davet ederseniz artı bir süre daha vereceğim.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Üç dakika daha verin, hepsini davet edeceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Veriyoruz, tamam.

MUSTAFAAÇIKGÖZ (Devamla) – Yeni açılan Niğde-Nevşehir-Ankara Otobanı, havalimanlarıyla ve hızlı trenleriyle bir sanayi şehri olan kadim şehir Nevşehir'imiz.

Değerli milletvekillerimiz, birçok devlet büyüğümüzü, bakanımızı, birçok milletvekili arkadaşımızı bölgeye davet ettik; birçoğu davetimize icabet ettiler ve geldiklerinde “Hayal ettiklerimizden, umduğumuzdan ve anlattığımızdan daha da mükemmel bir yer.” dediler. Dolayısıyla, Kapadokya'yı anlatmaya ne gücümüz yeter ne de anlatılır. Kapadokya'ya geleceğiz, göreceğiz, yaşayacağız ve hayran kalacağız inşallah.

Ben hepimizi, bütün milletvekili arkadaşlarımızı ve tüm hemşehrilerimizi, bütün misafirlerimizi davet ediyorum inşallah. 2021 bütçemiz berekete ve hayra vesile olsun inşallah.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Adını koy, adını. “Şu tarihte.” de, “Şu tarihte bekliyoruz.” de, adını koy.

AHMET KAYA (Trabzon) – Geliyoruz Mustafa, geliyoruz.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Bekliyorum bütün arkadaşlarımızı.

Bu bütçe Türkiye'nin, aziz milletimizin, aziz ve makûs talihli İslam coğrafyasının ve gözünü Türkiye'ye dikmiş mağdur coğrafyanın bütçesidir.

Yüce Meclisi, Genel Kurulumuzu ve bütün aziz milletimi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum, herkesi de bekliyorum inşallah. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci turda AK PARTİ Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın Altay, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın Covid-19 nedeniyle bugün Kapadokya konuşmasını yapamayacağına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, AK PARTİ Milletvekili Mustafa Bey'e çok teşekkür ediyoruz.

Bugün mevkidaşı, Nevşehir Milletvekilimiz Faruk Sarıaslan da sağlık sorunları nedeniyle burada olamadı. Benzer bir konuşmayı Faruk Bey de yapacaktı. Kapadokya hepimizin, Nevşehir hepimizin. Hak ettiği bu güzellemeler için biz de teşekkür ediyoruz.

Faruk Sarıaslan Vekilimiz, Covid sebebiyle bugün Kapadokya konuşmasını yapamayacak, arz edeyim dedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.34

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.46****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

- 1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

- 1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Birinci turdaki İYİ PARTİ Grubu adına konuşmalara geçiyoruz.

İlk konuşmacımız Enez Kaplan, Tekirdağ Milletvekili.

Buyurun Sayın Kaplan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ENEZ KAPLAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Kamu Denetçiliği Kurumuyla ilgili olan bölümünde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinde, çalışan personel arasındaki adaletsizliği buradan dile getirmek istiyorum.

Kamu Denetçiliği Kurumunun esas görevlerinden birisi de şeffaf ve hesap verebilir bir idarenin oluşumuna katkı sağlamaktır.

Sayın milletvekilleri, bizim de düşüncemiz, ülkenin tüm kurumlarının şeffaf şekilde, hesap verebilir durumda olmasıdır. Bunu iki sebepten istiyoruz. Birincisi: Vatandaşlık bağıyla bağlı olup yaşadığı ülkede halkın olup biteni şeffaf olarak öğrenebilmesini bir hak olarak görüyoruz. İkincisi ise: Yerli ya da yabancı yatırımcının güven ortamının sağlanmasının önemine inanıyoruz. Ülkemiz, maalesef, Varlık Fonunda ve bağlı şirketlerde bir şeffaflık yerine, kanunlarla korunan bir karanlığa doğru gidiyor. Hesap vermez ve incelenemez idareler hem vatandaşı hem de yatırımcıyı endişe ve huzursuzluğa teşvik ediyor.

Sayın milletvekilleri, yaklaşık bir aydır komisyonlarda bütçe üzerine çalışıyoruz. Bu süreçte Sayıştay raporlarından öğrendiklerimizden birkaçını kısaca hatırlatmak gerekirse: Denetimi mümkün olan kurumlardan RTÜK'ün, doğrudan teminle, mal ve hizmet alımı bütçesinin 2 katını aştığını öğrendik. Merkez Bankasının özel bir sigorta şirketine 29 milyon TL üzerinde para aktardığını öğrendik. 2004 yılında bir zimmet olayında tahsiline karar verilen 3,4 milyon dolarlık paranın o günkü kurdan hesaplanarak bugün devletin 20 milyon TL zarara uğratıldığını öğrendik. Millî Eğitim Bakanlığı ile bir banka arasında yapılan protokolle, bankaya aktarılan 16 milyon TL'nin yaklaşık 2 milyon TL'sinin hediyeleş eşya alımına harcandığını öğrendik. Orman Genel Müdürlüğü'nün maden sahalarının kontrolünde eksik kaldığını ve bunun da ekolojik sisteme zarar verdiğini öğrendik. Rize'de yapılan Çay Çarşısı'nın, Kıyı Kanunu'na aykırı olmasına rağmen yapıldığını öğrendik. Kamu kurumlarından, ne tür ilişki içinde olduklarını bilmediğimiz -kâr amacı gütmeyen- kuruluşlara 6,5 milyar lira para aktarıldığını öğrendik. Ticaret Bakanlığı bütçesinden “Turquality” denilen destek programı çerçevesinde bir ayakkabı firmasına 22 milyon TL haksız destek sağlandığını öğrendik. TÜİK'in enflasyon rakamları konusundaki becerisini kendi hesaplarını da tutma konusunda göstererek

gelir gider işlemlerinde 4,7 milyon TL hata yaptığını öğrendik. Bir inşaat şirketine Ovit Tüneli'nin yapımı sırasında hesaplanan bedelin bin katına kadar olan ödeme yapıldığını, yine aynı firmaya köprü ayağının belirlenen ölçüden kısa yapılmasına rağmen tam bedelin ödendiğini öğrendik. Bu bilgilerimizin hepsini, denetim yapabilen kurumlardan, Sayıştay raporlarından öğrendik. Bir de öğrenemediklerimiz var çünkü onlar denetimlerden muaf tutuluyor. Örneğin, Varlık Fonu ve fona bağlı şirketlerde ne olup bittiğini tam olarak bilemiyoruz. Varlık Fonu hakkındaki bağımsız denetim raporlarının her yıl ekim ayında Meclise getirilmesi gerekirken sürekli kaçırılıyor ya da gizleniyor. Varlık bünyesindeki şirketlerin kâr zarar durumları muallakta. Varlık Fonunun denetlenebilirliği muallakta. Damat bakan istifa etti, yönetim kadrosu muallakta. Varlık Fonunun amacı bile muallakta. Dış ticaret fazlası veren devletlerde bu tip fonların kurulması elbette ülkeye katma değer sağlamakta ancak bizim gibi sermaye birikiminin olmadığı, dış borca dayalı bir ekonomik sistemin sürekli hâle geldiği bir ülkede Fonun sağlayacağı bir katkıdan söz etmek elbette mümkün olamazdı, olmadı da. Öyle bir yapı kurulmuş ki “Denetimi bağımsız şirketler yapar, raporlarıyla her yıl ekim ayında Meclise gelir.” diyorsunuz. Muhalefet partilerinin raporlar hakkında verdiği önergelere, şu ana kadar -beş aydır- hiçbir vekil cevap alamadı çünkü raporlar ortada yok. “Varlık Fonu, Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenir.” diyorsunuz. Varlık Fonunun Başkanı aynı zamanda Devlet Denetleme Kurulunun üyelerini atayan kişi yani Sayın Cumhurbaşkanı.

Fona bağlı şirketler zarar ediyor. ÇAYKUR'un durumu ortada, Türk Hava Yollarının borcu yüzde 107, Devlet Demiryollarının borcu yüzde 350, Kayseri Şekerin borcu yüzde 297 artmış durumdadır.

Sayın milletvekilleri, denetimden muaf tutulan, şeffaf bir şekilde yönetilmeyen, kaynakları ve bütçesi neresi olduğu bilinmeyen yerlere aktarılan kurumlarda oluşan saibelere millet nezdinde engel olamazsınız. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in parti politikalarımızdan biri olarak öngördüğü yapıcı muhalefet anlayışımızın bir gereği olarak sizleri de uyarmak istiyoruz: Hâl ve gidişatımız iyi değil, yanlışlığa ortak oluyorsunuz, milletin verdiği yetkiyi milletin lehine kullanmıyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, bakın, işte, yeni gündem Borsa İstanbulun satışı. Muhalefet olarak bizler diyoruz ki halktan saklamak suretiyle bir satış yapılmış, sonu belli olmayan bir maceraya adım atılmış. İktidar olarak sizler de diyorsunuz ki “Şu zor pandemi günlerinde bile Borsa İstanbulun satışı büyük bir başarı olarak görülmektedir.” Yahu, bu bile bizlere şeffaf bir yönetimin ne kadar elzem olduğunu anlatmıyor mu? Bir şirket satışında bile bu kadar aykırı fikirlerin olması sizce normal mi?

Değerli milletvekilleri, devlet gizliliğini gerektiren kurumlar haricinde tüm kurum ve kuruluşların ve yapıların denetimi tereddüde mahal vermeyecek şekilde kesin ve şeffaf olarak düzenlenmeli ve vatandaşla paylaşılmalıdır. Aksi takdirde, ortaya çıkan tablo, maalesef, bugün yaşadığımız belirsizlikleri meydana getirecek, daha da kötüsü, vatandaşın devlete ve devletin kurumlarına olan inancı ve güveni temelden sarsılacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimiz farkındayız. Partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi toplumun ihtiyacını karşılayamadı. Sistem vatandaşa daha hızlı, etkili ve istikrarlı bir karar alma mekanizması kurularak bürokratik engelleri aşacağını vadederek kuruldu ancak durum hiç de öyle olmadı. Tekrar tekrar değişen kararnameler, bakana ulaşıp da halkın sorunlarını anlatamayan milletvekilleri, bütün yetkilerin tek elde toplandığı bir yönetim şekli, kaybolan erkler hiyerarşisi,

eski hantal bürokrasinin yerine gelen saray danışman bürokrasisi maalesef sorunların temeli hâline geldi. Demokratik talepler dile getirildiğinde bile toplumu linç eden bir yapı doğdu. Etiketlenmelerle toplumun dinamizmi pasivize edildi.

Şimdi, gelinen noktada anketlere bakıyoruz da halkın büyük çoğunluğu sistemden rahatsız. Dün vad edilen hiçbir şey bugün hayata geçirilmedi, halk yoksulluğa ve vergi yüküne mahkûm edildi. Temel ihtiyaç maddelerinin dahi ateş pahası olduğu bir dönemde bütçeyi görüşüyoruz. Sistemin tek kişiye yüklediği erk sebebiyle denetim mekanizmasının tam olarak işletilmediğini sizler görmüyor musunuz? Sizler bu durumdan rahatsız değil misiniz?

Sayın milletvekilleri, kurumsal denetimin tam anlamıyla yapılmadığı, denetimin yapıldığı alanlarda ise yargılama süreci düzgün işletilmeyen, millete hesap vermekten uzak, şaibe barındıran, yatırımcıyı korkutan, güven vermeyen bir bütçe üzerinde çalışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, hepimiz karar verirken gelecek nesillerimiz olan çocuklarımızı ve gençlerimizi düşünmek zorundayız. Vicdanımızla baş başa kaldığımızda hepimizin bu denetimsiz ve kontrolsüz yapıdan rahatsız olduğuna olan inancımın Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hasan Subaşı, Antalya Milletvekili...

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe kanunu teklifinin Anayasa Mahkemesi ve Sayıştayla ilgili bölümünü partim adına değerlendirmek için söz almış bulunuyorum.

Anayasa Mahkemesi ve Sayıştay hukuk devletlerinin olmazsa olmazı, güzide kurumlarımızdır. Anayasa Mahkemesi ve Sayıştayın bütçe teklifinde geçen bütçe rakamlarına herhangi bir itirazımız yoktur ancak bu iki kurumun giderek işlevini kaybetmeye başlamalarıdır itirazımız.

Anayasa Mahkemesi, 1961 Anayasası'nda yer almıştır ve 44 sayılı Kanun'la 1962 yılında kuruluşunu tamamlamıştır. Görevlerine baktığımız zaman, kanunların ve Meclis İçtüzüğü'nün Anayasa'ya uygunluk denetimini yapar. Anayasa'da sayılan kişileri göreviyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Siyasi partilerin kapatılması hakkında davalara bakmak, siyasi parti gelir kaynakları ve giderlerine ilişkin hesapları incelemek Anayasa Mahkemesinin görevleri arasındadır. 12 Eylül 2010 tarihli halk oylamasıyla önemli bir görev daha verilmiştir, bireysel başvuruları karara bağlama görevi verilmiştir. Yine, kanun hükmünde kararnamelemlerin Anayasa'ya uygunluk denetimini yapar ve son değişiklikle de 2017 tarihindeki değişiklikle de Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin de Anayasa'ya uygunluk denetimi görevini yapar.

Yeri gelmişken -KHK'ler konusu- hemen belirtmek isterim ki OHAL KHK'leri konusunda Anayasa Mahkemesi gerekli denetimi yapamadığı için, aklanmalarına rağmen KHK'lerle suçlanmış, masum binlerce mağdur hâlen görevine iade edilmemiştir. Eğer, Adalet ve Kalkınma Partisinin ön adı olan "adalet" in kırıntısı kalmışsa, hiç zaman kaybetmeden bu KHK mağdurlarının göreve iadesi gerekmektedir. Anayasa Mahkemesinin 15 üyesi on iki yıllığına, 12'si Cumhurbaşkanı tarafından

doğrudan atanmakta, 3 üye de Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla, o da Cumhurbaşkanının Meclis üzerindeki etkisini düşündüğümüz zaman on iki yıllığına 15 üyenin de Cumhurbaşkanı tarafından atandığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Sayıştay, 1862 tarihinde Sultan Abdülaziz tarafından kurulmuştur ve o tarihten bu yana yüz elli yıldır devletin bütçesini ve harcamalarını fasılasız, aralıksız denetlemiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi adına merkezî yönetim bütçesi kapsamında kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını denetleme görevi 1982 Anayasası'nın 160'ıncı maddesinde tarif edilmiştir. Ancak, Sayıştay, 1876 tarihli -Osmanlı'nın ilk Anayasası diyebileceğimiz- Anayasa'da yer bulmuştur. AB uyum sürecinde, 2003-2006 yıllarında Sayıştay yetkileri artırılmışsa da 2010 tarihinden sonra giderek Sayıştayın yetkileri daraltılmış, hatta 2012 yılında, ilk defa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Sayıştay denetimi olmadan bütçesini geçirmiştir. Ve bugün baktığımız zaman, torba yasalarla Sayıştay denetimleri neredeyse yok hükmüne yaklaşmakta, işlevini kaybetmektedir, bu da bugünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin denetimleri sevmediğinin en önemli işaretlerinden birisidir. Oysa hukuk devletlerinde Anayasa Mahkemeleri ve Sayıştay, devletin gücünü sınırlandıran, denetleyen en önemli, olmazsa olmaz kurumlardır.

1876 Kanun-ı Esasi'de yer bulan Sayıştaydan söz ettikten sonra Anayasalarımızdan da kısaca bahsetmek istiyorum: İkinci Anayasa'mız 1921 Anayasası'dır, Meclis hükümeti sisteminin oluşturulduğu ve bugünkü Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle mukayese ettiğimizde, yüz yıl önce çok güçlü bir Meclis olarak karşımıza çıkar ve Atatürk'ün önderliğinde büyük görevler ifa etmiştir. Kurtuluş Savaşı'nın karargâhı olmuştur, aynı zamanda kurtuluş mücadelesini verdikten ve savaş kazanıldıktan sonra cumhuriyeti ilan etmiştir. Üç ay gibi kısa zamanda 23 maddelik 1921 Anayasası'nı yapmıştır, o gün Osmanlı bakiyesi, imparatorluğun kırılmış, dökülmüş insanlarını ve milleti bu 23 maddelik Anayasa toparlamış, kucaklamış ve savaşa hazırlamıştır. En kısa ama en demokratik Anayasa'mız sayılabilir. 1921 Anayasası'ndan sonra 1924 Anayasası, 1961 ve 1982 Anayasaları gelmektedir ki bugün hâlen 1982 Anayasası yürürlüktedir. 1921'den sonraki anayasalar bireylerin hak ve özgürlüklerini güvenceye almakla beraber, devleti tahkim etmeye dönük, harpten çıkmış bir ulusun devletini tahkim etme, güçlendirme çabalarını da bu anayasalarda görüyoruz. "Anayasalar nedir?" dediğimiz zaman; anayasalar, devletin gücünü sınırlayan, bireyin özgürlüklerini güvenceye alan belgelerdir. Orta Çağ'da, 1215 yılındaki İngiltere'de ferman şeklinde düzenlenen Magna Carta, kralın yetkilerini sınırlayan, vergi hakkının halkın hakkı olduğunu ortaya koyan, kanunsuz tutuklamaların yapılamayacağını öngören -39'uncu madde- yine kralın sebepsiz zenginleşmesini, haksız kazanç sağlamasını engelleyen maddeleri de içeren bir anayasa, bugünkü bütün modern anayasalara dayanak teşkil edebilecek bir belge niteliğindedir; bundan yedi yüz elli yıl önceki Magna Carta bu tür maddeleri ihtiva etmekteydi.

Bugün geldik 21'inci yüzyıla. 19'uncu yüzyılda Osmanlı'nın Anayasası -kısa, notlar hâlinde geçtim- 20'nci yüzyılda Türkiye'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasaları ve 21'inci yüzyılda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi... Bugünkü hızlı, çabuk kararlar alabilen, torba yasalarla Anayasa hükümlerini ihlal eden Hükümetimizin 21'inci yüzyıl uygulamalarına baktığımız zaman, anayasa sözünü yapamaz hâle geldik. Günlerce televizyonlardaki polemikçi izliyoruz, vay efendim, birtakım insanlar bir araya gelmiş, gizli gizli anayasa konuşmuş, anayasa tartışmış; neredeyse televizyonları en çok meşgul eden olaylardan birisi hâline gelmiştir; bu da 21'inci yüzyılın görüntüsüdür.

Şimdi, biraz önce AK PARTİ’li hatibi dinlediğimizde şöyle söyledi: “Anayasa Mahkemesi hâkimi Mahkemenin ışıklarını fotoğraflayarak sosyal medyadan paylaştı, darbe çığırtkanlığı yaptı ve muhalefet de darbe çığılıkları attı.” Bakın, o günlere gelirken Anayasa Mahkemesi Başkanına ve Anayasa’ya karşı tacizleri, saldırıları düşünelim “Çıksın bisiklete binsin, sokağa çıksın da görelim.” “Yanlıı kararlar veriyor.” “Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımıyoruz.” “Anayasa Mahkemesi kapatılmalı.” gibi serzenişler ve feryatlar varken Anayasa Mahkemesi hâkimi ışıkları yanık bırakmış. Şimdi, bundan Hükümet kanadı son derece muzdarip olmuş, bu darbe çağrışımı diye. Ben de diyorum ki 1982 Anayasası, darbe anayasası ve biz hiç değilse bunu korumak için uğraşıyoruz, buna razı olduk. Bu, 1982 Anayasası darbeyi hatırlatmıyor mu size?

Söylemek istediğim şudur: Bu hâkimin, ışıkları açık bırakmasıyla şunu söylediği besbelli: “Bizim elimizdeki silah hukuktur; biz, size bu hukuku hatırlatıyoruz, bizim silahımızı hatırlatıyoruz.” mesajı içerir. Ha, Genelkurmay Başkanlığının ışıkları yanıyor o ne demektir? Genelkurmay çalışıyor, dikkat edin. Genelkurmayın silahı hakiki silahtır; topu, tüfeğı, tankı vardır. Ama Anayasa Mahkemesi ışığını açık bırakan bir görüntü vermişse “Bizim silahımız hukuktur. Çalışıyoruz, ayaktaız, görevimizin başındayız.” iması sayılmıyor mu bu? Ha, siz darbeye çok duyarlıysanız ben yine de bu 1982 Anayasası’nı gözünüze sokuyorum.

21’inci yüzyılın ilk çeyreğinde, gönül isterdi ki hızlı, çabuk ve güçlü Hükümetiniz anayasadan söz etseydi; sivil, demokratik bir anayasadan söz edebilseydi. Keşke gücünüzü; ayarı kaçmış hukuku düzeltmek, işlevini kaybetmiş Meclisi gücüne kavuşturmak, sistemi yeniden ihya etmek için kullanabilseydiniz. Siz, Anayasa’ya aykırı torba yasalarla devlet işleyişini çabuklaştırabileceğimizi zannediyorsunuz. Oysa “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen sistemle bir kişiye umut bağlayarak, bir kişinin vizyonuyla Türkiye’yi sınırlayarak, katılıma ve ortak akla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) - ...hiç değer vermeden geldiğimiz noktada, ülkeyi çökertme noktasına geldiğimiz farkında olmanız lazım. Bugün hukuk adına, Anayasa adına, 21’inci asrın ilk çeyreğinde hiçbir şey yapamadınız, adaleti çökertmekle meşgulsünüz ve adalet çöktüğü zaman devletin de çökeceğini hepimiz biliyoruz. Magna Carta’da bile “Hüküm olmadan tutuklama olamaz.” denirken, biz bugün binlerce insanı içeride tutuyoruz ve bugün geldiğimiz noktada, AİHM kararlarını, AYM kararlarını uygulamayan mahkemeler var, “Anayasa Mahkemesinin kararlarını tanımıyorum.” diyen mahkemeler var. Bugün bunca sorunun altından kalkabilmek için ortak akla, ortak tavra ihtiyaç var, bu da ancak demokratik bir parlamenter sistemle mümkündür diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Edirne Milletvekili Sayın Orhan Çakırlar.

Buyurun Sayın Çakırlar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kapadokya Alan Başkanlığı bütçesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kültür kelimesi Latince “cultura” kelimesinden dilimize geçmiş, anlam olarak toprağı ekerek ürün biçmek, üretmek anlamında kullanılmıştır. Günümüzde ise çok daha farklı anlamlarla karşımıza çıkmakta ve farklı konseptlere konu olarak hem bir anlam genişlemesi hem de bir anlam kaybına uğramıştır. Bu kelimeyi ülkemizde hars ve ekin kelimesi olarak kullanan entelektüellerimiz de vardır. Ancak kültür yaygın olarak bir ülkenin sınırları içerisinde kalan ve o ülkede yaşayan halka ait âdet, görenek, gelenek, inanış ve ritüelleri belirleyen kavram olarak kullanılmaktadır.

Turizm kelimesine gelince, genel olarak ikamet edilen yerden dışarıya tüketici olarak tatil, dinlenme, eğlenme gibi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapılan seyahat, geçici konaklama hareketlerinin karşılığıdır.

Diğer bir tanımda turizm, dinlenme veya iş amaçlı bir yerden yola çıkarak belli bir destinasyona yönelen insani faaliyet olarak da kavramlaştırılmıştır. Görülmektedir ki bu iki kavram birbiriyile bağdaşmamaktadır. Şöyledir ki kültür, turizm gelişmesi ve turizme katkı sağlayabilmesi için bir ikame olarak kullanılabilir fakat kültür, turizmin yanında üvey evlat muamelesiyle karşı karşıya kalmaktadır. Turizm ve kültürle ilgili uzmanların görüşleri de dikkate alındığında Kültür ve Turizm Bakanlığı birbirinden ayrılmalı ve ayrı birer Bakanlık oluşturulmalıdır. Türk kültürünün, sanatının ve edebiyatının daha iyi yerlere gelmesi için olanak sağlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, MUÇEV adı altında bir kuruluş var. Aslında bu konu da dolaylı olarak turizmi bağlamaktadır. 4 Nisan 2014 tarihinde Muğla’ya Hizmet Vakfı ve Türkiye Çevre Koruma Vakfı ortaklığıyla kurulmuş bu vakıf, her ne kadar Muğla’ya hizmet amaçlı kurulduğu iddiasıyla yola çıktığıysa da vakfin Türkiye genelinde birçok alanda faaliyet gösterdiği bilinmektedir. Antalya’dan Edirne’ye kadar birçok sahilde deyim yerindeyse hüküm sürmektedir.

En son ise seçim bölgem olan Edirne’de Keşan ilçemize bağlı Erikli, Yayla, Danişment ve Mecidiye köylerindeki kumsal ve kıyılarda bulunan 11 adet alan, MUÇEV tarafından 1,8 milyon TL artı KDV bedelle on yıllığına kiralanmıştır. Dahası bu kiralama modeli açık usul ihaleyle değil de pazarlık usulüne tabi tutulmuştur. Anayasa’nın 43’üncü maddesinde “Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.” denilmektedir. Birçok güzide sahilimiz MUÇEV eliyle özelleştirilmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı turizmin gelişmesine katkı sunduğu kadar bu sahillerin korunması da Bakanlıkça denetime tabi tutulmalıdır. Bu konuda, Bakanlığınızın Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla birlikte bu sorunu aşabileceği kanaatini taşıyordum.

Değerli milletvekilleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından bu yıl ekim ayında burs başvurusu işlemleri başlatılmış ancak burs ücretlerinde dikkatimi çeken bir hususu bu vesileyle sizlerle paylaşmak istiyorum. Ortaöğrenim öğrencilerine 75 Türk lirası, yükseköğrenim öğrencilerine 300 Türk lirası, yabancı uyruklu yükseköğrenim öğrencilerine ise aylık 600 Türk lirası burs ücreti verileceği açıklanmıştır. Kendi devletimizin kurumu kendi vatandaşına verdiği burs ücretinin 2 katını ne sebeple yabancı uyruklu öğrencilere vermektedir? Burada, maalesef, kendi vatandaşımızın geri plana itildiği bu tablo ortaya çıkmaktadır. Biz demiyoruz ki yabancı uyruklu öğrenciler ülkemizde burs imkânlarından yararlanmasın. Verilen burs ücretlerinde bir değişim olacak ise bunun kimlik üzerinden yapılması değil de öğrencilerin başarı durumlarıyla orantılanması daha münasip olacaktır.

Değerli milletvekilleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü Sayıştay raporuna göre, 2019 yılı sonu itibarıyla toplam 1.319 adet kira sözleşmesi dosyasında tahakkuk eden toplam 24 milyon 996 bin 205 Türk lirası kira alacağı takibi için hukuki işlemi başlatmadığı görülmektedir. 25 milyona yakın kira alacağı için herhangi bir girişimde bulunmayan Vakıflar Genel Müdürlüğü, memleketim olan Edirne’de ise mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait iş yerlerinde kiracı konumunda bulunan esnafımıza hem en fahiş oranlarda zam yapmakta hem de kira ödemelerinde gecikme yaşanması durumunda üç ay içerisinde takibi başlatmaktadır.

Burada değerlendirilmesi gereken iki konu var: Birincisi, kiraya konu olan iş yeri sahiplerinin kiralarını çıkarabilecek kazanç sağlayamamaları söz konusu ise ki bu durumda Vakıflar Genel Müdürlüğünün farklı bir şekilde önlem alması ve destek sağlaması gerekir. İkincisi ise takibe başlanmayan taşınmazların kiracısı konumunda olan kişiler. Bunlar kimler? Neden bu kişiler hakkında herhangi bir işlem başlatılmamıştır? 10/4/2014 tarihinde çıkarılan Vakıf Taşınmazların Kiraya Verilme Usul ve Esasları adlı 3 no.lu Genelge’nin “Kiranın süresinde tahsil edilememesi” başlıklı 18’inci maddesi niçin uygulanmamıştır? Burada bir iltimas söz konusu olabilir mi?

Değerli milletvekilleri, Vakıflar Genel Müdürlüğü görevlerinden biri de yönetiminde bulunan eski eser yapıların, yapıldığı devrin özelliklerine zarar vermeden restorasyon işlemlerinin gerçekleştirmesidir. Seçim bölgem olan Edirne’de Zindanaltı kazıları, tarihî Yemiş Kapanı Hanı, Keşan ilçemizde tarihî hamam, Uzunköprü gibi... Edirne merkezde özellikle Beylerbeyi Hamamı, Gazi Mihal Bey Hamamı, Tahmis Hamamı, Yeniçeri Hamamı gibi hamamlar harabe durumdadır, bir an önce el atılmasında fayda olduğu kanaatini taşıyorum. Bu arada öncelikle belirtmek isterim ki yapılan restorasyonların da çok iyi sonuç vermediği... Sadece Gazi Mihal Bey Köprüsü 2010 yılında restorasyonunun yapılmasına rağmen iki ay trafiğe açıldı ve 2010 yılından bu yana trafiğe kapalıdır. Bu, her ne kadar Karayollarını ilgilendirse de bu arada eski bir eser olduğu için belirtmek istedim.

Edirne, Osmanlı İmparatorluğu’na uzun yıllar başkentlik yapmış, bu eski eserlerin bir an önce restorasyona alınmaması bu şehrin vicdanını yaralamaktadır. Özellikle Şeyh Şücaeddin Dergâhı denilen yer, Kanuni Sultan Süleyman’ın yaptırdığı selatin camilerden birisi, hâlen minaresi yerindedir ama bir restorasyon işlemi mevcut değildir. Restorasyona devam edilen birçok cami ve eserin sözleşme kapsamındaki süreleri içerisinde tamamlanamaması hususu ise proje aşamasında gerekli özenin gösterilmediğinin kanıtıdır.

Değerli milletvekilleri, Kapadokya Alan Başkanlığı, Kapadokya alanının tarihî ve kültürel değerleri ile jeolojik ve jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynaklarının korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesini sağlamak üzere kurulmuştur.

Kapadokya sınırındaki Avanos ilçesi Özkonak kasabasında, Kanadalı bir maden şirketine altın aramak için izin verilmesi, daha önceden ağaçlandırma olarak belirlenen yerde tarım alanlarına zarar vermekte ve ekolojik dengeyi tamamen bozmaktadır. Bu güzide bölgede, tarımsal sulama kaynaklarının ve içme suyunun yer aldığı alanda altın arama çalışmalarının yol açtığı tehlikeyi görmezden gelmemenizi ve bölgede geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açmaması için bölgenin Kapadokya Alan Başkanlığı sınırları içine dâhil edilmesinin en doğru karar olacağını ifade etmek istiyorum.

Bütçenin hayırlara vesile olmasını diler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yavuz Ağırlioğlu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Ağırlioğlu. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRLİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bizleri, buraya, daha huzurlu, daha güvenli, daha mutlu yaşamak için kanunlar çıkarmaya, topladığımız vergileri adalette toplayıp hakkaniyetle dağıtmaya, bizim istikbal endişelerimizden bizi kurtarsınlar diye eğitimimizden kültürümüze, sanatımızdan ticaretimize, hayatımızın her alanını kuşatmaya imkân verebilecek olan büyük bir yönetim maharetini ciddi disiplinli bir bütçeyle buluşturmaya bize yetki veren, sizleri vekil tayin eden asil Türk milletine de en derin, en kalbi sevgilerimi, hürmetlerimi arz ederek başlıyorum.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı üzerinde, partim adına, hissiyatım adına, memleketim, milletim adına, ait olduğum değerler dünyası adına kanaatlerimi paylaşmak için kürsüye çıktım.

Bütçeyi konuşuyoruz. Dünden itibaren, 2021 yılı bütçesiyle ilgili Meclise, Meclis üzerinden de millete kanaatlerini ifade etmek için kürsüye gelen Grup Başkan Vekillerinin, Parti Genel Başkanlarının, Grup Başkanlarının Meclisin varlığına istinat ederek milletin yarınlarına dair tekliflerini, tenkitlerini bütün partilerin dikkatle dinledim, çok detaylı notlar aldım aslında ama eski zaman bütçeleri gibi değil, eski zaman bütçeleri gibi değerlendirme imkânlarımız hudutsuz, sınırsız değil. Bu vesileyle alabildiğim notlardan, maalesef, çok azını sizlerle paylaşacağım. Detaylara boğmadan bütçe üzerinde bize konuşma imkânı veren bir değerlendirme, bir perspektif, yarın adına endişeler, geçmiş adına taşıdığımız “kuvvet” diyebildiğimiz mevziler, mevkiler ve bunların milletimiz için, bizim için ne ifade ettiğine dair birtakım ifadelerde bulunmak istiyorum.

Mehmet Erdoğan, Antep AK PARTİ mebusu, TİKA'nın yasal çerçevesinden bahsederken, 92'de Dışişleri Bakanlığına, 99'da Başbakanlığa, şimdi de Kültür Bakanlığına bağlı olduğunu söyledi. Bizim son kurultayımızda Yurtdışı Türkler Başkanlığı diye bir başkanlık ihdas edildi, ben de Yurtdışı Türkler ve Türk Dünyası Başkanı olarak görevlendirildim. Dolayısıyla, Yurtdışı Türkler Başkanlığı bana bağlı olmuş oldu, ondan da haberdar olsun arkadaşlarımız. Türk Dünyası Başkanlığı, Yurtdışı Türkler Başkanlığı yahut bu çerçevedeki faaliyetleri tertip edenlerin nereye bağlı olduğu, idari mekanizmada nereye bağlı olduğunun çok mühim olmadığını düşünüyorum. Aslında bu faaliyetler içerisinde yaptıklarını dikkatle izliyoruz, sadece bütçede bu mevzu konuşulurken mevzuyu eleştirmek için birtakım malzemelerle geçiştirmiyoruz duygusu yaşamasınlar diye yaptıkları faaliyetlerle ilgili çok ciddi bir takipte bulunduğumuzu bilmelerini istiyorum, Yurtdışı Türkler Başkanlığının, TİKA'nın ve bu çerçevede içerisinde yapılan faaliyetlerin.

Efendim, bu mevzuyu, Kültür Bakanlığına bağlı bir perspektifle konuşmak lazım diyenlerin hilafına, ben, bu mevzuyu bağlı olduğu değerler dünyası adına, üretmek zorunda olduğumuz kıymetler adına, bağlı olduğumuz iman mihrakı adına, geçmişte ortaya çıkardığımız büyük devletler, büyük ihtişam

adına, vücuda getirdiğimiz büyük medeniyet adına, aslında, pek çok şeyi mevzu ederek konuşmak zorunda olduğumuzu düşünüyorum, Kültür Bakanlığı da aslında bir perspektifi sunabilir bize. Neden bahsetmeye gayret ediyorum? Aslında, Orhun Kitabeleri'nde, işte, Sayın Cumhurbaşkanının eski Başbakan olduğu dönemde, orayı ziyaret ettiğinde, kitabelerdeki dökülmeden bahisle TİKA'ya yapmış olduğu "Tamir edin." talimatını memnuniyetle değerlendiriyoruz, biz de teşekkür ediyoruz ama Orhun Kitabeleri'ne tamiratla bağlı bir millet değiliz biz. Orhun Kitabelerinde vücuda getirilen şeyin, siyasi tevhidin, siyasi birliğin, memleket-millet birliğinin, aç milleti doyurmanın, az milleti çok kılmamanın, aslında, bir arada yaşamının ihbarını tecrübe olarak paylaşan bir devlet adamının da mesuliyetini taşımalıdır. Yani TİKA'nın sorumluluğu sadece restorasyon değildir, bu anlamda yaptığı pek çok hayırlı faaliyet de vardır. Prof. Dr. Fuat Sezgin Yılı içerisinde bir faaliyet yaparken Fuat Sezgin'i vurgulamak, öne çıkarmak; efendim, Türk dünyasının şöhretli akademisyenlerini anmak, onlar etrafında bir dil beraberliği, hissiyat beraberliği oluşturmak; efendim, Türk bursları çalışmaları altında bu beraberlikten doğabilecek olan akademik birikimin, sonra, belki devlette yönetime gelecek olan idari birikimin Türk dünyasının beraberliğine hizmet imkânını kollamak, yurt dışında yaşayan Türklerin problemleriyle ilgilenmek; efendim, sınırda, sınır kapılarında, konsolosluklarda yaşanan mağduriyetleri gidermeye çalışmak, birtakım tarihî restorasyonlar üzerinden kendi sorumluluğunu ihbar etmek falan, bunların hepsi kıymetli işlerdir. Bunları şu yüzden anıyorum: Çok mevzubahis etmeyeceğim çünkü zamanım sınırlı, Yurtdışı Türkler Başkanlığının, bu Başkanlık adı altında yaptığı makul faaliyetleri izliyor, gözlüyor, destekliyoruz; eksik olanlarını tenkit ediyoruz. Eksik olanlarında en bariz görebildiğim şey şudur: Yurt dışında Türkler mevzu olunca, yurt dışında yaşayan insanlar mevzu olunca aslında partililik hüviyetinin birazcık geri planda kalması gerekir. Yurt dışında Türkleri mevzu ediyorsanız, tarihî sorumluluk olan, sair sorumluluklarımız olun coğrafyalardan bahsediyorsanız oralarda bizi partililik hüviyetiyle dışarıda bırakmayacak bir yönetim maharetine ihtiyacı vardır faaliyetlerde.

Kültür Bakanlığının perspektifi içerisinde, Kültür Bakanlığını da mevzu ederek konuşmam lazım bu işi. Efendim, Kültür Bakanlığı, Allah'ın bize bahşetmiş olduğu birtakım zenginliklere, bizim maddi olarak harcamalar yaparak kurduğumuz tesislere gelecek insanlardan döviz girdisi sağlamak için, gelenleri folklor kıyafetiyle karşılayıp, onlara mırza içirip, binaların içerisinde tavanlara çiğ köfte yaptırmaktan ibaret bir şey değildir. "Böyle yapıyorsunuz." demiyorum. Aslında Kültür Bakanlığı bir nihayet bakanlığı olarak bütün bakanlıklara gözünün değmesi gereken, bütün bakanları denetlemesi gereken, bütün bakanlıklardaki savrulmayı, dağılmayı, bozulmayı, yozlaşmayı ya da bu emareleri mukayese etmesi gereken bakanlıktır. Niçin böyle diyorum? Kültür sadece konuşma metinlerinde eski ihtişamlı dönemlerimizin eserlerini anmak, eski medeniyetimizin müstesna zamanlarındaki hikmetli sözlerle konuşma zenginleştirmekten ibaret bir şey değildir. "Kültür" dediğiniz alanın içerisinde beş bin yıllık tarihi olan bir milletin, Cumhurbaşkanlığı Forsu'nda 16 tane devletin ismi olan bir milletin biriktirmiş olduğu bütün o birikimin üzerinde sizin ne kadar söz sahibi olma hakkınızın da hesabını vermek zorunda olan bir bakanlıktan bahsediyoruz. "Kültür" deyince bunun içerisine sokamayacağınız ne var?

Soma'da maden kazasında kendilerine üç gün sonra gelmiş yardım eline, kendilerini kurtarmak için kendilerine üç gün sonra uzatılmış yardım eline 2 madenciden 1'isi şöyle cevap verdi: "Beni bırakın, arkadaşımı kurtarın çünkü onun eşi hamile, onun kendisini bekleyen bir anası var, benim hiç

kimsem yok.” Bu, kendi nefisini başkasına tercih edebilme diğerkamlığını görebildiğimiz bir iklimin kültüründen bahsediyorsanız; her şeyi kendisine hak gören, kazandıklarıyla ilgili hesap vermeme cinnetini temsil eden bürokrasinin de hesabını Kültür Bakanlığı vermek zorundadır. Kültür Bakanlığı aslında sadece birtakım eserler etrafındaki restorasyonun, tarihî zenginliklerimizin, bu zenginlikler etrafında kazanacağımız paraların bakanlığı değildir. Kültür Bakanlığı aslında eskiden imparatorluk olmuş, eskiden müesses bir nizam kurarken arkasına çil çil kubbeler serpmiş bir milletin bugün niçin bunları yapmadığının da hesabını vermek zorunda olan bakanlıktır. Bunları yapabilmesi için bozulan şeylerden önden haberdar olması gereken bakanlıktır. Millî eğitimin bozulduğunun bütün sinyallerini Kültür Bakanlığında, adaletin bozulduğunun bütün alametlerini Kültür Bakanlığının değerlendirmelerinde, ticaretteki yozlaşmanın, yurt dışındaki irtibatlarımızdaki nüfuz kaybının, kalite kaybının, insanlarımızdaki nitelik kaybının, hepsinin aslında mufassal hâle getirdiği bir şeyden bahsediyoruz.

Kültür de aslında güçlenir, kültür de kuvvetlenir, kültür de büyür ama kültür de bozular, kültür de gevşer, kültür de bu gevşemeyle yozlaşarak yıkılır. Dolayısıyla, Türk kültüründe bir savrulma varsa bunları da mukayese etmek mesuliyeti altında olan bir bakanlığa faize verdiğinizin otuzda 1’ini veriyorsunuz. 6 milyarlık bir bütçeye 180 milyar faiz mukabelesinde bulunuyoruz.

Bütçeyi konuşuyoruz. Kültür Bakanlığını konuşurken aslında Türklerin bütün tarihini konuşabiliriz. Aslında bütçeyi konuşurken, sizin mesuliyetlerinizi konuşurken, sizin milletinize verdiğiniz sözleri konuşurken biz bütün bir bakanlığı insan bünyesine benzetebiliriz, bütün bakanlıklarımızı. Yani 83 milyonu bir bünye, bir organizma; bu 83 milyonun hizmetini görecektir bakanlıkları da bu vücudun, bu uzvun parçaları gibi görmek zorundasınız. Dolayısıyla, bütçeyi konuşmaya başladığımız andan itibaren sizden neyin hesabını sormaya çalışıyoruz? Şunun hesabını sormaya çalışıyoruz: Siz, 83 milyonluk bir ailenin, bir organizmanın, bir bünyenin hizmetini görme bakanlıklarından ibaret bir bütçeyi bize sunuyorsunuz. Diyorsunuz ki: “Biz size şöyle bir Türkiye vad ediyoruz.” Bu vadettiğiniz Türkiye’nin aslında özünde kastettiğiniz şey şu: “Biz size yaşayacağınız bir alan vad ediyoruz. Bu yaşayacağınız alanda şöyle konfor vad ediyoruz. Biz size şöyle huzur vad ediyoruz. Şöyle kalkınma vaat ediyoruz. Şöyle bir iktisadi perspektif, şöyle bir istihdam vad ediyoruz. Şöyle bir eğitim, şöyle bir kültür vizyonu vad ediyoruz. Biz size şöyle bir güçlü devlet, böyle problemlerini çözme kapasitesi olan bir dışişleri vad ediyoruz.” Yani aslında bütçe, bütçeden bahisle Hükümetin şahsiyet izhar ettiğini söyleyebiliriz. Hükümet şahsiyet izhar etmiş oluyor. Yani diyor ki aslında: “Ben ehemmiyet sıralamasını şöyle yapıyorum, bende ehem mühim sıralaması şöyledir: Ben şu şu kalemlere şu kadar para harcayacağım.” Sizin para harcamaya karar verdiğiniz, öncelik diye sıraladığımız yerlerde sizin maharetinize, sizin yönetim maharetinize alamet olan şey daha önceki bütçelerde tutturma kapasitenizdir.

Dün Erhan Usta konuştu bu kürsüde. Daha önce Milliyetçi Hareket Partisinin Samsun Mebusu ve MHP’nin AK PARTİ Grup Başkan Vekiliydi. Erhan Usta konuşurken bende tedai ettirdiği şey hemen şu oldu: Acaba Erhan Usta Milliyetçi Hareket Partisinde yani bu bütçeyi sunan siyasi kuvvetin içinde olduğu zaman hangi hassasiyetlerle bütçeyi savunmuş? Çünkü bizim en büyük problemlerimizden bir tanesi -Sayın Cumhurbaşkanının örnek olduğu bir hadise var, onu da arz edeceğim- en önemlisi kendinizi meşruiyet merkezi saymanızdan kaynaklanıyor; bütün problemler. Çünkü konuşmaların içerisinde, genel başkanların konuşmaları içerisinde, parti başkanlarının parti grupları adına yapılan

konuşmalarının içerisinde en büyük eleştiri şudur: Siz meşruiyetin merkezine kendinizi koyduğunuz için siyasi problemlerini çözemez bir siyasal iklim oluşturduğunuzun farkında değilsiniz. Yani o yüzden Erhan Usta konuşurken hemen dinledim ki acaba Erhan Usta geçen sene hangi tonlamada konuşmuştu... Çünkü bugün muhalefet kanadından bütçe değerlendirdi, o zaman iktidar kanadından bütçe değerlendiriyordu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hangisi doğru?

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Şöyle bir şey çıkmış, bakın, çok güzel bir şey çıkmış. Erhan Usta, Cumhuriyet İttifakı'nın bir mensubu olarak, MHP'de Grup Başkan Vekili ve bütçeyi değerlendiren biri olarak Strateji Başkanlığıyla ilgili konuşurken şöyle demiş: “Ben Devlet Planlama Teşkilatının içinde uzun yıllar hizmet etmiş bir insan olarak Meclise geldim.”

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Grup Başkan Vekili değildi.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Değildi; milletvekili, Samsun Milletvekili olarak...

Değerlendirmenin kıymetli tarafını arz etmeye çalışıyorum. “Devlet Planlama Teşkilatında çalıştım. Bir planlama stratejisi yok bu Hükümetin.” Yani kendisi “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi içerisinde kurumsallaşma sorumluluğu taşıyoruz.” diye cümlesine başlamış, demiş ki: “Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu yeni sistemin kurumsallaşma sürecine nezaret edeceğiz, dolayısıyla tecrübelerimizi bu sistemin oturması için sizlerle paylaşacağız.” Sonra da eklemiş “Devlet Planlama Teşkilatının kaldırılması, yerine Strateji ve Bütçe Başkanlığının kurulması beraberinde bir sürü problem getirmiş...” 2019 bütçesine makro ekonomik dengelerle ilgili eleştirilerde bulunmuş. İkiz ağızdan bahsediliyorsa şimdi, o gün demiş ki: “Eğer böyle devam ederseniz bu planlama stratejisi, bu makro ekonomik dengelerle ilgili perspektif zafiyeti, hesap verilebilir, şeffaflık, denetlenme imkânlarının kaybolduğu bu siyasal iklim sizi duvara çarptırabilir, önceden söylüyoruz.” Bu sözünü ne zaman söylemiş? Cumhuriyet İttifakı'nın içinde vicdan ehli bir kurum olarak söylemiş. Şimdi, o gün söylediğini bugün itibarıyla kürsüde dün söyledi, “Ben sizi uyardım.” demedi sadece. Aslında 2019 bütçesini değerlendirirken demiş ki “Böyle böyle yaparsanız, böyle böyle şeyler bulacaksınız.” Dediklerini bulduk. Şimdi bugün konuştuklarımızı yarın bulmayasınız diye diyoruz ki...

Sayın Cumhurbaşkanının, AK PARTİ'deki arkadaşlarımızın en büyük probleminden bahsediyorum: Kendini siyasi meşruiyet merkezine koymaktan kaynaklanan meseleleri konuşamamaktan, siyasi sıkışmışlıktan bu memleketi kurtaramazsınız... Bizim bütçeyle ilgili eleştirilerimizi hainlerin bütçeye saldırısı gibi görüyorsunuz, öyle görmek meylindesiniz. Siz kendinize oy verenleri -bakın, bu siyasal iklimin bozulmasındaki sebep bu- siz size oy verenleri makul, meşru, bize oy verenleri kanmış, kandırılmış gibi görüyorsunuz. Yahut sizinle beraber olanları memleket, millet istikbaline adanmış, bizimle beraber olanları millete suikast etmiş gibi algılıyorsunuz. Hâlbuki bu siyasal istişare zemininin yeniden toparlanabilmesi için ihtiyacımız olan şey şu: Meşruiyet kaynağını hak duygusundan alabilen bir siyasal iklim oluşturmak zorundayız. Bunu oluşturamadığımız müddetçe...

Sayın Cumhurbaşkanına soruyorlar mesela yerel seçimlerde -televizyonda var, mutlaka izlemiştir- “Efendim, ‘Sayın Binali Yıldırım’a verilen oylar düşmana atılmış füze gibidir.’ diye bir söz söylendi Millî Görüş teşkilatı adına...” İsmi de zikrettiler, birisinden bahsettiler. Sayın Cumhurbaşkanı mevzuu toparlayamadı soruda, mevzuu toparlayamadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

“Bunlar adabımuâşerete uymaz, siyasetçinin böyle konuşmalara ihtimam göstermesi lazım.” dedi. Zannetti ki, Cumhuriyet İttifakı’nın hilafına, aleyhine bir beyanda bulunuluyor. Sonra diğer, yandaki programdaki arkadaş yardıma gelince Sayın Cumhurbaşkanı peş peşe iki cümleyi şöyle zikretti: Önce “Çok yanlış bu değerlendirmeler, kabul edilebilir değerlendirmeler değil.” Devreye giren diğer arkadaş düzeltince mevzuyu “Çok doğru bu değerlendirmeler. Gerçekten çok isabetli bir değerlendirmede bulunmuş.” dedi arkadaşımız. Şimdi bir dakika arrayla yanlış anladığı bir şeyle ilgili -öznesinin kendi olduğu yerle ilgili söylüyorum bunu- benimle ilgili söylüyorsa doğru söylemiştir, muhalefetle ilgili söylüyorsa kesinlikle yanlıştır. Bu algının tersine dönebilmesine imkân sağlayacak bir istişare zeminine ihtiyacımız var.

Başkanım, bana biraz müsaade edin lütfen, bir dakika daha.

Bu bütçeyi Sayın Cumhurbaşkanına tenkit ettirebilme imkânına sahip olsaydık yani şöyle deseydik: “Efendim, Cumhuriyet Halk Partisi yahut İYİ PARTİ böyle bir bütçe yapmışlar. Faiz giderleri bu, yatırım giderleri bu, istihdam perspektifi bu, finansman projeksiyonu bu, yani hedefleri bu programları bu. Efendim, bunu yapabilmişler. Bunu lütfen tenkit eder misiniz?” diye Sayın Cumhurbaşkanına sunsak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

...Sayın Cumhurbaşkanı bu bütçeyi bizim yaptığımız zannıyla eleştirse, eleştiri adına koyduğu her şeyin altına imzamızı atarız. Ama şimdi savunmak durumunda kalınca böyle bir bütçeyi mecburiyetten savunmak zorunda kalıyorsunuz. Problem şudur, esas ihtiyacımız olan şey şudur: On sekiz yıldır iktidarda olup daha çok azalmışsa borcumuz, daha çok kalkınmışsak, eğer daha fazla istihdam imkânı bulmuşsak, eğer biz 2002’de aldığınız yerden daha iyi yere gelmişsek bunları konuşamayız arkadaşlar. Borcumuz mu azaldı? Kamu borç stokumuz mu azaldı? İşsizlik mi azaldı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Gelire göre, gelire göre.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Faize verdiğimiz para mı azaldı? Memlekette satılmadık hiçbir şey kalmadı, gayrimenkullerimiz dâhil devletin elinde ne varsa her şeyin özelleştirme kapsamına alındığı yerde siz milletinizi 2002’de böyle mi almıştınız arkadaşlar? Buradaki cevabımıza göre aslında bütçeyi konuşma imkânına sahibiz.

Erzurumluların -sözlerime nihayet veriyorum- bir dadaş mukabelesinde bulunayım. Vatandaşın “Benim şuyum yok, benim buyum yok, bu on sekiz yıl içerisinde bunları kaybettim, gelir kaybına uğradım, fakirleştim, borcum arttı, çocuğuma iş bulamıyorum.” diye sitem ettiği her zeminde mutlaka haklı olduğunuzu iddia ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Tamamladım Başkanım, affınıza sığınarak.

Erzurumlular başlarına gelmiş bir şeyi anlatırlar, bir menkıbe gibi, bir fıkra gibi aslında. Her hamama gittiğinde hamamdan çıkarken bir eşyasının kaybolduğunu fark etmiş. Diyormuş ki: “Ben ceketle geldim buraya. Benim ceketim nerede?” Hamam sahipleri de buna “Sen ceketsiz geldin...” Biraz tartışma büyüyünce mukabele edip dövüyorlarmış. Öbür hafta gidince gömlek gitmiş, öbür hafta gidince ayakkabı gitmiş, her seferinde dayak yemekten illallah etmiş, en son hafta gittiğinde iç çamaşırları ile -affedersiniz- bir kemer bırakmış. Şimdi, bakmış ki dadaş, yine dayak yiyecek, bir şey de dese olmaz, hiç istifini bozmadan iç çamaşırlarını giymiş, kemeri de iç çamaşırlarının üstüne bağlamış, sonra hamamın sahiplerinin tamamının oturduğu yere dönüp demiş ki: “Dininize imanınıza, ben buraya böyle mi geldim?”

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (Devamla) – Şimdi, dolayısıyla sizin milletinize vereceğiniz hesap şudur: Milletinize, bu milleti böyle mi aldığımızın hesabını vermek zorundasınız.

Genel Kurula saygılarımla. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aylin Cesur, Isparta Milletvekili...

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ile Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2021 bütçesi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına konuşacağım.

Her sene bütçe konuşmamda bütçe hakkı demokrasinin olmazsa olmazı diye mutlaka belirtiyorum, bugün de böyle başlayacağım çünkü dünden beri konuşmalarımızda “Bizlerin, vatandaşın vergileri nereye gidiyor?” diye sorduğumuzda iktidar kanadından buna cevap vermeleri gerekirken temsilcileri tarafından bütçeyle alakasız epey saldırıya uğradık. Burada bütçeyi görüşüyoruz ve onlar adına biz size “Vatandaşın vergileri nereye gidiyor?” diye soracağız, siz de anlatacaksınız. Eğer anlatamıyorsanız, “Anlatamayız.” dediğiniz yerde burada işiniz yok.

Maalesef, yeni sistemde Türkiye’de artık 2 tane bütçe var. Bunlardan bir tanesi burada konuşuluyor, diğeri siyasi otoritenin tercihi bırakılmış, hukuk denetimi olmayan, bütçe dışına çıkarılan birçok kaynak. Bunlar Cumhurbaşkanına bağlı, Sayıştay ve Kamu İhale Kanunu denetiminin dışındalar, Varlık Fonu gibi. Atandıkları makama sorumlu olan sayın bakanlarla bütçeyi görüşüyoruz ve oyluyoruz burada; kifayetsiz oylamalar yapıyoruz. Halkın şikâyetlerinin gereğini yapma anlamında kifayetsiz ve halkın derdine derman değil.

Şimdi, bugün ben de bu sistemin içinde kalarak size sualler soracağım ve cevaplarını kamuoyuna sunacağım ki vatandaş iradesine başvurulduğu vakit bugünün hesabını sandıkta gelip sorsunlar diye.

Şimdi, geçen sene bütçede “İktidarımızda bir üst tokluk sınırınız var mıdır?” diye sormuştum, bir yıl içinde gördük, yokmuş. Şimdi, siz diyorsunuz ki “Halk getirdi bizi, biz de istediğimizi yaparız.” Demokrasinin olmazsa olmazı basın, haber alma ve ifade özgürlüğü değerli arkadaşlar. Basın aslında kuvvetler ayrılığındaki dördüncü gizli güç ve vatandaşlarımızın demokratik tercihlerini doğru

yapabilmeleri bu dördüncü gücün bağımsız ve etkin çalışmasıyla mümkün. RTÜK işte aslında bu değerleri korumak ve demokrasiyi çalışır kılmak üzere kurulan bir üst kurul. Radyo, televizyon ve internet faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemekle görevlendirilmiş RTÜK ve ne tanımlıyor görev? Aslında görevine baktığımız zaman -vakit yok burada okumaya- çok da süslü, havalı, eğer doğru yürütülürse havalı.

Şimdi, bugün RTÜK bu görevlerin çok uzağında ve kanunla çelişen, özerk ve tarafsız bir kamu tüzel kişiliği olması gerekirken bağımsızlığını yitirmiş; bırakın güvenilirliğini, süsü püsü kalmamış, paspas olmuş hatta. Şimdi, 2018’de kanun hükmünde kararnameyle Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlandı ve Üst Kurulun özerkliği tarihin tozlu raflarına kaldırıldı. Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilen 9 üye, siyasi partilerin temsil oranındaki kontenjanlarından gösterilen adaylardan seçiliyor. Dolayısıyla Meclisteki durum neyse, aslında siyasal olarak da RTÜK de aynı şeyi gösteriyor, aynı oran var ve mevcut sistemin işlemeziği ve demokrasinin sadece vitrin süsü olma hâli orada da var. Yani, sorumlulukta aday olan partiye ve siyasallaşmaya tamamen açık. Şimdi çoğunluk kimdeyse dördüncü gücü kontrol edecek RTÜK’ün yönetimi de onda hâliyle. Yasamanın elleri bağlı. Yargının kalbi adalet, eğer beyni de hukuksa yargı bitkisel hayatta. Yürütme? Yürütme olmuş emir eri.

Şimdi, Kurul Başkanı Sayın Ebubekir Şahin’e RTÜK’ün talimatlı iş yapıp yapmadığı soruldu, “Sayın Cumhurbaşkanımızdan bir telkin ve talimat olmadı ama olursa devletimizin başıdır, emir telakki ederiz.” dediler. Şimdi, bu beyan Üst Kurulun özerkliğinin ve kamu faydasında çalışma fonksiyonunun ortadan kalktığını gösteren bir beyan. Mesela “Yargı bağımsız.” diyoruz ya, bir hâkimin davanın içerisinden bağımsız olarak bir siyasi parti liderinin telakkisini emir kabul etmesi ve haklı tarafı haksız bulması kabul edilebilir mi? Ya da Merkez Bankasının ülkenin kamu menfaatlerinin aksine, para politikalarında bir siyasi parti liderinden gelen telakkiyi emir kabul ederek sadece belli bir kesimin işine yarayacak şekilde, pek çok kesimi mağdur edecek şekilde politika benimsemesi kabul edilebilir mi? Edilemez tabii ama ülkemizde bunlar oluyor. Bu partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin sonucu aslında ve siyasal, yapısal bir tıkanmadan ibaret her şey.

Şimdi, bugün, denetleyici bir kurum olarak ifade, haber alma, düşünce çeşitliliği ve çoğulculuğunu kanunen sağlamakla görevli olan RTÜK, muhalif medyayı baskılama aracı olarak kullanılıyor. Yandaş medyaya karşı aşırı kollamacı olmuş ve bu saydığım yükümlülüklerin tamamını ihlal ediyor. Demokrasiyi bu sistemle çürütüyoruz değerli arkadaşlar ve yavaş yavaş devletin kurumlarının uzuvlarına varan bir çürümüşlük bu.

Şimdi, bakınız, ne diyorum, muhalif medyaya 1 Ocak 2019’dan 15 Mayıs 2020’ye kadar 36 kez yayın durdurma kararı ve idari para cezası verilmiş ve yandaşa sadece 1. Şimdi, bu orantısızlık 15 Mayıs’tan beri çok çok daha fazla arttı ve diğerlerinin daha az görünmesine yol açtı. Şimdi, “İyi de muhalefet hiç mi yapılmıyor basında? Buyurun işte özgür basın.” diyebilirsiniz, diyorsunuz. İyi de nasıl özgür bu basın?

Bu orantısız cezaların yarattığı en büyük sorun otosansür, yani gazetecilerin en ufak bir eleştirmeleriyle beraber ilgili muhalif medyaya ceza verilme endişesi; daha yeni yaşadık, hepimiz biliyorsunuz. “Aman dikkat edin”ler, yasaklı konuşmacıların olduğu kara listeler, tartışmayı kesmek zorunda olan gazeteciler, fikrini söylemekten korkmalar; çok sıradan artık. Ve sonuç olarak, kamusal

alandaki tartışma fakirleşiyor, demokrasi işleyişi sekteye uğruyor. İşte bu hedefleniyor da bence yani kasıt var aslında kasıt; bilerek yapılıyor.

Şimdi, hâlbuki TRT’de her siyasi partiye adil süreler verilmesini sağlayabilen vizyonerlikte bir RTÜK’ü hayal. Öyle de kurulmuştu ilk başta ama maalesef bunu da bu hâle getirdiniz.

Şimdi, büyük resme bakalım. Büyük resme baktığımızda -yazılı basında da böyle şeyleri çok gördük değerli arkadaşlar- vergi cezaları, tehditler, zaman içinde medya kuruluşlarının iktidara yakın ailelere geçmesi, patronaj korkusuyla konuşamayan gazeteciler ve -ayrı parmaklarda da olsa sahipleri- tek bir elin güdümünde toplandı hepsi. Dolayısıyla, kuvvetler ayrılığı gibi basın da artık dördüncü kuvvet olmaktan maalesef çıktı.

Aynı şekilde, sosyal medya platformlarına yapılan baskılar -burada yasayı geçirdik beraberce- onlara karşı açılan davalar, saymakla bitmez, vakit yok. İşte açık bir şekilde, fikrî egemenlik kurma çabalarıyla kasıtlı olarak, halkın vergileriyle demokrasiye çizilen neşter var burada.

E, bütçe Sayıştaysız olur mu? Olmaz. Hemen, 2019 Sayıştay raporlarında RTÜK’le alakalı 7 adet usulsüzlük var diyelim. Vaktim yok saymaya tek tek ama 2018’de de geçen RTÜK mülkiyetinde bulunan devlet taşınmazlarının vergiden muaf olması gerekirken belediyelere emlak vergisi ödemediğini söyleyelim. Kamu ihale Kanunu’na göre doğrudan temin yöntemiyle yapılan mal, hizmet alımlarında kanunda görülen yüzde 10’luk sınır aşılmış ve 2 milyona, 2,5 milyona bir de 2.700 daha eklenmiş, yüzde 20 kullanılmış. Şimdi, frekans planlamaları ve ihaleleri 2019 sonunda yapılmalıyken gerçekleşmemiş, yapılmamış, kalkınma programı ve yıllık program hedeflerinin gerçekleşmemesine sebep olmuş, yönetim bilgi sistemi kurulmamış. Say say bitmiyor, o kadar çok ki vaktim yok. Sonuçta RTÜK de düzelir arkadaşlar, düzelterceğiz de, düzelir ama “badel harabül Basra.” İş işten geçiyor, çürütüyorsunuz kurumları.

Şimdi, Sayın Bakan turizm gelirlerinden bahsediyor ancak bu baskıcı anlayış dönüp dolaşıp Türkiye’nin yurt dışındaki imajına yansıyor maalesef. Nasıl görünüyoruz biliyor musunuz dışarıdan? Demokrasinin kaydığı, gittikçe otoriterleşen bir ülke. Siz katarakt olan gözlerinizle göremiyorsunuz ama biz dünyayla ilişki içerisindeyiz. Avrupalı turistler de dünyada artık bize gelmek istemiyorlar çünkü Akdeniz ülkelerine kaptırdık turistimizi, çünkü insanlar kendilerini güvende hissedecekleri, aldıkları bilgilerin oranın basınında doğrulanacağı bir ülkeye gitmek istiyorlar. Yetkililerce sağlanan bilgiler doğru olmadığında sonuç: 2020 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göre 180 ülke arasında 154’üncüyüz, 2002’de 99’uncuyuz. Coronavirüs vaka sayılarına güvenmediği için Avrupalı gelmedi ve aksi hâlde ekonomi de kötü gidince Katar’a mahkûm oluyoruz. Siz katarakt olmuş gözlerinizle elleri haybeye kaldırırken işte bunun bedelini vatandaş ödüyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, RTÜK’ü ceza veren ve muhalefeti, basını, medyayı susturan bir kurum olmaktan derhâl çıkarmanız lazım, bunu burada söyleyelim.

Ve sanatçılarımıza geleceğim, çok az vaktim kaldı. Covid-19’dan en çok etkilenen kesim sanatçılar. Tiyatro, konser, dans gösterileri sekteye uğradı ve sanatçılarımız sahne arkasında çalışan emekçilerle beraber bu durumdan en çok etkilenen kesimlerden. Ekonomik kalkınma paketinde ihmal edildiler. KDV indirimleri gibi komik teşvikler değildi sanatçılarımızın ihtiyacı olan. Salon kiralarnını ödeyemediği için kapanan sahneler, aylarca evine ekmek götüremeyen sanat camiası... Ve Ankara

Sanat Tiyatrosu 58'inci doğum gününde kapandı. Kadıköy'ün sembolü Rexx Sineması kapandı ve yıkılacağı söyleniyor. Beyoğlu'na simge Atlas... Gündelik kazanan vatandaşlarımız işletme destekleme mantığının dışında bir desteğe de ihtiyaç duyuyorlardı. Kısa çalışma ödeneğinden de faydalanamadılar. Sanatçılarımızın değeri bilinmedi, onlar yalnız bırakıldılar ve sanatçısına sefalet yaşatan bir devlet, sosyal devlet olamaz değerli arkadaşlar. Birçok örnek var: Almanya, sanatçılarına federal bütçeden 50 milyon euro ayırdı, İtalya 130 milyon euroyu sanat sektörünü desteklemek için kullandı, Belçika 50 milyon Euro ayırdı buna ve genelde de bunlar sanata bizden çok daha fazla bütçe ayırıyorlar. Bizde özel tiyatrolar için geçen yıl 6 milyon 102 bin lira bütçe ayrılmış, bu yıl 12 milyon ayrılmış ama 328 özel tiyatronun bu yardımdan yararlandığı söyleniyor, bunların kim oldukları belli değil. Bunlar hakkında da ithamlar var. Bunlar kimler, açıklamalısınız. Nereye gidiyor bu paralar? Bir iki hafta önce kurulmuş olduğu söylenenler var bunların arasında. On sekiz senedir kültür ayrıştırılıyor; sanat, sanatçı ayrıştırılıyor ve gereksiz bulduğunuz için fikri sizinle uygun olmayanlara bütçe ayırmıyorsunuz. Kabul edilemez bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sanatta dijitalleşmeyi başlatmak için iyi bir fırsattı bu pandemi dönemi, bunu da yapmadınız, dünya bunu yaptı. Bugün yokluk çeken sanatçılarımız -ışıkçısından kostümcüsüne- ülkemizin geleceği, kesmeyin faaliyetlerini ve uluslararası camiada bizim gururumuz olan sanatçılara hak ettikleri değeri verelim. Gelin, gelin, beraberce verelim.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesine özel yasalar lağvedildi. Giremeyeceğim tiyatroya ve Devlet Opera ve Balesine, çok fazla sıkıntı var; ne emeklilik ne kıdem ne ihbar hakkına sahipler. Ya, sanatçının yevmiyelişi olur mu? Ben size soruyorum: Olur mu sanatçının yevmiyelişi? Öyle iki üç ay çalışıp başka bir yere gönderilerek olur mu? Hafızası var bu işin. Yıllarca emek vererek bu hâle getiriyorlar, bunu nasıl yok edersiniz? Kabul edilemez. Özel sahneler... O kadar çok sanatın doğasında olup da yapılmayan iş var ki hepsini düzeltmek gerekiyor, bunların hepsinin düzelmesi lazım. E, ne yapalım da daha iyi olsun? Şimdi, önce temsil ettiğimiz halkı unutmayalım değerli arkadaşlar. Korkmayın, vatandaşın sizden isteklerinden korkmayın. Tabii, korkabilirsiniz, konuşunca kopanlar oluyor aranızdan, haklısınız korkmakta, ona da bir şey diyemiyorum ama şimdi böyle olunca da aklıma şöyle bir şey geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Başkan müsaade ederse onu anlatarak bağlayacağım çok kısa. Yavuz Bey'e ettiniz, çok kısa...

BAŞKAN – Selamlayalım.

AYLİN CESUR (Devamla) – Şimdi, bir aslan, kurt ve tilkinin hikâyesi var; ava gidiyorlar beraber. Avlandıkları günün sonunda bir geyik, bir ceylan bir tane de tavşan avlıyorlar ve aslan kurttan akşam bunu paylaşırmasını istiyor. Kurt diyor ki: “Kralım geyik sizin olsun, ceylan benim, tavşan da tilkinin olsun.” Ve aslanın pençesiyle tabii ki kurt kendisini yerde buluyor ve tilkiye dönüyor “Sen yap taksimi.” diye. Tilki taksim yapıyor, diyor ki: “Geyiği sabah yiyin, ceylanı öğlen, tavşanı da akşam yiyin efendim.” Ve aslan dönüyor tilkiye diyor ki: “Nereden öğrendin bu güzel taksimi yahu?” O da diyor ki: “Şu yerde yatan kurt var ya ondan öğrendim.”

2020 bütçesinin herkese hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, inşallah yüce Allah bize daha iyilerini yapmayı nasip etsin. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ adına son konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Abdul Ahat Andıcan, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ABDUL AHAT ANDİCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz Türk milleti; bugün Türkiye Cumhuriyeti için bir beka sorunu olarak gördüğüm bir konuyu burada tartışmak istiyorum. “Biz on dört yıldır kesintisiz siyasi iktidarız ama hâlâ sosyal ve kültürel iktidarımız konusunda sıkıntılarımız var. Elbette çok sevindirici, ümit verici gelişmeler yaşandı. İmam-hatiplere olan ilginin artması, tüm okullarda Kur’an-ı Kerim, siyerinebi, Osmanlıca gibi derslerin seçmeli olarak okutulması başlı başına çok güzel şeylerdir. Bununla birlikte ülkemizin ihtiyacı, milletimizin talebi, bizim hayalimiz olan nesillerin yetiştirilmesi konusunda hâlâ gerideyiz.” Bu sözleri Sayın AKP Genel Başkanı 2017’de Ensar Vakfında söylüyor. Bu yıl ekim ayında da benzer bir konuşma yapıyor; muktedir olmakla iktidar olmanın farklı şeyler olduğunu söylüyor ve bu noktadan yola çıkarak gerçek iktidarın fikrî iktidar olduğunu söylüyor ve on sekiz yıllık siyasi iktidarlara rağmen fikrî iktidar olmadıklarını söylüyor yani gerçek iktidar olmadıklarını söylüyor. Ve burada söylediği ilginç bir cümle var: “Genç bir nüfusa sahibiz ama medeniyet tasavvurumuzu hâlâ hayata geçiremiyoruz.” Sayın AKP Genel Başkanının medeniyet tasavvurunu niçin hayata geçiremediğini de konuşmalarındaki şu cümlelerden anlıyoruz: “Medyadan sinemaya, bilim-teknolojiden hukuka kadar pek çok alanda hâlâ etkin yerlerde ülkesine ve milletine yabancı zihniyetteki kişiler, ekipler ve hizipler var.” diyor ve ekliyor: “Fikrî hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller yetiştirilmek üzere çıkılan yolun en sığından, en bayağısından, en çarpığından Batı taklitçiliğine dönüşmüş olması cumhuriyetimizin en büyük kayıptır.”

Bütün bu ifadeler önümüze şöyle bir fotoğraf koyuyor değerli milletvekilleri: Sayın Erdoğan’ın Türkiye için bir medeniyet tasavvuru var, anlaşılır bir şey. Bu tasavvurun gerçekleşmesinin önündeki en büyük engel, Batı taklitçisi olarak yozlaşmış cumhuriyet nesilleridir. Yine, Sayın Erdoğan’ın kendi ifadesiyle -tırnak içinde söylüyorum- bunların yerine dindar ve kindar nesiller geldiği zaman AKP’nin gerçek iktidarı tamamlanmış olacaktır. Bu noktada “Sayın Erdoğan’ın medeniyet tasavvuru nedir?” diye bir soru aklınıza muhtemelen geliyor. Bunu da siyaset merdiveninin basamaklarını tırmadığı 1990’lı yıllarda yaptığı bir konuşmadan anlıyoruz. Şöyle diyor Sayın Erdoğan: “21’inci asır inanıyorum ki İslam medeniyetinin öne geçtiği bir asır olacaktır. Bu yeni medeniyet dalgasına kim katkıda bulunursa o katkıda bulunanlar ecrini katbekat fazlasıyla alacaktır. Bu yeni medeniyetin, İslam medeniyetinin onurlu yükselişine katkıda bulunamayanlar ise zillet içerisinde kalmaya mahkûmdurlar.” Sayın Erdoğan geçen yıl Din Şûrası’ndaki konuşmasında da şunları söylüyor: “Ticaretimizden beşerî münasebetlerimize, eğitim öğretimden evliliğe, temizlikten kılık kıyafete yaşantımızın her safhasını düzenleyen -falan-dine inanıyoruz. Nefsimize ağır gelse de hayatımızın merkezine dönemin koşullarını değil, dinimizin hükümlerini yerleştireceğiz.” Sayın Erdoğan’ın bu sözleri bir sade vatandaş Erdoğan olarak doğrudur ama Cumhurbaşkanı kimliğiyle söylüyorsa ve devleti oraya yerleştiriyorsa doğru değildir arkadaşlar.

Son olarak, bu yakınlarda, AKP’de Disiplin Kuruluna gönderilen parti kurucusu İhsan Arslan’ın “Evet, Türkiye’de solcu arkadaşlarımızın ütopyaları vardı, ülkücü arkadaşların Kızılleşmesi vardı, bizim de İslam’ı yaşadığımız toplumda hâkim kılmak -tırnak içinde- şeriat devleti kurmak gibi bir

idealimiz vardı.” sözlerini hatırladığınız zaman, bütün bu ifadeleri üste üste koyduğunuz zaman, Sayın Erdoğan’ın “İslamleştirilmiş bir Türkiye ve yeniden canlandırılmış bir İslam medeniyeti” hayal ettiği açık olarak ortaya çıkmaktadır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Vay vay vay! Geç kalmışsın. CHP onu yirmi sene önceki...

ABDULAHAT ANDİCAN (Devamla) – İslami medeniyetin ön şartı da İslamleştirilmiş bir devlet modeli olarak ortaya çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlar, öncelikle Sayın Cumhurbaşkanına birkaç konuyu hatırlatmak istiyorum. Öncelikle kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’de yönetenlerden bahsedilir ama günümüz anlamında, siyaset anlamında herhangi bir devlet biçiminden bahsedilmemiştir. Yani, Kur’an’da bulunan siyasi terimlere bakıldığında “devlet” sözcüğü bir yerde, Haşr suresinde, 7’nci ayette geçer.

(Hatip tarafından Haşr suresinin 7’nci ayetikerimesinin okunması)

ABDULAHAT ANDİCAN (Devamla) – Burada geçer ve devlet burada “varlık” olarak “zenginlik” olarak kullanılmıştır, bizim anladığımız manada değil. Zaten Peygamberimizin Müslümanlara kendisinden sonra bir halife ve yönetim biçimi önermediği de hatırlanırsa dinimizin bize İslami bir devlet modeli önermediği açıktır. Zaten “devlet” sözcüğü de Abbasiler Dönemi’nden itibaren İslami literatüre girmiştir.

Medeniyete gelince, medeniyet, bir toplumsal kültürün özellikle üç alanda, bilim, hukuk ve sanat alanlarında başarıları aracılığıyla diğer kültürlerle kendisini kabul ettirmesiyle ortaya çıkar. Bu üç alandaki başarılar o toplumun malı olmaktan çıkar, diğer kültürlerin de hâkim unsuru hâline gelir ve bu şekilde diğer kültürler de onu benimsediklerinde medeniyet ortaya çıkar. Sayın AKP Genel Başkanı da dindar nesil yetişmesine rağmen ilimde, sanatta, kültürde sıkıntılarla karşı karşıya kaldıklarını ve medeniyet tasavvurunun bu yüzden gerçekleşmediğini söylüyor. Sayın Erdoğan, bunun basit bir nedeni var: Biat kültürüyle yetiştirilen nesillerle bilim, hukuk ve sanat alanlarında diğer kültürlerle yarışıp onlara hâkimiyet sağlayabilecek başarılar elde etmek mümkün değildir. Arkadaşlar, işte bu nedenle demokratik, laik, sosyal hukuk devleti olan cumhuriyet; yetiştirdiği fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller sayesinde, Anadolu’da, bugün İslam devletlerinin ve Türk devletleri dâhil bütün dünya devletlerinin model olarak kabul edebileceği bir devlet hâline gelmiştir. Geçenlerde Sözcü İbrahim Kalın şöyle bir demeçte bulundu, bir “tweet” attı, Sayın Kalın şöyle diyor: ”Bize yüz elli yıldır ‘modernleşme’ adı altında başkalarının hikâyeleri anlatıldı.” Yüz elli yıldır bize, Türk milletine başkalarının hikâyeleri anlatılmış. “Artık kendi hikâyemizi yazmanın zamanı geldi.” diyor on sekiz yıllık iktidardan sonra. Ve böylece Sayın Erdoğan’ın hayaline destek veriyor. Sayın Kalın, siz de Sayın Erdoğan da yanılıyorsunuz. Cumhuriyetin hikâyesi sizin için başkalarının hikâyesi olabilir ama bizim için Çanakkale’de, Sakarya’da, Dumlupınar’da emperyalistlere karşı savaşırken kan dökken, şehit olan aziz Mehmetçiklerin yazdığı bir hikâyedir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Batı emperyalizmine karşı mücadele ederken Osmanlı’nın küllerinden modern bir devlet yaratmayı, inşa etmeyi becerebilen Türk milletinin hikâyesidir. Birilerinin sözde hikâyeleri, bundan sonra yapacaklarını iddia ettikleri, sözde yazacaklarını hikâye ettikleri sözde hikâyeleriyle gölgelenemeyecek bir hikâyedir. Türk milleti var oldukça, bu coğrafyada yaşadıkça da bu hikâye hem yazılmaya devam edecektir hem anlatılmaya devam edecektir.

Son olarak Sayın Cumhurbaşkanına seslenmek istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanı, eğer bu ülke, işgalci emperyalistlerin istediği şekilde bir İslam devleti olarak kalsaydı -siyasi manada söylüyorum, yanlış anlaşılmasın- bugün hâlâ sömürge olan ve Batılı ülkeler tarafından kuklalarla yönetilen sıradan bir Orta Doğu ülkesi olarak kalırdı. Onu İslam ülkelerinin ve üçüncü dünyanın gıpta ettiği, Batı'yla yarışabilen bir ülke hâline getiren özelliği, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti olmasıdır. Bu gerçeği kabul edin Sayın Cumhurbaşkanı dolayısıyla cumhuriyeti kuranlarla ve cumhuriyet değerleriyle mücadeleleyi bırakın. Günümüz İslam dünyasıyla asla gerçekleşmeyecek olan hayalleriniz için bu ülkeyi araç olarak kullanmaktan vazgeçin. Aksi takdirde, iktidarınız bittiğinde tarih sizi bir dipnot olarak kaydedecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, birinci turda İYİ PARTİ adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz talebim var uygun görürseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

Süreniz bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hatiplerin konuşmalarını dinledim. Kendi değerlendirmeleridir tabii, kamuoyuna mesajlarını vermişlerdir.

Fakat Hasan Bey'in bir ifadesi vardı, bizim açımızdan kırıcı olmuştur. 82 Anayasası'nı bize sallayarak "Bunu gözünüze sokuyorum." gibi bir ifade kullandı. Hasan Bey, onu bizim gözümüze sokmanıza gerek yok. Siz hukukçusunuz, bu ülkede iktidara gelenler veya siyaset yapanlar, herkes 82 Anayasası'nı eleştirmiştir. Siz bir partisiniz, siz kendi anayasanızı hazırlayın -nasıl bir tasavvurunuz var, nasıl bir sistem öngörüyorsunuz- ve onu kamuoyuyla lütfen paylaşın ve Parlamento'ya getirin, millettan destek alırsanız yasalaştırın ama 82 Anayasası'nı sallayarak bizim gözümüze sokmayın bunu. İstirham ediyorum, sizin nezaketinize yakışan bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son bir dakika veriyorum Sayın Grup Başkan Vekili.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, Yavuz Bey konuştu -sınırım çıktı Sayın Ağırlioğlu- "Hainlerin bütçeye saldırmaları gibi görüyorsunuz bize oy verenleri." diye... Kesinlikle böyle görmediğimizi ifade etmek isterim. Biz İYİ PARTİ'ye de diğer siyasal partilere de oy veren seçmenin "Nasıl partimize oy verirler?" hesabının içerisindeyiz. Yani iktidarlar ve partiler, siyasal partiler vatandaşların, diğer partilere de oy verenlerin oyunu kazanmak için uğraşırlar. Biz farklı bir gözle bakmayız. Daha iyisini yapacağımızı iddia edenler fikirlerini buradan açıkladılar, değerlendirmesini vatandaşlarımız yapacaktır. Burada siyasal partiler birbirlerini ikna etmeye çalışmazlar, mesajlarını topluma verirler.

Kamu borç yüküyle alakalı, faiz harcamalarıyla alakalı rakamları ben dün paylaştım, Sayın Ağırlioğlu arzu ederse oradan öğrenebilir rakamların ne olduğunu.

Sayın Andican'a da yaptığı konuşmayla alakalı eleştirilerini kabul etmediğimizi ve cevap vermeyeceğimizi, cevap verme gereği görmediğimizi ifade etmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Yerimden söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

3.- *Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Ben hukuktaki gelişmeleri sıraladım 19'uncu yüzyıldaki, 20'nci yüzyıldaki ve 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde, hukuk, adalet ve sivil anayasa konusunda Meclisimizin maalesef adım atmamasına bir eleştiri yaptım.

İkincisi: Darbe imasını o kadar çok tekrarladınız ki bir yargıcın Anayasa Mahkemesinin ışıklarını yakmış olmasını sürekli darbe iması olarak bahsederken biz bugün hâlâ, 21'inci yüzyılın ilk çeyreğinde, sivil Anayasa'yı, bugün çağın gereklerine uygun bir Anayasa'yı daha konuşamamanın ızdırabını çekiyoruz, bütün bir Meclis olarak da bu bir ayıbımızdır ama ilk sorumlusu, bu güçlü iktidarın önemli bir sorumluluğu vardır ki bu da bunu ele almak olmalıdır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)*

2.- *2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)*

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) *Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) *Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) *Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

- 1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Birinci turda MHP Grubu adına ilk konuşmacı Sayın İsmail Faruk Aksu, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Kamu Denetçiliği Kurumu bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım.

Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. 2021 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve tüm kurumlarımız için hayırlı ve bereketli olmasını diliyorum.

Sözlerimin başında, Meclisimizin ilk Başkanı ve cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, istiklal mücadelemizin bütün kahramanlarını, Meclisimizin merhum üyelerini, aziz ecdadımızı ve tüm şehitlerimizi rahmetle ve saygıyla anıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin tam bağımsız yaşama iradesinden doğmuş ve esarete meydan okumuştur. Meclisin açılması, Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi ve hukuki altyapısının hazırlandığı dönemin de başlangıcı olmuştur. Türkiye Büyük Millet Meclisi “Hâkimiyet, kayıtsız şartsız milletindir.” ilkesiyle milli iradenin tecelligâhı olan “Ya istiklal ya ölüm!” şiarıyla İstiklal Savaşı'mızı bizzat yöneten, cumhuriyetimizi kuran, 15 Temmuz hain darbe girişimine karşı ortaya koyduğu cesur ve kararlı duruşla bir kez daha demokrasi tarihine geçen gazi bir Meclistir, o sebeple sıradan bir meclis değildir.

Ne mutlu ki 23 Nisanda Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100'üncü yılını büyük bir onur ve heyecanla idrak ettik. Manasına ve önemine yakışır şekilde kutlamak maksadıyla yapılan hazırlıkların Covid-19 salgını nedeniyle bazıları ertelenmek ya da iptal edilmek zorunda kalınmışsa da Gazi Meclisimizi gelecek nesillere doğru şekilde anlatmaya dönük kalıcı eser niteliği taşıyan önemli çalışmalar, panel, sempozyum ve benzeri faaliyetler bu kapsamda gerçekleştirilmiştir.

Salgının ortaya çıkardığı olumsuz etkiye rağmen Genel Kurul ve komisyon çalışmalarının sağlıklı bir ortamda gerçekleştirilebilmesi için alınan tedbirlerle Meclisimiz yasama ve denetim çalışmalarını aksatmadan devam ettirmektedir.

Türkiye'nin uyguladığı çok yönlü dış politika parlamenter diplomasinin önemi de artırmıştır. Bu kapsamda, Meclisimiz, ikili ve çok taraflı ilişkilerin güçlendirilmesi için ülke parlamentoları, uluslararası parlamenter asambleler ve uluslararası kuruluşlarla temaslarını salgın sürecine rağmen etkin biçimde sürdürmeye devam etmiştir. 144 ülkeyle kurulan dostluk gruplarının faaliyetleriyle hem parlamenter diplomasi çalışmaları zenginleştirilmiş hem de ikili ilişkilerle ülkemizin etki alanının genişletilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Diğer yandan, Meclisimiz, uluslararası sorunların ve meydan okumaların tamamında; milletimize, devletimize, demokrasimize, bağımsızlığımıza ve egemenliğimize yönelen her türlü saldırı karşısında ülkemizin sınırlarını ve milletimizin güvenliğini korumak, istiklalimize sahip çıkmak ve demokrasimizi yaşatmak için zamanında tavır alarak etkili bir duruş sergilemiş, sergilemeye de kararlılıkla devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de çok partili seçimlerin yapıldığı 21 Temmuz 1946 tarihinden 9 Temmuz 2018 tarihine kadar geçen yaklaşık yetmiş iki yılda 51 hükümet görev yapmış, parlamenter hükümet sisteminin uygulandığı bu dönemde hükümetlerin ortalama ömrü yaklaşık bir yıl beş ay düzeyinde kalmıştır. Bu denli kısa ömürlü hükümetlerin yanı sıra koalisyon ve hükümet kurma çalışmaları, güvenoyu alma süreci ve Mecliste yapılan Cumhurbaşkanı seçimlerinde yaşanan krizler yönetim sistemindeki tıkanıklıklara yol açmış, önemli zaman kayıplarına ve istikrarsızlıklara neden olmuştur.

Demokrasi dışı müdahalelere zemin hazırlayan siyasi istikrarsızlıklar Türkiye'yi ekonomik ve sosyal yönden de olumsuz etkilemiştir. Türkiye'nin acı ve ağır faturalarına katlanmak durumunda kaldığı darbeler, her defasında ülkemiz ve milletimiz için yıkım olmuş, Türkiye'yi hedeflerinden uzaklaştırmış, on yıllarımızı kaybettirmiştir. 16 Nisan 2017'de Türk milleti, yönetim sistemindeki yapısal zaafı gidererek parlamenter sistemin yol açtığı sıkıntılardan ve demokrasi dışı arayışlara zemin hazırlayan yapısından ülkemizi kurtarmak için, köklü devlet geleneklerimizle uyumlu bir sistem olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi yönünde tarihî bir karar vermiştir.

Aziz millet iradesiyle geçilen ve temel gayesi güçlü devlet, güçlü yönetim ve demokratik istikrar olan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle Türkiye, ayağındaki prangaları söküp atmış; Türkiye Büyük Millet Meclisi temsil ve yetki bakımından daha da güçlenmiştir. Meclisimiz asli fonksiyonlarına dönmüş, Meclisimizin itibarı ve etkinliği artmış; millî egemenlik pekişmiştir. Kanun teklif etme yetkisi münhasıran milletvekillerine tanındığından, kanun yapımında Meclis iradesi ön plana çıkarılmıştır. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun çoğunluğunu oluşturan 7 üyenin seçilmesi yetkisi ilk kez Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiştir. Yeni hükümet sistemine uygun etkin denetim işleviyle yaşamın yürütmeyi, yürütmenin yasamayı, yargının ise hem yürütmeyi hem de yasamayı denetlediği ve dengelediği, parlamenter sisteme kıyasla kuvvetler ayrılığı ilkesinin oldukça baskın olduğu güçlü bir denge ve denetim mekanizması devreye girmiş, uzlaşma ön plana çıkmıştır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte hem Türkiye Büyük Millet Meclisi İktüzüğü'nün değiştirilmesi hem de Meclis idari kapasitesinin geliştirilmesi gereği de ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, Anayasa'ya uyum amacıyla İç Tüzük'te önemli değişiklikler de yapılmıştır. Bununla birlikte, hükümet sistemi köklü bir reforma tabi tutulduğundan, 1973 yılından beri yürürlükte olan

ve parlamenter sisteme göre düzenlenmiş bulunan Meclis İ t z g 'n n bütünüyle ele alınarak Cumhurbaşkanlığı h k met sisteminin ruhuna uygun hâle getirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, Tüzük çalışmalarında komisyon odaklı, katılımcı, Şeffaf, kaliteli ve etkin bir yasama sürecinin ortaya çıkarılması, kamu harcamalarının denetiminden sorumlu olacak kesin hesapları inceleme komisyonu kurulması ve demokrasinin kurumsallaşarak güçlenmesi gibi yeni h k met sisteminin ruhuna uygun değişikliklerin yapılması temel ilke olmalıdır. Ayrıca, mevcut yapı içinde Teklif Destek Bürosunun uygulamaya konulması önemli bir adım olmakla birlikte, milletvekillerinin kanun teklifi hazırlama taleplerinin karşılanmasıyla bu sürece ilişkin etki analizi ve benzeri teknik destek hizmetlerinin verilebilmesi ihtiya ı Meclisin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesini de zorunlu kılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Kamu Denetçiliği Kurumu kamu hizmetlerinin işleyişinde bağımsız ve etkin bir Şikâyet mekanizması oluşturmak suretiyle idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını insan haklarına dayanan adalet anlayışı içinde hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere 2012 yılında kurulmuştur. Kurum, kurulduğundan bu yana önemli mesafe katetmiştir. Verdiği kararlarla kamu hizmetlerinin kalitesinin artırılmasına katkı sağlamış, aynı zamanda da yargıda on binlerce davanın açılmasına gerek bırakmayarak mahkemelerin yükünü hafifletmiştir.

2019 yılında Kuruma yapılan toplam başvuru sayısı 2018'e göre yüzde 19,41 oranında artmış, Şikâyet başvuruları en fazla yüzde 24,6'yla kamu personel rejimi alanında yapılmıştır. İdareler bazında ise en fazla başvuru yüzde 10,86'lık oranla mahall  idarelere yönelik gerçekleşmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarına uyuma oranı 2017 yılında yüzde 65 iken 2020'de yüzde 77'ye çıkmıştır. Bu gelişmeler olumlu olmakla birlikte, Kurumun tavsiye kararlarına uyumu artıracak ve talepleri konu ve idare bazlı çeşitlendirerek hem vatandaşlarımızın sorunlarının kısa sürede üzülmesini hem de yargının yükünün daha da azalmasını mümkün kılacak gelişmenin sağlanması gerekmektedir. Tüm bunların temini için de görünürlüğün ve erişilebilirliğin artırılması Şarttır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak tarihimizden ve geleneğimizden gelen Ombudsmanlık Kurumunun varlığını ve sağlıklı işlemesini vatandaş odaklı yönetim anlayışının gereği olarak değerli buluyoruz.

Bu düşüncelerle, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Kamu Denetçiliği Kurumu b t çelerinin hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Taytak, Afyonkarahisar Milletvekili.

Buyurun Sayın Taytak. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Denetçiliği Kurumu b t çesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Kamu Denetçiliği Anayasa'mızın 74'üncü maddesinde yer alan anayasal bir kurumdur. 6328 sayılı Kanun'un 5'inci maddesi gereğince kurum, idarenin işleyişiyle ilgili Şikâyet  zerine, idarenin her türlü eylem, işlem, tutum ve davranışlarını insan haklarına dayalı adalet anlayışı içerisinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlendirilmiştir. Kurum bu görevleri doğrultusunda vermiş olduğu 84.754 kararla on binlerce davanın yargıda a ılmasının önüne geçmiş ve mahkemelerin yükünü hafifletmiştir.

Kurumun kuruluşundan itibaren kademeli olarak iş hacminin artması, bu şekilde, özellikle yargıya başvurmadan idareyle olan uyumsuzlukların çözülmesi suretiyle yargının yükünün hafifletilmesi, aynı zamanda mağduriyetlerin süratle çözüme kavuşturulmasına katkı sağlamak için Kurumca verilen tavsiye kararlarının ilgili kurumlarca uygulama oranının artırılması yararlı olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak tarihimizden ve geleneğimizden gelen bu yapının sağlıklı işlenmesini ve vatandaşlarımızın idareden kaynaklanan mağduriyetlerinin süratle giderilmesini önemsiyoruz ve takip ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi, tüm kurumlarımızın kendi alanına yoğunlaşmasına imkân sağlamıştır. Elbette böylesi köklü yönetim sistemi değişikliğinin ideal uygulama seviyesine gelmesi vakit alacaktır. Ama her geçen gün yasama, yürütme ve yargının yeni sistem doğrultusunda kendini geliştirdiğini görmekteyiz. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi amaç olarak, bölgesel ve küresel krizlere karşı daha etkin, daha hızlı ve daha kapsamlı reflexler verebilme imkânına sahip bir devlet anlayışını benimsemiştir. Demokrasinin ve cumhuriyetin özüne uygun bu reformun sahibi bizzat milletin kendisidir.

15 Temmuz gecesi “millî iradenin üstünlüğü” ilkesinin bedelini kanlarıyla ödeyerek dünya demokrasi tarihine geçen büyük Türk milleti ve 15 Temmuz darbe girişimi sırasında milletimiz tarafından meydanlarda kurulan Cumhuriyet İttifakı, her türlü tuzak, saldırı, oyun ve ihanetin karşısında şerefli mücadelesini sergilemeye devam etmektedir.

Sayın milletvekilleri, millet olarak uzun yıllardır olağanüstü gündemlere şahit olmaktadır. İkinci Dünya Savaşı sonrasında, kazanan ülkeler tarafından kurulan siyasi, ekonomik ve uluslararası düzen artık her alanda çatırdamaktadır ve insanlık kendisine yeni çareler aramaktadır. Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve NATO gibi uluslararası kuruluşların, Orta Doğu’da yaşanan devlet ve terör örgütü katliamlarına, bozulan siyasal yapılara, dünyada oluşan gelir adaletsizliğine ve bunların sebep olduğu göç ve mülteci krizlerine karşı çare olmadığı görülmüştür. Daha sonra, sadece bölgemiz ve ülkemizi değil, tüm dünyayı kasıp kavuran corona virüsü salgınında bu kuruluşlar ve Dünya Sağlık Örgütü gerek sağlık sistemleri gerek ekonomik düzenlemeler ve gerekse toplumsal sorunların çözümü noktasında yine başarısız olmuştur. Mevcut küresel düzenin, tüm insanlığı kapsayacak ve birleştirecek şekilde işleyişinden sorumlu olan tüm yapıların hemen hemen tamamı sınıfta kalmıştır. Dünyanın yaşadığı yeni krizler, yeni sınamalar ve yeni ihtiyaçlar karşısında etkisiz kalan bu kurumlar ve “gelişmiş” diye ifade edilen pek çok ülke corona krizinde kendi vatandaşlarına dahi fayda sağlayamamıştır.

Türkiye, inançları, Batı’nın tarihsel hesapları ve sahip olduğu doğal kaynaklar nedeniyle bütün dünyanın gözünün üzerinde önünde olduğu, son yirmi yılda tüm küresel krizlerin yaşandığı bir coğrafyanın tam merkezinde bulunmaktadır. ABD’nin işgal ettiği Irak, yıllardır iç savaş yaşayan Suriye, ABD’yle yıllardır soğuk savaş hâlinde olan İran, otuz yıldır Azerbaycan topraklarını işgal eden Ermenistan, Batı’nın her yüz yılda bir önümüze koyduğu şımarık çocuğu Yunanistan, kuzeyde Rusya, Doğu Akdeniz’de yine küresel bir sorun olan Kıbrıs ve Libya... Kalıcı barışa ve huzura kavuşmaması için bilerek istikrarsız bir bölge hâline getirilmeye çalışılan bu coğrafyada kendi göbek bağımızı kendimizin kesmek zorunda olduğu ortadadır. Bu anlayışla hareket eden Azerbaycanlı ve Kuzey Kıbrıslı soydaşlarımız da dayatılanların karşısında tek ses, tek nefes, tek yürek hâlinde dik durmuşlardır.

Sınır ötesinde bu denli çetin bir dönemden geçerken ülkemizde de terör örgütleri, onların siyasi uzantıları ve etki ajanlarına karşı çok ciddi mücadeleler verilmektedir. Ülkemizde, yeni ABD Başkanının seçilme sürecini, Amerika'nın ve Avrupa Birliğinin yaptırım tehditlerini hevesle bekleyen; denizlerde gemilerimizin basılmasını, coronadan her gün binlerce ölüm haberi gelmesini isteyen, Oruç Reis ve Fatih gemilerinin başarısından rahatsız olan bir yapıyla karşı karşıyayız. Ülkemizin göz bebeği olan kurumlarımızı, ordumuzu ve verilen bağımsızlık mücadelesini yıpratmak için dışarıdan aldıkları talimatları uygulayan kim olursa olsun Milliyetçi Hareket Partisi olarak elli iki yıldır onların karşısında dik durduk ve durmaya da devam edeceğiz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İşte bunun için, liderimiz, Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği gibi Cumhuriyet İttifakı, Türkiye'nin yegâne umududur. Cumhuriyet İttifakı yaşayacaktır, reformları bir bir, tek tek hayata geçirecektir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, Türk milletinin geleceğinin mimarı olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisinin, iktidar için boyunlarını başka ülkelere uzatanlarla mücadelesi, Türk milleti var oldukça devam edecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken bütçenin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Feti Yıldız, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Yıldız. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi ve Sayıştay bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Konuşmama başlamadan önce gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti, insan haklarına saygılı, hukuk kurallarına bağlı, yargı denetimine açık, Türk milliyetçilerinin kurduğu bir hukuk devletidir.

Değerli arkadaşlar, adaletin amacı devleti ve insanı yaşatmaktır. Devletini kaybetmiş topraklarda insanların hazin hâline her gün tanık oluyoruz. Osmanlı Türk Devleti'nin manevi kurucusu Şeyh Edebali'nin, Osman Gazi'ye öğütünde ifade ettiği gibi “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” Evet, devletin direği adalettir. Batı, karanlık çağda insanları engizisyon mahkemelerinde diri diri yakarken atalarımız bu toprakları yüzyıllarca yıl adaletle yönetmiştir. Fatih Sultan Mehmet Han'ın bir Rum mimarla olan davasında, yargılama sırasında Kadı Hızır Bey'le olan diyalogu dillere destandır. Ünlü filozofun söylediği gibi “Adalet bir kutup yıldızıdır, olduğu yerde durur, geri kalan her şey onun etrafında döner.”

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi Anayasa, normlar piramidinin en üstündedir ve bağlayıcı kurallar bütünüdür. Anayasa'nın iki temel işlevi vardır: Bir, bireyin sahip olduğu temel hakları ve özgürlükleri güvence altında tutmak; iki, devletin otorite ve gücünün sınırlarını çizmektir. Bu iki ilkenin güvence altına alınması için anayasa yargısı ortaya çıkmıştır. Bilindiği gibi Avrupa Kıtası'nda İkinci Dünya Harbi'nden sonra çok sık olan insan hakları ihlalleri bu mahkemelerin kurulmasına sebep olmuştur. Bizde ise bir askerî darbeden sonra ve 1961 Anayasası'yla sistemimize girmiştir. Aldığı bazı kararlar siyasi tartışmalara sebep olmuş, bildiğiniz gibi Anayasa Mahkemesinin kuruluştan beri aldığı kararlar toplumda çok tartışılmıştır; burada bunları tekrar tekrar saymaya, dökmeye gerek yoktur.

Anayasa Mahkemesinin görevi şudur: Anayasa değişikliklerini şekil yönünden incelemek, kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerini ve Meclis İÇtüzüğü'nü hem şekil hem de esas yönünden incelemek, Anayasa'ya aykırı olup olmadığını. Anayasa Mahkemesinin kuruluş sebebi ve bundan beklenen toplumsal fayda, yasama dokunulmazlığına karşı temel hak ve özgürlükleri, demokrasiyi korumak, kanunların Anayasa'ya uygun olduğunu denetlemektir. Anayasa Mahkemesi siyasi partilerin kapatılması için açılan davalara da bakar, siyasi partilerin mali denetimini de yapar.

Bugün itibarıyla ülkemizde 102 tane siyasi parti var. Değerli arkadaşlar, 2020 yılının sadece ilk yarısında 10, ikinci yarısında şimdilik 11 siyasi parti kurulmuştur. Bu partilerden 45'inin hiç üyesi yoktur ancak isimleri, logoları bayağı şaşalı ve şatafatlıdır. Anayasa Mahkemesinin siyasi partilerin kesin hesap incelemesi kararlarına baktığımızda çok trajikomik kararlarla karşılaşsınız. Mesela, bazı siyasi partilerin hiç gelir ve gideri yoktur, hatta bazı siyasi partilerin gelir gideri değil masası sandalyesi bile yoktur ama gözde kurumumuz Anayasa Mahkemesine bunların mali denetimini yaptırmaktayız, tabii, Sayıştaydan faydalanarak. Buna bir çözüm bulmak elbette Meclisin işidir. Böyle durumlarda Anayasa Mahkemesine fazladan bir yük bindirmek elbette Meclisin ortaya koyacağı tavra bağlıdır. Örnekleri sıralayabiliriz, mesela, bu partilerden biri Adana ilinde faaliyet gösteriyor, ismi de müthiş, "özgürlük" "demokrat", bütün şeyler var yani milletin hoşuna gidecek kelimeleri sıralamış. Burayı polis, emniyet güçleri 44 defa basmış ama bir türlü mühürleyememiş. Ne yapsın garibim, zaptı tutuyor, cumhuriyet başsavcısına gönderiyor. Bu trajikomik şeylerden de bir an önce kurtulmak lazım.

Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesinin önemli görevlerinden biri, bize göre en önemli görevlerinden biri de hak ihlallerindeki bireysel başvuruları karara bağlamak. 23 Eylül 2012 tarihinden Eylül 2020'ye kadar 285 bin başvuru yapılmış; bu başvurulardan 243 bini incelenmiş, karara bağlanmış, 10 binden fazla da hak ihlali kararı çıkmıştır.

Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi, Anayasa'da belirtilmiş olan kişilerin görevleriyle ilgili işledikleri suçlar yönünden de Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapar yasama dokunulmazlığı kaldırılan milletvekillerinin milletvekilliğinin düşürülmesinde de bireysel başvuruları karara bağlar. Geçtiğimiz aylarda buna sık sık tanık olduk, birkaç örneğini de gördük.

Biraz önce de belirttiğim gibi Anayasa Mahkemesinin yükü gerçekten ağırdır. Denetimin, demokratik sistemin temel unsurlarından biri olduğunu burada izah etmeye gerek yok. Tarihsel süreçte de denetim ile demokrasi ayrılmaz ikili olmuştur. Anayasa Mahkemesinin kararlarının kesin olması ve bağlayıcı olması yasamayı, yürütmeyi, yargıyı hatta kendisini de bağlar. Karara herkes uymak zorundadır, kabulü istikrarın gereğidir, uygulama birliği için de hayati öneme sahiptir.

Anayasa Mahkemesi karar alırken... Anayasa'nın 153'üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde, iptal kararlarının gerekçeyle yazılmadan açıklanamayacağı kesin hüküm altındadır. Ancak uygulamaya bakıyoruz, kamuoyunun yakından takip ettiği davalarda Anayasa Mahkemesi önce hüküm fıkrasını açıklıyor, gerekçeli kararı üç ay, beş ay, altı ay sonra görüyoruz. Bu doğru değil tabii, Anayasa'ya aykırı bu, usule de aykırı. Bu arada toplumda şöyle bir konuşma oluyor: "Herhâlde toplumun tepkisine göre gerekçe hazırlanıyor." diye çok haklı şekilde eleştiriliyor. Anayasa Mahkemesi, gerekçeli kararını, hangi yollarla, hangi delillere nasıl ulaşıldığı unsurlarını içeren gerekçeyi yazmadan açıklamamalıdır. Bu durum gereksiz tartışmalara sebep olduğu gibi topluma da hiçbir hukuki faydası yoktur.

Geçtiğimiz günlerde, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 22'nci maddesindeki "Şehirlerarası karayollarında gösteri yürüyüşleri düzenlenemez." hükmü oy çokluğuyla iptal edildi. Arkasından bir resim paylaştı Anayasa Mahkemesi. Yine, daha önce Sayın Berberoğlu'na ilişkin davada da -gerçi bu birkaç defa tekrar edildi ama- "Işıklar yanıyor." sloganı atıldı. Bu durum elbette hoş da görülemez, kabul de edilemez, bir hâkimin de işi değil bu. Buradan "Vesayet özlemi çekenlerin bu tip şeylere ihtiyacı var." diye algılıyoruz biz, Türk milleti de böyle görüyor. Anayasa Mahkemesinin bu üyesinin -bir yüksek yargıcın- demokrasinin ışıklarını milletin kapattığını ve milletin açtığını bilmesi gerekir, burada tekrar hatırlatmakta da fayda görüyorum.

Şimdi, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra yargı camiası kendi temizliğini tüm kurumlardan önce yapmıştır; bunlara minnet borçluyuz, çok önemli kararlar almıştır, gece gündüz çalışmışlar, fedakârlıklar yapmışlardır.

Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi Anayasa ve kendi kuruluş kanununa açıkça aykırı kararlar aldığı anda yapılacak bir şey yoktur, müracaat edilecek de bir şey yoktur çünkü kesindir, bağlayıcıdır. Mesela yerel mahkemeler bireysel başvurularda aldığı kararlarda, uygulamadaki hataları önlemek için, görev gasbı nedeniyle "yokluk" kurumuna başvurmuştur, bu da tartışmalara sebep olmaktadır; bunlara kesin çözümler bulunmalıdır. Anayasa Mahkemesi kanun yolunda gözetilmesi gereken hususları bireysel başvuruda inceleyemez, bunun altını iki kere çizmek lazım. Yine, aldıkları kararlarda yerel mahkemelerin almış olduğu mahkûmiyet kararlarını "Ben ortadan kaldırdım." diyemez, öyle bir yetki yok. Ama görüyoruz, Sayın Berberoğlu kararında, 135'inci paragrafta, aklı başında hiçbir hukukçunun kabul edemeyeceği şekilde "Ben -senin- 14. Ağır Ceza Mahkemesinin kararını kaldırdım." diyor. Yani içimizde çok değerli hukukçular var, bu kabul edilebilir bir şey değil. Yani, Sayın Berberoğlu bile 135'inci paragrafı eleştirmiştir. Bırak, iadeimuhakeme yapılsın, ne karar verilirse herkesin başının tacı olsun ama maalesef işgüzarlıklar yapılıyor.

Yine, Anayasa Mahkemesinin önemli görevlerinden biri Yüce Divan yetkisidir. Bilindiği gibi, Yüce Divan, kanunda yazılı kişilerin yargılanması görevini üstlenmiştir. Anayasa Mahkemesi bunu yaparken Anayasa Mahkemesinin yapısına ve üyelerine baktığımızda yarıyından fazlasının hukukçu olmadığını, hukukçu olanların da çok azının ceza hukukçusu olduğunu görüyoruz. Yüce Divan yargılamaları bir ceza yargılamasıdır değerli arkadaşlar, bunun için bunu ceza hukukçularının yapması lazım. Bunu, ilk defa ben gündeme getiriyor değilim, çok çeşitli defalar tartışıldı. Bu görev kesinlikle Yargıtaya verilmelidir; ceza dairelerinden birkaçı görevlendirilebilir. Bu kararlar da kesin olduğu için yine bir denetim yolu, bir kanun yolu olarak da Yargıtay Ceza Genel Kurulu bu konuda yetkilendirilmelidir değerli arkadaşlar.

Şimdi, bir de bizdeki yargı sistemi belli; idari yargı, adli yargı ve anayasa yargısı var. Bunların arasında sık sık değişik kararlar çıkıyor, bu kararlarda bir uyum sağlamak da mümkün değil, bir birlik de sağlanamıyor. Bunun artık ağır ağır tartışılması lazım. Yani içtihat birliği oluşturmak için, hukuku geliştirmek için bir üst mahkeme faydalı mıdır, zararlı mıdır? Bunun tartışması yapılmalıdır.

Şimdi, terör örgütüyle irtibatlı, iltisaklı insanların sosyal medyada, platformlarda sık sık yakındığını görüyoruz. Ceza mahkemesi diyor ki: "İrtibatlı, iltisaklıdır ama terör örgütü üyesi değildir, ondan hüküm kuramayız." Doğru, ceza mahkemelerinde hüküm kurmak için şüpheyi yüzde yüz ortadan

kaldırmak lazım, belirlilik olması lazım. Ve bundan dolayı Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapıldığında mahkemenin aldığı karar şu: Efendim, “Masumiyet karinesi ihlal edilmiştir.” Bunu bir tarafa koyalım, haklı gibi gözükür.

Danıştaya baktığımız zaman, aynı kişi, aynı tip bir suç ve müracaatçı için Danıştayın da söylediği şudur: “Evet, irtibatlı, iltisaklıdır ama ceza almamıştır, ama demokratik nizama saygısı da yoktur. Bu irtibatlı, iltisaklı insanlarla benim çalışma yükümlülüğüm de yoktur.” Bize göre doğru olan da budur çünkü devlete sadakat şarttır.

Arkadaşlar, aslında o kadar çok mesele var ki vakit de bitmek üzere, ben yine birkaç hususu dile getireyim. Şimdi, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğu konusunda tartışma yok ama bir gerekçe yazıyor, adli yargı gerekçeye çoğu zaman uygun davranmıyor, uymuyor da. Anayasa Mahkemesi de “Gerekçenin de bağlayıcı olarak...” diyor. Oysa Anayasa Mahkemesi kararlarına baktığımızda, aynı yönde oy kullanan üyelerin farklı gerekçeler kullandığını görüyoruz. Bundan dolayı, evet, karar bağlayıcıdır ama gerekçe bağlayıcı değildir. Bunu Meclisin bir hüküm altına alması lazım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, son günlerde sıkça gündeme getirilen tartışmalar var, gizli Anayasa tartışmaları; Türk’ün, Türk milletinin, Atatürk’ün metinden çıkarıldığı, yarı federal sistemin tartışıldığı ve bunun da halktan gizlendiği bir çalışmaya şahit oluyoruz. Hatta bu çalışmanın içinde olan insanlar da bunu gizleyemiyor, gizlemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FETİ YILDIZ (Devamla) – Bitireceğim efendim.

Halkı temsil edenler toplumsal çürümeye, suçun yaygınlaşmasına, kamu düzeninin bozulmasına öncülük edemezler. Kimsenin Anayasa’yı beğenme yükümlülüğü yoktur ama anayasal kurallara değişene kadar uymak zorundadır. Bizim Anayasa’mızın ilk 4 maddesi değiştirilemez, değiştirilmesi tartışılmaz da. (MHP sıralarından alkışlar)

Terör örgütü PKK’nın arzuladığı şekilde bir anayasa taslağı ya da yol haritasını gizleyenlerin bunu gizlemelerine gerek yok. Beğenirler, beğenmezler; hazırlasınlar, Türk toplumumuzla paylaşınlar, herkes de kimin ne olduğunu görsün.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi burada bitirirken bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diler, hepimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Erkan Haberal...

Buyurun Sayın Haberal. (MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, vazgeç olmazsa ya, o kadar gönülsüz gidiyorsun ki.

MHP GRUBU ADINA ERKAN HABERAL (Ankara) – Dinle, acele etme.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk milliyetçiliğinin babası olarak andığımız merhum Ziya Gökalp, kültürün halkın geleneklerinden, eğilimlerinden, örflerinden, sözlü ve yazılı edebiyatından, estetik ve iktisadi ürünlerinden oluştuğunu söylemiş, kültürün bir milletin dili, dini, ahlaki, hukuki ve estetik hayatlarının ahenkli bir bütünü olduğunu belirtmiştir. Ziya Gökalp’in yapmış olduğu bu

tanımdan da anlayacağımız üzere kültür, maddi ve manevi yönleriyle bizleri bir arada tutan en önemli değerdir. Bu bağlamda, varlığımızı sürdürmek için kültür değerlerimize sahip çıkıp koruyarak gelecek nesillerimize aktarmalıyız.

Ülkemizde bu sene yapılan çalışmalar tam da bu ruha mana ve değer katmaktadır. Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerifi'nin dualarla, törenlerle açılması bizleri ziyadesiyle mutlu ve memnun etmiştir. Cenab-ı Allah fethinden de fatihinden de cami olarak açandan da açtırandan da razı olsun.

1826 yılında kurulan, dünyanın en eski orkestralarından biri olan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın inşa edilen yeni salonu gurur tablomuzdur, dünyaya sanat alanında verilen en güzel cevaplardan ve övünç kaynağımızdır. Başkent Ankara'nın kalbinde, Ankara Kalesi ile Anıtkabir arasında, dünyadaki en güzel konser salonlarından biri olarak gelenekten geleceğe bir köprü olmaya devam edecektir. Bu salon için bütün imkânları seferber eden Sayın Cumhurbaşkanımıza ne kadar teşekkür etsek azdır.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri, bir anlamda, Hükûmetin, bakanlıkların önceki yıllara göre icraatlarını anlattıkları ve gelecek dönemde yapacak olduklarına onay istedikleri, özünde ise millete hesap verdikleri dönemdir. Bugünkü koşullar ve her yanımızı habis bir ur gibi sarmış pandemi şartlarında insanlarımız hayatlarını kaybederken devletimiz bütün imkânlarını seferber ederek muazzam bir mücadele veriyorken geçen yılki rakamlar göz önünde bulundurularak yapılan değerlendirmelerle bir sonuç çıkarmaya çalışmak iyi niyetten uzak bir haksızlık olur ki biz bunu tasvip etmeyiz, edemeyiz.

Kültür ve Turizm Bakanlığının sadece pandemi koşullarında başlattıkları ve öncü oldukları çalışmalar sıralanırsa: Güvenli turizm sertifikasyonu iş yeri çalışanları ve ziyaretçiler için mükemmel bir çalışma olmuştur. Yine, otel, motel, tatil köyü ve benzerlerinin KDV beyannamelerinin verilme süresinin uzatılması sektöre rahatlama getirmiştir. Seyahat Acentaları Birliği aidatının 2020 yılı için alınmaması ve konaklama vergilerinin ertelenmesi seyahat acentelerinde olumlu etki yaratmış, Kredi Garanti Fonu'ndan sağlanan destek ve Bakanlığın kamu bankalarıyla yaptığı anlaşma neticesinde turizm tesislerine verilen ucuz krediler kuşkusuz olarak sektörün boğulmasına engel olmuştur.

Kongre, konser, fuar, lunapark giriş ücretlerinde KDV'nin yüzde 8'e indirilmesi; sinema, tiyatro, opera ve bale giriş ücretlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi; devlet tiyatro salonlarının sembolik ücretlerle özel tiyatrolara sunulması; sanatçılara yapılan telif, kaşe ücretlerindeki artış takdire şayan ve alkışlanacak eylemlerdir.

Çok önemsedığımız Müze Kart uygulamasının daha da yaygınlaştırılması ve özellikle devlet bankalarının kredi kartlarıyla anlaşarak Müze Kart yerine geçmesi hakkımız ve dileğimizdir.

Turizm konusundaysa rakamlara takılmadan ve demoralize olmadan yapılan desteklemelerin sürekliliğinde fayda görmekteyiz. Şu anki koşullar özellikle deniz turizmi ve turistik tesislerde bazı kalıcı yeniliklerin ve iyileştirilmelerin yapılması açısından da fırsat olabilir. Nihayetinde başka Türkiye yoktur. Dünyanın hiçbir yerinde Türkiye'deki kadar çeşitli ve yeterli turistik tesis işletmesi de bulunmamaktadır. Özellikle üzerinde durmak istediğim acil önlem alınması gereken bir konu -ki sadece Turizm Bakanlığının değil Çevre Bakanlığının da bir konusudur- şudur: Devletin iskele denilen yüzme ve güneşlenme alanlarına izin vermesinin sebebi kum sahili olmayan, kayalık alanlarda vatandaşlara kolaylık ve imkân sağlamaktır; peki, kumsal olan sahil yerlerinde yan yana sıralanmış bu yapılara

verilen izinlerin amacı nedir? 2 kilometre kumsalda her pansiyona, her siteye bu yapıların yapılmasına izin verilmesi iskele enflasyonu, görüntü kirliliği oluşturmakta ve otele gidemeyen, sitelerde evi olmayan insanların sahilde denize girme imkânını kısıtlamaktadır. En kısa sürede bu soruna bir çözüm bulunmalı, gerekirse birleştirme yoluyla iskele sayıları azaltılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, önce korumamız lazım; tarihimizi korumamız lazım, tarihî eserlerimizi korumamız lazım, kültürel mirasımızı korumamız lazım. Gün yüzüne çıkarıp koruyamıyorsak bırakalım, yerinde kalsın. Koruyabileceğimiz zaman gün yüzüne çıkarır, o zaman tarihin yeni sayfalarında yerini aldırırız.

Belirtmek isterim ki arkeoloji turizmin arkasında kalmamalı, kültür dokumuz turizmin gölgesine esir olmamalıdır; tam tersi olarak, kültür dokumuz arkeolojimiz, tarihimiz ve tabiat varlıklarımızla beraber turizmin dinamosu olmalıdır.

Bir diğer önemli konu da tarihî ören yerlerinin kazı ve restorasyonlarında sponsorlara kucak açmamızdır. İlgili firmalar da yasal çerçevede, vergilerinden bu sponsorluk harcamalarını düşmektedirler. Lakin, sponsorluk reklamı kültür değerinin önüne geçmemeli, yapılan reklam o tarih dokusunun ruhuna sahip olmamalı. Bıraksınlar, tarihin ruhu yerinde kalsın.

Tarihin sıfır noktası olarak ünlendirdiğimiz Göbeklitepe ve benzerlerinde, ziyaretçi merkezinden başlayarak şirket reklamı taşıyan dolmuşlardan kazı alanına ulaştığımız zaman dilimine kadar sponsor ismiyle karşılaşmak doğrusu bir hayal kırıklığıdır. Aynıysa bir dönem Bodrum Tiyatrosu'nun restorasyonunda başımıza gelmişti. Tarihten bir örnek vermek gerekirse Divriği Ulu Camisi, ki bence kuvvöz içerisinde saklanması gereken bir tarihî eserimizdir; Evliya Çelebi'ye göre, methinde diller kısır, kalem kırıktır. İşte, bu eseri 1243 yılında yapan Mimar Muğis oğlu Ahlatlı Hürrem Şah, bu muazzam esere imzasını, ismi eserin önüne geçmesin diye, zaman içinde eriyerek yok olacak bir taşın üstüne atmıştır. İşte, ecdat nerede, biz şimdi neredeyiz?

Bakanlığımızın almış olduğu arkeolojik kazıların on iki aya çıkarılması kararı, çok yerinde ve isabetli bir karardır. Şüphesiz on iki ayın her günü kazı yapılması mümkün olmayacaktır. Lakin, restorasyon, bilimsel makaleler ve aktiviteler sürekliliği sağlayacak, ören ve kazı alanını canlı tutacaktır. Bir de istihdam edilecek arkeolog, restoratör ve sanat tarihçilerini de düşünürsek çok yerinde bir uygulama olmuştur.

Arkeolojik kazı demişken, kadim Anadolu toprakları üzerinde boy boylamış, soy soylamış medeniyetlerin en eskilerinden bir tanesi Hatti Uygarlığı'dır. Yaklaşık beş bin yıllık bir tarihten gelen Hattiler Ankara'da -burada- Ahlatlıbel'den Boğazkale'ye kadar uzanmışlardır. Ve tarihte bir ilk olmuştur: İşgal eden Hititler, o zamanki ismiyle "Nesililer" ilk defa asimile olmuşlardır; bir işgalci toplum, işgal ettiği yerde asimilasyona uğramıştır. Bunu söylememin nedeni, cumhuriyetin ilk yıllarında, Hititlerin yapmış olduğu, şu anki ismiyle "Gavur Kalesi" olarak bilinen kalenin arkeolojik çalışması için cebinden para veren, destekleyen, yurt dışından arkeolojik mimar getiren, Mimar Von der Osten'a yaptırın ve arkasından Türk Tarih Kurumunu kendi parasıyla kuran Mustafa Kemal Atatürk'tür. Şimdi, Atatürk'ün kurduğu Türk Tarih Kurumunun on iki ay sürecek kazıları desteklemesi, masraflarını karşılaması, arkeologları, restoratörleri işe alması, Anadolu medeniyetlerinin tarihlerinin aydınlatılmasında öncü rol oynaması bu ruha bir saygı, bir idealin devamı, tarihsel bir şuurun sonucudur. "Türk Tarih Kurumu niye arkeolog işe alıyor?" diye soranlara da en güzel cevaptır.

Kıymetli milletvekilleri, konuşmama Bakanlığın ilgili kuruluşu RTÜK’le devam etmek isterim. RTÜK, son hamlesiyle bizlerin takdirini kazanmıştır. Kırmızı çizgiler aşıldığında devlet doğal olarak reaksiyon gösterir, kurumlarının varlığını ve milletinin değerlerini korur. Ülkemizin varlığının, birliğinin, bekasının teminatı, olmazsa olmazı Metehan’ın ordusuna saldırıp hakaret edilirken kayıtsız kalamayan RTÜK Başkanı ve Üst Kurul üyelerini kutluyoruz, alkışlıyoruz. (MHP sıralarından alkışlar) “Yanlı” diye tabir edilen RTÜK’ün devlet yanlısı, millet yanlısı, memleket yanlısı olması birilerinin kanına dokunsa da bizim için gurur vesilesi olmuş, Türk milleti nezdinde de takdire mazhar olmuştur.

Hakeza, RTÜK, son zamanlarda yaptığı başarılı hamlelerle uluslararası yayıncıları Türkiye’ye getirmiş, ülkemize yeni istihdam ve ek kaynak yaratmıştır. “Gelmezler.” “Kaçarlar.” denilen Netflix, Amazon Prime, MUBI, Spotify, Deezer gibi uluslararası yayın kuruluşları ülkemizde teker teker yayın lisansları almaktadırlar. Ayrıca “Kaçar.” denilen Netflix İstanbul’da ofis açma kararı almıştır.

Yıllardır altını çizerek söylediğimiz “Türkçe, dil bayrağımızdır.” düsturuna riayetle, RTÜK yönetiminin, radyo ve televizyon yayınlarında güzel Türkçemizin doğru ve düzgün, anlaşılır konuşulması için yürüttüğü çalışmalar ve ekranlarda aileye, kadına, çocuklara şiddete karşı yaptığı mücadele milletimizi mutlu ve memnun etmiştir.

Son olarak, engelli kardeşlerimizi unutmuyarak farkındalıkları ve yayınlara ulaşabilmeleri için işaret diline ve sesli betimlemelere ayrılan sürelerin artırılması örnek bir çalışma olmuştur.

Sayın milletvekilleri, opera ve bale alanında Sayın Bakan tarafından da açıklanan mevcut kültür merkezlerine ek olarak Erciş Kültür Merkezi’nin tamamlandığının, Burdur Kültür Merkezi inşaatının ise yıl sonuna kadar tamamlanacağı ve 4 adet kültür merkezinin daha projesinin başlayacağı haberi almış olmak bizlere, Bakanlığımızın sanat alanında etkin çalışmalar yaptığının bir göstergesidir.

Ayrıyeten, en büyük temennimiz ise sabırsızlıkla beklediğimiz, İstanbul’da yapımı devam eden Atatürk Kültür Merkezi’nin de bir an önce tamamlanıp milletimizin hizmetine sunulmasıdır.

Kültürel gelişmeyi sağlayan en büyük unsurlardan biri de tiyatrodur. Sanatsal ürünleri en etkili ve direkt yollarla seyirciye aktaran bir araçtır. Tiyatrolar hem eleştirel yaklaşır hem toplumu komplekslerinden arındırır. Sorunlar üzerinde düşünme ve yargılamayı öğreten tiyatrolar toplumun duyarlılığını ve bilincini de artırır. Kültürel birikiminin pekişmesine ve zenginleşmesine yardım eder. İnsanları ortak bir estetik düzeyde buluşturur. İnsanı çok iyi bir şekilde yine insanlara ve topluma tanıtır. İşte, bu amaç ve doğrultuda pandemi koşullarında büyük bir özveriyle sahne alan tiyatro sanatçılarımızı, özel çocuk tiyatroları düzenleyerek 23 il, 19 merkez, 38 ilçede perde açan, ilaveten açık hava yaz oyunlarıyla 21 temsil veren Devlet Tiyatroları yetkililerini gönülden kutluyorum.

Geçen sene konuşmamda gene bu kürsüden dile getirdiğim özel tiyatrolara sağlanan bütçenin artırılması konusunda... Geçen sene özel tiyatrolara ayrılan 6 milyon lira desteğin bu sene yaklaşık 3,5 kat artırılarak 21,5 milyon liraya çıkarılması çok yerinde bir karar olmuştur. Bunun için de Sayın Bakan ve Bakanlık temsilcilerine ayrıyeten teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, fazlasıyla önemseydiğimiz ve arzu ettiğimiz bir diğer konu da Ankara’ımıza, Beştepe’de Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve Millet Kütüphanesinin üçgeninde dünyanın en büyük müzelerinden birinin, hatta en büyüğünün yapılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Hatti, Göbeklitepe, Hitit, Frigya, Lidya, Truva, Urartu gibi uygarlıkların beşiği olan memleketimizin, bize göre tarihleri dün sayılabilecek ülkelerin yanında onlar gibi bir müzeye sahip olmaması üzücüdür. İnsanlık tarihinden başlayarak Ön Türklerden ilk Türklere, oradan Orta Asya'daki Türk medeniyetlerini içinde bulunduracak bir müze, diğer müzelerimizin depolarındaki değerlerin de sergilenmesini ve görülmesini sağlayacaktır.

Son olarak, geçen seneki konuşmamda bahsettiğim bir hususu sizlere tekrar dile getirmek istiyorum. Ankara Milletvekili, bir başkent çocuğu olarak Ankara'mıza dünyanın gıptayla bakacağı bir opera binası yapılması arzusunda olduğumu, yapılanaya kadar da olmaya devam edeceğimi sizlere bildirmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, selamlayalım lütfen.

ERKAN HABERAL (Devamla) – Mevcut tarihi binanın Türk sanat ve musikisi müzesi olarak değerlendirilip yeni muhteşem bir opera binasıyla Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'ndan sonra dünyaya Ankara'dan açılabileceğimiz hususunu sizlerin takdirine bırakıyor, Kültür ve Turizm Bakanlığının 2021 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cemal Çetin, İstanbul Milletvekili.

Buyurun Sayın Çetin. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, vakıflar Türk milletinin yüzlerce yıllık medeniyet mücadelesinden gelmiş ve büyük bir coğrafyada etkisini hâlâ sürdüren, güçlü ve köklü kurumlardır. Vakıflar, ecdadımızın hayır, hasenat, dayanışma ve yardımlaşma işlerindeki duyarlılık mirasını kültürel kimliğimizin önemli yapı taşlarından biri olacak şekilde yaşatan kuruluşlardır ve Türk hayırseverliğinin en güzel numunelerindedir. Dünyada yardımlaşma, iyilik yapma, paylaşma, adalet ve hakkaniyet gibi her toplum tarafından kabul gören evrensel değerleri temsil eden değerler büyük Türk medeniyeti üzerinde yükselmektedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, idare ve temsil ettiği vakıflara ait kültür varlıklarını muhafaza ve imar etmek, günün şartlarına göre ekonomik bir şekilde yatırıma dönüştürmek ve işletmek için restorasyon veya onarım yaptırmak, gereğinde de kiraya vermek sorumluluğunu taşımaktadır. Bugün başta İstanbul olmak üzere Anadolu'nun hangi şehrine giderseniz bu restorasyon çalışmalarıyla karşılaşmak mümkündür. Tarihi eserlere sahip çıkılması elbette takdirle karşılanmalıdır ancak bu işlerin aceleye getirilmemesi, ehil insanlara verilmesi ve rant merkezli yapılmasının da önüne geçilmesi ecdadımıza karşı sorumluluğumuzdur.

Vakıfların hukuk düzenimize, geleneklerimize ve kamu düzenimize uygun faaliyetler yürütmek kaydıyla toplum hayatında etkin rol üstlenmeleri ana hedefleri olmalıdır. Vakıfların gelişmesi ve toplum hayatında ön plana çıkması sağlanarak toplumsal ihtiyaçların daha iyi karşılanması, kamuoyu denetiminin etkinleştirilmesi temin edilmelidir. Vakıflar zamanın şartlarında değerlendirilmeli ve amacını gerçekleştirmesi için de -yasal ve sosyal alanda faaliyetlerini gerçekleştirmeleri için- uygun bir zemin hazırlanmalıdır.

Sayıdeğer milletvekilleri, TİKA, Doğu Bloku ve Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra ortaya çıkan ihtiyaçlar kapsamında 480 sayılı Kararname'yle 1992 yılında Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı adıyla Dışişleri Bakanlığına bağlı bir teknik yardım kuruluşu olarak kurulmuştur ve bugün Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlıdır.

TİKA, kurulduğu 1992 yılından bu yana Türk cumhuriyetlerinin kalkınma çabasına destek olmak üzere önemli projeleri hayata geçirmiştir. Uluslararası ilişkiler açısından bakıldığında bir yumuşak güç unsuru taşıyan TİKA'nın imkânları, görev alanına uygun bir verimlilik çerçevesinde kullanılmıştır. Özellikle Türkistan, Kafkasya, Balkanlar gibi Türk kökenli bölgeler öncelik taşımalı, ayrıca TİKA bu bölgelerdeki faaliyetlerini, FETÖ'nün devam etmekte olan çalışmalarını dikkate alarak ve onları ortadan kaldıracak şekilde yürütmelidir. TİKA faaliyetleri devletimizin siyasi, diplomatik ve ekonomik açılımları için son derece önemlidir. Bu coğrafyalarda kültürel varlıklarımızın korunmasına dönük yürütülen faaliyetler artırılmalı, başta kültürel kimliğin tahkimi olmak üzere Türk varlığını ayakta tutacak her konuda etkin bir çaba gösterilmelidir. TİKA'nın insan kaynakları, fiziksel kapasitesi ve bütçe imkânları da artırılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm üretmek, soydaş ve akraba topluluklarla ilişkileri güçlendirmek, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak daha yakın ilişkiler tesis edebilmek ve ülkemize eğitim amacıyla gelen öğrencilerin ülkemizdeki eğitim süreçlerinin başarılı bir şekilde sonuçlandırılması için her türlü esası belirleyerek ilgili kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere kurulmuştur. Yürüttüğü hizmetleri 4 ana başlık altında toplamak mümkündür; bunlar, yurt dışındaki vatandaşlarımıza yönelik faaliyetler, soydaş ve akraba topluluklara yönelik faaliyetler, sivil toplum kuruluşlarına yönelik ve kurumsal iş birlikleri kapsamında yürütülen faaliyetler ile uluslararası öğrencilere yönelik faaliyetlerdir. Bu dönemde YTB önemli projeler üretmiştir. Bu kurumun kurulmasıyla birlikte atılan en önemli adımlardan biri de uluslararası öğrencilere verilen devlet burslarının tek çatı altında birleştirilerek merkezi ve dinamik bir burs sistemi oluşturulmuş olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, dünyanın her ülkesinde milyonlarca vatandaşımız yaşamaktadır; bunun yanında, sosyokültürel ve tarihî bağlarla yakın ilişki içerisinde olduğumuz geniş bir coğrafyada 300 milyona varan “soydaş ve akraba topluluklarımız” diye ifade ettiğimiz insanlarımız vardır. Gerek başka ülkelerde yaşayan vatandaşlarımızın gerekse soydaş ve akraba topluluklarımızın yegâne dayanağı Türkiye Cumhuriyeti'mizdir. Yüzleri hep ülkemize dönüktür ve her zaman Türkiye Cumhuriyeti'nin desteğini arkalarında görmek istemektedirler ancak vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu hizmetlere yönelik politikaların oluşturulmasında bir koordinasyon eksikliği göze çarpmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak önceliklerimiz arasında, yurt dışında Türkiye aleyhinde yapılan lobi faaliyetlerine karşı tanıtımın artırılması, bu tanıtımın sadece turizm alanında değil siyasi ve sosyal alanlar itibarıyla yapılması gelmektedir.

Ayrıca, millî kimliğimizin vazgeçilmez bir ögesi olarak gördüğümüz Türkçenin doğru ve güzel kullanımı esas olmalıdır. Milleti millet yapan temel unsurlardan biri dildir. Türkçenin uluslararası düzeyde bilim, sanat, ticaret ve iletişim dili olarak kullanılabilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Türk devlet ve topluluklarıyla ilişkilerimiz dilde, fikirde, işte birlik esasına dayandırılmalıdır. Türkiye dışında yaşayan vatandaşlarımızın yanı sıra, soydaşlarımızın yaşadığı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kafkasya, Balkanlar, Orta Doğu ve Orta Asya ülkeleriyle ilişkiler başta ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel olmak üzere her alanda geliştirilmeli ve derinleştirilmelidir. Türk dünyasına ilişkin olarak uygulanacak politikaların, bir eş güdüm içerisinde ve bütüncül bir anlayışla, köklü dostluklar ve kalıcı ittifaklar geliştirilmesine hizmet edecek şekilde tanzim edilmesi gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti devletinin dış politikasıyla uyum içinde atılacak tüm adımlarda, TİKA ve YTB eksik kadrolarının en kısa sürede tamamlanması gerekmektedir.

Geçen yıl ifade ettiğim gibi bu yıl da altını çizerek tekrar ifade etmek isterim ki bölgesel ve küresel liderlik hedefi olan Türkiye hedefi için TİKA ve YTB bütçelerinin artırılması bir külfet olarak görülmemelidir. Tam tersine, atılması gereken adımlar arasında öncelik olarak kabul edilmelidir. Hem Türkiye dışında yaşayan vatandaşlarımızın hem de soydaş ve akraba topluluklarının, ayrıca, uzanacak yardım elimizi bekleyen, dünyanın çeşitli yerlerindeki insanların talebi bu yöndedir.

Sözlerime burada son verirken, görüşülmekte olan 2021 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, yüce heyetinizi bir kez daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi adına son konuşmacı Sayın Kamil Aydın, Erzurum Milletvekili.

Buyurun Sayın Aydın. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlar, yürütmenin çok saygın temsilcileri; hepinizi konuşmamın başında en kalbî duygularıyla, saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, konuyla ilgili olması hasebiyle bir iki şeye işaret edip daha sonra ilgili kurumlarla ilgili gerçek konuşmamı ifade etmeye çalışacağım.

Malumunuz, şahsım adına ifade etmem gerekirse, beş yıllık bir milletvekilliği tecrübem süresince maalesef, otuz yıllık akademik bilgi ve birikimimi altüst eden, “millet” “devlet” “kültür” “dil” gibi sosyolojik kavramların katledildiğine tanıklık ettik. Çünkü gerçekten sosyolojik kavramların gelişim sürecine, tekamül sürecine baktığımızda, hep ileriye dönük, aynen bir canlı organizma gibi doğup, büyüyüp, gelişip olgunlaşması gibi, kavramların da böyle bir süreçten geçtiğini biliyoruz. Yani bunu spesifik örneklerle açıklamak gerekirse “millet” kavramı böyledir. En küçük sosyolojik birliktelik aileyle başlar; bu aile sülaleye dönüşür, aşirete dönüşür, klana dönüşür, daha sonra etnik gruplara dönüşür ve en nihayetinde doruk noktası, zirve dediğimiz millet olma olgusuna erişir. Bunu kültür için de söyleyebiliriz. Kültür yerelle başlar, yerel kültürel değerler kendi içerisinde varlık bulur, gelişir ve diğerleriyle etkileşime geçer, ulusal kültürü oluşturan çok önemli bir unsur olur, daha sonra, oluşan bu “millî kültür” dediğimiz varlık, sosyolojik varlık, evrensel taşıyınca artık medeniyetin çok önemli bir parçası olmaya başlar. Peki, burada dil nerededir? Dil de bunları eklemlen, bunların ikamesini sağlayan çok önemli çimentodur.

Şimdi, niye bunları söyledik? Burada 2 türlü tavır söz konusu. Bir, bu sosyolojik tekâmül sürecini geriye doğru işletmeye çalıştıran bir yaklaşım söz konusu, bir de tam tersine, bu tekâmül sürecini artık olgunluğa erişmiş, zirve noktasında bulunan yani milletleşme, devletleşme, ulusal kültürleşme sürecini artık bundan sonra daha ileriye taşıma, uluslararası taşıma sürecine sahip çıkan bir düşünce söz konusu. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak açık ve net söylüyoruz, biz 2'ncinin yanındayız yani "Birlikte rahmet, ayrılıkta azap var." diyen bir sosyolojik yaklaşımın taraftarıyız. Ama bunun aksini iddia etmek, Allah korusun, ormanın bütünlüğünü görmeyip, ormanın kardeşliğini görmeyip, birlikteliğini, direncini, mukavemetini dikkate almayıp, sadece bir ağaca takılıp bir ağacın özgürlüğü üzerinden yok olmaya doğru yelken açmak bizim kabullenebileceğimiz bir şey değil. Ya da aile içerisinde, ailenin herhangi bir bireyi üzerinden aile olmayı iddia etmek gibi sosyolojik düşünceye aykırı bir davranıştır; yani bölücüdür, ayrıştırıcıdır, ötekileştiricidir kısaca ifade etmek gerekirse.

Saygıdeğer milletvekilleri, bunları niye söyledim? Bir milletin ve onun kurumsal yapısı devletin ilanihaye hayatietini sürdürebilmesi için içeride ve dışarıda yeknesak bir siyasi söyleme ve duruşa sahip olması gerekir. Bu da kısaca, içeride ve dışarıda, efendim, dünden bugüne, yarına, yaşayıp yaşatarak kuşaktan kuşağa aktardığımız siyasi, edebî, tarihî, hukuki, örfî tüm değerler manzumesine katkı sağlayıcı nitelikte tanıtımın yapılmasını öngörmektir. Bu değerler manzumesi içerisinde, özellikle Türk milletinin birlik ve bekasının güçlenmesini ve ebet müddet bir yapıya bürünmesini sağlayan önemli unsurların başında dil birliği yani ortak dil bilinci ve tarih şuuru gelmektedir. Diğer bir ifadeyle, bizi biz yapan vazgeçilmez kültürel değerlerimizin en önemlisi, ses bayrağımız dediğimiz güzel Türkçemiz ve maziden atıye başı dik ve saygın bir biçimde ulaşmamızı sağlayan o şanlı, şerefli tarihimiz ve o tarihimizi yazan kahraman ecdadımızdır.

İşte bu millî duygu ve dünya görüşüyle hareket eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk, bu kültürel değerlerin farkında olarak akamete uğramış millet olma potansiyelini harekete geçirerek Millî Mücadele'yi başlatmış ve genç cumhuriyeti kurmayı başarmıştır. Dahası, bu kültürel değerlerin muhafaza ve müdafaası ile aynı zamanda uluslararası boyuta taşınması konusunda büyük bir hassasiyet ve öngörüle bulunarak Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumunu kurmuştur. 2 ayrı kurum olarak varlık bulan yapı, daha sonra bünyesine Atatürk Kültür Merkezi ve Atatürk Araştırma Merkezini de alarak bugün Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna dönüşmüştür. Bugün bünyesindeki, kültürümüzün ana aksını oluşturan ve hayat tarzımızı biçimlendiren dil ve tarihle birlikte onların ürettiği değerlerimizi koruyup taşıyan kurumların görev ve sorumluluklarına bakıldığında ortak nokta, dilimizin, örfümüzün, tarih, sanat ve edebiyatımızın anlaşılıp anlatılması, aynı zamanda uluslararası boyutta hak ettiği yere ulaşmasını sağlamak öngörülmektedir. Türk milletinin en kalıcı hazine ve sermayesi olan kültürel değerlerin yaşanıp yaşatılması, aynı zamanda "tek millet, çok devlet" sürecine girilen siyasi bir gerçeğin de Türk dünyası ve akraba toplulukları başta olmak üzere dünyanın her tarafına taşınması gereken bir misyonun varlığından da söz etmekteyiz.

Evet, bütün bunları deruhte ederken hassasiyetle üzerinde duracağımız çok önemli sorumluluklarımız bulunmaktadır. Bunu, biraz önce ifade ettiğimiz Bakanlığımıza bağlı kurumlar hâlihazırda misyon ve vizyonları çerçevesinde yapmaya gayret ediyorlar. Ama bu yeterli mi? Yetmez. Bunlara ek, ilaveten, gerçekten, diğer kurumlarla büyük bir iş birliği olması da gerekmektedir. Bunlar nedir? Maarif Vakfıdır, Yunus Emre Vakfıdır, YTB'dir ve diğer benzeri yapılarıdır. O zaman tabii ki,

bir taraftan elbette ki birlik bütünlük içerisinde, millet olma şuuruyla, kültürümüzün ortak değerimiz olduğunu ve kendi içerisindeki birtakım zenginliklerin çatıştırılmasına müsaade etmeden, tam tersine, her birinin kendi içerisinde de bir değer olduğunu ifade ederek bunu uluslararası boyuta taşımak diğer kurumların da asli görevleri arasındadır diye düşünüyoruz. Bunu niye söylüyoruz? Güçlü devletlere baktığımızda, çok kıymetli milletvekili arkadaşlar, inanın, onların hayatiyetini sürdürmesi sadece ekonomik ya da savunma mekanizmalarına bağlı değildir. Bugün, eğer somutlaştırmak gerekirse, eğer bir Çin, Rusya ve İngiltere gibi bir devlet ve millet olma geleneğinin önemli temsilcilerinden bahsederseniz, bunları ayakta tutan, sahip oldukları uzun menzilli balistik füzeleri değil ya da ekonomik güçleri değil, geçmişten, atiden maziye dönük o kültürel değerlerini, bir millet olma, bir bütünlük içerisinde yaşayıp, yaşatıp aktarmasından geçmektedir. İşte, biz de çok şükür, zor bir coğrafyada, zor jeopolitik önceliklere rağmen; üzerimizdeki her türlü fitne fesat, iç ve dış mihrakların, bedhahların plan ve projelerine rağmen bu coğrafyada hâlâ binlerce yıllık varlıktan söz ediyorsak bunun da nedeni bizim de olmazsa olmazımız o güçlü kültürel dokusal yapımızdır. Bundan vazgeçemeyiz, hiçbir şeyi feda edemeyiz. Hiçbir şeyi ayırıştıramayız, daha doğrusu -metaforu biraz da öyle, kültürel, spesifik bir alana çekerek söylüyorum- biz İspir'in kuru fasulyesi ile -biraz mutfak kültürüne dalarak söyleyeyim- Karadeniz'in kara lahanasını tartıştıramayız, çatıştırıramayız; biz Gaziantep'in baklavası ile efendim, kadayıf dolmasını çatıştırıramayız. Biz Adana'nın kebabı, Urfa'nın kebabı ile efendim, Tekirdağ'ın köftesini her zaman bir birlik bütünlük içerisinde mutfağımızın, kültürel dokumuzun çok önemli bir zenginliği olarak görür, öyle bakarız; insanı da yaratılanların en şerefli olarak sever, öyle saygı duyarız. İşte Milliyetçi Hareket Partili olmanın gerçekten anlamı da önemi de budur.

Ben yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci turda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.05****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Birinci turda Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ilk konuşmacı, Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Kamu Denetçiliği Kurumu bütçesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Meclisin açılışından sonra kabul edilen ilk Anayasa 1921 Anayasası’nın 1’inci maddesinde ve mevcut cari Anayasa’mızın da 6’ncı maddesinde “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” ilkesi yer alıyor. Arkamızdaki duvarda da “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor. Gerçek bu mudur? Gerçek artık değişmiştir, egemenlik kayıtsız şartsız milletin değil, sarayındır. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte Parlatmentonun gücü ve etkisi elinden alındı. Sistem değişikliği yapılırken denilmiştir ki: “Meclisin denge denetleme yetkisi artırılacak, kuvvetler ayrılığı daha güçlendirilecek.” Peki, gerçek böyle mi oldu? Ne yazık ki gerçek böyle değil. Geldiğimiz noktada demokratik parlamenter sistemin güçlendirilmesi gerekirken adım adım ne yazık ki demokratik parlamenter sistem tasfiye edildi. Demokrasilerin ana omurgası kuvvetler ayrılığı ilkesidir yani yasama, yürütme ve yargı demokrasinin olmazsa olmazıdır. Kuvvetler ayrılığı, aynı zamanda gücün demokratik kurallar içerisinde denetlenmesi anlamına gelir. Ancak üzülerek ifade etmeliyiz ki son Anayasa değişikliğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi kendi yetkilerini kısıtlamış, çağdaş demokrasilerin vazgeçilmez olan kuvvetler ayrılığı ilkesi fiilen ortadan kaldırılmış, tam tersi, güçler birliğine evrilmiştir. Bundandır ki şu anda siyasi ortamda, Meclis halkın gözünde tüm saygınlığını yitirmiştir. Buradan Meclis Başkanına bütün samimiyetimizle sormak istiyoruz. Gerçekten, bu Meclisin tam olarak misyonunu oynadığını düşünüyor musunuz? Üzerinizde hiçbir baskı olmadan ve özgür bir şekilde karar verebiliyor musunuz? Bu Meclis en temel hakkı olan yasa yapma hakkını dahi özgürce yapamıyor, saraydan ferman yazılır gibi yasaların çerçevesi çiziliyor ve Meclis ise sadece işin geriye kalan angarya kısmını yerine getiriyor. Meclisin gündemini saray ve küçük ortak belirliyor, Meclis sarayın bir noteri gibi çalışıyor.

Sayın milletvekilleri, genel anlamda demokratik ülkelerde bütçeler üzerine yapılan eleştiri ve önermeler, daha önemlisi, yurttaşların temsilcileri olan milletvekillerinin yani Parlatentonun bütçe üzerindeki denetim hakkıdır. Halkın ya da onun adına karar vermeye yetkili organların söz sahibi olmalarını ifade eden bütçe hakkı, en somut hâliyle Parlamento üzerinde kullanılır. Oysa bugün bütçe hakkı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin elinde artık değildir. Yasamanın yürütmenin kontrol altında tutulması bakımından eldeki en güçlü silahı olan bütçe hakkı, ucube Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle fiilen kaybedilmiştir ve Parlamento âdeta yetkisiz bırakılmıştır. Yasama, bütçeye ilişkin yürütmeye bir kısıtlama getiremediği gibi yürütmenin faaliyetlerini de izleyemiyor. Peki, faaliyetlerine dair tek bir kelam etmediğiniz, edemediğiniz yürütme ne durumda? Değerli arkadaşlar, yürütme yoldan çıkmış, yürütme çok ciddi hak ihlalleri ve yolsuzluklarla karşı karşıyadır. Buna dur demesi gereken yasama yani Meclis iken Meclis de bu görevini yerine getirmiyor. Meclisin şu ana kadar yürütmenin uygulamalarına dair yapmış olduğu tek bir eleştirisi yoktur. Bu Meclis işlevsel olarak en zayıf dönemini yaşıyor. Bundan daha zayıf bir Meclis maalesef yoktur.

Sayın vekiller, hazırlanan bütçenin işçi, yoksul, genç, kadın ve emeklilerin ihtiyaçlarını karşılayacak durumda olmadığı ortadadır. Bu bütçe, ne sosyal devlet bütçesi ne tasarruf bütçesi ne kalkınma bütçesi ne de halkın bütçesidir. Bu, doğrudan sarayın ve beşli çetenin bütçesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçeler, hazırlanırken en az bir yıllık öngörüyle ve beş yıllık perspektifle doğruluk, samimiyet, mali saydamlık ve konjoktürel dalgalanmalarla mücadele edecek şekilde hazırlanır. Fakat bu bütçeye bakıldığında, üretimi teşvik etmekten ziyade finans merkezlerini finanse eden, rantçı bir bütçe görünümündedir. 2021 bütçesi, krizle mücadele edecek bütçe olmaktan uzak, ülkenin yükünü çalışanlar ve dar gelirliiler üzerine yıkılmış bir bütçedir. Bu bütçe, sonuçta ekonomik kırılma, beraberinde işsizlik ve yoksulluk getirecek, ekonomik sorunların daha da derinleşmesine yol açacaktır. Bu bütçe, 2021 yılında makro ekonomik krizin devam edeceğinin göstergesi olup sonuç olarak kamunun finansman ihtiyacını yüksek faiz oranlarıyla yapılacak borçlanmalarla gidereceğini göstermektedir. Ortaya çıkan bu resmin anlamı, ya ek bütçe ya da borçlanmayla birlikte artan vergiler olacaktır. 2020 yılında hem küresel ölçekte yaşanan coronavirüs salgını hem de Türkiye ekonomisindeki kırılmalıklardan ötürü bütçede öngörülen vergi geliri rakamlarına ulaşılması mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Meclisin en önemli denetim yollarından biri yazılı sorular ve araştırma önergeleridir. Binlerce soru önergeleri veriliyor, büyük bir kısmına ilgili bakanlıklar tarafından cevap verilmiyor, bir kısmı ise kaba ve yaralayıcı olduğu iddia edilerek iade ediliyor. Örneğin “Antep Beybahçe katliamı” diyoruz, “katliam” sözü geçtiği için iade ediyorsunuz. “Dersim soykırımı” diyoruz, “soykırım” kelimesi geçtiği için iade ediyorsunuz. “İşkence” dediğimiz için önergelerimiz reddediliyor. “Kürt illeri” diyoruz, reddediliyor. “Kürdistan” diyoruz, reddediliyor. Size sormak istiyoruz değerli milletvekilleri: Biz “soykırım” “katliam” ve “işkence” değil de yaşanan bu hakikatlere ne diyelim ya da siz bu önergelerde geçen sorunlara böyle yaklaşarak sorunu çözmüş mü oluyorsunuz. Siz, bu ifadeleri yok sayarak kanayan yarayı kangrenleştirmekten başka bir şey yapmıyorsunuz. Bizim soru önergelerimizi iade ediyorsunuz fakat süresi içerisinde cevaplanmayan önergelere dair Meclis tek kelime etmiyor. Biz soru önergelerimizde onlarca soru soruyoruz, basmakalıp, bir satırlık cevap veriliyor. Meclis Başkanı bir gün dahi yürütmeye şunu söylemiş midir? “Vekillerim size bu kadar soru soruyor, bu kadar ciddiyetsizce siz cevap veriyorsunuz. Bu kabul edilemez.” diyebiliyor mu? Demiyor.

Değerli arkadaşlar, milletvekilleri ne durumda? Şu kürsünün dokunulmazlığı bile ciddi risk altında çünkü bu kürsü, aslında her türlü ifadenin kullanılacağı bir kürsüyken bazı ifadelerden dolayı milletvekillerine ceza kesilmeye çalışılıyor. Dışarıda milletvekilleri kollukla karşı karşıya getirilmek isteniyor. Binlerce fezlekeyle yargı âdeta milletvekillerini susturmak istiyor. Binlerce fezleke gönderiliyor; tamamı milletvekillerinin konuşmaları, tamamı yaptıkları konuşmalar, söylemler. Peki, ne yapılmak isteniyor? Milletvekilinin sermayesi konuşmaktır. Konuşmak dışında milletvekili ne yapacaktır, bunu söylemek gerekiyor.

Peki, değerli arkadaşlar, bu Meclis, kendi çalışanları yani bu Mecliste çalışan idari personel için ne durumda? Bu Meclis, kendi çalışanlarının emeğini adil bir şekilde dağıtmıyor; deyim yerindeyse terzi söküğünü dikemiyor. Meclis çalışanlarımız ücretten eşit şekilde yararlanmıyor. Aynı işi yapan kişilerin maaşı aynı değil. Birçok defa dile getirmemize rağmen, sözleşmeli personelin kıdem tazminatı hakkı yok sayılmaya devam ediyor. Danışman arkadaşların maaşları dışında hiçbir güvencesi yok, işten ayrıldıklarında hiçbir özlük hakları yok. Sözleşmeli personelin haksız sözleşme iptaline yönelik hiçbir düzenleme mevcut değil. Daha önce taşeron olarak çalışan, şu anda sözleşmeye geçirilen personelin haklarında en ufak bir değişiklik yaşanmamıştır, sadece isimleri değişti; daha önce taşeron çalışanlardı, şimdi sözleşmeli çalışanlar. Mecliste çalışan sözleşmeli personelin kıdem tazminatı hakkı tanınmalıdır, özlük hakları korunmalı ve desteklenmelidir. Tüm personelin sendikal hakları korunmalı ve desteklenmelidir.

Sayın milletvekilleri, Kamu Denetçiliği Kurumuna gelince: Toplumsal sorunları, hak ve hak ihlallerinin büyük bir çoğunluğunu maalesef görmezden gelmiş, hukuka uygun kararlar vermekten çok dönemin siyasi atmosferine uygun kararlar vererek aslında kuruluş amacını ihlal etmiştir. Belediyelere haksızca bir şekilde kayyum atandı fakat Kamu Başdenetçisi bu konuya dair tek bir söz etmedi. KHK'lerle vicdansızca bir kamu emekçisi tasfiyesi yaşandı ve kurulan OHAL Komisyonu bu mağduriyeti daha derinleştirmekten başka bir şey yapmadı; ne yazık ki Kamu Başdenetçisi bu konuya dair kılını kıpırdatmadı. Barış akademisyenleriyle ilgili Anayasa Mahkemesinin verdiği karar var, uygulanmıyor, tüm yerel mahkemelerde beraat ettiler ama görevlerine dönmüyorlar; kamu denetçisi bu konuda tek söz etmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Tamamlıyorum Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kamu Başdenetçisinin, kolluğun yapmış olduğu bu kadar zulme ve keyfiliğe dair tek bir soruşturması yok. Demokratik bir ülkede kamu Başdenetçisi, kamuda yaşanan sorunların üzerine gider, sorumluları açığa çıkarır ve hesap vermelerinin yolunu açar ama bizim ülkemizde bu konuda maalesef ki tek bir örnek yok. Değerli arkadaşlar, kurumun varlığı dahi yurttaşlar tarafından bilinmiyor; bilinse de içtihatlar gerekçesiyle başvurular sekteye uğruyor, Kamu Denetçiliği Kurumunun hak arayışında etkisiz ve işlevsiz olduğu açıktır. Hatta Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi CİMER bile, kamuoyu tarafından Kamu Denetçiliği Kurumundan daha çok biliniyor. CİMER'e yapılan 2018 yılında 2 milyon 875 bin 879 adet başvuruya karşın Kamu Denetçiliği Kurumuna 2018 yılında sadece 17.585, 2019 yılında ise 10.221 başvuru yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum, son cümlem Başkanım.

BAŞKAN – Selamlayalım.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Tamam Başkanım.

Sadece bu yönüyle bakıldığında bile, Kuruma ayrılan bütçe, işlevini yerine getirmediği için aslında gereksiz yere ayrılmış bir bütçedir. Kamu Denetçiliği bu şekildeyken bu bütçenin bu Kuruma tahsis edilmesi, aslında, gereksiz bir yere bütçenin tahsis edilmesi anlamına geliyor. Normalde, değerli arkadaşlar, bu Meclisin birincil görevi kendi çalışanlarını milletvekillerinin saygınlığını korumasıdır, bunu hatırlatıyorum.

Cumhuriyetin 100'üncü yılında, 2023 yılında, biz demokratik cumhuriyeti kuracağız ve demokrasiyle bu cumhuriyeti taçlandıracağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ebrü Günay, Mardin Milletvekili.

Buyurun Sayın Günay. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; buradan sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Bütçe teklifini, tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi şartlarında tartışıyoruz. Bilindiği üzere, salgının varlık ve yokluk ekseninde süren etkisi, ekonomiden sosyal yaşama, eğitimden adalete dek çok ciddi etkileri oldu. Pandemiyle mücadelede halkın sağlığını gözeten, yaşamlarına devam etmelerini sağlayacak politikalar yerine, onlara IBAN göndererek çözüm arayan ve halk sağlığı yerine sermayenin sağlığını düşünerek tüm verileri saklayan bir iktidarla karşı karşıya kaldık.

Yaşadığı yapısal krizlere yeni krizler ekleyen iktidar, bizleri daha da yoksullaştırmaktan başka bir şey yapmadı. Tam da böylesi bir süreçte, hiçbir şey olmamış gibi bir önceki yılın bütçesini olduğu gibi tekrardan bütçe olarak Meclise sunuyorlar.

Bütçe demek, adil bir gelecek kurmak, yaşama verilen değer ve bu değerleri savunmak demektir. Halkın bu bütçedeki söz ve denetleme hakkına da evrensel olarak bütçe hakkı denilir.

Sunulan bütçeden de görüldüğü üzere bütçe hakkı gasbedilmiş, sadece sarayın hakkına dem vurulmuştur. Halktan değil saraydan, savaştan ve yandaştan yana kullanılan, hepimize değil yüzde 1'e çalışan bir bütçeyle karşı karşıyayız. Bu hâliyle sarayın bütçesi, emek sömürsünün, gelir adaletsizliğinin, bölgesel eşitsizliğin, doğa katliamının, cinsiyet ayrımcılığının bütçesidir. Sarayın bütçesi, israfın, yolsuzluğun, talanın, rantın bütçesidir, halkın bütçesi değildir.

Ülkeyi lüks, israf ve yolsuzlukla maalesef ki boğdunuz. Diyanetin 2020 yılı takvimi için 9 milyon TL harcadığı basına yansımıştı. Bu rakam, yaklaşık olarak 3.870 asgari ücretlinin bir aylık maaşına, Cumhurbaşkanının yedi aylık maaşının 15 katına denk geliyor. 2021 yılı için ise takvime harcanacak olan miktar 10,5 milyon TL olarak belirlendi. Talan ve gasptan ibaret kayyum rejiminin ise sadece Mardin'de yaptığı yolsuzluğun Türkiye tarihinde eşi ve benzeri yoktur.

Yoksulluğu derinleştirdiniz. Vekillik yaptığımız bölge kentleri, İllerde Yaşam Endeksi sıralamasında genellikle son sıralarda. Sigortasız çalışanların yüzde 20'si ve işsizlerin yüzde 20'si maalesef bu kentlerde. En yüksek işsizlik oranları da bölge kentlerinde olup ortalama yüzde 20 ve 30 civarında. Kadınlarda ise bu oran yüzde 43'e kadar yükselmekte maalesef. Bölge kentlerinin nüfusunun ve iş yerlerinin büyük çoğunluğunu kapsayan Mardin, Urfa, Diyarbakır, Antep, Erzurum ve Van Büyükşehirleri başta olmak üzere bütün kentlerde var olan yoksulluk ve işsizlik pandemi nedeniyle daha da derinleşmiştir.

Sonuç olarak şunu ifade etmek isterim buradan: Sarayın bütçesi, emek sömürüsünün, gelir adaletsizliğinin, bölgesel eşitsizliğin, doğa katliamının ve cinsiyet ayrımcılığının bütçesidir. Sarayın bütçesi, israfın, yolsuzluğun, talanın bütçesidir ve bizler buna mecbur değiliz.

2021 yılı, emekçiler, emekliler, kadınlar, gençler, çiftçiler, esnaflar, işsizler için çok zorlu bir yıl olacak. Pandemiyle artan işsizlik ve yoksulluğa karşı vatandaşlarımızı ekonomik güvenceye alacak bir bütçe yapmalıyız. 2021 yılı bütçe tercihlerini değiştirerek tüm vatandaşların temel ihtiyaçlarını güvence altına alan, gelir adaletsizliğini ve bölgesel eşitsizliği azaltan, doğayı koruyan, halk sağlığını önceleyen, cinsiyet eşitlikçi, barıştan ve emekten yana bir bütçe yapabiliriz ve bu nedenle de buradan bir kez daha halkın bütçesini öneriyoruz ve halkın bütçesini de savunmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi sarayın hukuk komisyonuna maalesef ki dönüşmüştür. Türkiye'de bir iç hukuktan bahsetmek uzun bir süredir artık mümkün değil. Anayasa Mahkemesi, tek adam rejiminin çizdiği sınırların dışına çıkmaktan itinayla kaçınmakta ama bu hâliyle bile zaman zaman iktidara yaranamamaktadır. Türkiye'deki hukuk devletinin garantisi konumunda olan, demokrasinin garantörü olan Anayasa Mahkemesi, verdiği kararlarla en başta kendisini hiçe saymış ve görevini yerine getirmemiştir. Bunu birçok davada ne yazık ki gördük. 15 üyesinden 12'sinin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından belirlendiği Anayasa Mahkemesinin kararlarının ve üyelerinin tarafsız ve bağımsız karar vermesi maalesef beklenemez. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi Başkanının hafızalardan silinmeyen Cumhurbaşkanı'nın önünde iki büklüm eğildiği fotoğrafı da buradan bir kez daha hatırlatmak isterim. Cumhurbaşkanı'yı yargılayabilecek yetkileri olan bir makamın Başkanının o duruşu, en üst mahkemenin dahi bağımsız olmadığını açıkça göstermiştir. Yerel mahkemelerin bile Anayasa Mahkemesinin verdiği kararları tanımamasına şahitlik ettik.

Değerli Arkadaşlar bakan, Anayasa Mahkemesinin açıkladığı güncel başvuru istatistiklerine göre 2020'nin ilk 9 ayında mahkemeye 30.584 bireysel başvuru yapılmıştır. Böylece bireysel başvuru yolunun açıldığı 23 Eylül 2012 tarihinden 30 Eylül 2020 tarihine kadar Anayasa Mahkemesine yapılan toplam bireysel başvuru sayısı 285.220'ye ulaşmıştır. Verilen ihlal kararlarının hak ve özgürlüklere göre dağılımı incelendiğinde, ilk sırayı yüzde 55,2'lik oranla adil yargılanma hakkı ihlalinin aldığı maalesef görülüyor.

Önceki dönem Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş için tutukluluk süresinin makul olmaması nedeniyle yapılan başvuruda ihlal kararı veren Anayasa Mahkemesi, AİHM'nin Demirtaş'ın uzun tutukluluğunun hukuki değil, siyasi olduğu dolayısıyla da serbest bırakılması gerektiği yönünde verdiği karara rağmen, başka dosya gerekçesiyle, 20 Eylül 2019'dan itibaren tekrar tutuklanmasını değerlendirmeye almayarak hukuki değil, siyasi bir karara imza attığını bir kez daha göstermiştir.

Yine, AİHM, Aralık 2019'da, Kavala'nın siyasi nedenlerle tutuklandığına hükmederek ihlalin ortadan kalkması için derhâl tahliye edilmesi çağrısını yapmış, Türkiye'nin karara uymaması üzerine denetim süreci başlatmıştı. Gezi davasından beraat eder etmez başka bir suçlamayla yeniden tutuklanan Osman Kavala'nın başvurusunun öncelikli olarak işleme konulduğu bilgisini veren Anayasa Mahkemesi, elle tutulur bir hukuki gerekçe göstermeden, Kavala tarafından yapılan bireysel başvurusunun görüşülmesini ertelediğini duyurmuştur. Anayasa Mahkemesinin, Cumhurbaşkanına hakaret içerikli bireysel başvuruları benzer şekilde yıllarca beklettiği düşünüldüğünde, iktidara ters düşecek dosyaları incelemekten imtina ettiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

İktidar, askıya alınan Anayasa, şiddet aracına dönüştürülen hukukla kriz yaratarak büyümeyi, büyüdükçe de krizlerle ayakta kalmayı amaçlıyor. Yargı üzerindeki bu baskıyı, yargı üzerindeki yürütme tahakkümünü ve yargı mensuplarının vicdanlarını çöpe atmış olmalarını, kübbelerine açmış oldukları iliklerini HDP olarak asla kabul etmediğimizi buradan bir kez daha söylemek isterim. Er ya da geç yeniden hukukun üstünlüğü sağlandığında, üstünlerin hukukuna son verildiği zaman, bu hukuksuzluğu yapanları, hangi düzeyde olursa olsun hukuku çiğnemiş olanları, yürütmenin baskılarına boyun eğenleri ve yürütmeyle hareket etmiş olanları, elbette bağımsız, tarafsız bir yargı tarafından hukuki bir süreç bekleyecektir ve herkes elbette bağımsız, tarafsız bir yargıya hesap verecektir.

Talimatsız hareket edemeyen yargının cezaevlerine yansımaya da değinmek gerek buradan bir kez daha. Cezaevlerinde uzun süredir hak ihlalleri ve insan hakları onuruna aykırı uygulamaların yaşandığı herkesçe biliniyor ve oralar âdetâ fiziksel ve psikolojik işkence mekânlarına dönüşmüş durumda. Hapishanelerde başta yaşam hakkı olmak üzere mahpuslar, aşırı doluluk, ciddi sağlık sorunları, tecrit ve izolasyon koşullarıyla işkenceye maruz bırakılmaktadır. Tüm bu tecrit politikalarının en ağırını ise İmralı Cezaevinde uygulanmaktadır. Hiçbir evrensel hukuk normunda karşılığı bulunmayan keyfi ve gayriinsani uygulamalarla özel bir politikanın yürütüldüğü İmralı sisteminde ağır tecrit koşullarında tutulan Abdullah Öcalan'a, Ömer Hayri Konar'a, Hamili Yıldırım'a ve Veysi Aktaş'a aile ve avukat görüşmeleri yaptırılmamaktadır ve Hükümet bu politikaya, hiçbir hukuki gerekçe bulunmadığı hâlde, bir devlet politikası olarak devam etmektedir ki yetkililerin "Hiçbir engel yok." diyen açıklamalarına rağmen bu engellemeler ve kısıtlamalar devam ediyor. Sayın Öcalan'a uygulanan ağırlaştırılmış tecrit uygulamasına son verilmesi ve hâlihazırda cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin pandemi sürecinde daha da katmerlenmesine tepki göstermek amacıyla cezaevlerinde başlatılan süresiz dönüşümlü açlık grevleri bugün 13'üncü gününde. Bugün, İmralı'da uygulanan mutlak tecrit hâlinin istisna hâli olmaktan çıkıp tüm Türkiye'de uygulandığını hep birlikte görüyoruz. Bu nedenle, ilk yapılması gereken İmralı tecrit sisteminin ön koşulsuz bir şekilde kaldırılması ve cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine bir an önce son verilmesidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki'de.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştayın bütçesi, raporları, yetkisi ve yetkilerinin sınırlandırılması konusunda görüşlerimi sizlerle paylaşmaya çalışacağım.

Öncelikle hepinizi, ayrıca ekranları başında ve sosyal medyadan bizleri izleyen, dinleyen bütün yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. Bir selam da cezaevinde rehin tutulan Eş Genel Başkanlarımıza, milletvekillerimize, belediye başkanlarımıza ve partili arkadaşlarımıza; buradan hepsine kucak dolusu sevgi ve selamlarımı iletiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Suç örgütü liderlerinin, rüşvetçilerin, irtikâpçıların cezaevinden bırakıldığı... Rehlin tutulan arkadaşlarımızın ise özgürlüklerine kavuşacakları günlerin uzak olmadığını söylemek isterim. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini yükseltmeye, yürütmeye devam edeceğiz, gözünüz arkada kalmasın. Tek kaygımız var, o da cezaevinde rehin tutulan arkadaşlarımıza layık olmak. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştayın en önemli özelliği bağımsızlık. Elbette Sayıştay bütçesinin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı konusunda yasadan yana Sayıştay taraf ama Sayıştayın en önemli özelliği, bağımsızlığı. Peki, bu bağımsızlığın güvencesi var mı? Evet, var. Sayıştay Başkan ve üyeleri azledilemiyor, kendileri istemedikçe altmış beş yaşından önce emekli edilemiyor, meslek mensupları hâkim ve savcıların sahip olduğu teminatlara sahip. Sayıştay; denetimlerini Meclis adına yapıyor, raporlarını Meclisle birlikte kamuoyuna sunuyor ancak Meclisle organik bir bağı yok. Sayıştayın bütçesi, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayına tabi değil ve doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderiliyor.

Ben Sayıştayın kurumsal kapasitesinin bütün birikimiyle birlikte yeterli olduğuna inananlardanım. Sayıştay, aynı zamanda pek çok uluslararası denetim ve çalışma grubunun üyesi; hatta Avrupa sayıştaylar örgütü EUROSAT'ın 2014-2017 yılları arasında Birinci Başkan Yardımcılığını yaptı ve 2017'den bugüne de Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütüyor. Dolayısıyla Sayıştayın uluslararası bir saygınlığı da var. Peki, Sayıştay bu kurumsal kapasitesi, birikimi ve uluslararası saygınlığına karşı görevini bağımsız bir şekilde yürütüyor mu? Daha doğrusu şöyle sormak gerekir: Yürütebiliyor mu, yürütmesine izin veriliyor mu? Ben emin değilim. Bu konuda sadece bir örnek vermek isterim: Sayıştay tarafından yayınlanmış, Meclise sunulmuş raporlar üzerinden Adalet ve Kalkınma Partili belediyelerin veya kayyumların usulsüzlüklerini, yolsüzlüklerini anlatıyoruz. Sayıştay ne yapıyor? Hemen cevap veriyor, diyor ki: "Benim yayınladığım rapor o anlama gelmiyor." Peki, aynı Sayıştay için diyoruz ki: Sayıştayın denetim yetkisi kısıtlanıyor, Varlık Fonu gibi devasa şirketlerin yer aldığı kurumlar Sayıştay denetimi dışına çıkarılıyor. O zaman Sayıştay susup, hiçbir cevap vermiyor. Bu durumda Sayıştayın bağımsız olduğunu düşünür müsünüz, düşünmeseniz de kuşku duymaz mısınız? Ama buna rağmen, bizler, parti olarak her zaman Sayıştayın denetim yetkisinin genişletilmesini savunduk, kamu kurum ve kuruluşlarının tamamının Sayıştayın denetiminde olması gerektiğini söyledik. Bunu bütün muhalefet partileri savunuyor. Emin olun, bugün iktidar ortağı olan partiler yarın muhalefete düşsünler, kesintisiz biçimde her kurumun Sayıştay denetimine tabi olması gerektiğini söyleyecekler.

Peki, şimdi ne yapıyor iktidar? Sosyal Güvenlik Kurumunun Sayıştay denetiminden çıkarılması için bir kapı aralıyor. Diyanet İşleri Başkanlığının hac ve umre seyahatleri için yaptığı tüm harcamaları Sayıştay denetiminin dışına çıkarıyor. Bir kısmı Sayıştay denetiminin kapsamında olsa da Halkbanktan Ziraat Bankasına, Borsa İstanbul'dan PTT'ye, TPAO'dan TÜRKSAT'a, at yarışlarından piyangoya kadar her kurumun içinde yer aldığı Türkiye Varlık Fonunu Sayıştay denetiminin dışına çıkarıyor.

Bakın, 60 milyar dolarlık Türkiye Varlık Fonu borç yaratan bir kuruma dönüştü. 2016’da kurulan Varlık Fonunun borçları 37 milyar TL’den önce 75 milyar TL’ye, ardından 194 milyar 643 milyona, geçen yıl da 284 milyar 185 milyona çıktı. Yani yalnız 2018-2019 yılları arasında borcu yüzde 46 arttı. Peki, bünyesinde ülkemizin en değerli şirketlerini barındıran Varlık Fonu kâr etmedi mi? Etti. Ne kadar? 2018 yılında 17 milyar 126 milyon olan net kârı, 2019 yılında 8 milyar 854 milyona düştü. Yani ne oldu? Kârı yüzde 48 düştü, borcu da yüzde 46 arttı. Bütün dünyada ne için kuruluyor varlık fonları? Zenginliği gelecek kuşaklara aktarmak için. Peki, Türkiye Varlık Fonu ne yapıyor? Gelecek kuşaklara borç aktarıyor, borç devrediyor ve bunun hesabını vermemek için Sayıştay denetimi dışına çıkarılıyor, denetimin kapsamı daraltılıyor.

Hangi kurum Sayıştay denetiminden kaçırılsa âdeta bir kara delik oluşturuyor. Bakın, PTT Varlık Fonuna aktarıldığında kasasında 650 milyon TL vardı; iki yılda, yalnız iki yılda, Fona devredildikten iki yıl sonra 900 milyon TL zarar etti.

Şehir hastaneleri 2011 yılından bu yana en büyük kara deliklerden biri. Sağlık Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının açıkladığı 2020 yılının ilk altı aylık verilerine göre, şehir hastanelerine 2,4 milyar TL aktarılmış. Bırakın Sayıştay denetimini, şehir hastaneleriyle ilgili neredeyse hiçbir şey bilmiyoruz. Sağlık Bakanlığı şehir hastaneleri için “Ne yatan hasta ne ameliyat olan hasta ne poliklinik hastası ne servis hastası; hiçbiri konusunda biz hasta garantisi vermedik.” diyor. Vermediniz; peki, vermediyseniz bu şehir hastaneleriyle ilgili yapılan sözleşmeleri niye kamuoyundan saklıyorsunuz, niye Sayıştay denetimi dışında tutuyorsunuz?

Bakın, bir başka örnek: Dev bütçesiyle Sayıştay denetimi dışında bırakılan Türkiye Diyanet Vakfı. 2017-2018-2019 yılları arasında 2 milyar 400 milyon lira harcamış. Nereye? Bilmiyoruz. Neden? Çünkü Sayıştay denetimi yok.

Bir de Sayıştayın denetleyebildiği kurumlar var. Sayıştayın denetlediği kurumlarla ilgili hazırladığı raporlardan en azından hangi usulsüzlükleri yaptıklarını bir parça öğrenebiliyoruz. Ben size birkaç tanesini söyleyeyim: Bazı hizmet alımlarında uygun olmayan alım usulleri kullanılmış, herhangi bir ihale usulü kullanılmadan hizmet alımı yoluyla yurt içi, yurt dışı uçak biletleri alınmış, ecrimisil gelirleri eksik muhasebeleştirilmiş, vadesinde tahsil edilemeyen kira ve irtifak hakkı bedelleri, gelirlerden takipli alacaklar hesabında izlenemiyormuş; Bakanlık tarafından diğer kamu idarelerine tahsis edilen hazine taşınmazlarına ilişkin muhasebe işlemlerinin hiçbiri tamamlanmamış; Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu tarafından basılı kâğıtlar ve plakaların satışından elde edilen net gelirin yüzde 60’lık kısmı yanlış hesaplanmış, Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına yatırılmamış, eksik yatırılan tutar muhasebe hesaplarında da görülmüyormuş; adli ve idari davalarda yasal süre içerisinde borçlar ödenmiyormuş, bu nedenle kamu her seferinde zarara uğratılıyormuş; kiraya verilen stadyumun kısmi onarımı karşılığında kira alınmamış; Kredi Garanti Fonunun hazine destekli kefalet kullanan yararlanıcılarından tahvil edemediği kefalet komisyonu alacakları bulunamamış; stoklarda bulunan altın ve gümüşlerin mali tablolarında gerçeğe uygun değerleri gösterilmiyormuş; uzuyor da uzuyor. Evet, bunlar da Sayıştayın inceleyerek görebildikleri.

Sağ olsun Sayıştay sayesinde kayyum yolsuzluklarının da en azından bir kısmını gördük. Şunu söyleyeyim: Sayıştay uygunluk denetimi yapıyor yani yerindelik denetimi yapmıyor. Bu ne demek?

Yani kayyum 1.500 kişiye yemek verdiğinde “Sen bu 1.500 kişiye niye yemek verdin?” diye sormuyor ya da “64 kişilik lokantada 1.500 kişi niye yemek yedi?” diye sormuyor; sadece faturası var mı, yok mu ona bakıyor. Veya diyelim ki Mardin’e Millî Savunma Bakanı gidiyor, İçişleri Bakanı gidiyor, hatta eski bir bakan gidiyor; bunların araçlarının kiralanmasına kadar her tür bedeli kayyum ödüyor ama Sayıştay “Sen bu parayı niye ödüyorsun?” diye sormuyor, sadece faturası var mı, yok mu diye bakıyor. Ama bu uygunluk denetimi sırasında bile pek çok şey bulabiliyor.

Bakın, ben size sadece birkaç tane örnek vereceğim: Mardin Kızıltepe kayyumu kanuna aykırı biçimde pazarlık usulüyle pek çok taşınmazı kiraya vermiş, canı kimi istiyorsa çağırmış ona kiraya vermiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Yetmemiş, Sayıştay denetim sonucunda bir rapor hazırlamış, sorular sormuş, cevaplarını istemiş; beyefendi veya hanımefendi cevap verme zahmetinde bile bulunmamış.

Bitlis Hizan kayyumu da aynı şekilde bütün kiralamaları yapmış.

Tunceli kayyumu, ihalelerde taahhüt kaydı tutmamış; 11 milyon 417 bin 290 TL’nin ilgili hesaplara kaydedilmediğini vurgulamış yine Sayıştay.

Başkale kayyumu, il millî eğitim müdürlüğüne öğretmenevi, sağlık müdürlüğüne devlet hastanesi yeri olarak tahsis edilen arsanın muhasebeleştirilmesini yapmamış, il özel idaresinden devralınan 582 taşınmazı kayıt altına almamış; yine, kayyum, Personel AŞ’nin sermaye payını yönetmeliğe uygun biçimde muhasebeleştirmemiş; İller Bankasından alınan krediler hesaplarda izlenemiyormuş, eksik yer almış; belediyenin taşınmazlarını kiraya vermiş ama ilgili hesaplarda kaydını tutmamış.

Evet, denetim iyidir; Sayıştay, bu denetimi Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapıyor. Bu yüzden Sayıştayın yetkisini kısıtlamayın, varlık amacına uygun olarak bağımsız çalışmasına izin verin diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli üyeler, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hapishanelerde rehin hâlde, tecrit hâlde bizi izleyen Selo can, Figen can, İdris can, Sebahat can, Gülten can; sizleri canıgönülden sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar) Ve cismi canım, kalbi devranım, aşkım imanım Türkiye halkları, sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Kültür Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum ve sorularla başlayacağım.

Sayın Bakan, 10 Aralık 2020 günü Almanya Kuzey Ren Vestfalya eyaletinde sizin mevkidaşımızın da dâhil olduğu, Hükûmet yetkililerinin de dâhil olduğu bir toplantıda Almanya Alevi Birlikleri Federasyonunun kamu tüzel kişiliği tanınacak ve Aleviler Almanya’da tüm inanç grupları gibi bütün inançsal, kültürel, sosyal, ekonomik haklara sahip olacaklar... Siz böyle bir şey yapmadınız, yapmıyorsunuz, yapmayacaksınız. 3 Haziran 2009’da Alevi açılımı, Kürt açılımı, Roman açılımı başlattınız, ıkdınız sıkındınız, yapamadınız çünkü zihin kabızısınız. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, dün burada Eş Genel Başkanımız Sevgili Mithat Sancar da ifade etti, 6 Aralık 1963'te Ankara'nın göbeğinde, İhlamur Sokak'ta kurulu bulunan ve o günden bu yana sanatsal çalışmalarını yürüten AST salonunu boşaltmak zorunda kaldı, şu utanç verici şeye bakar mısınız?

Buradan, Rutkay Aziz'e; buradan, Yeşim Dorman'a; buradan, AST sanatçılara; AST'ı büyüten, yaşıtan, bizi sanatla donatan dostlara sevgi ve saygılar sunuyorum.

Sevgili Bakan, sizin bu dağ keçileriyle sorunuz nedir, sevgili Bakan? Bu dağ keçilerinden alıp veremediğiniz nedir? (HDP sıralarından alkışlar) Dersim'e Amerika'dan katil gelecek.

Sevgili Dersimliler, Hardi dervişin insanları, dervişin yurdunun insanları; siz hakikati bilirsiniz. Sakın ola ki keçilerinize, geyiklerinize dokundurmayasınız; önünde kalkan olasınız, geçit vermeseyiniz sevgili Dersimliler.

Dersim'de tarikat yapılanması var bakın. Dersim'deki tarikat yapılanması neymiş bir bakalım, bu tarikatlar: Munzur Eğitim ve Kültüre Hizmet Derneği, Süleymanlılar; Ehlibeyt Sevenler Eğitim Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Derneği, Menzil; Ensar Vakfı şubesi, Birlik Vakfı Tunceli Şubesi, İlim Yayma Cemiyeti, TÜGVA Tunceli Temsilciliği, Millî Beka Derneği...

Sevgili Dersimliler, bunları kampüsün içinden çıkamayacak hâle getirin, yoksa sizden davacı olurum. Hakk'a ve hakikate, yola ve erkâna hizmet eden biri olarak, Dersim'e niyazla gelen biri olarak sizden davacı olurum; bunları kampüsün sınırlarından dışarıya çıkarmayın sevgili Dersimliler.

Başka? Sevgili Bakan, 2021 yılı, hünkâr Hacı Bektaş ve Yunus Emre Yılı ilan edilecek. "Hararet nârdadır sacda değildir./ Marifet hırkada, tacda değildir./ Her ne arar isen kendinde ara./ Kudüs'te, Mekke'de, hacda değildir." diyen Hacı Bektaş'ın yılı;/ "Ayak idik baş olduk, kuru idik yaş olduk./ Kanatlandık kuş olduk, uçtuk elhamdülillah./ Taptuk'un tapusunda, kul olduk kapusunda./ Yunus miskin çiğ idik, piştik elhamdülillah." diyen Yunus'un yılı olacak; var mı bir planınız Sayın Bakan? Bununla ilgili bir planınız, bir programınız var mı yoksa lise müsamereleri gibi programlarla mı bunu geçiştirmeyi deneyeceksiniz?

Sizin, Ahmedi Hani'yle sorunuz nedir? Sizin, belediyelerimiz tarafından sitelerinde yayınlanan Kürtçe ilan ve Kürt diliyle sorunuz nedir? Sizin, Roboski anıtıyla sorunuz nedir? Sizin, Kürt tarihi ve kültürüyle ilgili sorunuz nedir? (HDP sıralarından alkışlar) Sizin, Türkiye'yi bir boydan bir boya kaplayan erenler ve evliyalara ilgili sorunuz nedir? Alevi inancı hâlâ niye yasaklıdır?

Yüz kırk beş yıllık borcunuz var bize. Yüz kırk beş yıldır Alevi toplumundan vergi alıp başka inançlara dağıtıyorsunuz. Bu, hırsızlıktır; bu, ayıptır; bu, günahıdır. Yüz kırk beş yıldır borcunuz var bize. (HDP sıralarından alkışlar) Hacı Bektaş Veli dergâhının müze statüsüyle ziyarete açık olduğu devirde aldığımız müze paralarını ne yaptınız? Dergâhlarımızdan "müze bilet kesimi" diye aldığımız paraları ne yaptınız, bunları niye Alevi toplumuna hizmet olarak geri vermiyorsunuz?

Söylenecek çok şey var: Turizm emekçilerinin durumu, turizmin durumu, Antalya'nın durumu, müzisyenlerin durumu, tiyatroların durumu, sanatçıların durumu; darda, zorda, aç, yoksul, ekmeğe muhtaç olan ve intihar eden müzisyenlerin durumu; hangi birini anlatacağız? Âdeta bir kıyamet senaryosu, âdeta hazin bir tablo; âdeta yağmalanmış, yakılmış, yıkılmış bir tablo ve bunun adına "kültür" deniyor, bunun adına "Kültür Bakanlığı" deniyor. Sizin Türkiye halklarının kültürüyle ne sorunuz olabilir?

Bu kürsüden demiştim ki: Şu “et ve tırnağı”, şu “Aleviler ve Kürtler Türkiye’nin çimentosudur.” lafını çöpe atın; biz mozaik de değiliz, çimento da değiliz. Biz, Kürtler ve Aleviler olarak neyiz? Bütün Türkiye haklarıyla kan ve canız; birimiz kandır, öbürü candır. Oynamayın, üstümüze gelmeyin, değerlerimizi katletmeyin; kan giderse can da gider, can giderse siz altında kalırsınız. Ayıptır, günahtır, değerlerimizi katletmeyin; kan giderse can da gider, can giderse siz altında kalırsınız. Ayıptır, günahtır, yazıktır! Bu değerleri yaşatmak varken, bu değerleri bir arada, eşit koşullarda, eşit yurttaşlık anlayışıyla yaşatmak, donatmak, kabul etmek, saygı duymak ve geliştirmek varken sistematik asimilasyon politikasıyla bunu yürütmek ve akabinde de “Kürt kardeşlerim, Alevi kardeşlerim” diyerek güzelleme yapmak ayıptır, utanç vericidir. (HDP sıralarından alkışlar) Biz kimsenin kardeşi değiliz. Biz eşit olmak istiyoruz, biz yurttaş olmak istiyoruz.

Bakar mısınız, RTÜK Başkanı ne diyor? “Cumhurbaşkanının söylediği benim için emirdir.” Cumhuriyette emir olmaz efendi. Burası cumhuriyet; sen, hükümdarlıkla, padişahlıkla yönetilmiyorsun; aklını başına topla, aklını başına devşir. Emirle, fermanla iş yapmıyoruz; demokrasiyle, yasayla, hukukla işle yapıyoruz. Bunların yapılması gerekiyor.

Bunun dışında, sevgili dostlar, bakar mısınız kaç tane cemevimizin kapısı kırıldı, kaç tane cemevimizin içine gaz bombası atıldı?

Sayın Kültür Bakanı, Ayasofya’nın minberine kılıçla çıkan Diyanet İşleri Başkanını “İbadethanede silah olmaz. İbadethaneye silah girdiğinde tahakküm ve egemenlik girer; eşitlik, hakikat ve adalet ortadan kalkar; dolayısıyla ibadethaneye kılıçla girmek suçtur. Niye suç işliyorsunuz?” diye niye uyarılmıyorsunuz? O kılıç neyi ifade ediyor? O kılıçla kim tehdit ediliyor? “Şalvarı şaltak Osmanlı/ Egeri kaltak Osmanlı/ Ekende yok biçende yok/ Yiyende ortak Osmanlı”nın mirasını mı sürdürmek istiyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yazıklar olsun sana ya!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Onların yaptığı gibi sistematik olarak Türk ve Türkmen Alevileri, Kürt Alevileri, Arap Alevileri ortadan kaldırmak, varlığını yok etmek mi istiyorsunuz? Böyle bir kültür politikası olabilir mi? Birlikte yaşadığınız halkların kültürüne, sanatına, diline, varlığına kastederek, yok sayarak, asimilasyona uğratarak, başkalaştırarak bir kültür politikası olmaz; yoksa bütçeniz istatistiklerden ibaret. Eyvallah, bütçenizde rakamlar bol, bütçenizde sayılar oldukça fazla fakat rakamlar, istatistikler, sayılar hakikati ifade etmiyor. Bütçenizi bir tek hakikatle ifade edebiliriz: Bu bütçe inkârcıdır, bu bütçe tekçidir, bu bütçe ırkçıdır, bu bütçe varlığımızı reddetmektedir; o hâlde bu bütçe meşru değildir, demokratik değildir. Bu bütçeye rızalık vermiyoruz, bu bütçeyi kabul etmiyoruz Alevi toplumu olarak da Kürt halkı olarak da ve sevgili aziz Türk halkı olarak da.

Aziz Türk halkı, size sesleniyorum: Niye bu ırkçılığa karşı “Biz Kürtlerle, biz Alevilerle, biz Türkiye halklarıyla eşit koşullarda yaşamak istiyoruz.” demiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Aziz Türk halkı, bu halklar birlikte yaşamak, birlikte geleceği kurgulamak zorundadır; bu, sosyal tarihî bir görevdir. Aziz Türk halkı, sen bunun lokomotifisin, sen bunun öncüsüsün; birlikte yaşadığın

mazlum halkların, Kürtlerin, Arapların, Ermenilerin, Süryanilerin, Rumların, adını saymadığım kadar halkların varlığına sahip çık. Aziz Türk halkı, farklı inanç ve kültürlerle birlikte eşit yurttaş olarak yaşamının mücadelesini kabul edeceğini, bunu yürüteceğini ve bu iktidarın tekçi, inkârcı tutumuna son vereceğini biliyor, buna inanıyor ve şöyle diyorum: Sevgili dostlar, demimiz devran ola, rehberimiz Şah-ı Merdan ola, rehberimiz Hak ola, yardımcımız halk ola, cümle mazlumlara aşk ola; Allah eyvallah. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, niye söz istediniz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika veriyorum, uzatmayacağım.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül’ün, 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, hem bir olgunluktan, çığlıktan sonra pişmekten bahsedip Yunus Emre’den, Hacı Bektaş Velilerden bahsedip kin ve nefretten başka bir şeyin olmadığı bir konuşma dinledik. Kimden ne alacağınız var? Burada, bu memlekette eşit bir şekilde aynı hukuk düzeni içerisinde, aynı anayasal düzen içerisinde, aynı haklara sahip insanlar olarak yaşıyoruz ve hep birlikte “Türk milletiyiz.” diyorsak burada neyin alacağını kimden tahsil etmeye kalkacaksınız siz? Yüz kırk senelik alacakmış.

Tunceli’de olanları, kurulan bir yapıya “Kapıdan dışarıya çıkartmayın.” diyecek kadar faşizan bir yaklaşıma sahip olan birisi, Türkiye Cumhuriyeti devletini ve Türk milletini faşistlikle itham etmektedir. Bunun kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Burada kalkıp da kimse bunu, bu sözleri dinlemek mecburiyetinde değildir.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın, kürsüden yapılan konuşmalara yapılacak eleştiri ya da sataşma nedeniyle söz taleplerini o grubun konuşmaları tamamlandıktan sonra karşılayacağına, azami dikkat gösterilirse görüşmelerin rahat bir şekilde yürütülebileceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilleri, konuşmacıların kürsüden yaptığı konuşmalar konusunda getireceğiniz eleştiriler ya da sataşmadan söz taleplerini, o grubun konuşmaları tamamlandıktan sonra karşılayacağımı söylemişim. 60’a göre söz talep edip kürsüde konuşulanlara eleştirileri getirdiğinizde, aynı hak diğer Grup Başkan Vekillerine de düşmektedir. O nedenle buna azami dikkat gösterirsek hem rahat bir şekilde görüşmeleri sürdürürüz hem de sonunda Grup Başkan Vekilleri konuşmalar ve konuşmacılar hakkında kendi fikirlerini açıklayabilirler.

Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, başta syleseydiniz ben söz almazdım, onu ifade edeyim.

BAŞKAN – Peki.

Tabii, bir yol atıktı; Şimdi bu son tur olmak üzere, bir de Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Beştaş’a da sadece bir dakika söz vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, önce hatibimize doğrudan sataşma var. “Kin ve nefret üzerine bir konuşma.” dedi. Sataşmadan söz istiyoruz. Ben kendi söz hakkımı...

BAŞKAN – Evet, sataşmadan kürsüden iki dakika söz veriyorum, uzatmayacağım ve ikinci bir sataşma veya 60’a göre söz talebini karşılamayacağım. Turun sonunda bu talepleri karşılayacağız arkadaşlar.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül’n, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’n yaptęı açıklamasında Şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

slubumuz ve konuşma tonumuz hakkında buradan yola çıkarak sert bir konuşma olduğu söyleniyorsa hitabet kemalattandır, kemalatı anlamamak da cehalettedir; bir. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O kemalat, sizin anladęınız kemalat cehalet. Cehalet çukurunun içine dřmŐünüz.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – İkinisi: Ben asla nefretten, asla karşı karşıya gelmekten, çatışmadan değil; beraberlikten, eşit yurttaşlıktan, birlikte Türkiye halklarının eşit yaşamından söz ettim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Klahımıza anlat onu!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet, Dersim’de ırkçılık yapılıyor, asimilasyon yapılıyorsa tekrar ediyorum, bu asimilasyona karşı onları o kampüsten çıkarmayın sevgili Dersim halkı; benim söylediğim budur. Asla...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kürt bebeklerini öldüren o hainlere laf söyleyeceksin önce sen!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Kürt ve hain yoktur, sizin bu söylediğiniz hainliktir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – yle yok yle!

BAŞKAN – Sayın Bülbül... Sayın Bülbül...

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Boşu boşuna sertleşmeyin. Biz devletimizin...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kundaklardaki bebekleri öldürenlere laf söyleyeceksin! Öyle bir dünya yok!

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili ve Sayın Hatip Bülbul, ikinizin de soyadı Bülbul olduğu için ikinize birlikte hitap ediyorum.

Lütfen, Genel Kurula konuşun Sayın Hatip Bülbul.

Sayın Grup Başkan Vekili, Sayın Bülbul, siz de lütfen müdahale etmeyin.

Buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Onlara söyleyeceksin önce! Öyle bir dünya yok!

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Soyaddaşım kendi kendine böyle öfkelenerek, şey yaparak hakikati bastıracağını sanıyor. Biz hakikatten söz ediyoruz, eşitlikten, adaletten söz ediyoruz. Cümle Türkiye ve cümle Parlamento da buna tanıktır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kin de sende, öfke de sende; bizde öfke yok!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, müsaade ederseniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Lütfen, çok önemli.

BAŞKAN – İki Sayın Bülbul karşılıklı zaten birbirlerini anlattılar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, hayır, ben...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Söz vermeyeceğinizi söylediniz Sayın Başkan, ben de söz isteyeceğim.

BAŞKAN – Ama Sayın Bülbul, siz yolu açtığınız için birer dakika vereceğim dedim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, söz vermeyeceğinizi söylediniz, ben de söz isterim.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, müdahale etmeyin lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Söz vermeyeceğinizi söylediniz.

BAŞKAN – Azami düzeyde demokratik bir şekilde yönetmeye çalışıyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben bunun üzerine talepte bulunurum efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, ben size yerinizden bir dakika söz verdim ama bu sözünüzü siz Sayın Bülbul'e kullandırdınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Kin ve nefret üzerine konuşması...”

BAŞKAN – Evet, haklısınız, haklısınız ama tur sonunda yani sizin grubun konuşmaları bittikten sonra yerinizden veya kürsüden söz verebilirim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, çok önemli bir nokta var, izin verir misiniz bir dakikada söyleyeceğim?

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyin lütfen.

Buyurun...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben söz talep ederim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, istediği kadar söz talep etsin, burada hepimiz Grup Başkan Vekilleri olarak sözümüzü kuracağız.

Ben iki noktayı not aldım, hatibimiz cevap verdi. Bir: “Sizi dinlemek zorunda değil kimse.” dedi. İkincisi de yerinden -Grup Başkan Vekili olduğunu unuttu- “Böyle bir dünya yok.” dedi. Hayır efendim, dinleyeceksiniz, kuzu kuzu dinleyeceksiniz! Biz nasıl sizi dinliyorsak siz de dinleyeceksiniz! (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Tehdit bu ya, tehdit!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O yüzden, biz bu konuşma hakkını Sayın Bülbül'den ya da MHP'den almadık; biz halktan aldık, halkın verdiği yetkiyle burada bütün milletvekilleri gibi sözümüzü kuruyoruz, kurmaya devam edeceğiz. Öyle bir dünya yok, oradan oturup bizi tehdit edemezler. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin: Bu memleket, kimin kuzu kimin kurt olduğunu biliyor, Allah'ın izniyle onun da hakkını veririz; onu da söyleyeyim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Tehdit var, tehdit.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bu, açık bir tehdittir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Niye tehdit, niye tehdit?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kurt olduklarını söylüyorlar, kurtluklarını gayet iyi biliyoruz. Yani bu konuda övünüyorlar ama umurumuzda olmadığı da zabitlara geçsin yani.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne yapacaksın? Mafyayı mı üstümüze salacaksın?

BAŞKAN – Evet, Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosundayız. Herkes konuşacak, herkes meramını anlatacak; bu kürsü serbest kürsü, herkes konuşacak, herkes anlatacak ve hepimiz birbirimizi dinleyeceğiz arkadaşlar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani, bu Meclisin sahibi onlar değil, bu memleketin sahibi onlar değil. Oradan bize parmak sallayamazlar!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Alaattin Çakıcı bizi tehdit edecek.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir şey yok ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Konuşamazsınız.” demedim, “Dinlemek zorunda değiliz.” dedim.

BAŞKAN – Hayır hayır, size bir şey söylemiyorum Sayın Bülbül.

Birbirimizi dinlemezsek anlayamayız, birbirimizi tehdit edersek problemleri çözemeyiz. Bu kürsüden konuşan arkadaşlara ve birbirimize saygı gösterirsek problemleri çok daha rahat çözeriz diye düşünüyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)**1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)**1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)**1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)**1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)**1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şimdi konuşma sırası, Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan'da.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen değerli halkımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Aynı zamanda şu anda cezaevlerinde rehin tutulan, başta Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ olmak üzere, bütün siyasi rehinlere de buradan selamlarımı iletiyorum. (HDP sıralarından alkışlar) Aynı zamanda vekili olduğum Diyarbakır’ın sevgili Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı’ya da selamlarımı iletiyorum: Merhaba Selçuk Başkan! (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın cezaevindeki siyasi rehinelere yani birkaç yıl önceye kadar burada oturan arkadaşlarımıza selam gönderiyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, “Tek adam rejimiyle Türkiye uçacak.” dediniz, Türkiye baş aşağı çakıldı; hem ekonomik kriz yaşıyoruz hem siyasi kriz yaşıyoruz hem de toplumsal bir kriz yaşıyoruz. Bakın, bu bütçede esnaflarla ilgili herhangi bir destek yok, işçilerle ilgili herhangi bir destek yok. Neden? Çünkü yalnızca saraylarınızı, yandaşlarınızı ve savaş politikalarınızı düşünüyorsunuz. Saraylara, savaşlara, yandaşlara ve faizlere kaynak ayırıyorsunuz. Londra’daki o faiz baronlarına 10 milyarlarca, 100 milyarlarca lira destek ayırıyorsunuz. Neden? Çünkü tek adam rejimini sürdürmekten başka bir derdiniz yok.

Bakın arkadaşlar, birileri tek adam rejimini kurmak isteyebilir, herkesi buna göre hizaya çekmek isteyebilir; Amerika’da Trump da bunu istedi. Ama onları dengeleyecek ve denetleyecek güçler varsa orada tek adam rejimleri ancak bir yere kadar yol alabilir. Bakın, Trump da -sonu geldi- tek adam olmak istedi ama orada dengeleyici, denetleyici kurumlar vardı -Sayın Süreyya Sadi Bilgiç de dinlerse- orada Meclis var, Kongre var, Senato var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biraz evvel sen de aynısını yapıyordun orada konuşurken, Kâmil! GARO PAYLAN (Devamla) – Bunlar, tek adam iddiasında olanları dengeleyip denetliyor.

Değerli arkadaşlar, saraydan vicdansız ve adaletsiz bir bütçe geldi. Bakın, Komisyonda beş hafta boyunca görüştük, saraydan gelen vicdansız ve adaletsiz bütçeden bir virgül değiştiremedik arkadaşlar; işte, Meclisimiz bu hâlde, bir virgüllü değiştiremedik. İşte, halktan yana olmayan bu bütçenin bu Meclis bir virgülünü değiştiremedi. İşte, demokrasiler denge ve denetlemenin olabildiği rejimlerdir arkadaşlar. Türkiye’de denge, denetleme rejimi çökmüştür; denge, denetleme rejimi iflas etmiştir. Meclisimiz dengeleyip denetleme vazifesini görememektedir, saraydan gelen fermanlar nasıl geliyorsa öyle geçmektedir maalesef.

Bakın, orada başka dengeleyecek, denetleyecek kurumlar oturuyor; yargı temsilcileri oturuyor, Anayasa Mahkemesi temsilcisi burada oturuyor. Ama maalesef ülkemizde Anayasa Mahkemesi kararları uygulanmıyor arkadaşlar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulanmıyor. Yani artık, hukukun üstünlüğünün olmadığı bir ülkede yaşıyoruz. Böyle bir ülkede şunu bilin: Hiçbirimiz güvende değiliz. Bugün şöyle bakabilirsiniz: Efendim, HDP’liler için uygulanmıyor, Enis Berberoğlu için uygulanmıyor. Ama emin olun, bugün ayarını bozduğunuz kantar, yarın sizi de tartacak; hep böyle olmuştur, hep birileri zulmetmiştir, zannetmiştir ki, efendim, dükkân onun, her zaman bu böyle gidecek ama adaletin kantarını bozanlar aynı kantarda tartılmışlardır ve o gün “adalet, adalet” diye inim inim inlemişlerdir. Siz de yaşayacaksınız ama o gün sizin hakkınızı da biz koruyacağız arkadaşlar.

Bakın, diğer dengeleyici, denetleyici kurum ne? Kamu Denetçiliği. Ya arkadaşlar, helikopterlerden insanlar atılıp, linç edilip öldürüldü ülkemizde. Kamu denetçileri demokratik ülkelerde böyle bir durumda devreye geçerler, o zalim anlayışı yargırlarlar, “Bir vatandaşımızı helikopterden atamazsın, vatandaşlarımızı infaz edemezsin, vatandaşlarımıza işkence yapamazsın.” derler ve yürütmenin karşısına dikilirler ama bizde Kamu Başdenetçiliği maalesef bu anlamda adım atamıyor.

Başka bir dengeleyici, denetleyici kurum daha var orada; RTÜK Başkanı Sayın Ebubekir Şahin. Güya dengeleyici ve denetleyici kurum olması lazım, güya Türkiye’de yayıncılığın gelişmesi için mücadele etmesi lazım, güya çocuklarımızı kötü yayınlardan kurtarması lazım. Bakın, Ebubekir Şahin ne yapıyor arkadaşlar biliyor musunuz? Türkiye’yi, basın özgürlüğünde 180 ülke içinde 154’üncü sıraya getiren başmüebbiplerden birisidir Ebubekir Şahin. Diyeceksiniz ki: “Ebubekir Şahin’in ne günahı var, talimat alıyor kendisi.” E, bunu hepimiz biliyoruz, talimat alıyor, kendisi de açıklıyor. Ne diyor? “Sayın Cumhurbaşkanının talimat ve telkinlerini emir telakki eder, başımızın üstüne deriz.” diyor. Ya, düşünebiliyor musunuz arkadaşlar, düşülen zavallılığa bakar mısınız Allah’ınızı severseniz! Bir dengeleyici, denetleyici kurum başkanı “Bir parti başkanı, AKP Genel Başkanı bana emir verirse bunu emir telakki ederim ve başımın üstüne derim.” diyor. Siz böyle bir ülkede basın özgürlüğünden bahsedebilir misiniz? Niye 180 ülke içerisinde 154’üncü sıradayız ya? 154’üncü sıradayız. Bizim üstümüzde sayılan, kalan ülkeleri saysam hepiniz utanırsınız arkadaşlar.

RTÜK, şu anda sarayın bir sopasına dönmüştür, sarayın bir sopasıdır. Yani konuşmaya çalışan, muhalefet etmeye çalışan, iktidarın yanlışlarını göstermeye çalışan basın anlayışını susturmak için mücadele vermektedir, bundan başka da bir görevi yoktur.

Değerli arkadaşlar, “reform, reform” diyorsunuz, “reform, reform” diyorsunuz. Niye? Yabancı sermaye gelecek. Bakın, size reform öneriyorum: Şurada oturan Ebubekir Şahin var ya, onun kurumu var ya, gelin el birliğiyle o kurumu kapatalım, Ebubekir Şahin’i de görevden alalım, ona da 5 kuruş bütçe vermeyelim; bakın, görün, Türkiye’de nasıl özgürlükler geliyor. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Kişiselleştirmek doğru değil, doğru bir üslup değil, uyarmanız gerekir.

GARO PAYLAN (Devamla) – En büyük reform RTÜK’ü kapatmaktır. Hadi gelin kapatalım, hadi gelin bütçe vermeyelim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sarayın bir sopası olan, Türkiye’yi basın özgürlüğünde 154’üncü sıraya getiren bir utanç kaynağı RTÜK’ü gelin kapatalım arkadaşlar. Var mısınız?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – O cevap verebilir mi sana? Sana cevap verebilir mi?

GARO PAYLAN (Devamla) – Yani, arkadaşlar, mesele HDP’liler olunca her gün A Haber’de, havuz medyasında küfür kıyamet, her gün küfür kıyamet. “Terörist” diyorlar, “Türkiye düşmanı” diyorlar, ağızlarına gelen küfrü ediyorlar. Sevgili Selahattin Demirtaş’la ilgili kesinleşmiş bir tane mahkeme kararı yok, her gün A Haber, şurası burası “terörist” diyor, şu, bu...

Osman Kavala... Yahu, arkadaşlar, yıllardır adamın burnundan getirdiniz. Defalarca... Önce dediniz ki “Gezi’yi organize etti.”, sonra “15 Temmuz organize etti.” Hepsinden beraat etti, şimdi “casus” diyorsunuz, “terörist” diyorsunuz. Hâlâ Sayın Cumhurbaşkanı “Gezi’nin finansörü” diyor beraat ettiği davadan, bütün televizyonlar Osman Kavala’yı her gün linç ediyor.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yağcılar!

GARO PAYLAN (Devamla) – RTÜK’e başvuru oluyor, RTÜK diyor ki: “Efendim, eleştiri bunlar.” Selahattin Demirtaş’a “terörist” deniyor, “Eleştiri bunlar.” Ama Sayın Cumhurbaşkanına hele bir eleştiri olsun, geliyor sarayın sopası; Tele 1’e, efendim, Halk TV’ye, FOX TV’ye gelsin cezalar, hele bir ağızlarını açsınlar!

Bakın, ne diyor Sayın Ebubekir Şahin? Çok çarpıcı. Bakın, FOX’a, Tele 1’e, Halk TV’ye cezayı yazmış, ne diyor? “Tüm medya kuruluşlarının devlet ve milleti ayırtırmayacak şekilde yayın yapmaları gerekir.” diyor, “ayırtırmayacak şekilde.”

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Doğru söylüyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ya, arkadaşlar, bu ne demek biliyor musunuz? “Recep Tayyip ne diyorsa, ‘Padişahım, çok yaşa!’ diyeceksiniz.” diyor, “Padişahım, çok yaşayın!” “Başka bir şey duymak istemiyorum.” diyor, “Tek ses olacak.” diyor, “Burası tek adam rejimidir, tek ses olacak.” diyor.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – İşine bak, işine!

GARO PAYLAN (Devamla) – Bunu eleştiren herhangi bir ses olursa da “Ben ona ceza yazarım.” diyor, “Ben onun kafasında sopayım.” diyor, “Son kalan nefes borularını da ben keserim.” diyor, “FOX TV’yi, Tele 1’i, Halk TV’yi kapatırım.” diyor. Defalarca ceza yazdı, artık son aşamasında, bir ceza daha gelirse lisans iptaline gidecek. Bakın, lisansları belirliyor. Ya, millet lisans için başvuruyor. Kriteri ne arkadaşlar RTÜK’ün? Efendim, siz acaba iktidardan yana mı yayın yapacaksınız, yoksa muhalif yayın mı yapacaksınız? Arkadaşlar, yayıncılığın doğası muhalif olmasıdır, iktidarın yanlışlarını halka ulaştırmasıdır. RTÜK bu şekilde görev yapmalı, vatandaşın bilgi edinme hakkını önüne almalı ama RTÜK önüne ne alıyor? “Cumhurbaşkanımız ne talimat veriyorsa odur efendim, tek ses olacak.” diyor. İşte, böyle bir RTÜK, Türkiye’de demokrasinin düşmanıdır, basın özgürlüğünün düşmanıdır ve siyasi ve ekonomik krizin baş nedenlerinden birisidir arkadaşlar.

Ya, RTÜK kamu spotları yaptırıyor arkadaşlar. Hadi bir araştıralım, kimlere yaptırıyor? Yandaş şirketlere yaptırıyor. Kimlere yayınlattırıyor? Bütün kanallara yayınlattırıyor ve devasa kaynaklar burada el değiştiriyor. Peki, kamu spotlarında ne var baktınız mı? İktidarın icraatları var. Hani iktidarın “İcraatın İçinden” diye programları vardı ya, neredeyse bütün kamu spotları “İcraatın İçinden” programları arkadaşlar. İşte, böyle bir RTÜK’le karşı karşıyayız; yolsuzlukların sürdüğü, yandaşlara kaynakların aktarıldığı bir RTÜK’le karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, RTÜK’ün Avrupa’da da örnekleri var; çocukları kötü yayınlardan korumak, yayıncılığı geliştirmek için örnekleri var. İşte, o ülkeler basın özgürlüğünde ilk 20 sıraya giriyor. Hani ülkemizi ilk 10 sıraya taşıyacaktınız ya, 154’üncü sıradayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Paylan, tamamlayalım.

GARO PAYLAN (Devamla) – Şapkanı önümüze koyup düşünmeliyiz arkadaşlar. RTÜK bir sansür kurumudur, bu sansür kurumundan da kurtulmalıyız değerli arkadaşlar.

Son olarak da Süreyya Sadi Başkana bir şeyler söyleyeceğim, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekiline. Değerli arkadaşlar, bakın, burada çalışanlar var, kavaslar var, burayı temizleyen

emekçiler var, garsonlar var, Meclis emekçileri var. Ya, 2.400 liraya çalışıyorlar arkadaşlar, 2.400 liraya. Bu bizim için utançtır ya. (HDP sıralarından alkışlar) Açlık sınırının altında emekçi çalıştıran bir Meclisle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, ya, aynı işi yapıyor, bir tanesi 2.400 lira alıyor, bir tanesi 4.500 lira alıyor. Böyle bir adaletsizliğe Meclis imza atıyor. Gelin, hep beraber bütün Meclis çalışanlarının çalışma statülerini eşitleyelim, Türkiye'ye örnek olmak için. Onları açlık sınırında çalıştırmayalım, onları yoksulluk sınırının üzerine taşıyalım, Türkiye'ye örnek olalım. Türkiye'de şu anda, on binlerce çalışan, kamu çalışanı açlık sınırında çalışıyor, buna hakkımız yok. Bütün Meclis üyeleri olarak, bütün çalışanların, bütün emekçilerin haklarını eşitlemeliyiz ve onları yoksulluk sınırının üzerine taşımalyız diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli Milletvekili.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, zulmen tutuldukları cezaevlerinden bizleri izlemekte olan, başta eski Eş Genel Başkanlarımız Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ olmak üzere, tüm eski vekillerimizi ve binlerce üyemizi buradan sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bugün burada Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesini konuşacağız ama sahilleri otellerle doldurup insanları sahillerden meneden bir bakanlığın bütçesi üzerinde konuşmayacağım, başka meseleler üzerinde konuşacağım. Dün burada Sayın Fuat Oktay'ı dinledik, daha doğrusu “Fuat Oktay masalları” dinledik, bize çok güllük gülistanlık bir Türkiye çizmeye çalıştı. Ben size Türkiye'nin gerçek yüzünü anlatmaya çalışacağım.

Değerli arkadaşlar, cezaevleri demiştik; arkadaşlarımız, en çok HDP'liler cezaevinde, Kürtler cezaevinde; o hâlde cezaevlerinden başlayalım. Bakın, daha dün oldu, size bir olay anlatacağım. Ben, cezaevindeki ihlalleri yakından takip ediyorum. Harbiyeli öğrenciler... Muhammed Ali Taş, Kayserili fakir bir ailenin çocuğu, babası Kayseri Belediyesinde temizlik işçisi. 19 yaşında, “Darbe yaptın.” denilerek tek kurşun bile sıklamadığı hâlde beş yıldır cezaevinde; müebbet hapse mahkûm edildi, Yargıtayı bekliyorlar. Çocuğun ve onun gibi yüzlerce delikanlının hayatını kararttılar.

Bu yetmedi; dün ne oldu, biliyor musunuz? Cezaevinde -hani, Sayın Fuat Oktay'ın masallarında anlattığı şu güllük gülistanlık Türkiye'deki cezaevlerinde- Başmemur Ramazan Kuyucu ve 4 infaz koruma memuru bu öğrenciyi bir kenara çekti, kameraların olmadığı bir yere çekti; öylesine dövdüler ki bayılıncaya kadar dövdüler; yetmedi, sürükleyerek süngerli odaya attılar, pislik içinde bir odaydı; yetmedi, başını, boynunu yere eğerek oradan çıkarıp başka bir bölüme attılar. Doktora götürdüler; oldukça perişan durumdaydı ama doktor raporunu da alamadı bu delikanlı. Avukatı ziyaret ettiğinde sol gözünün altından sol kulağına kadar uzanan morluklar ve kollarında işkence izleri vardı. Bu çocuk 24 yaşına geldi ve hâlâ zindanlarda. Bu güllük gülistanlık Türkiye'de bu çocuklara zulmediliyor.

Bir başka delikanlı -geçen hafta da söylemişim- Hakkâri Derecik'ten, Özcan Erbaş. O da genç bir çocuk ve onu da güvenlik güçleri katletti. Ciddi hiçbir açıklama yapılmıyor ve olayın üstü örtülecek; çok iyi biliyoruz bu tür cinayetlerde yapılanları.

Ben şunu söylemek isterim: Bakın, bu çocuklar bizim çocuklarımız. Birisi Türk Muhammet Ali Taş, öbürü Kürt Özcan Erbaş. Biz bu çocukların kavga etmemesini, barışmasını istiyoruz ama AK PARTİ-MHP Cumhur İttifakı sayesinde Türk'ün de Kürt'ün de kanı akıyor.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – PKK'ya söyle, PKK'ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Biz bunun için uğraşyoruz: Türk ve Kürt gençleri zulme uğramasın; birisi müebbet hapse mahkûm edilmesin, öbürü de katledilmesin diye uğraşyoruz. (HDP sıralarından alkışlar, MHP sıralarından gürültüler)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Zırva bunlar, zırva!

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Bırak bu işleri! Yalan konuşma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, skandallar bitmiyor. Bu sene en çok neyi konuştuk? Covid'i konuştuk. Ben bir doktorum, çok yakından takip ettim. En baştan beri hastanelerdeki vakaları kamuoyuna açıkladığı için 2 defa fezleke gelen bir milletvekiliyim arkadaşlar. Ne oldu biliyor musunuz? Hastanedeki vakayı açıkladıktan sonra bana fezleke geldi; ardından apar topar -Adalet Bakanlığı telaşa kapıldı- hastayı -tutuklu hastaydı- tahliye etti ve beş gün sonra da Covid tedavisi altında hasta vefat etti. Bakın, hâlleri bu ve sonra işte, bu ilk önce bize yapılan daha sonra millete yapılan bu zulmün ne olduğu ortaya çıktı, yalan atıkları ortaya çıktı, fazladan hasta ve ölüm sayısına yol açtıkları ortaya çıktı ve diğer vatandaşları riske attıkları ortaya çıktı. Fuat Oktay masalları devam ediyor arkadaşlar.

Bakın, dış Türkleri konuşuyoruz değil mi? Ben burada yıllardır bu konuları anlatırım. Güya, Uygur Türklerine duyarlı bir iktidar olduğunu söyler ama en başta Uygur Türklerini satar. Birleşmiş Milletlerde 39 ülke, Çin'in yaptığı uygulamaları eleştirdiği ve imza attığı hâlde Türkiye burada yok. Neden? Çin'le çok güzel ticari ilişkileri var, çok duygusal ilişkileri var, 50 milyar dolarlık ticaret hacimleri var ve seslerini çıkaramıyorlar; en başta kendi ırkdaşlarını satıyorlar. (HDP sıralarından alkışlar) Biz, Uygur Türklerine de sahip çıkıyoruz, Kürtlere de sahip çıkıyoruz, Araplara da sahip çıkıyoruz, Sünnilere de, Alevilere de sahip çıkıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar) Biz insana sahip çıkıyoruz, ırkçılık yapmıyoruz, bunu en başta söyleyelim.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Kime sahip çıkıyorsun? Bırak şu işleri!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Siz kimsiniz? Siz kimsiniz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, şu Suriyeli Muhammed, bunlar ne oldu biliyor musunuz? Ben, Göç ve Uyum Komisyonu üyesiyim. Mart ayında on binlerce mülteci istismara uğradı ve Pazarkule Kapısı'nda pazarlandılar. AB'yle pazarlığa oturdu Türkiye ve bu insanlardan en az 2'si öldü, yüzlerce kişi yaralandı ve binlercesi perişan oldu. Bu kişiler aylarca orada kaldı. Biz heyet olarak oraya gittiğimizde, gözümüzün önünde kanlar içinde yere yıkılıyorlardı, biz gördük bunları, bana kimse hiçbir şey anlatmasın. Bakın, Afgan Salim, bütün bunları anlatmış. Kendilerinin orada ne kadar perişan edildiğini ve daha sonra Ankara'ya, İstanbul'a dönmek zorunda kaldıklarını, işsiz güçsüz kaldıklarını, perişan edildiklerini anlatmışlar. Hepsini ayrıntılı isterseniz size anlatabilirim arkadaşlar.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ'yü anlat, FETÖ'yü!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, devam ediyorum: Bir de yaptığınız Cumhuriyet İttifakı'nın KHK zulmü devam ediyor. Bakın, burada size çok önemli belgeler göstereceğim. (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar, lütfen...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Anlat da FETÖ'yi dinleyelim!

BAŞKAN - Sayın Vekilim...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Kime sahip çıkıyor?

BAŞKAN – Sayın Vekilim, lütfen...

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Sayın Fuat Oktay, Cumhurbaşkanlığı makamından gelip bize burada masallar anlattı. Bakın, bu bir CİMER cevabıdır, CİMER cevabı, görüyor musunuz? Bu cevapta ne diyor, biliyor musunuz?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ ile PKK'yı anlat!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - KHK'li bir kişi; bu kişinin çok ileri düzeyde engelli bir çocuğu var ve engelli aylığı da bakım aylığı da alamıyor. CİMER'e başvurmuş -belgesi burada- kendisine gelen cevapta diyor ki: “KHK'yle ihraç edilenlerin yakınlarına da yardım edilmeyecektir.” Aha, işte belgesi! Yazıklar olsun size ya, yazıklar olsun! (HDP sıralarından alkışlar)

İşte, ayrı bir belge, bu da CİMER belgesi. İşte, hastanın adı da burada, raporu da burada. Utanç vericidir!

İnsanları, var ya, insanları vatandaşlıktan çıkardınız, insanları vatansız ettiniz, Anayasa'yı çiğnediniz; vatandaşlıktan attınız, yetmedi, pasaportlarını iptal ettiniz ve dediniz ki: “Seni vatandaşlıktan atmak istiyorum ama seni burada sürdürerek öldürmek istiyorum.”

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne demek istiyorsun sen ya? Tam bir FETÖ ağzı!

BAŞKAN – Sayın Özel, hatibe müdahale etmeyin lütfen.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Bu ne ya?

BAŞKAN - Lütfen, çok rica ediyorum...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, size başka örnekler de vereceğim. Suçlarınız ortaya çıkınca nasıl da bağırıyorsunuz, değil mi? Çünkü suçlarınız ortaya çıkıyor. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

Bakın, bu bir TÜBİTAK belgesi; skandal belgeler. TÜBİTAK'ta burs başvurusunda diyor ki: “KHK'yle ihraç edilmiş olmayacaksın.” Yani “Seni memurluktan attım; seni yaşamdan da vatandaşlıktan da atmak istiyorum.” diyor. Daha sonra birisi böyle burs almış, faiziyle geri istiyor TÜBİTAK; utanç vericidir! Hangi devlet kurumu burada durup da milletin yüzüne bakabilir ya? Ayıptır, yazıktır, utanın! (HDP sıralarından alkışlar)

Başka bir belge daha, bakın, RTÜK belgesi bu da. RTÜK -ne yazmış, medyaya yazmış; medya da burada bizi izliyor, millet de izliyor- diyor ki: “Sayıştay raporlarını kullanarak devlet kurumlarını yıpratmaya yönelik habercilik anlayışından vazgeçin.” RTÜK bunu diyor. Burada biraz evvel Tiryaki Vekilimiz ne anlattı? Devlet kurumlarının paçalarından pislik aktığımı söylüyor Sayıştay, apaçık ortada.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – FETÖ’cülerini anlat.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, bir başka örnek daha: Dersimli KESK mensubu bir öğretmenimiz, arkadaşımız ihraç edildikten sonra seracılık kursuna başvurmak istiyor, seracılık kursuna ya! İŞKUR’a ilk gün gidiyor, ertesi gün kendisine mesaj geliyor: “Kursa gelemezsin.” Niye? “Sen KHK’yle ihraç edildin kardeşim. Senin hayatta yerin yok.” deniyor. Bakın, bunların da belgesi hep burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz, böyle mi hukuk reformu yapacaksınız? Böyle mi yargı reformu yapacaksınız? Ben size sorarım. Bakın, Türkiye’nin gerçek yüzünü söylüyorum.

Kim bu? Diyarbakır’da -herkes tanıyor artık- evine köpeklerle girilen Rojbin Çetin. Burada mı hukuk var? Devam ediyoruz: İşte, bakın, burada ters kelepçelenmiş bir kadın var.

CPT raporlarını çok iyi takip eden bir insan hakları savunucusuyum. Yıllarca CPT raporlarının açıklanmaması için uğraş verdim Türkiye. 2020 Ağustosunda, 2017 ve 2019 CPT raporları ancak açıklandı. Raporlar, Türkiye’nin tüm engellemelerine rağmen rezalet durumdaydı. Gözaltı merkezlerinde pencerenin olmaması, hava alacak yerin olmaması... Cezaevlerinin, gözaltı merkezlerinin kötü muamele ve işkenceyle dolu olduğunu belirten CPT raporları vardı; bunlar apaçık ortada. Hangi reformdan bahsediyorsunuz, hangi hukuktan bahsediyorsunuz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tam bir FETÖ ağzı!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bir de millete tam bir ayar vermeye çalışan, racon kesen Alaattin Çakıcı’ya destek veren, destekleyen bir iktidarsınız. Ne konuşuyorsunuz? (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ ve MHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Siz, eski vekiliniz İhsan Arslan’ı “hukuk reformu” dediği için disiplin kuruluna sevk eden bir iktidarsınız. Neden bahsediyorsunuz? (HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ağzından köpükler çıkıyor! Bağırma ya!

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – PKK ile FETÖ’cülerini de anlatsaydın bir de!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Önüne bak sen ya!

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz...

(HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Peköz.

Arkadaşlar lütfen, hatibi kürsüye çağırdım, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Hatibiniz kürsüde, sakın olun.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'yle ilgili söz aldım.

Türk Dil Kurumunun bütçesi üzerinde duracağım ancak ondan önce birkaç şey söylemek istiyorum: Başta, eski Eş Başkanlarımız Selahattin Demirtaş'a, Figen Yüksekdağ'a, Belediye Başkanımız Selçuk Mızraklı'ya, Komisyon Başkanlarımızdan Beyza Üstün, Günay Kubilay, Ali Ürküt, Nazmi Gür'e, 6-8 Ekim olayları protestoları nedeniyle tutuklanan arkadaşlarımıza ve diğer tutuklu arkadaşlarımın tümüne sevgi ve selam göndermek istiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, konuya geçmeden önce bir şeye dikkatinizi çekmek istiyorum. “SMA” diye bir hastalık söz konusu biliyorsunuz, uzun zamandır Türkiye'nin gündemini meşgul ediyor ama sayısal olarak çok yüksek olmadığı için kimsenin dikkatini çekmiyor olabilir. Ancak bu insanların tedavi görmeleri yurt dışında 2,5 milyon doları buluyor ama yurt içinde kendileriyle anlaşma yapılmış, eğer ilaç buraya getirilir tedavi edilirse 750 bin dolara yapılabilir. Bir aile kampanya başlatıyor ve 3 milyon dolar para topluyor, 4 çocuğun tedavisini yaptırmak istiyor kendi yarattıkları imkânlarla. Sosyal Güvenlik Kurumu buna izin vermiyor. Dava açıyorlar, davayı kazanıyorlar, Sosyal Güvenlik Kurumu şu anda davaya da itiraz etmiş durumda. Dolayısıyla, o ilaç Türkiye'ye gelemiyor. Daha hafif olanlar için ilaçlar geliyor ama bunlar gen tedavisi gerektirdiği için gelmiyor. Diyelim ki hiç kampanya yapamadılar, para toplayamadılar, bu 34 tane çocuk için gerekli olan para 25 milyon 500 bin dolar. 25 milyon 500 bin dolar, 1 milyar 200 milyon dolardan çok daha küçüktür. Bir kişiye vergi indirimi olarak 1 milyar 200 milyon dolar yani 9 milyar 360 milyon Türk lirası ayırıyorsunuz ama 34 tane çocuğun yaşamını temin etmek için 25 milyon dolar ayırmıyorsunuz. Bunu kabul etmiyorum, kabul edilecek bir şey değil; bunun bir an önce düzeltilmesi, en azından kendi inisiyatifleriyle insanların ilaçlarını getirebilmesi lazım. (HDP sıralarından alkışlar)

Türk Dil Kurumu, özellikle kurulduğu yıllar itibarıyla Güneş-Dil Teorisi çalışmalarıyla Türkçeye dönük çalışmalar yapsa da diğerlerini, Türk dili dışındaki dilleri konuşan diğerlerini inkâra dayanan bir araç hâline gelmiş durumda. Yıllar içerisinde Güneş-Dil Teorisi tarafgirliği azalsa da özellikle Kürtçeye karşı ve diğer dillere karşı ciddi bir asimilasyon politikası yürütülmeye devam ediyor. Dil politikalarında çok sayıda Türkolog da görev almışlardır ve bunlar dil çalışmaları yaparlarken Kürtçenin bir dil olmadığını, Kürtçenin bir lehçesi olduğunu söyleyerek onlarca kitap yayınlamışlardır.

2012 yılında, o zamanın Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın inisiyatifiyle Türk Dil Kurumu Kürtçe-Türkçe sözlük yayınlamış ama bunu da Kürtçeye ilgili çalışma yürüten hiçbir Kürt kurumuyla herhangi bir ilişkiye girmeden, herhangi bir bağlantı kurmadan, kendi inisiyatifleriyle -kendileri gibi- yapmışlardır. Oysaki Türkiye'de daha önce, 2016 yılında kapatılan, KHK'yle kapatılan Kürt Enstitüsü çok daha önce -“Kürtçe- Türkçe” ve “Türkçe-Kürtçe” aynı zamanda- ayrıntılı bir sözlük yapmış ve bunun da Türkiye'de en çok kullanılan sözlük olduğu bilinmektedir.

26 Kasım 2013'te bir gazeteci Bilgi Edinme Yasası'ndan yararlanarak “Kürt nedir?” diye soru sormuş, sorduğunda dönemin Türk Dil Kurumu Başkanı Profesör Doktor Mustafa Kaçalın verdiği cevapta 3 farklı şeye vurgu yapmıştır. “Kürt nedir?”in karşılığı olarak birincisi “Ön Asya'da yaşayan bir topluluk ve bu topluluktan olan kimse.” demiş. İkinci olarak “Kayın ağacı, bundan yapılan yay, kamçı, değnek gibi şeylere söylenir.” demiş. Üçüncüsü de “Kerestecilikte kullanılan bir tür ağaç.” diye cevap vermiş “Kürt nedir?”in karşılığında. Her ne kadar kerestecilikle ilgili ifade Türkçe Sözlük'te geçmese de bu ifade hâlâ Türk Derleme Sözlüğü'nde kalmaya devam ediyor.

2016 yılında ilan edilen OHAL’le birlikte günlük Kürtçe yayın yapan tek gazete olan Azadiya Welat, Kürtçe yayın yapan Zarok TV, Jiyan TV, Azadi TV, Van TV ve TV10 kanalları, Kürtçe haber yayınlayan JINHA, DÎHA gibi ajanslar kapatıldı.

İstanbul Kürt Enstitüsü, Kürt dili ve kültürü üzerine araştırma yapan KURDÎ-DER, Kürtçe ana dilinde eğitim veren okullar, akademiler ve çocuklara yönelik eğitim yapan dernekler kapatıldı.

İstanbul’un Gaziosmanpaşa ilçesinde, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları bünyesinde sahnelenecek olan Kürtçe tiyatro oyunu, gösterime saatler kala “Genel kamu düzenini bozuyor.” gerekçesiyle yasaklandı. Kararın ardından polisler sahneyi bastı, oyunun yasaklanmasına sebep oldu, oyuncuların sahnede yer almasına müsaade edilmedi.

Kayyumlar Kürtlerin diline ve kültürüne nefretle işe başladılar. Kayyumlar, Kürt halkına yönelik geleneksel inkârın devamı niteliğindedirler. İlk atandıklarında Kürt halkının diline ve kültürüne yönelik bir nefretle işe başladılar, bu da zaten icraatlarının ne yönde olacağını işareti gibiydi. 2016 ve 2019 yıllarında belediyelere atanan kayyumlar Kürtçe hizmet veren kreşleri kapattı, Kürtçe oyunları sahneleyen şehir tiyatrolarının sözleşmelerini feshetti ve çok sayıda Kürtçe kurumun, parkın, sokağın ve caddenin isimleri Türkçe isimlerle değiştirildi. Bunlar, bir halkın diline, kültürüne nefretle yaklaşıldığının en büyük göstergelerindedir.

Kayyum, Batman Belediyesinde göreve başlar başlamaz resmî siteden Kürtçe dil seçeneğini kaldırdı; Siirt kayyumu, Celadet Ali Bedirhan adına açılan kütüphaneyi kapattı. Yaya geçitlerinde bulunan ve “önce yaya” anlamına gelen “...”(x) ikonları kaldırıldı ve bunlar silindi. Atanmasının ardından ise zamanla yıpranan yazılar yeniden onarıldı ve kayyum yönetimindeki belediye Kürtçe ikonları bu sefer hiç kullanmadı.

Van’ın Çaldıran ilçesine bağlı birçok mahallenin isimlerinin yer aldığı Türkçe ve Kürtçe yön levhaları Van Büyükşehir Belediyesi kayyumu tarafından söküldü, sadece Türkçe mahalle isimlerinin yazıldığı tabelalar kaldı.

Kars Belediyesi kayyumu Vali Türker Öksüz, 5 partinin üyelerinden oluşan belediye meclisini feshederek belediyenin Kürtçe hesabı olan “SQerse”yi de dondurdu.

Muradiye Belediyesine atanan kayyum, açılışına onay verdiği Ayşe Şan Kadın Kitap ve Konukevi’nin tabelasını indirerek kapısına kilit vurdu.

Siirt Belediyesi kayyumu belediyeye ait Celadet Ali Bedirhan Kütüphanesini yıktırdı ve yerini boş bıraktı orada.

Atanan kayyumlar Kürtçeyi yasaklarken İçişleri Bakanlığı, resmî sayfasında kayyum atama gerekçesini Kürtçe yapmaktadır. İşte sorunun özü budur. Sosyal politika adı altında girilen asimilasyon uygulamaları, Kürt kimliğini ve kültürünü Türkleştirme sevdası, muhtaç kılma ekonomisi üzerinden yoksulun daha da yoksullaştırılması, dev bir eşitsizlik girdabının yaratılması kayyum atamalarının genel bir sonucudur. İkinci kayyum dönemi ve aradan geçen bir yıl, bu sonucun daha da derinleştirildiği bir yıl olmuştur. Şu anda Türkiye’deki yaşanan ana sorunların kaynaklarından bir tanesi de budur.

Biz Kürtlerden söz ettiğimiz zaman, Kürtçeden söz ettiğimiz zaman, yasaklardan söz ettiğimiz zaman hemen havaya sığıyor, karşılık olarak “Öyle bir şey yok.” diye bar bar bağıriyorsunuz ama bu

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

söylediklerimin hepsi sizin atadığınız ve kutsadığınız kayyumlar vasıtasıyla yapılan uygulamalardır. Bu kayyumların uygulamalarını sadece biz değil bütün dünya görüyor. Önümüzdeki dönemde Türkiye'nin yaşayacağı sıkıntılarının başında en önemli konularından bir tanesi bu olmaya devam edecektir.

Sözlerimi burada bitiriyor, halkımızı ve Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birinci turda HDP Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, şunu belirteyim: Sataşmadan dolayı 69'a göre kürsüden söz vereceğim ben size, doğru. İki dakika söz süreniz olacak, bundan sonra sataşmadan söz talep eden Grup Başkan Vekillerine iki dakika süre vereceğim ancak ikinci turu yapmayacağım, bilgilerinize.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neden?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki ve Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçe milletimizin bütçesi, evvela onu belirtelim.

On sekiz yıldır yapılan eleştiriler ile bugünkü eleştiriler benzer fakat millet kendisinden toplanan ve kendisine aktarılan bir bütçe olduğu için bunu yapma yetkisini bize verdi.

Bu Varlık Fonuyla alakalı bazı iddialar ortaya atıldı, “Borcu şu kadar arttı.” falan diye. Varlık Fonu bir holding şirket, altındakileri iştirakleri gibi düşünelim. Bunların kendi şirketleri, 2017 yılında sadece iki tane şirket konsolide olarak tablolarda yer alıyordu: Borsa İstanbul ve THY. 2018’de ise bütün şirketler konsolide olarak tablolara yansdığı için mukayese edilince borçta ciddi bir artış olmuş gibi görünüyor. Varlık Fonunun kendisinin kullandığı iki tane kredi var: Bir tanesi 1 milyar euroluk bir kredi; biri de Turkcell’in hâkim hissesini, yüzde 26’sını devralırken Ziraat Bankasından 1,6 milyar dolarlık kredi devralındı; bunun haricinde Varlık Fonunun bir borcu yok. Bir de bunların bir kısmı da iştiraklerin döviz kredili borçları olduğu için -mesela bankaların, THY’nin- TL olarak tablolara yansıtıldığı zaman orada kur farkından bir artış görünüyor. Bu açıklamayı yapma arzusu hissettim.

Bir de az önce yapılan bir konuşmayı asla tasvip etmediğimizi belirtmek isterim. Baştan sona bölücü bir konuşma; ayrıştırıcı bir dil, birleştirici bir dil değil; konuşmada nefret var, kin var, ecdat düşmanlığı var.

Bakın, bu ülkeyi “Biz, siz” diye bir ayrıma tabi tutmamamız lazım. “Biz” kim, “siz” kim değerli arkadaşlar? Bizi parçalamanıza asla müsaade etmeyeceğiz. Sizin burada kullandığınız dil, Alevi kardeşlerimizi dışlayan bir dildir. Siz, bu zihniyetle hiçbir zaman Alevi kardeşlerimizi temsil edemezsiniz.

Az önce bir hatip daha bazı şeyler ortaya attı, “Cumhur İttifakı Kürt ve Türk çocuklarının kanını akıtıyor.” diye. El insaf, el insaf diyorum!

Bakın, sadece bu yıl 225, PKK tarafından kaçırılan, zorla silahaltına alınan çocuk, genç –adına ne diyorsanız deyin- bunlar ikna yoluyla tekrar dağdan indirildiler. Bakın, 225 kişi. Öldürmek isteyen bir anlayış hiç bu işlere girmezdi. 225 kişi ikna yoluyla indirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) – Yaşamak için var olan bir iktidar var, öldürmek için değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – PKK ikna oluyor da HDP’yi ikna edemedik.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Öldüren birisi var, o da biliyorsunuz, malum, Türklerin ve Kürtlerin başdüşmanı PKK’dır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir dakika daha verebilir misiniz? Çok hatip vardı, o yüzden...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, az önce bazı şeyler söylendi bu ülkede yaşayanlarla alakalı. El insaf değerli arkadaşlar! Suriye’den gelen 4 milyon misafir var. Bunun içinde Kürt var, Arap var, Türkmen var ve Türkiye Cumhuriyeti çatısı altında, Esad, PKK, PYD zulmünden kaçarak canlarını koruyorlar. Burada, minör, ne olduğu belli olmayan örnekler üzerinden ortaya konulan suçlamaları reddettiğimizi ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Kürsüyü eve götür, eve!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, 7 hatip var, cevap bir dakika; olmaz. Sayın Başkan, adalet nerede?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Aykut Bey, bir saniye... Sayın Beştaş’ın söz talebi var, daha sonra size söz vereyim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Aykut Bey’le alakalı bir şey yok ki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Niçin veriyorsunuz Başkanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60’a göre Grup Başkan Vekili olarak söz alamaz mıyım?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tabii ki alabilirsiniz, dükkân sizin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İzin veriyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkan orada.

BAŞKAN - Bülent Bey, izin verirseniz, soruyu ben sorayım isterseniz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, keyfinizin kâhyası mı ilan ettiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet yani iktidar grubu bize verilen sözü de kararlaştıracak!

BAŞKAN – Lütfen herkes kendi işini yapsın.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Başkan, orada keyif olmaz, adaletli yönetin, keyifle değil.

BAŞKAN - Sayın Beştaş, iki dakika kürsüye alacağım ben sizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Efendim?

BAŞKAN - Buyurun, kürsüye.

İki dakika...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben buradan konuşayım.

BAŞKAN – Hayır, lütfen, kürsüden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye?

BAŞKAN – 60’a göre söz vermiyorum.

Eğer, sataşmadan söz alırsanız –bir sataşma var- buyurun kürsüye. 60’a göre söz vermiyorum.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu, sizin şahsi kararınız mı? Neyse sonra tartışalım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan “Sataşma yok.” diyor sayın hatip, yerinden 60’a göre istiyor. Tüzük’te açık bu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma var, ben yine de yerimden konuşmak istiyorum.

BAŞKAN - Bülent Bey, kendi işine bak lütfen.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, RTÜK’ün özerk, anayasal ve tarafsız bir kurum olması gerektiğine, şu anda AKP’nin medya sansür kurulu olarak çalıştığına, RTÜK Başkanının derhâl istifa etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, Sayın Muş’un sataşmalarına cevap vermeyeceğim, başka bir konuda konuşacağım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne oldu sataşma şimdi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – RTÜK Başkanı burada. RTÜK’le derdimiz çok büyük. Niye? RTÜK Başkanına şunu söylüyorum: Özerk, anayasal ve tarafsız bir kurum olması gerekiyor. Gerçekten öyle bir kurul mu, değil mi, Türkiye’ye soralım. Şu anda RTÜK (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu) Türkiye’de AKP’nin medya sansür kurulu olarak çalışıyor. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak 13 tane başvuru yaptık. Çünkü her gece, her konudan anlayan uzmanlarıyla -akademisyen adı altında- HDP’yi biçiyorlar, kesiyorlar, dövüyorlar, hakaret ediyorlar, her türlü suçu işliyorlar. Cevap hakkı diye bir hak var, bütün dünya bilir, medyanın yayın ilkelerinin temelidir, cevap hakkımız da yok. Davet edilmeyi geçtim, telefon açıyoruz, cevap hakkı kullanılmıyor. RTÜK’e başvuruyoruz, aradan aylar geçti 13 başvurumuza yanıt yok ama aynı Radyo ve Televizyon Üst Kurulu AKP aleyhine tek bir söz kullanılınca ertesi günü yayın kurulu olarak -hani bağlı ya saraya- hemen ceza veriyor. HDP’yi bu yolla Türkiye kamuoyunun gözünde kendilerince terörize edecekler. RTÜK Başkanına söylüyorum: Derhâl ya istifa edin ya görevinizi yapın. Bu şekilde, tarafsız ve bağımsız olmadığınızı biliyoruz ama siz her akşam yapılan taraflı yayınlarla bir parti hakkında anayasal suç işlenmesine aracılık ediyorsunuz. HDP’yi o şekilde tartıştırmak anayasal bir suçtur, Türk Ceza Kanunu’na göre de uluslararası hukuka göre de suçtur. Ya istifa edin ya da görevinizi yapın. Bir an önce başvurularımıza cevap bekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Daha önce konuşan HDP Milletvekili Kemal Bülbül, konuşmasında -beni konuşmayı anlamayan- cehaletle itham etmiştir. Bundan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, kürsüye gelin iki dakika.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeden lütfen.

Süreniz iki dakikadır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, tabii, yeni bir sataşmaya mahal vermeden bu konuşmayı yapmak arzusundayız. HDP Grubunun konuşmacılarını dinledik. Bazı konuşmalar o kadar rahatsız edici, o derece saptırılmış ve iftiralarla dolu konuşmalardı ki inanın, oturduğu yerde dinlerken insan “Bunlara acaba nasıl ve hangi sırayla cevap verilmesi gerekir?” diye zorluk çekiyor.

Şimdi, “Kin, nefret ve öfke dolu bir konuşma.” olarak ifade etmiştim Sayın Kemal Bülbül'ün konuşmasını. Bu konuşmada, o konuşmayı anlamayanı kendisi cehaletle itham ettiler, “Fakat burada kemalat vardır.” dediler. Birini cehaletle itham etmek ayrı bir şeydir de kişinin kendini kâmil olarak ifade etmesi çok sorunlu bir durumdur. Özellikle burada dervişane muhabbetler yapıp da şiirden, şairden -efendime söyleyeyim- tasavvuftan, tekkeden bahsedip arkasından bu çukurun içine düşmek de çok sıkıntılı bir durumdur. Dolayısıyla, bu noktada, gerçek manada bir gönül ehli olma niyetimiz varsa, bu noktada bir şeyleri özümsemişsek, “İncinsen de incitme.” düsturunu kendimize rehber edindiyssek, kin, öfke ve hiddetin bizzat Hacı Bektaş Veli tarafından ne şekilde ifade edildiğini ve buna asla tevessül edilmemesi gerektiğini ifade ettiği bir durumda, bu kadar her şeyden anlıyor gibi gözüküp de bu işin içerisinde bu tuzağa düşmek ayrıca takdir edilmesi, değerlendirilmesi gereken ibretlik bir durumdur diye düşünüyorum.

Şimdi, Gergerlioğlu'nun konuşmasında, bir sefer, FETÖ'nün hain darbe girişimiyle şehit olmuş olan -efendime söyleyeyim- insanlarımızdan bahsedildiğini bir gün dahi işitmiş değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Siz bizde FETÖ bulamazsınız.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz ülkenin başına bela ettiniz.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ne yapsanız bulamazsınız bizde.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biz FETÖ'nün mağdurlarıyız Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bu hain darbe girişiminde buna kalkışanlara, bu hain FETÖ'cülerle alakalı olarak tek söz etmeyenler, bebek katilleriyle alakalı olarak “çıt” sesini çıkarmayanlar, Necmettin Öğretmenin katillerini gidip evlerinde ziyaret edenler kalkıp da burada bize

insanlıktan, kardeşlikten bahsedemezler. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü sorun nedir biliyor musunuz? Sorun samimiyet sorunudur. Bu duruşu, söylediklerinizle aynı şeyi yapamadığınız sürece bunun millet tarafından itibar görmesi mümkün olmayacaktır.

Saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun kürsüye. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, terör örgütlerinin en çok istediği şeyin devletin hukuk dışına çıkması olduğuna, demokrasinin bir tepki ve protesto rejimi olduğuna, Alevilere yönelik ayrımcılığın hep var olduğuna, RTÜK'ün demokrasi normlarına çekilmesinin bir zaruret olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, tüm terör örgütlerinin –alayının; PKK'sının, FETÖ'sünün, İŞİD'inin- en çok istediği şey, devletin hukuk dışına çıkmasıdır. Devlet hukukun dışına çıkarsa ne olur? Güven ortamının yerini kaos ortamı alır, bu da terör örgütlerini besler. Onun için diyoruz, herkes hukuk normları içinde kalsın. “Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımıyorum.” diyen ilk derece mahkemelerini daha fazla şımartmayın diye de onun için diyoruz; bir.

Demokrasinin bir tepki ve protesto rejimi olduğunu müteaddit defalar söyledim, çoğunluk partisinin buna alışması lazım.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ölçülü, ölçülü...

ENGİN ALTAY (Devamla) – Elbette ölçülü.

İkincisi: Kırıp dökmeden, şiddete başvurmadan sokak, demokrasinin mabedidir, sokaktan da korkmayın; bunun da altını çizmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncüsü: Varlık Fonunun borcu tam olarak 67 milyar TL Sayın Muş. Hazine nakit tablosu varmış -bizim Aykut Erdoğan söyledi, ben anlamam bu işlerden- hazine nakit tablosuna bir bak, gel burada millettten özür dile çünkü biraz önce millete yanlış bilgi verdin.

Dördüncüsü şudur değerli arkadaşlar: Alevilere yönelik ayrımcılık bir politika olarak hep var maalesef. Alevilerin hak kayıpları, Alevilere yönelik hak ihlalleri hep var, sadece AK PARTİ döneminde değil, önceden de vardı; bununla yüzleşebilmemiz lazım. Şunu diyebilmemiz lazım, “Cami çok güzel, cemevi de çok güzel.” diyebilmemiz lazım ve Sünni vatandaşların ibadethane olarak camileri kullanması gibi -ki ben kullanıyorum- Alevi kardeşlerimizin de cemevini ibadethane olarak kullanabilmesi lazımdır; nokta. (CHP sıralarından alkışlar)

Ve son söz şu olsun, arkadaşlarım konuşacak, benim için RTÜK şudur değerli arkadaşlar: RTÜK, demokrasimize sirayet etmiş habis bir urdur, hatta iltihaptır, cerahattir. (CHP sıralarından alkışlar) Demokrasimizi kurtarmak için RTÜK’ün derhâl demokrasi normlarına çekilmesi bir zarurettir.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bravo!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Bülbül, iki hatibimize bire bir doğrudan sataşmada bulundu. Kemal Bülbül vekilimizi “şiddet yanlısı” olarak ifade etti. Yine, diğer hatibimiz Gergerlioğlu hakkında da...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Şiddet yanlısı” demedim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, biraz evvel de Sayın Kemal Bülbül farklı şeyler söyledi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır hayır, sataşma var, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Onun için de ben daha fazla uzatmanın doğru olduğunu düşünmüyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.46

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

- 1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

- 1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Sayın Ahmet Tuncay Özkan, İzmir Milletvekili.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; geçen bütçe konuşmama bir atıfla başlamak istiyorum. O zaman burada -şimdi galiba Merkez Bankasına başkan oldu- oturuyordu arkadaşımız, “Çürüyen her şey düşer.” demiştim, çürüyen şeylerin bir yerde tutulu kalması mümkün değildir. “Çürüyen her şey gibi bu bütçe de düşecek.” demiştim, çürüdüğü için düştü. Siz aslında düşüksünüz, düştüğünüzün farkına ilk seçimde varacaksınız, siz şu anda yoksunuz zaten. (CHP sıralarından alkışlar)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “Düşüksünüz” lafı iyi bir laf değil.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – “Düşüksünüz” lafı, “Çürüyen her şey düşer.” lafının devamıdır, bir hakaret olarak demiyorum, ben çürümedim.

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Ben 27 Mayıs falan gittim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Siz düşüksünüz, göreceksiniz, çürüyen her şey gibi düşer.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – 27 Mayıs aklıma geldi.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Aklına hep kötü şeyler gelmesin; meyveler gelsin, sebzeler gelsin. (CHP sıralarından alkışlar) 60'la falan ilgisi yok, kastım o değildir, çürüyen şey düşer.

BAŞKAN – Sayın Özkan, Genel Kurula hitap edin.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Berat Albayrak, sarayın en kıymetli meyvesiydi, çürüdü ve düştü. Nerede şimdi? Nerede?

ERKAN AYDIN (Bursa) – İngiltere'de.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Şu anda Berat Albayrak'ın burada, bütçede eleştiri olarak getirdiğimiz onlarca şeye yanıt vermesi lazım. Nerede? Yok. Çünkü Sayın Albayrak, kendisine yöneltilen “100 milyar doları kime sattın kardeşim?” sorusuna yanıt vermek zorunda, “Eksi 47 milyar dolara nasıl geldi bu hazine?” sorusuna yanıt vermek zorunda ama yok. Kimse de onun yerine yanıt vermiyor, ne garip bir şey. Bu, saray rejiminin düştüğünü, tek adam rejiminin düştüğünü, bunun da ilk seçimle anlaşılacağını gösteriyor.

Size bir anımı sunmak istiyorum: Sayın Recep Tayyip Erdoğan, belediye başkanı ya da düşmüş ama halk içinde geziyor, ben de Kanal D'yi yönetiyorum, bir gün ziyaretime geldi, cebinden bir beyaz mendil çıkardı, önümüze, masanın üstüne koydu, açtı; mendilin içinde 2 küpe vardı, 1 kolye vardı, 2 de bilezik vardı. Dedi ki: “Gecekondu mahallesinden geliyorum, oradaki kadınlar çıkardı, bunları bana verdiler ‘Bizi kurtar.’ diye.” Ne garip tecellidir, yirmi sene sonra Recep Tayyip Erdoğan, o kadınlara çöpten ekmek toplamayı, rızık almayı, pazarlardan döküntü sebze meyve toplamayı reva görmüştür. (CHP sıralarından alkışlar) Büyük sorun buradadır, büyük yıkılış buradadır, büyük çürüme buradadır. Şimdi soruyorum: O Ayşe ablaya, o Fatma teyzeye, o Elif nineye kendisine teslim edenlerin helalliğini nasıl verecektir? Hadi bu dünya geçti, öbür dünyada nasıl verecektir?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz kendi hâlinize bakın! Fetva makamı mısınız!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Sen dururken bana düşer mi fetva makamlığı! Sen dururken bana düşer mi fetva makamlığı, sen tezini bile yazarsın şimdi onun! Sen tez yaz! (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sen teröriste kitap yaz!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Ben yazdım, 21 tane var, göndereyim oku.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Teröriste kitap yaz, methiye düz!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – O Ayşe ablanın kızı büyüdü, hemşire, Covid'den çıktım, onların nasıl çalıştığını gördüm yoğun bakımda, yirmi gün yoğun bakımda onların nasıl çalıştığını gördüm. Yoğun bakım hemşiresine -dün Sayın Genel Başkanımız söyledi- 7 lira fark yatırılıyor, 7 lira sadece.

Şimdi, o Ayşe ablanın kızı ya buna katlanacak, Covid belasıyla yaşamaya devam edecek ya işsiz kalacak. Ayşe ablanın oğlu zaten işsiz, üniversiteyi bitirmişti ama o “Beni kurtar.” diye küpesini, bileziğini, kolyesini Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a vermişti. O ne yaptı? O, saray yaptı, kendine bunlarla saray yaptı.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – O Ayşe abla dün ikna odalarında ikna edemediğiniz başörtülü...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Şimdi, ikna odalarından da geçti, üniversiteyi de bitirdi, senin karşına geldi “İşsizim ağabey, bana iş ver.” dedi; sen onu sokağa gönderdin, işsizliğin içine gönderdin. O, hemşire oldu, ikna odalarını da yıktı geçti, her şeyi başardı; hemşire oldu geldi, dedi ki: “Ağabey, hakkımı istiyorum.” Sen onun hakkını vermedin, sen onun hakkını vermedin. Sarayda 300 danışman 18 bin lira maaş ortalamayla çalışmaya devam ediyor, 300 danışman. Şimdi, ben de soruyorum, diyorum ki asgari ücretliye 3.100 lirayı çok gören bir anlayış, bir siyasal bakış bu 300 adama bu parayı nasıl veriyor, nasıl oluyor bu iş? Şimdi, ben soruyorum, arkadaşlar, bizi değerli kılan üstümüzdeki elbiseler değil, biz bunlarla değerli değiliz, biz vicdanımızla örtülüyüz, sabah kalkıyoruz, vicdanımız ne kadar büyükse çıplığımızı da onunla örtüp çıkıyoruz. Şimdi, ben söylüyorum, kral çıplak, saraydakiler çıplak, vicdanları kör, vicdanları sağır! (CHP sıralarından alkışlar) Bu vicdanla bu millet yönetilmez. Bu vicdanla, böyle tek adam vicdaniyle bu millet yönetilmez.

Şimdi, biz, bu sene bütçemizle, bu çürük bütçeyle 4 milyar 39 milyon lira parayı saraya ayırdık. Saray geçen yıl ne yaptı? Keşke ayırmasaydık, keşke bu parayı vatandaşa verseydik, Covid'le

arkadaşlar daha sıkı mücadele etselirdi. Şimdi, ne yaptı? Sarayın mefruşat ve giyecek harcaması 13,4 milyon liraya patlamış, sarayın mefruşat ve giyecek harcaması. Ya, bununla, tableti olmayan, uzaktan eğitime erişemeyen bütün yoksul bebelerin tablet ihtiyacını karşıladık. Olmayıversin ya, koymayın buraya ya! “Smoothie” meyveli, aloe veralı şeyler olmayıverseydi ne olurdu sanki! Döndük, Okluk Koyu’ndaki yazlık 105 milyon dolar; döndük, Ahlat Köşkü 22 milyon dolar, olmayıverseydi ne kaybederdik arkadaşlar? Ne kaybederdik? İsraf değil mi, günah değil mi? Peki, arkadaşlar, Berat Bey gitti -benim de sevdiğim bir insan, babasını da çok yakın tanım- bu 100 milyarın hesabını kim verecek? Şimdi, sürdürebilmek için bu bütçemizi biz 180 milyar dolar borç bulacağız ve faizini, faiz borçlarını ödeyeceğiz ki ekonomimizi çevirebilelim. Bütçemiz 1,3 trilyon, aradığımız para 1,8 trilyon arkadaşlar. Sadece faizciye verebilmek için, borcun faizini ödeyebilmek için aradığımız para 1,8 trilyon.

HACI TURAN (Ankara) - Yanlış!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Dolar üzerinden çarparsın, doğrusunu söylersin, düzeltirim.

HACI TURAN (Ankara) - Hiç alakası yok.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Eksi 47 milyar olan bütçenin hesabını kim verecek?

Şimdi, biz hep beraber burada Türkiye’nin yönetimiyle ilgili görüşlerimizi söylüyoruz. Biraz önce, Sayın Başkanım, RTÜK’le ilgili şeyler anlattı, söyledi, saptamalarda bulundu, Başkana çok teşekkür ediyorum, buradaydı demin ama şimdi yok galiba. Bu Başkan bize RTÜK’ün nasıl yönetilmemesi gerektiğini öğretti, sayesinde öğrendik. Kendisinden önce çok başkan gördük ama bu RTÜK Başkanı -birazdan Utku kardeşim o konuda bizi aydınlatacak- tüy dikmiştir. Demokrasi böyle bir şeyi kaldırmaz Başkanım, çok doğru söylediniz.

Şimdi, efendim, Millî Piyango kumardı, kumar oynanıyordu; Millî Piyangoyu özelleştirdiniz, çok güzel oldu, eskiden Millî Piyangoda bir emek gücü vardı, özelleştirirken de “Biz bu emek gücünü tutacağız, bunlar işten çıkarılmayacak.” diye özelleştirdiniz ama hepsi işten çıkartıldılar. Sadece bir Millî Piyangomuz vardı, şimdi evde barbut var, şimdi evde rulet var, Millî Piyangonun altına bütün bunları dizdiler; her evi kumarhaneye çevirdiniz, herkes bunlarla oynuyor.

Peki, size soruyorum: Ekmeğin KDV’si yüzde 8, suyun KDV’si yüzde 8, bebek bezinin KDV’si yüzde 18; hangi vicdanla, hangi saray vicdanıyla, hangi tek adam vicdanıyla kumardaki KDV’yi sıfırladınız? Demirören’e niye yaptınız bunu? KDV neden sıfırlandı arkadaşlar? Sessiz sedasız, bebek bezindeki KDV dururken, evde ruletin, evde barbutun, kumarın KDV’sini nasıl sıfırladınız arkadaşlar? Adalet... Beni içeri alırken adalet, beni dışarı çıkarırken adalet reformu... İçeri alırken de reform oluyor, çıkarırken de reform oluyor. Benim üzerimden, bizim üzerimizden reform yapmayın arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Siz de varsınız ya! Bırakın bu oyunu. İnsanların özgürlüklerinin üzerinden adaletçilik oynanmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Özkan.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Tamam efendim, bitiriyorum.

Dün Sayın Genel Başkanımız burada tarihî bir konuşma yaptı. O konuşma çerçevelenilip duvarlara asılacak bir manifestodur aynı zamanda.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Siz asın, siz asın!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Asacağız, sen de asarsın sonra. Asarsın, asarsın, merak etme. (CHP sıralarından alkışlar)

Ondan bir bölümle bitireceğim. Kemal Kılıçdaroğlu'nun dünkü konuşmasından aynen okuyorum: “Allah'ın izniyle iktidar olacağız, Allah'ın izniyle bu soygun düzenine son vereceğiz. 5'li çetenin bizim torunlarımızı dahi sömürecek olan bütün bu yatırımlarını kamulaştıracacağız ve alacağız. Söz veriyoruz, yapacağız.” (CHP sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Genel Başkanlıkta kaçınıcı yılı Kemal Bey'in?

BAŞKAN – Şimdi konuşma sırası İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal'da.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü. Dünya İnsan Hakları Günü'nde insan haklarının ihlal edilmemesi gerekirken, Türkiye Büyük Millet Meclisinde dahi şu an itibarıyla dahi insan hakları ihlale ediliyor. Ne demek bu? Şu anda stenograf arkadaşlarımız çalışıyor, bakın; stenograf arkadaşlarımız aynı kapıdan Genel Kurula giriyorlar, aynı işi yapıyorlar, aynı mesaiyi harcıyorlar, aynı şekilde sınava giriyorlar, alınan ücretler farklı. Meclisin içerisinde veya Meclisin dışında, kamu kurumlarının tamamında aynı işi yapıyorlar, aynı mesaiyi yapıyorlar, aynı yerde çalışıyorlar; alınan ücretler farklı.

Değerli arkadaşlar, Değerli Meclis Başkan Vekilimiz; biz İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'ni imzaladık. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23'üncü maddesi diyor ki: “Eşit işe eşit ücret verilir.” Neden eşit işe eşit ücret vermiyorsunuz? Meclis içerisinde ve Meclis dışında, tüm kamu kurumlarında insan hakları bu anlamda ihlal ediliyor. Yani burada, bakın, Meclis içerisindeki almış olduğunuz 4/D'li, 4/A'lı, 4/B'li... 4/D'lilerin bir kısmının aldıkları ücret 2.800, bir kısmının ücreti 3.400, bir kısmının ücreti 4.600, bir kısmının ücreti 5.500, bir kısmının ücreti 6 bin civarında. Yazık, günah değil mi ya? Aynı işi yapıyor, aynı mesai... “Eşit işe eşit ücret” ilkesi ihlal ediliyor. Bu konumda olan tüm vatandaşlarımız, Kamu Denetçiliği Kurumu burada, Ombudsmana ücretsiz olarak başvurun. İnternette başvuru dilekçesi vardır, ücretsizdir, hak arama özgürlüğü açısından idarenin kötü yönetimi, kötü alışkanlıklarını bitirecek olan Ombudsmandır. Ombudsmanın da tüm yetkilerini buduyorlar, verdikleri bütçe de yetersizdir ve onun için tüm illerde Meclis tarafından Ombudsmana yer tahsis edilsin. O, sizin hukuka aykırılıklarınızı en azından düzeltmeye çalışıyor ama maalesef, siz, Kamu Denetçiliği Kurumuna engel oluyorsunuz.

Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sadi Bilgiç Bey, ben size yazılı soru önergesi verdim. Ya, bu bedelli askerlik çıktı, Mecliste kaç milletvekili bedelli askerlik için başvurdu, haberiniz var mı? Haberimiz yok. Bedelli askerlik yapan milletvekili var mı? “Bize bilgi verilmediği için yok.” dediniz. Olmadı, Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca verdim; bu sefer Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca Genel Sekreter imzasıyla “Bizim haberimiz yok, bizim bilgimiz yok.” denildi.

Arkadaşlar, milletvekilliğiyle bağdaşmaz, milletvekilliğiyle bağdaşmayan işlerin arasında, aynı zamanda yürütmenin emrinde çalışan birisi milletvekilliğiyle bağdaşmaz, olmaz, milletvekilliğinin düşme nedeni.

Hadi diyelim, milletvekili askere gitti. Arkadaşlar, hani biraz önce Sayın Tuncay Bey dedi ya “çürümüşlük” işte çürümüşlük bu. Meclis Başkan Vekilinin verdiği o cevapta hem askere gidiyor hem milletvekili maaşını alıyor, hem de aynı zamanda sigortasını Meclis ödüyor. Arkadaşlar, bedelli sigorta olayında, bedelli askerlikte askerlik borçlanması dahi yapılamazken milletvekili olan arkadaşlarımız askere gidiyor; sigortasını da Meclis ödüyor, maaşını da Meclis ödüyor.

Şimdi, genç olan arkadaşlarımızın zan altında kalmaması açısından, hem askerliğini yapıp hem sigortasını devletin ödediği bu çakma kahramanlar kim? Konya Milletvekili Selman Özboyacı, Yalova Milletvekili Ahmet Büyükgümüş; biri AK PARTİ Gençlik Kolları Başkanı, biri de Başkan Yardımcısı. Bunlar örnek oluyorlar, yazık, günah. Diğer arkadaşımız Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel.

Derhâl Meclis Başkan Vekiline sesleniyorum: Yapmazsanız suç duyurusunda bulunacağım hakkınızda. Bu milletvekillerinin yirmi bir günlük yaptığı askerlik ücretini, Meclisin verdiği o maaş alıp Millî Savunma Bakanlığının hesabına yatırmak zorundasınız, bunu yatırmak zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, size görevinizi hatırlatmak istemiyorum, üslubu konusunda uyarır mısınız, üslubuna dikkat etsin.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Burada hem sigortasını devlet ödeyecek hem maaşını Meclisten alacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Sizin burada verdiğiniz cevaplarınızda “Efendim, askere gitmiş, bizim bilgimiz yok.” Maaşının da yatıp yatmadığını... “Normal kanuna göre yatıyor.” diyorsunuz bana siz; verdiğiniz, yazdığınız bu. Milletvekili karşımda dikiliyor. Askere giden ve “Maaş aldı.” dediğiniz, sigortasını ödediğiniz milletvekili karşıda. Bu maaşın peşine düşeceğim, bunu Millî Savunma Bakanlığının hesabına yatırmak zorundasınız. Bu çürümüşlüğe izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, bu tehditleri kabul etmiyorum.

BAŞKAN – Tehdit etmiyor ki hukuksal yollara başvuracağını söylüyor Sayın Bilgiç.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Meclis Başkan Vekilini hiçbir milletvekilinin tehdit etme hakkı yoktur. Cevabını da az sonra vereceğim.

BAŞKAN – Peki, siz sonra verirsiniz cevabını.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Vereceğim ama sizin bu hukuku korumanız lazım Meclis Başkan Vekili olarak.

BAŞKAN – Gayet iyi koruyorum. Mahmut Bey doğru bir konuyu dile getirmiştir, siz de buna doğru cevaplar verirseniz bu konu burada tartışılmamış olur.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Siz ihsasıreyde bulunuyorsunuz. Bu konuda fikrinizi belli edemezsiniz o kürsüde otururken.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Ya, siz defalarca belli ettiniz ya.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, aynı şeyleri...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Defalarca siz belli ettiniz ya oradan.

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, sayın milletvekilleri; görüşmelere devam ediyoruz.

Söz sırası şimdi Hatay Milletvekili Sayın Suzan Şahin’de.

Buyurun Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Sayıştay Başkanlığı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sayıştay yüz elli sekiz yıllık geçmişe sahip bir denetim kurumudur. Denetim fonksiyonlarına sahip, devlet içerisinde etkili ve güçlü olması gereken, devletin temel çatısını oluşturan kurumların başında gelir. Sayıştay, denetim ve kesin hüküm verme süreci sonunda sorumlular hakkında tazmin hükmü verebildiği gibi, ilgili kamu idaresine soruşturma yapılması yönünde karar da alabilmektedir. Ayrıca, Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre suç unsuru belirlenmesi hâlinde de konuyu cumhuriyet savcılığına bildirebilmektedir. Bu Anayasa’yla sabittir. Ancak AKP, “proaktif denetim” adını verdiği denetim sistemiyle Sayıştayın performans denetimi yetkisini elinden almıştır. Mevcut yasal yetkisi çerçevesinde yürüttüğü denetim raporlarının AKP’nin seçtiği Sayıştay Başkanı tarafından sümen altı edilmesi, denetçilerin raporlarının direkt Meclise gelmeyecek süzgeçten geçirilmesi, Meclisin bütçe hakkının elinden alınması ve yürütmenin yasamayı tahakküm altında tutması sonucunda raporlar kuş kadar kalmıştır. Örneğin, 2016 yılında Eti Madenin 540 sayfa olan raporu 2018 yılına gelindiğinde 108 sayfaya düşmüş. Liyakat sahibi, iş ahlakıyla hareket eden ve AKP’nin hukuksuzluklarına direnen denetçiler sayesinde kuş kadar da olsa bu raporlar hâlâ önümüze gelebiliyor. Sayıştay Dergisi’nin Haziran baskısında diğer gelişmiş ülkeler ile Türkiye’nin kıyaslandığı tabloda görüleceği gibi, dünyada bütçe süreci dokuz-on altı ay arasındayken Türkiye’de oldubittiyle üç ay on beş günlük süre içinde bütçeleme yapılmaktadır.

Sayıştayın esasa ilişkin bulgularda liyakatsizlik ve baskılar neticesinde soruşturma açma yetkisini kullanmayarak bulguları Plan ve Bütçe Komisyonuna havale etmesi ve Komisyonda AKP, MHP çoğunluğuyla usulsüzlük ve yolsuzlukların üzerinin kapanması da tam bir skandaldır. (CHP sıralarından alkışlar) Sayıştayın belirlediği usulsüzlükler on yıldır adli makamlara bildirilmemekte, denetim raporları Mecliste görüşüldükten sonra rafa kaldırılmaktadır, denetmenler usulsüzlükleri cumhuriyet savcılıklarına bildirememektedir.

AKP’nin bu “Ben yaptım, oldu.” tutumundan yüz bulan kamu idarelerinin yarısına yakını kâr amacı gütmeyen kuruluşlara yaptığı transferler hakkında Sayıştaya bilgi vermemektedir. Sayıştayın

idari kurumlar üzerinde yaptığı faaliyet genel değerlendirme raporuna baktığımızda, kamu idaresi sayısı 313 iken bunların 30 tanesi faaliyet raporunu yayınlamamış, yayımlayan 283 idarenin 134'ü yani yarısı kuruluşlara yaptığı transferler hakkında bilgi vermemiştir. Bilgi verenlerin ise idari faaliyet raporlarında söz konusu yardım ve harcamalara ilişkin herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır. Bu uygulamalar hukuk devletine ve Anayasa'ya aykırıdır.

Sayın üyeler, 2016'da KİT Komisyonundaki görüşmelerde konuşan Sayıştay temsilcisi raporlara uygulanan sansürü itiraf ederek "Denetçinin yazdığı aynen buraya gelmiyor, Sayıştaydaki bir süzgeçten geçerek geliyor, bazı arkadaşlarımızın önerileri çıkarılıyor." demiştir. AKP'nin istediği dikensiz gül bahçesi yani denetimsiz icraat ortamı hızla oluşturulmuştur. Bağımsız yargıdan ve bağımsız denetimden kaçış bir bütündür. Bu Anayasa'ya aykırılıktır, demokrasiden kaçıştır.

Değerli üyeler, daha önce 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, sermayesinin yüzde 50'sinden daha az kısmı kamuya ait olan şirketlerin Sayıştay denetimi dışında bırakılmasına ilişkin yasal düzenlemeyi Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir. Buna rağmen Türkiye Varlık Fonunun Sayıştay denetimi dışında bırakılması Anayasa'ya aykırılık değil midir? Gerçi AKP'nin hukuk tanımamak, Anayasa tanımamak gibi bir alışkanlığı var, şaşırılmak lazım. Varlık Fonu gibi AKP'nin arka bahçesi yapılmak istenen kurum ve kuruluşların sağlıklı şekilde denetlenmesi ve hesap verilebilirlik, şeffaflık ile yasamanın yürütmeyi denetleme hakkı ilkeleri gereğince bağımsız denetçilerin raporlarının doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmemesi, Sayıştayın riskli alanları dikkate alınarak Fonun varlıklarının denetlenmemesi Sayıştayı itibarsızlaştırmak değil midir? Yürütme organı tarafından Varlık Fonunu denetlemekle görevli bağımsız denetçilerin atanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulmaması kendi kendini denetlemek değil midir? Bu mudur bağımsız denetim? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) - Unutulmamalıdır ki Sayıştay vatandaşların vergilerinin nereye harcandığını millete gösteren lokomotif bir kurumdur ve milletin gözüdür.

Türkiye'nin Şeffaf Bütçe Endeksi skoru 2019 yılında 100 üzerinden 51 puan olup 2017 yılında yayınlanan Şeffaf Bütçe Endeksi skoruna göre 7 puan gerilemiştir. Türkiye, Şeffaf Bütçe Endeksi yayımlanan 117 ülke arasında 46'ncı sırada yer almıştır, bütçe süreçlerine kamu katılımı değerlendirmesinde ise sıfır puan almıştır.

Ülkemizde denge ve denetleme sistemi çökmüştür. Sayıştay denetçi yardımcılığına giriş sınavları liyakate göre değil, denetim standartlarına aykırı olarak AKP'ye uygun ideolojik bir kadrolaşma oluşturmaya yöneliktir.

Bir hükümet neden denetimden kaçır? Dürüst isen, temiz isen denetlenmekten kaçmazsın. Peki, Cumhurbaşkanı ve partisi AKP neden denetimden hiç hoşlanmaz? AKP'nin denetlenmemek, sorgulanmamak için çıkarmadığı yasa kalmadı. Lügatlerinde şeffaflık diye bir şey yok ama artık ne yaparlarsa yapsınlar boş, milletin gözünden hiçbir şey kaçmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Tüm raporlarda AKP hükümetlerinin yönetsel işlere yol açtığı, iç kontrol sistemi açısından da zafiyetler oluşturduğunu ortaya koyan bağımsız denetim fonksiyonlarına sahip, gittikçe gelişmesi ve etkili olmasının gerektiği inancımızla 2021 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Bu kürsüden ayrıca bir şeyi ifade etmeden de ayrılmak istemiyorum. Bu, benim milletvekili olarak Türk milletine borcumdur. Covid-19’la mücadele konusunda sizlere bir çağrı yapmak istiyorum: Covid-19’un başından itibaren Tabipler Birliğinin, Bilim Kurulunun, muhalefetin, özellikle Sayın Genel Başkanımızın hiçbir tavsiyesine uymayarak haziran ayında Covid bitmiş gibi normalleşme yaptınız ya; şimdi, ülkemizin her yanında, özellikle 1’inci sıra olan kendi ilim Hatay’da herkes ölüyor. Anayasal bir sorumluluğunuzu ve zorunluluğunuzu hatırlatmak istiyorum. İnsan sağlığını ve güvenliği korumak sizin anayasal sorumluluğunuz ve zorunluluğunuzdur. (CHP sıralarından alkışlar) Bir insan hayatını, bir tek insan hayatını bile korumak zorundasınız. Bunun için, sevgili milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Lütfen uzatabilir misiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Suzan Hanım. 3’üncü kez... (CHP sıralarından “Devam et.” sesleri)

Buyurun, siz devam edin, Covid’den bahsediyor.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Buradan vicdanı, canı yanan bir milletvekili olarak sesleniyorum. Akrabalarımı üç gün içinde sırasıyla toprağa verdim, canım yanıyor. Milletimin her kesiminde komşularımız, arkadaşlarımız ölüyor. Hani, zenginleştirecektiniz ya, ekonomiyi uçuracaktınız. Hani, bu uğurda yaptıklarınız, her şeyle çağ atlamıştık ya! Bakınız, sisteminiz çöktü. PCR testlerini beş altı günde alamıyoruz, teste gelen insanları elini kolunu sallayarak evlerine gönderiyorsunuz. Evlerinden bir daha ilaç almak için yine dolmuşlara binerek geliyorlar ve her tarafımız, bütün hastanelerimiz pandemi hastanesi oldu, acil servislerine pandemi yoğun bakım üniteleri kuruluyor. Gözünü toprakla doldurdunuz insanların. “Doymuyorsunuz.” dediniz, mezarlarda insanların gözünü toprakla dolduruyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer bu anayasal zorunluluğunuzu yerine getirmezsensiz anayasal suç işlersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Her bir insanın ölümüyle cinayet işliyorsunuz, katliamdır.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ne cinayeti?

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Lütfen tam destek, ekonomik destekle tam karantınayı uygulayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Suzan Hanım, teşekkür ediyoruz.

Şimdi konuşma sırası Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök’te.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi üzerine söz almadan önce hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Belki çoğunuz duymuşsunuzdur, eylül ayında Amerikalı Ruth Bader Ginsburg hayatını kaybetti, Amerika sarsıldı. Ufak tefek, minyon tipli bir kadındı. Amerika Kongre binasında tabutu saygı duruşu için tutuldu. Binlerce insan nöbet tuttu ölümünden sonra. Beyaz Saray’da, kamu binalarında bayraklar yarıya indi Ruth Bader Ginsburg için. Bu ufak tefek, minyon tipli kadın, kadın hakları savunucusu, azınlık hakları, cinsiyet eşitliği üzerine Amerika’yı dönüştürmüş bir kadındı ve bu kadının en büyük özelliği 1993’ten beri Amerikan Yüksek Mahkemesinin yargıçtı ve Amerika, bir yüksek mahkeme yargıcının ölümünden sonra ağladı, yas tuttu. Devlet Başkanından en sade yurttaşlarına kadar herkes onun ölümünden öyle sarsıldı ki hakkında binlerce yazı, televizyon dizileri yazılmaya başlandı. Niçin böyle oldu? Çünkü hâkim, bağımsız hâkim, taraf tutmayan hâkim, kendi öz güven ve bilgisiyile siyasi odaklara asla temenna etmeyen bir hâkim, özgürlükçü bir hâkim, bireyi devlete karşı koruyan bir hâkim. Devlet Başkanı da ona karşı saygılıydı, en sade yurttaş da. Trump, 27 Ocak 2017’de, 7 Müslüman ülkeden Amerika Birleşik Devletleri’ne girişi seyahat yasağıyla kısıtlayınca bir hafta sonra bu kararname iptal edilmişti. Amerikan halkı biliyordu, Başkana rağmen bu ülkede hâkimler vardı, Yüksek Mahkeme hâkimleri vardı ve yirmi yedi yıl hâkimlik yapan bir efsane hâkim, Yüksek Mahkeme hâkiminin arkasından Amerika günlerce ağladı, hâlâ onun yasını tutuyorlar. Peki, bu niye böyle oluyordu? Amerikan halkı hâkimine niye saygı duyuyordu? Çünkü Amerikan Başkanları görev sürelerince belki ancak bir kez hâkim atayabiliyorlardı, onu da ancak Senatoyla uzlaşmak üzere, Senatoyla uzlaşmadan Amerikan Başkanlarının hâkim atama şansı maalesef yoktu.

İşte, onun için, ülkemize baktığımızda, 15 Anayasa Mahkemesi üyesinin 12’sinin Cumhurbaşkanı tarafından belirlendiği, 3’ünün de iktidar çoğunluğu tarafından Mecliste seçildiği bir Anayasa Mahkemesini konuşuyoruz. Anayasa Mahkemesi bugünlerde en zor günlerini geçiriyor ve ülkemiz açısından da maalesef, ümitsiz bir şekilde Anayasa Mahkemesini izlemek zorunda kalıyoruz. Anayasa Mahkemesi, bir yandan görevini yapmayarak bir kesimi memnun etmiyor, bir yandan da kimi özgürlükçü kararları verdiği zaman başka bir kesimi memnun etmiyor. Niçin? Çünkü bağımsız değiller çünkü siyasi iktidarın, erkin tercihleriyle oluşturulmuş bir mahkeme. Olağanüstü hâl ilan ediliyor, olağanüstü hâl kararnamelelerini denetlemekle görevli Anayasa Mahkemesi olağanüstü hâl kararnamelelerini denetlemiyor. Devletin tüm kurum ve kuruluşlarını değiştiren 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 1 no.lu ve 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri, devletin bütün kurallarını değiştiren kararnameler tam iki yıldır Anayasa Mahkemesinin önünde duruyor ve onun için Anayasa Mahkemesine muhalefet güvenmiyor, “Sizi iktidar seçti, onun isteklerini yapıyorsunuz.” diye.

Yıllardır sonuçlanmayan iptal davaları Anayasa Mahkemesinin önünde. 2018 Bütçe Kanunu, 2019 Bütçe Kanunu hâlâ görüşülmede ve 68 Cumhurbaşkanlığı kararnamesinden iki yılda ancak 8’i görüşülebildi. Ve enteresan bir durum var, Anayasa Mahkemesi kararları da geriye yürümediği için hâlen geçerli olan, devleti alt üst eden Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve Meclisten çıkan, iptal davaları açılan yasalar hâlen Anayasa Mahkemesinde bekliyor. Onun için Anayasa Mahkemesi kararına bir kere halk güvenmiyor ama sıkıntı burada da bitmiyor. Anayasa Mahkemesi hak ihlali kararı veriyor, alt derece mahkemeleri bu karara uymuyorlar. Anayasa Mahkemesi açısından ne kadar üzüntü verici, ne kadar hüznü verici bir durum.

Anayasa Mahkemesi kararını mahkemeler takmıyor. E, peki, yasama ne yapıyor? Ahlat’ta Kıyı Kanunu’nda yapılan bir değişiklikle bir yavru saray inşa edilmesine karar veriliyor. Bu kanun, Anayasa

Mahkemesine götürülüyor, iptal ediliyor, aynı kanun bu yasama tarafından aynı kroki ve planlarla tekrar Meclisten geçiriliyor. Yani mahkemeler takmıyor, yasama da takmıyor. Yürütme ne yapıyor peki? Yürütme de Anayasa Mahkemesiyle sorunlu. Şehirler arası yollarda gösteri ve yürüyüş yapılması hükmünü Anayasa Mahkemesi iptal ediyor, İçişleri Bakanı Anayasa Mahkemesine posta koyuyor, diyor ki: “Korumasız işe git bakalım.” Ve valiler de bu karara rağmen, pandemi koşullarına uygun yürütmek isteyen 10 tane madenciyi yürütmemek için birbirleriyle yarışıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, sorun çok derin Anayasa Mahkemesinde. Şimdi Anayasa Mahkemesinin önünde ciddi bir sınav var, yürütmenin, iktidarın tesirinden kurtulabilecekler mi kurtulamayacaklar mı? İstanbul Başsavcısı Sayın İrfan Fidan 27 Ekim 2020’de HSK tarafından Yargıtay üyeliğine seçildi, 27/10/2020. 1 Aralıkta Yargıtayda, ocakta yapılması gereken Anayasa Mahkemesi aday üyelik seçimi vardı, bu seçim 17 Aralıkta ertelendi ve İrfan Fidan daha ayağının tozuyla Anayasa Mahkemesi üyeliğine adaylık başvurusunda bulundu. Şimdi bekliyoruz, 17 Aralıkta yapılacak olan bu seçimlerde İrfan Fidan Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek Yargıtay üyeleri arasına seçilecek mi göreceğiz. Ayrıca, ocak ayında Cumhurbaşkanı tarafından Anayasa Mahkemesine atanırsa Anayasa Mahkemesinin saygınlığının dümdüz olduğu bir sürece gireceğiz. Konu bu kadar açık ve nettir. Bunları kayıtlara geçmek açısından ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LEVENT GÖK (Devamla) – Şimdi, ne yapılmalı? Anayasa Mahkemesi üyeleri ne yapmalı? Anayasa Mahkemesi, devleti, kanunları denetleyen en önemli kurumlardan bir tanesi. Şunu yapacaklar, diyecekler ki: “Evet, biz de verdiğimiz kararlarla, Amerikalı o minicik, minyon tipli kadın Ruth Bader Ginsburg gibi olmaya çalışacağız.” Bunu bekliyoruz kendilerinden. (CHP sıralarından alkışlar)

Ve en önemlisi, Cumhurbaşkanı tarafından atanmış, daha önce AKP’de milletvekilliği yapmış Anayasa Mahkemesi üyeleri var Meclisten seçilmiş, hepsi de benim değerli arkadaşlarım ama bir daha böyle bir durumun yaşanmaması için, Ahmet Necdet Sezer tarafından kendisine Anayasa Mahkemesi üyeliği verilen Özdemir Özok gibi davranacaklar ve “Ben CHP üyesiyim, tarafsızlığım zedelenir.” deyip Anayasa Mahkemesi üyeliğini reddedecekler. (CHP sıralarından alkışlar) İşte o zaman Anayasa Mahkemesine saygı artar, Anayasa Mahkemesine sevgi artar; ülkemiz kurtulur, ekonomimiz kurtulur, adalet kurtulur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Antalya Milletvekili Sayın Çetin Osman Budak’ta.

Sayın Budak, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, siz de hoş geldiniz; senede bir kere buluyoruz sizi, onun için birkaç sorum olacak size.

Değerli arkadaşlar, turizm sektörü şu ana kadar çok fazla konuşulmadı. Turizm sektörü Türkiye’nin aslında kurtuluş sektörlerinin başında geliyor. Sebep? Cari açık veren bir ülke. Cari açığın ilacı turizm sektörü. Geçen yıl 34,5 milyar dolar gibi bir katma değer kazandırmış sektörden bahsediyorum. Yüzde 98’i yerli kaynaklardan elde edilen döviz geliri.

Bu yıl tabii, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de pandemi yaşandı ve ağır koşullarda yaşandı ve sektör inanılmaz bir şekilde darmadağın oldu. Bununla ilgili Bakandan çok ciddi performans bekliyorduk fakat Bakan direkt bankaları gösterdi. “Gidin bankadan borç alın, kendi tezgâhınızı böyle çevirin.” dedi ve sektörün pandemiden önce 96 milyar lira olan kredi borcu bu süreç içerisinde 140 milyar liraya kadar yükseldi. İnanılmaz bir rakam, inanılmaz, devasa. Peki, niye bu kadar krediye koştu bu insanlar? Hem personelin maaşını ödemek için hem kredi borçlarını ödemek için tekrar krediye gittiler.

Peki, dünyanın birçok ülkesinde destekler, hibeler verilirken Türkiye’de ne yapıldı? Bankalar gösterildi. “Git bankaya, bankadan borçlan, borçlarını döndür.” dediler. Ha, KGF desteği verilmiş; acentelere KGF desteği, işte, otellere KGF desteği verilmiş. Kardeşim, borç bu. Ama dünya ne yapmış? Mesela Almanya tur operatörlerine, seyahat acentelerine ve turizmle iştigal eden konaklama ve diğer sektörlerle 2019 yılında ödedikleri verginin yarısı kadar destek vermiş ve bunun birçoğu hibe. Bakın, ben sayacağım birkaç ülke. Ve çok var tabii. Bu sektörde, diğer sektörlerde de olduğu gibi -sanayide, imalatta, esnafa- hiçbir şekilde hibe verilmedi. Hong Kong lisanssız seyahat acentelerine 2.500 dolar ile 25.000 dolar arasında hibede bulunmuş çünkü dünya tarihinde böyle bir kriz görülmediği için, insanlar seyahat edemedikleri için bu destek hibe olarak verilmiş. Çekya 90 milyon dolarlık hibe desteğini hazırlamış ve bütün sektöre dağıtmış. Gürcistan, küçük bir ülke, hemen dibimizde; turizm şirketlerinin 2020 yılında ödemesi gereken vergilerin büyük bir kısmını silmiş. Yine Avustralya, tur operatörlerine, 25 bin ila 100 bin dolar arasında malı mülkü olanlara 6.500 dolar hibe vermiş.

Bakın, rehberler hiç konuşulmadı. Bu sektörün en büyük yükünü taşıyan emekçilerdir onlar, ben hiçbir yerde duymadım rehberlerle ilgili herhangi bir şey söylendiğini. Singapur, rehberlere aylık bin dolar hibede bulunmuş. Bizde 1 kuruş hibe yok arkadaşlar, sektöre 1 kuruş hibe yok. Birleşik Krallık (İngiltere) 15 bin ila 50 bin paunt arasında hibede bulunmuş. Almanya’yı biraz önce söyledik. Şimdi, tamam, bunlar böyle, peki, vermediniz, en azından şunu yapabiliriniz: Sektör erken rezervasyona ekim, kasım ayında başlıyor bildiğiniz gibi ve pandemi başladığı zaman artık erken rezervasyonların tamamı halledilmişti. Dünyadaki turizm müşterisi alan bütün ülkeler burada “voucher” desteği vermişti yani “Kardeşim, sen paranı isteme. Ben sana garanti veriyorum, devlet olarak da garanti veriyorum. Önümüzdeki sene gel, istediğin tarihte tatil yap.” garantisini verdi ve o insanlar güvendiler o ülkenin desteğine ve paralarını istemediler. Türkiye’de erken rezervasyon yapılmış ne kadar dünya ülkesi insanı varsa bütün hepsi paralarını geri istedi ve bu sektörde olan tur operatörleri, acenteler ve oteller bu paraları ödemek zorunda kaldılar. O yüzden 140 milyar gibi bir kredi borcu batağına saplandılar. Tur operatörlerinin olmadığı bir durumda yani millî olan tur operatörlerinin olmadığı bir durumda bu ülkeye turist beklemek hayal olur ya da yabancıların eline geçer, istedikleri fiyattan bizim sahillerimizi pazarlayabilirler. O yüzden desteklenmesi gereken, yerli, millî olan acenteler ve tur operatörleriydi, bugüne kadar KGF desteğinin dışında bir destek verilmedi.

Sayın Bakanım, bir başka konu da -burada sizin özellikle üstünde durup hangi kurumla yapacağımızı bilmiyorum, BDDK’dır büyük bir ihtimalle- 100 milyon dolarlık turizm tesisleri gönderilen eksperler tarafından 30 milyon dolar civarında bir değerlemeye tabi tutuluyor. Zaten kredi batağında olan otellerin batmasına sebep olup belki de mülkiyetlerin el değişmesine sebep olacak. (CHP sıralarından alkışlar) Lütfen, üstünüze düşeni burada da Bakanlık olarak yerine getiriniz.

Aynı zamanda, Turizm Bakanlığına bağlı tesislerde kiracı olan esnaflar var; küçük küçük işletmeler de diyebiliriz buna. Sağ olun bunların kiralalarını ertelediniz ama yılbaşından itibaren, 1 Ocaktan itibaren “Hemen bunları tahsil edelim.” diye bir şey ortaya atıldı ve bunların ödeme ihtimali yok çünkü turist gelmedi, turist gelmediği için de alışveriş olmadı, alışveriş olmayınca da eve götürecektüm muhtaç oldular. O yüzden bunları erteleyin, bir bölümünü de hibe edin, hiç olmazsa sembolik de olsa “Sektör olarak biz bir konuda hibe desteğinde bulduk.” diyebilirsiniz.

Bir de, “Sertifika alırsanız turistler geldiği zaman sizin restoranlarınızda yemek yiyebilir.” dediniz. Bundan “Güvenlilik sertifikası alırsanız ben sizin restoranlarınızı kapatmayacağım.” anlamı çıkar; diğer restoranlarla, lokantalarla birlikte hepsini kapattınız. O zaman niye bu sertifika zorunluluğunu getirdiniz de o insanlar, o garibanlar bir yığın yatırım yaptılar. Şimdi hiçbirisi dükkânını açamıyor, hepsi battı.

Bir de, hepiniz bilirsiniz arkadaşlar, yılbaşında oteller program yaparlar, insanlar da tatillerini yılbaşında otellerde geçirirler. Maalesef saat 22.00 uygulaması otellere de uygulanıyor. Saat 22.00’da oteli kapatacaksınız, müziği keseceksiniz. Bütün rezervasyonlar iptal oluyor. Lütfen buna da bir el atın, hiç olmazsa bir nefes alsın otellerini açacak olan sektördeki turizmciler. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakan, bir şey soracağım: Siz devletin en önemli makamında oturuyorsunuz ve bu makamda otururken de gidip Bodrum’da bir otel alabiliyorsunuz ve o otelin arazisi Turizm Bakanlığına tahsisli. Şimdi hem ev sahibi hem kiracı nasıl olunur lütfen bunu burada açıklayın? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Hemen tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Yine bir soru. Belek ve Kadriye’de halkın günübirlik tesislerden faydalandığı küçücük 2 alan kalmıştı Antalya’da ve bu alanların -ki biliyorsunuz o bölgeyi, birçoğunuz gitmişsinizdir- içinden 3 tane otel yeri tahsis yapıldı. Bilmiyoruz kime yapıldı. O alanlar zaten küçüktü, yarısı gitti, 3 otel tahsis yapıldı. Bu tahsisler kime yapıldı Sayın Bakan? Burada öğrenmek istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir konu da şu TÜRSAB meselesi. Zaten batmış durumda 12 bin acente var arkadaşlar, batmış durumda 12 bin acente var. Bu acentelerin üst kurumu da TÜRSAB’dır. Geçen yıl da sormuştum, bu yıl da soruyorum. Geçen dönemde TÜRSAB Başkanı olan kişiyle sektörün sorunlarını konuşmak üzere geçenlerde bir toplantı yaptınız ve yanınıza oturtunuz. O dönemin başkanı şu anda sahte biletten yargılanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Son cümlem. Mevcut başkan yanınızda yok, davet edilmiyor, siz yargılanan eski başkan yanınızda oturabiliyorsunuz. Buradan kime ne mesaj veriyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

Bir de şu Kapadokya meselesiyle bitiriyorum. Kapadokya ki, dünya mirası, milyonlarca yılda oluşmuş bir yer; göz bebeğimiz, bütün dünya tanıyor burayı, gelemese bile biliyor, dünyanın yarısı da gelmiştir, kültür turizminin yapıldığı en önemli merkezimiz. Burada Kanadalı bir firmaya altın madeni

ruhsatı verildi. Kanadalı firma şu anda delik deşik ediyor burayı, yer altını da yok etti. Bir yığın yer altı şehri var arkadaşlar burada, bir yığın yer altı şehri. Bu kültür mirası yerle bir edilecek. “Bizim her zaman istediğimiz kültür turizminden kupon müşterilerin geleceği, 2.500 euro, 3 bin euro -gecelemeye verdiği, konaklamaya verdiği- para aldığımız bir yer de yok edilecek ve her yerine de otel inşaatı yapılabilecek.” demek mi istiyorsunuz? Bunların hepsini merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Burada son olarak çözüm önerilerini de söylemeden gitmek olmaz. Şu KDV desteğinizi 2021 yılının hiç olmazsa sonuna kadar sektöre vermeye devam edin ve yerli operatörlere direkt destek verin.

Sözümüzü burada bitirmek zorundayız. Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bence metnin çözüm önerileri kısmını Bakana verin.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Devamla) – Hepinize saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum ve bunları söylerseniz sizin de faydanıza olacağını düşünüyorum.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Osman Budak.

Şimdi, söz sırası İstanbul Milletvekili Sayın Sera Kadıgil’dedir.

Buyurun Sayın Kadıgil. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her sene olduğu gibi bu sene de Kültür Bakanlığı bütçesi üzerinde söz aldım. Sayın Bakan, öncelikle hoş geldiniz.

Size aslında biraz daha keyifli bir konuşma hazırlamıştım. Birkaç sene içinde Kültür Bakanı olduğumda neler yapacağımı anlatacaktım Genel Kurulda. (CHP sıralarından alkışlar) Ama başka bir konuşma yapmak zorundayım Sayın Bakan çünkü çok üzgün ve çok öfkeliyim. Çünkü geçtiğimiz hafta öyle bir cinayet yaşandı ki Devlet Tiyatrosu Müdürlüğünde, öyle bir cinayet izledik ki biz perde perde, başka hiçbir şeyden bahsedem geliyor. Size ben bugün bir cinayetin anatomisini anlatacağım, Ali Cem Koroğlu cinayetinin anatomisi bu.

Ali Cem Koroğlu, DT’nin yetiştirdiği en kıymetli tasarımcılardan biriydi. Bir tek öyle de değildi, en sevilen insanlardan da biriydi emin olun. Yani anlatacağım ben bunu çünkü bütün detaylarını bildiğinizi inanın düşünmüyorum ve sizden şunu istiyorum Sayın Bakan: Bu konuşma bittiğinde, bu detaylar bittiğinde telefonu kaldırmanızı ve İzmir Devlet Tiyatrosu Müdürünüzü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürünüzü ve bunlardan sorumlu Bakan Yardımcınızı görevden almanızı rica ediyorum. Bu konuşmayı bunun için yapıyorum Sayın Bakanım. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, dediğim gibi Ali Cem Koroğlu... Bu hikâyeyi anlatmam için ilk önce size Devlet Tiyatroları Genel Müdürünün oğlundan bahsetmem gerekiyor ki bunu söylemek yani bunu anlatmak benim için çok acı. Mustafa ağabey benim “ağabey” dediğim biri. Yani bunu da bilmenizi istiyorum. Sadece bir Kültür Bakanlığı bürokrati, bence AKP’ye yakın biri olduğu için değil, “ağabey” dediğim bir insanın

görevden alınmasını istiyorum sizden şu anda. Çünkü... İki sene önce mezun olmuş bir oğlu var Mustafa ağabeyin, ismi Akın. Dediğim gibi iki sene önce mezun olmuş. Ülkenin çeşitli yerlerinde meslektaşları garson olarak bile henüz iş bulamazken bu genç arkadaşımız 3 oyunda birden başrol kapacak kadar yetenekli, ne güzel, İzmir Devlet Tiyatrolarında görevli. Son oyunu var “Karıncalar/Bir Savaş Vardı” Bu oyun geçen salı günü prömiyer yaptı. Meğer bu başrolümüz, yetenekli bay Kurt’umuz Covid’miş. Sonra ekipten 1 değil, 5 değil, bakın, 19 kişi Covid oldu, durumu çok ağır olanlar var ve dediğim gibi Ali Cem Hocayı da ne yazık ki geçtiğimiz cumartesi günü kaybettik. Hayatta tek kardeşi var, tek yakını; o da hâlâ hastanede.

Peki, bunun neresi cinayet? Başkasından kapmış olamaz mı? Ve ben bu konuşma bittiğinde bu insanların neden görevden alınmasını istiyorum? Anlatayım: Kısacık bir zaman aralığı vereceğim -özellikle hukukçular dikkatle dinlerse- 18 Kasım Çarşamba günü DT Genel Müdürünün eşi, oğlunun prömiyeri için Ankara’dan çıkıyor İzmir’e gidiyor. 21 Kasım Cumartesi DT Genel Müdürünün corona testi pozitif çıkıyor. 24 Kasım Salı Müdürün oğlunun “Karıncalar” isimli tek kişilik oyununun prömiyeri ısrarla yapılıyor. 25 Kasım Çarşamba başrol oyuncusu sabah ilk iş koşa koşa corona testine gidiyor, pozitif çıkıyor. Ertesi gün Ali Cem Köroğlu ve diğer bu oyunda çalışan tüm insanlar kendi imkânlarıyla -DT falan yaptırmıyor- hastaneye gidiyorlar, Ali Cem Hoca da Covid çıkıyor. 5 Aralık Cumartesi Ali Cem Hoca vefat ediyor. 6 Aralık Pazar sabah 6, Allah razı olsun, Devlet Tiyatrolarımız tüm personeline bu mesajı atıyor, sabah 6. Bir gece önce ölmüş Ali Cem Hoca, anca şimdi akıllarına gelmiş, Devlet Tiyatroları tarama testi için bütün personelini davet ediyor. Ya, soruyorum, şu mesajı gerçekten, akıl edip bu insan ölmeden atsaydınız ne olurdu, ne eksilirdi hayatımızdan? Bunu ben gerçekten merak ediyorum. Bu kadar basit mi, sormak istiyorum. Bir insanın öldürülmesi bu kadar basit olabilir mi yani? Hadi diyelim tesadüf, hadi diyelim başka birinden kaptı; birinizin çıkıp bana şu soruların cevabını vermesini çok istiyorum: Genel Müdür, Covid pozitif çıkar çıkmaz niye hem eşini hem İzmir’i arayıp bilgilendirmiyor? Ya da neden “Daha üç gün önce görüştük, git sen de bir test yaptır; oğlanın da yanına gittin, aynı evde kalıyorsunuz, bu oğlan prömiyere çıkacak.” demiyor? Ya da diyor ama İzmir Devlet Tiyatroları Müdürü mü ciddiye almıyor, umursamıyor? Neden oğlu ve eşi aynı evde yaşamalarına rağmen “Biz temaslıyız.” deyip evde oturmuyorlar? Neden DT Genel Müdürü fiyasyon ekiplerine eşin temaslı olduğunu bildirmiyor? Daha vahimi, bildirdiyse niye gereği yapılmıyor? Niye Covid temaslı bir insan çıkıp orada oyun oynuyor? Buna kim, nasıl müsaade ediyor? Yani şunu da söylemek isterim ben: Gencecik bir oyuncunun bile isteye gidip meslektaşlarına Covid bulaştırdığını falan düşünmüyorum ama buna kim izin verdi? Devlet Tiyatrosu buna nasıl izin verdi? Bu soruların cevabını bana vermek zorundasınız Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar) İzmir DT Müdürü çıkıp afili afili röportaj vermeyi biliyor, buna nasıl izin verdi? Sizin arkanızda oturan Bakan Yardımcınız bu kurumlardan sorumlu, buna nasıl izin verdi? Siz nasıl izin verdiniz Sayın Bakan? Yani sinirliyim, kusura bakmayın. Yetmiş yıllık sanat kurumlarını sanatçılar değil, ben yöneteceğim diye diye saçma sapan genelgeleri yollayıp bir aydır bu kurumları hareketsiz bıraktınız, bu basiretsizlik bundan mı kaynaklanıyor, gerçekten çok merak ediyorum. Yani inanın, emin olun, iki üç gündür benim içim içimi yiyor ya! 2 Kasım da bütçe görüştük, değil mi? Karşılıklı ben size meramımı anlattım. Üç gündür diyorum ki: Bütçede ben özel tiyatroları konuşmak yerine Devlet Tiyatrolarını konuşsaydım acaba Ali Cem Hoca şu anda hayatta olur muydu? Özür dilerim. Yani gerçi söylesem ne oluyor, inanın, onu da bilmiyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Özür dilerim. Yani rahat uyuyamıyorum ben Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (Devamla) – Teşekkürler.

Gerçekten ben rahat uyuyamıyorum, sizin de rahat uyumamanızı istiyorum, uyumadığınızı tahayyül etmek istiyorum. Peki, ben bu zaman aralıklarını nereden aldım? Kulaktan dolma bilgiyle konuşmak istemem. Ben burada milletvekiliyim ama hepsinden önce bir avukatım. Allah razı olsun, o bürokratınız var ya -İzmir Devlet Tiyatrosu Genel Müdürü- gitmiş can havliyle bir röportaj vermiş yandaş bir gazeteye, bu bütün her şeyi zaten itiraf ediyor. Ve orada diyor ki: “Akın Kurt’un yani başrol oyuncusunun testi pozitif çıktıktan sonra sorumluluğu alarak tüm oyunları durdurduk.” Allah razı olsun, yok bir de durdurmasaydınız. “25 Kasımdan sonra sahnelerimiz kapalı, Genel Müdürümüzün oğlu olduğu için linç etmeye çalışıyorlar.” Ya, utanmadan... İki yıllık mezun 3 oyunda nasıl başrol almış, bunun utancıyla olsun susacağı yerde, bir de çıkmış bunu sorgulayan insanlara cahil diye, vicdansız diye saldıran bir müdür yönetiyor İzmir Devlet Tiyatrosunu. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) “Kalabalık kadrolu oyunlarımız olduğu hâlde pandemi nedeniyle oynamadık.” diyor. Görevden almak için aradığınızda sorun kendisine: Ekim sonuna kadar oynayan Yıldızların Altında oyununda acaba kaç kişi çalışıyor? “Seyirci içeri girerken HES kodu sorgulaması yaptık.” diyor. Bu daha büyük bir vahamet.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım.

SALİHA SERA KADIGÜL SÜTLÜ (Devamla) – Son, bitiriyorum Sayın Başkan.

O HES kodunu sorguladınız da ne oldu? O seyircilerden birine bile haber vermiyorlar. En ön sırada maskesiz, Covid’li bir oyuncu tarafından oyun izliyor seyirci, bir Allah’ın kulunu arayıp sormuyorlar. Bu arada “Coronavirüs testi pozitif çıkan çalışanlarımızı karantinaya aldık, temaslılarını bildirdik.” diyor, yalan söylüyor. Kimseyi karantinaya falan almadı, oyuncular teknik ekip gidip kendi imkânlarıyla test yaptırdı. Ve hatta teknik ekip diyor ki, iki gün sonra da yollayıp dekorculara dekor söktürmüşler. Yani her şeyi bir şekilde itiraf ettiği bir röportajla bir de utanmadan Alpay Antmen’den hesap sormuş. Cevabını veriyorum: Cahil de sensin, vicdansız da sensin, sorumsuz da sensin İzmir DT’nin müdürü. Ve o koltuğu terk edeceksin. (CHP sıralarından alkışlar) Ne yapmanız lazım? Derhâl, hemen, bugün DT’nin ve DOB’un bütün provalarını, bütün oyunlarını durdurmanız lazım. Ali Cem Köroğlu’nun öldürülmesinde ihmal var mı, bunu sorgulamak için derhâl bu insanları görevden almanız lazım ki adil bir soruşturma yürütülebilsin. Ve hepsinden önemlisi, dediğim gibi, bu söylediklerime biraz olsun üzülüyorsanız, Devlet Tiyatroları sanatçılarının size biraz olsun saygı duymasını bekliyorsanız bu yangını söndürmekle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGÜL SÜTLÜ (Devamla) – ...ve bugün bitmeden bana ve bütün Devlet Tiyatroları sanatçılarına bu müjdeyi vermekle yükümlüsünüz Sayın Bakan diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, konuşma sırası İzmir Milletvekili Sayın Özcan Purçu’da.

Buyurun Sayın Purçu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepimizi şahsım ve İzmir halkı adına selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Vatandaşın aklına bütçe deyince ne geliyor biliyor musunuz arkadaşlar? Borç ve vergi geliyor. “Eyyvah!” diyor. “Şimdi gene borcu da yükleyecekler üstümüze; onlar harcıyor, biz ödeyeceğiz. Hem de vergilere de zam üstüne zam yapıp belimizi bükecekler, aldıklarını da vatandaşa vermiyorlar.” Diyor. Vatandaş böyle biliyor, böyle söylüyor. Onun için bu aralık ve ocak ayından vatandaş korkuyor bilginiz olsun. Keşke iyi yönetseydiniz de vatandaş böyle düşünmeseydi.

Şimdi Kültür Bakanlığının bütçesinde konuşma aldım. Arkadaşlar, Covid döneminde bütün sanatsal kurumlar, sanatçılarımız, müzisyenlerimiz zor durumda ama bir Allah'ın kulu da bakıp ya, arkadaş... Tiyatrolar kapanıyor, sanatçılarımız zor durumda, geçinmiyor. Sanatçılarımızın doğru düzgün kanunu dahi yok, emekli dahi olamıyorlar. Müzisyenler, geleneklerimizi, kültürlerimizi temsil eden, yüz yılların eserlerini, şarkılarını, türkülerini bilen o müzisyenlerimiz var ya dokuz aydan beri aç arkadaşlar, kapısını çalıp “Sen ne oldun, ne yapıyorsun?” diyen yok. Arkadaşlar, en son, iki gün önce Ankara Sanat Tiyatrosu kapandı; elli sekiz yıllık Sayın Bakanım. Sayın Bakanım, elli sekiz yıllık tiyatro kapandı, Ankara Sanat Tiyatrosuyla ilgili ne yapacaksınız? (CHP sıralarından alkışlar) Birçok sanatçımızı, tiyatrocumuzu yetiştiren, geleceğimizi, kültürümüzü temsil eden bir kurumdu, bu konuda bir şeyler yapmanızı rica edeceğim.

Arkadaşlar, müzisyenlere gelince, dediğim gibi müzisyenlik kanunu yok, emekli olamıyorlar. İş giderse ekmek yiyor, işe gidemezse ekmek yemiyor. Emekli olamıyor. Bu Covid döneminde daha da zor duruma girdiler. Bu konuyla ilgili -onların tabi olduğu- bir kanun yok. Dediğim gibi, acilen böyle bir kanuna ihtiyaç var, sanatçıların kanununa ihtiyaç var.

Şimdi, Covid döneminde gönül ister ki bütçeyi vatandaşa dönük kullanalım ama bütçeye baktığımızda yine bunu göremiyoruz arkadaşlar. Şu an vatandaşımız çaresiz; esnaf dükkân kapattı, kepenk kapattı, evine kapandı, iş yapamıyor; ne yiyecek? Devletine güvenecek, en zor dönemde devleti kucak açacak ama devlet de bir defa bin lira verdi -o da sayılı kişilere- ondan sonra “Ben bir şey yapamam.” dedi. Yani vatandaş çaresiz. Bir dahaki ay ne olur bilemeyiz ama bizi iyi günler beklemiyor arkadaşlar, haberiniz olsun.

Romanlarda bir söz vardır -hakikaten bu Hükümet hayal satıyor- Romanlarda onun şarkısı da yapıldı “Hayaller Paris, yaşamım Somali.” diye. Vatandaş hakikaten bu durumda. (CHP sıralarından alkışlar) Hayaller Paris, yaşamım Somali. Ekmek yok evde, elektrik kesik, su kesik, devletin kurumu da bakmıyor. Ne yapacağız? Somali gibi yaşıyoruz işte. Ya arkadaşlar, şu bütçeyi bari vatandaşa verin ya, şu bütçeyi vatandaşa verin de hiç olmazsa devletin gücünü hissetsin. Devletimiz büyük, iyi, güzel, tamam ama onu hissetmek lazım arkadaşlar, hepimizin devleti, hepimiz bu ülkenin vatandaşıyız.

Gelelim Roman vatandaşlarımıza. Daha da zor durumdalar arkadaşlar çünkü geçimini günlük olarak sokaktan sağlıyor bu insanlar.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kaşık Mustafa var, Kaşık Mustafa Kumkapı'da.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Aynen öyle.

Geçimini günlük sokaktan sağlıyor. E, sokak kapalı, ne yiyecek ne içecek? Sayın Bakan, sizin de girişiminizle, açık söyleyeyim, müzisyenlerimize bin lira para verilecek ama sahada uygulama nasıl oluyor biliyor musunuz? Diyor ki: “AK PARTİ'ye gideceksin üye olacaksın, bin lirayı öyle alacaksın.” Böyle bir şey var mı ya?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok ayıp, çok ayıp.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Arkadaşlar, yani bu Covid döneminde bile böyle siyaset yapılır mı ya? Arıyor beni, diyor ki: “Sayın Vekilim, ben Cumhuriyet Halk Partisinin üyesiyim. Bana ‘Git Konak AK PARTİ İlçe Örgütüne üye ol, ondan sonra gel biz sana bin lira yazalım.’ diyorlar.” Böyle bir şey var mı?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kim aradı? Arayan kim, hangi arkadaşı bu?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Vay vicdansızlar vay!

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Yılların sanatçısı ya bunlar, yılların sanatçısı. Böyle bir şey olur mu ya?

Bakın, bizim sanatçılarımız var ya, Viyana Senfoni Orkestrası’na misafir olarak çağrılıyorlar, havaalanında böyle protokolle karşılanıyorlar çünkü sanata değer veriliyor arkadaşlar. Bizim de burada kendi sanatçılarımız hakikaten açıklıkla mücadele ediyor ya. Bakın, bizim sanatçılarımız, müzisyenlerimiz hakikaten çok kıymetli. Dünyada çalmadıkları senfoni orkestrası yok arkadaşlar ama Türkiye’de emekli dahi olamıyorlar.

Gelelim şuna... Sayın Başkanım, biraz süre isteyeceğim sizden ama.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Bakın, altında Hükümetin bakanlarının; İçişleri Bakanlığının, Millî Eğitim Bakanlığının, Gençlik ve Spor Bakanlığının, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının imzası var. Bu bizim namusumuz arkadaşlar. Resmî Gazete’de de yayımlandı. 2019-2021 Roman Vatandaşlara Yönelik Strateji Belgesi. Allah aşkınıza size bir şey soracağım ya, ben bulamıyorum çünkü. Bu belgeyi bakanlıklar biliyor mu? Bilmiyor. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı biliyor, koordinatörü. Onun dışında, İçişleri Bakanlığına sorun, kim takip ediyor? Bilen yok, görevi var burada çünkü. Sorun Spor Bakanlığına, bilmiyorlar. Kim takip ediyor bunu arkadaşlar? Kimse takip etmiyor. Bakın, size sıradan bir sayfa açacağım, eylem planlarınız var burada; 2019-2020; 2016’dan 2021’e kadar... Ya, arkadaşlar söz veriyorsunuz yapın. Bu devletin imzası var altında ya, Bakanın imzası var, bunu niye takip etmiyorsunuz? Diyorlar ki: “Roman mahallelerine gireceğiz, Romanların eğitimdeki sıkıntılarını aşmak için... İşte 300 Roman’a eğitim vereceğiz şurada, 500 Roman’a burada eğitim vereceğiz; istihdam sorununu çözeceğiz, meslek eğitimleri vereceğiz.” Burada hepsini yazmışsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) - 2016’dan beri yaptığımız bir tane eylemi söyleyin şurada ya, Allah aşkına. Bak bu da hayal ha, haberiniz olsun, bu da hayal. Hayaller Paris, yaşamım Somali oldu bu da. Hakikaten, sizin strateji belgeniz bu oldu ya. Arkadaşlar hiç merak etmeyin, ben de sevgili vatandaşlarımıza sesleneyim: Hiç merak etmeyin, Cumhuriyet Halk Partisi iktidar olduğunda bunu paşalar gibi yapacak, hiç merak etmeyin. Biz bunu yapacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özcan.

ÖZCAN PURÇU (Devamla) – Son kez bir şey söyleyeyim.

Tabii, bizim insanlarımızda fakirlik çok, yoksulluk çok ama şu Covid döneminde vallahi herkes Romanlar gibi yaşamaya başladı; çöplerden beslenmeye başladı, hurda almaya başladı çünkü hakikaten devletten bir fayda yok arkadaşlar. Sokaklara çıkıyoruz, cama yazmışlar demişler ki: “Ekmek bırakmak isteyen, buraya bıraksın.” “Yemek getirmek isteyen buraya...” Eskiden bizi iş için ararlardı, şimdi “Bize ekmek, gıda gönderin.” diye arıyorlar arkadaşlar. Lütfen devlet olarak bu dönemde vatandaşın yanında yer alalım. Şu bütçeden vatandaşa daha çok pay ayıralım ama göremedik.

Hepinize saygılar sevgiler sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söylediklerin, hepsi yalan ya. Bunların hangisi doğru? Nasıl yalan söylüyorlar ya!

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Neyi yalan söylüyorsunuz ya? Hadi bakın, görün bakalım ne var orada? Niye yalan konuşayım?

BAŞKAN – Söz sırası Muğla Milletvekili Sayın Mürsel Alban'da.

Buyurun Sayın Alban.

CHP GRUBU ADINA MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turizm Bakanlığı 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerinde grubum adına söz aldım, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Can kayıplarının yaşandığı... Bu virüs ekonomiyi de derinden sarstı. Dünyanın neredeyse tamamını etkisi altına alan coronavirüs salgınının, dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de en derin, en sert darbeyi vurduğu sektör turizm oldu. Ülkemize 2019 yılında 52 milyon turist gelmişken 2020 yılında ülkemize 15 milyon turist geldi. 2019 yılında 35 milyar dolar turizmde gelir elde edilmişken 2020 yılında 11 milyar dolar gelir elde edildi; turizm gelirinde tam 24 milyar dolar zarar etti devletimiz. Sebebi nedir acaba? Sebebi, Sağlık Bakanının Covid sürecindeki vaka sayılarını, doğruları anlatmayarak, yanlış bilgi vererek, kamuoyunu yanıltarak; bu verilere Turizm Bakanından da bir ses seda çıkmayarak... Gidip Sağlık Bakanına “Bu verileri yanlış veriyorsunuz. Yarın İngiltere, Almanya, diğer ülkeler bizi seyahat koridorundan çıkarırsa bunun hesabını nasıl veririz?” diyen olmadı. Turizm Bakanı burada; Sağlık Bakanına acaba bunları sordu mu sormadı mı, merak ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Onun için 24 milyar dolar zarar etmiştir ülkemiz.

Değerli arkadaşlar, 2020 yılında turizm sektörü yüzde 80 kayba uğramıştır. Bu kayıplar diğer ülkelerde de yaşanmıştır. Bize örnek olarak, emsal olarak gösterilen Fransa’da, İspanya’da, Yunanistan’da da bu tür daralmalar yaşanmıştır. Ama bize emsal gösterilen ülkeler ne yapmıştır? Bakın, o ülkeler turizmciğine hibe desteği vermiştir. O hibe desteklerini çalışanından işletmecisine, tamamına karşılıksız vermiştir. Oysa bizim Turizm Bakanı bunların hiçbirini sağlamamış, biz Turizm Bakanından performans beklerken Turizm Bakanı o performansı yanlış yerlerde kullanmıştır.

Bakın değerli arkadaşlar, turizmde ciddi bir kayıp var. Bunlar kaybedenler: Güvenlik görevlisi, otelde çalışıyor ve bu işini kaybetti. Temizlik görevlisi, düğün edecekti, işini kaybetti, düğün edemiyor; hayal kurmuştu, hayalleri boşa gitti. Aşçı, günde bin kişinin karnını doyuruyordu, şu an 4 kişilik ailesini geçindiremiyor. Otel sahibi, sizin köstek olduğunuz otel sahibi otelini kapattı, borçlarını ödeyemiyor,

hacizde ve icralık durumda. Bunlar sizi hiç rahatsız etmiyor mu Sayın Bakan? Bunlar kaybedenler değerli arkadaşlar. Tabii ki biz Bakandan performans bekliyoruz dedik ya, turizmciye destek olacak; oysa Bakan, turizmciye destek değil, köstek olmuştur.

Bu da Bakan, büyük performans gösterdi, turizmde kaybedenlerin yanı sıra bir de kazananlar var, bu da kazanan; bu kazanan değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Ülke tek adam rejiminin yönetiminde olduğu gibi turizmde de tek adam yoluna gidiliyor. Neden tek adam yoluna gidiliyor?

CAVİT ARI (Antalya) – Fotoğrafi şöyle döndür.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – İşte burada, tek adam burada.

Sayın Bakan, buradasınız bakın. Bakmaz çünkü dokunuyor.

Değerli arkadaşlar, Bakan performansını çok iyi gösterdi, benim seçim bölgem olan Muğla’da, Bodrum’da, Türkbükü’nde Azeri bir iş adamına ait Hilton Oteli’ni satın aldı. Aldığı bu otel Tarım ve Orman Bakanlığına ait mülkiyette, Turizm Bakanı işletmesiyle ruhsat verilmiş.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Vay vay vay!

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Bu oteli Turizm Bakanı kendi şirketine nasıl kattı? Turizmci kan ağlarken, garson evine ekmek götüremezken, işçi geçinemezken, şoför iş bulamazken, temizlik görevlisi düğününü yapamazken Sayın Bakan siz servetinize bir yenisini nasıl eklediniz? (CHP sıralarından alkışlar) Bunun hesabını, bunun cevabını vermeniz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Senin paranla aldı, senin.

MÜRSEL ALBAN (Devamla) – Benim param tabii, benim paramın vergileriyle alıyor. O koltuk devletin koltuğu, Bakanın şahsi yeri değil, babasının yeri değil burası. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Bakan, tüm turizmciiler adına sizden bir beklentimiz var. Bu koşullarda, bu çürümüş, sebebi açıkça ortada olan bütçe, turizmciyi yoğun bakımda entübe hâline getirmiş ama Bakan Bodrum’un koyularında otel savsaklarken, servetine servet katarken o aldığımız, kazandığımız servetinizde turizmcinin, tüyü bitmemiş yetimin hakkı var; o hakkı size helal etmiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Siz buraya gelip burada Bakanlığınızın bütçesi genelinde konuşma yapmayın, istifanızı verin. Sizi, kamunun malını, kendi şirketlerinize peşkeş çekmekten dolayı istifaya davet ediyoruz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer’de.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçeyi tartışacaksak, ülkemizde ifade ve basın özgürlüğünün durumu acil önceliklidir. (CHP sıralarından alkışlar) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bugün basın özgürlüğünün önündeki en temel engellerden biri hâline dönüşmüştür. Bakın, önümüzdeki bu bütçeyi hazırlayan Maliye Bakanı istifa etti. Dünyanın neresinde olursa 1'inci haberdir ama istifasını yayınlatacak bir kanal bulamadı, bu nedenle Instagram'dan yayınlamak zorunda kaldı. O mesajı dahi Türkiye'deki 1.780 ulusal ve yerel televizyondan sadece 5'i yayınlayabildi.

Özgür yayıncılığın güvencesi olması gereken RTÜK, basının bu vahim hâlini kendine dert etti mi? Hayır. RTÜK Başkanı o gece "tweet" attı, beklersiniz ki televizyonlara "Korkmayın." desin ama derdi başka, istifa eden Bakanı döndürmeye çalışıyor, "O, bizim kutlu davamızın vazgeçilmezidir." diyor. RTÜK Başkanının işi bu mudur Allah aşkına? Sadece bu "tweet" bile artık o makamda oturmaması için geçerli bir sebeptir. Özerk ve tarafsız bir anayasal kurulun yüce Meclisimiz tarafından seçilmiş üyesi olan Başkanının, Anayasa'ya, hukuka bağlılık dışında nasıl bir kutlu davası olabilir? Ama siz RTÜK Başkanlığı maaşınızla yetinmeyip gözünüzü arpalıklara diker, TÜRKSAT'ın, Halkbankın Yönetim Kurulu üyeliğine gözünüzü dikerseniz o zaman başka. Ama o zaman da bunun adı kutlu dava değil, olsa olsa mutlu dava olur değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye'de güçler ayrılığını ortadan kaldıran tek adam yönetiminin halkın haber alma hakkına, ifade ve basın özgürlüğüne tahammülsüzlüğünün vücut bulduğu yerlerin başında RTÜK geliyor. Aslında "RTÜK ne karar almış?" derken saraydaki tek adam yönetimi ne karar almış diye bakmak lazım. AKP Genel Başkanı da olan Cumhurbaşkanı hoşlanmadığı ülke gerçeklerini anlatan medya kuruluşlarını "virüs" olarak niteliyor. RTÜK Başkanı durur mu, hemen "Cumhurbaşkanının telkinlerini emir telakki ederiz." diyerek vazife çıkarıyor. İyi ama Cumhurbaşkanı aynı zamanda parti lideri. Nerede kaldı RTÜK'un tarafsızlığı, özerkliği, kimin umurunda?

RTÜK Başkanının bizzat talimatlarıyla hazırlanan raporlarla gerçek habercilik yapan FOX TV, Halk TV, Tele1, Habertürk, TV5, KRT, Haber Global yasaklarla, karartmalarla, en ağır para cezalarıyla susturulmak isteniyor. Bakın, 2017-2020 arasındaki yayın durdurma kararlarının yüzde 73'ü, idari para cezalarının da yüzde 69'u Halk TV, FOX TV, Tele1 ve KRT'ye çıkarılıyor. Sadece son iki yılda 39 yaptırım kararının 36'sı bu kanallara veriliyor. Bu kararların hepsi siyasideir. Cezalar haksızdır, hukuksuzdur, ölçsüzdür; amaç, basın organlarını korkutmak, ülkenin gerçek gündemini, yoksulluğu, işsizliği tartışamaz hâle getirmektir. İşte, son Habertürk kararı ortada; tamamıyla haksız, tamamıyla hukuksuz. Sayın milletvekilimizin Tank Palet peşkeşini anlatırken söylediği sözün anlamı, bağlamı çok belli. Ayrıca, karşıt görüş var, "moderatör"ün müdahalesi var, yine, milletvekilimizin sözlerini başka yöne çekmek isteyenlere karşı ısrarla yaptığı izahat ortada ama niyet belli: Tank Palet peşkeşi, yolsuzluklar hiç konuşulmasın; konuşursan ve konuşturursan sana en ağır ceza!

RTÜK Başkanı, her açıklamasında ihsasırey yapıyor. Meselenin ucu Tank Palet dokunuyorsa "Basın özgürlüğünden, ifade özgürlüğünden bahsedemezsiniz." diyor ama konu, hedef alacağı komşularıyla ilgili liste tutanlar, 50 kişinin öldürülmesinden bahsedenden olunca "Büyütülecek konu değil, cezalandırma pozisyonunda değiliz." diyebiliyor değerli arkadaşlarım.

Bir de şu var: Sonradan kamuoyu baskısı karşısında Ülke TV'ye, bu tüyler ürpertici açıklama nedeniyle 3 yayın durdurma cezası verildi ama bakın, Tank Palet peşkeşi anlatıldı diye Habertürk'e

5 yayın durdurma ve en üstten para cezası verilebiliyor. Bir başka çelişki daha var: Halk TV'ye Ayşenur Arslan'ın programı için en ağır ceza verilirken gerekçesi: "Sunucu niye müdahale etmedi?" Habertürk'te sunucu müdahale ediyor yine en ağır ceza geliyor. Yani, nereden tutsanız çelişki, yukarıdan esen rüzgâra göre muamele.

Biz biliyoruz, milletimiz de çok iyi biliyor; şanlı ordumuza, FETÖ'yle birlikte her tür kumpası kuran, bu ülkenin Genelkurmay Başkanını hem de PKK'lı gizli tanıklarını devreye sokarak "terör örgütü lideri" iftirasıyla aylarca hapiste tutanlar, şimdi bir bardak suda fırtına çıkarıp kendi suç ortaklıklarını, kumpaslarını ve peşkeşlerini unutturma derdindedeler. Ama ne yaparlarsa yapsınlar biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak "Tank Palet vatandır, satılamaz." demeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Çakırözer.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, RTÜK Başkanı ve iktidar yanlısı üye çoğunluğu, bu yasakçı tavırlarıyla sadece haber alma hakkımıza gölge düşürmüyor. Türkiye'de dizilerde renk kalmamışsa, senaristler özgürce yazamıyorsa, en yetenekli oyuncularımız televizyonda en masum siyasi esprileri dahi yapmaya korkuyorsa bunun sorumlusu da RTÜK ve arkasındaki baskıcı anlayıştır. Eloğlu hür düşünceye, bilime sarılıyor. Mars'a, Venüs'e gitmeyi, yapay zekâyı konuşuyor, biz ise düşünceye karşı televizyon karartıyoruz. Dünyanın neresinde var bu ilkelik? Bu sansürcü, karartmacı tavır, RTÜK'e ve ilkelerine olduğu kadar, kurum üyelerini seçen ve çoğulcu demokrasinin çatısı olan yüce Meclisimizin saygınlığına da zarar vermekte. Meclis irade göstermeli, seçtiği RTÜK üyelerinin demokrasiye, hukuka ve Anayasa'ya aykırı tutumları üzerinde bir denetim ve tasarruf mekanizması mutlaka kuralıdır.

Değerli arkadaşlarım, RTÜK aynı zamanda iktidarı ve iktidar yanlısı yayın organlarını korumayı kendine görev üstlenmiş durumda. RTÜK Başkanı istemeden hiçbir ihlal raporu düzenlenemiyor, hiçbir dosya Kurul gündemine getirilemiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çakırözer, son kez bir selamlama süresi veriyorum.

Buyurun.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) – Neden tüm cezalar Halk TV'ye, Habertürk'e, FOX'a, Tele1'e veriliyor, hiç düşündünüz mü? Çünkü iktidar ve emrindeki RTÜK Başkanı özellikle onları izlettirip raporlatıyor. Oysa bu yıl bu vatandaşlarımızın en çok şikâyet ettiği kanal bunların hiçbiri değil. İktidar yanlısı bu Turkuvaz kanal hakkında sadece bir günde on binlerce şikâyet gitmiş ama ne bir rapor var ne görüşme ne de ceza.

Değerli arkadaşlarım, iktidar içeride ve dışarıda sıkıştıkça yargı reformundan, yerimizin Avrupa'da olduğundan bahsediyor. Hodri meydan, buyurun! İşe, sansür kurumuna dönüşmüş RTÜK'ten başlayalım; RTÜK'ü siyasi baskıdan arındıralım; gerçekten özerk, tarafsız ve demokratik bir kurum hâline dönüştürelim; yayın ilkelerini açık, net, kişilere, siyasal bakış açılarına göre değiştirecek hâle getirelim.

Son söz olarak, iktidarın sopsası hâline dönüşen RTÜK ve Basın İlan Kurumu hangi baskıyı, hangi sansürü uygularsa uygulasin Türkiye’de gazeteciler susmayacak; haber yapmaya, halkımızı bilgilendirmeye devam edecek. Eninde sonunda kazanan özgürlükler olacak, demokrasi olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Gaziantep Milletvekili Sayın İrfan Kaplan’da.

Buyurun Sayın Kaplan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2020 yılı Sayıştay Raporu’nda Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün 19 usulsüzlüğü tespit edildi. Vergi muafiyetinden tüm vakıfların eşit, adil ve tarafsız bir şekilde yararlanmaları için yeniden bir düzenleme gerekmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün daha sıkı denetlenmesi, çıkarılan ödenek, bağış ve yardım gibi işlerin saydam olması için buradan Hükümeti göreve davet ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, geçen yıl bütçe görüşmelerinde çıktık, bu kürsüden aynı şeyleri tekrar tekrar söyledik. Dedik ki: Bu bütçede esnaf yok, çiftçi yok, işsiz yok, emekçi yok, bu bütçede EYT’li yok, atanamayan öğretmen yok, emekli yok, öğrenci yok, kadın yok, çocuk yok, bu bütçede yandaş var, peşkeş var, saray var ama vatandaş yok. 2021 yılı bütçesinde de değişen bir şey yok, bu bütçede saray dışında değişen sadece çaresiz vatandaşlarımızın isimleri var.

Değerli milletvekilleri, Covid-19’la birlikte derinleşen ekonomik kriz beraberinde açlığı, yoksulluğu ve işsizliği getirdi. Asgari ücretin 2.324 lira olduğu ülkemizde açlık sınırı 3 bin lirayı geçti, yoksulluk sınırı 11 binlere dayandı. Pandemiyle birlikte ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımız aylardır evlerine ekmek götüremiyor. Kısa çalışma ödeneğiyle geçinemeyen, günlük yevmiyeye çalışan, aylardır bir kuruş kazanamayan milyonlarca vatandaşımız var. İşsizlerimiz, atanmayı bekleyen sağlıkçılarımız, öğretmenlerimiz, üniversite mezunlarımız çaresiz. Peki, biz bugün burada neyin bütçesini konuşuyoruz? Biz, bugün sarayın bütçesini, sarayın itibarından tasarruf etmemesi için vatandaşlarımızın bedel ödeyeceği acı reçeteyi konuşuyoruz.

Değerli milletvekilleri, yatağa aç giren vatandaşımıza dağıtılan keyif çayını armağan gören, hiç geçemedikleri köprüler için vergiler ödeyen, açlığa ve yoksulluğa mahkûm edilen vatandaşlarımızı azarlamayı hak gören, askıda ekmeği ve bedava keki lütuf gören, EBA çökünce olumlu gören, döviz kuru yükselince “Dolarla ne işimiz var?” demeyi normal gören, belirtileri göstermeyen pozitif vakaların sayılarını açıklamayı dahi çok görenlerin topluluğunu oluşturan on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarı yedi, içti ama doymadı.

Kadın cinayetlerini, iş cinayetlerini, işsizlikten intihar eden vatandaşlarımızı, evine ekmek götüremeyen yurttaşlarımızı, kepenk kapatan esnafımızı, atanmadığı için intihar eden gençlerimizi sadece sayı olarak gören bir iktidar, bu ülkenin umudunu, direncini, yaşama sevincini elinden aldı. İşsizlikten kendini yakan Adem Yarıcı, Eyüp Dal ve daha niceleri... Çocuğuna pantolon alamadığı için kendini asan İsmail Devrim, mısır tezgâhına el konulduğu için kendini yakan Yavuz Polat, işsizlikten intihar eden Emine Akçay, Ali Kabasakal, Mustafa Çavdar ve daha niceleri... Geçim sıkıntısı yüzünden

siyanürle yaşamlarına son veren Şimşek ailesi, Yetişkin kardeşler, Delen ailesi ve daha niceleri... Ataması yapılmadığı için inşaatta çalışan, pres makinesinde sıkışarak can veren Hasan Songur, intihar eden Merve Çavdar, İbrahim Yeşilbağ, İsa Erdoğan ve daha niceleri... İş cinayetlerine kurban giden Mehmet Demir, Mesut Kara ve daha niceleri... Kadın cinayetlerinde katledilen Duygu Delen, Pınar Gültekin, Feray Şahin, Emine Bulut ve daha niceleri... Yönetemediğiniz ülkemizde açlıktan, çaresizlikten, yoksulluktan, işsizlikten ve şiddetten yaşamlarını yitiren milyonlar, sizin için sadece bir sayı ama vicdanı, merhameti, yüreği olan bizler içinse acı bir gerçek olarak hafızalara kazındı. Hakkın, hukukun ve adaletin bu ülkeye geleceği günler yakındır. Barışın, huzurun, özgürlüğün bu ülkeye geleceği günler yakındır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Kaplan.

İRFAN KAPLAN (Devamla) - Bu devranın döneceği; halk için, emek için, eşitlik için bütçelerin görüşüleceği günler yakındır diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Konuşma sırası Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Özkan'da.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısa adı TİKA olan Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının ve yine kısa adı YTB olan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen milyonlarca vatandaşımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

TİKA'ya 2019 yılında 465 milyon 450 bin tutarında başlangıç ödeneği tahsis edilmiş, bu ödenek yıl sonu itibarıyla 515 milyon 988 bin TL'ye ulaşmış ve 430 milyon 506 bin 632 TL harcama gerçekleşmiştir.

TİKA'nın, 2018 yılı Sayıştay raporlarında yer alan uygunsuz, plansız, programsız ve denetimden yoksun bir kurum yapısını sürdürdüğünü 2019 Sayıştay raporlarında da görmekteyiz hatta tespit edilen uygunsuzluklar daha da artmıştır.

Değerli arkadaşlar, TİKA'nın 2019 yılı personel giderlerinin 2018 yılına göre yüzde 24 arttığı görülmektedir. Her yıl bu kamu kurumunda personel giderlerinin bir önceki yıla göre olağan dışı artması nasıl açıklanabilir?

TİKA, son yıllarda yandaş için ihale ve iş kapısı olduğunu; projelerinde yer almak isteyen firmaların, kurucuların AK PARTİ milletvekillerinin de içinde bulunduğu vakıflara yönlendirildiğini bir önceki bütçe görüşmelerinde de vurgulamıştık.

Diğer bir kurumumuz olan YTB, 2019 yılında merkezî yönetim bütçesinden toplam 353 milyon 148 bin TL başlangıç ödeneği almıştır, 321 milyon 543 bin TL harcama gerçekleştirmiştir. 2019 yılında kuruma, ilave 73 devlet memuru alımı yapılmış olup personel giderleri bir önceki yıla göre yüzde 98 oranında artmıştır. YTB tarafından 2019 yılında toplam 143 milyon 55 bin TL burs ödemesi yapılmış olup bu tutar kurum bütçesinin yüzde 40,32'lik kısmını kapsamaktadır. Ancak YTB tarafından verilen bursların, izlenen politikaların amaçlarına ne ölçüde etki ve hizmet ettiği; öğrencilerin, ülkemizin

uluslararası alanda kültürel, sosyal ve ekonomik açıdan geliştirdiği ilişkilerde olan katkısı; ülkemiz yükseköğretim kurumlarının küreselleşmesine sundukları katma değer; öğrencilerin akademik, sosyal ve mesleki gelişimlerdeki ilerleme; mezun olduktan sonra ülkelerinde iş bulma potansiyelleri, ülkelerine döndüklerinde ülkemiz hakkındaki izlenimleriyle ilgili etkin analiz raporlarının yer almadığı Sayıştay raporlarında belirtilmektedir.

Ayrıca raporda, iç kontrol sisteminin gelişiminin yeterli olmadığı da belirtilmiştir. Kısacası, Sayıştay raporlarında maalesef, YTB yönetiminin denetim ve raporlama anlamında birçok uygunsuzluğunun olduğu görülmektedir. YTB'nin mali hesaplarına yönelik gerçekleştirilen Sayıştay denetim raporlarında, AK PARTİ döneminde kamu alımlarında ihalelerin bazılarında verilmesi için giderek yaygınlaşan pazarlık yönteminin, kurum başkanlığının, mevzuatta öngörülen şartlar oluşmaması durumunda bile pazarlık usulüyle hizmet alımını gerçekleştirdiği raporlarda bildirilmektedir. 2019 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine uyum adı altında pazarlık yöntemiyle gerçekleştirdiği ihale kapsamında milyonlarca lira harcanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TİKA ve YTB diaspora çalışmaları yürüten kuruluşlarımızdan olup ve o amaçla da kurulmuşlardır. Ülkemizin kaynaklarının yerinde ve verimli kullanılması bütçenin en önemli esasıdır. Bu kuruluşların, amaçları doğrultusunda Türk milleti adına çalışmalar yürütmesi için tabii ki yeterli bütçeler oluşturulacaktır ancak Türk milleti adına denetim yapan Sayıştayın son yıllardaki raporlarında bütün yanlışlara, usulsüzlüklere sayfa sayfa yer verilirken bunları hiç kimse görmezlikten gelemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, görüldüğü gibi ülkemiz kaynakları sorumsuzca kullanılmakta olup karşılığında herhangi bir denetim mekanizması işletilmemektedir.

Buradan sormak istiyorum: Bu kurumlarımıza yeni personel alımları hangi ihtiyaç ve kriterlere göre yapılmıştır? Daha önce neredeyse FETÖ kontrolünde olan söz konusu kurumlarımızda bugün yine farklı cemaatlerin sızma ve yapılanma amaçları içinde oldukları görülmektedir. Bu durumu engellemek için ne tür önlemler alınmaktadır?

Sonuç olarak, bütçenin hayırlı olmasını dilerken Sayıştay raporlarında yer alan usulsüzlükler giderilmeden bu bütçeye “evet” dememiz mümkün değildir.

Sayın Başkan, bir hekim olarak, izniniz olursa otuz saniye Covid'le ilgili bir şey söylemek istiyorum ve sizden zaman talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Çok teşekkür ederim.

Sevgili arkadaşlar, Tıbbiyeli Hikmet'i bilir misiniz? İstanbul'un işgalinde, 3'üncü sınıf bir tıbbiyeli olarak okulda direnişi örgütleyen, Sivas Kongresi'ne katıldığında manda karşıtı konuşma yapan Doktor Hikmet Boran. Evet, sevgili dostlar, sevgili milletvekilleri; bu ruhla, bu inançla, Covid-19 pandemisiyle mücadele eden sağlık çalışanlarının önünde saygıyla eğiliyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Daha önce hayatlarını kaybedenlerin şehit sayılması için Covid-19'un bir meslek hastalığı kabul edilmesi konusunda sunulan kanun tekliflerini gelin gündeme alalım ve oy birliğiyle bunu kabul edelim.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son konuşmacı, Karabük Milletvekili Sayın Hüseyin Avni Aksoy. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBU ADINA HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Atatürk'ü konuşmak için söz almış bulunmaktayım. Günümüz dünyasında sevenimiz çoktur ancak Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur. Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle korunan resmî dilimiz Türkçedir. Değiştirilmesi teklif dahi edilemez. Farklı dillerde eğitim millî gücümüzü zayıflatır. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk “Türk milleti demek, Türk dili demektir. Türk dili, Türk milletinin kalbidir, zihnidir.” demiştir. Dil, bir milletin iskeletidir, tüm organlar onun sayesinde bir arada var olur, yaşar, varlığını sağlıklı bir şekilde devam ettirir. Bugün bizler Bilge Kağan'ın Orhun Yazıtları'nda Türk halkına seslenişini bu kutlu dilimiz sayesinde biliyoruz.

“Mustafa Kemal Atatürk” dediğimizde, birincisi, Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın kahramanı, Başkomutanımız; ikincisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin mimarı ve kurucusu Atatürk'ten bahsetmemiz gerekir. Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde emperyalistlerce dayatılan Mondros ve Sevr paçavralarına bir avuç yurtsever arkadaşıyla karşı çıkan Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının Çanakkale'den Trablus'a, Yemen'den Sina'ya, Balkanlardan Kafkasya'ya kadar vuruşmadıkları coğrafya kalmamıştır ve neticede Şişli'de daracık bir odada sıkışmışlardı. Uzun uzun anlattığı haritadan başını kaldırdı, âdeta nefes bile almayan arkadaşlarına baktı. Ulusun kader anıydı. Söylenecek ne varsa söylenmişti, söz bitmişti. O çelik mavisî gözlerinde belli belirsiz bir keder bulutu dolaştı. “Vakit tamam. Umutsuz olmayacağız. Uçurumun kenarındayız, bizi canlı canlı mezara atmak istiyorlar. Son bir cüret belki kurtarabilir, Anadolu'ya geçiyoruz.” dedi.

Sayın milletvekilleri, işte bu son cüret, Sevr paçavrasının çöpe atılması ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlandı. “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” diyerek Türkiye Cumhuriyeti'ni kurup egemenliği Türk milletine veren Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını şükranla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ulu Önder'imize “Atatürk” demekten imtina edenleri bu onurlu kürsüden Türk milletinin takdirlerine bırakıyorum.

Tam yüz yıl önce, emperyalistlerin dayattığı Sevr paçavralarını kabul etmeyip Lozan'ı kabul ettiren Mustafa Kemal Atatürk'ün “En büyük eserim.” dediği Türkiye Cumhuriyeti, bugün, yine küresel sermayenin yani emperyalistlerin dayatmalarıyla karşı karşıyadır. Ana vatan, yavru vatan, mavi vatan ve gök vatan semalarımızda bu küresel güçlere ve yerli iş birlikçilerine karşı “Ya istiklal ya ölüm.” diyerek kanımızın son damlasına kadar Kuvayımillîye ruhuyla karşı çıkacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Milletimizin bağrından çıkmış millî ordumuza minnettarız. 14 Temmuzda bu kürsüden “Türk'ün şanlı bayrağı bir gün mutlaka Karabağ'da dalgalanacaktır.” demiştim. (CHP, AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Şükürler olsun ki bayrağımız bugün orada dalgalanmaktadır. Doğu Akdeniz'de, Suriye ve Kuzey Irak'ta, Atatürk'ün “Türk kapısı” dediği Nahçıvan'da, Karabağ ve Azerbaycan'da üstün başarılar ve zaferler kazanan millî ordumuza dil uzatanları da Türk milletine havale ediyorum. (CHP, AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 3 Nisan 1937'de temeli atılarak kurulan, seçim bölgesi Karabük'ümüzde "fabrika yapan fabrika" olarak bilinen Karabük Demir Çelik Fabrikası Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk çeliğini 1939 yılında üretmiştir. Safranbolu'ya bağlı 13 haneli bir köy olan Karabük'ümüz, bugün 250 bin nüfuslu, ülkemizin 78'inci ilidir, tam bir cumhuriyet kentidir.

Sayın milletvekilleri, şu anda mevzubahis olan vatandır. Emperyal güçler yüz yıl önceki yenilginin rövansını almak için tetiktedirler. Başka Türkiye yoktur. Ne pahasına olursa olsun iktidarda kalmak ya da ne pahasına olursa olsun iktidarı alabilmek için değil, memleketi karpuz gibi ikiye bölmeden, icat çıkarmadan; vatan için, millet için en geçerli yol, kula kulluk etmeden Türk milleti ittifakıdır. (CHP, AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Hüseyin Bey, bütün gruplar sizi alkışlıyor, onun için devam edin lütfen.

Buyurun.

HÜSEYİN AVNİ AKSOY (Devamla) - Mustafa Kemal Atatürk Kuvayimillie'nin oluşmasına çalışırken etrafındakilerden umutsuzluk içinde olan birisi "Paşam, memleket işgal edilmiş, ordu tümüyle dağılmış, büyük devletler bizim sonumuzu görüşüyorlar. Galip devletlerin kuvvetli orduları ve donanmaları karşısında kurmak istediğiniz Kuvayimillie ne işe yarar?" dedi. Mustafa Kemal gayet sakin şu cevabı verdi: "Kuvayimillie, namuslu bir insanın yastığının altındaki tabancaya benzer, namusunu korumak için herhangi bir ümit kalmadığı anda hiç olmazsa intihar etmeye yarar."

Kuvayimillie dimdik ayaktadır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP, AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, İç Tüzük 69'a göre sataşmadan söz talebim var.

Burada "Düşüksünüz." diye, kinayeli bir şekilde grubumuza bir sataşma yapılmıştır. Bu, eleştirinin ötesinde hakaretimiz bir ifadedir. Dolayısıyla, buna bir söz hakkımız vardır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz, iki dakika.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptıkları konuşmalarında AK PARTİ'ye sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; herkesin fikrine saygılıyız. Burada kendi politikalarınızı izah edebilirsiniz fakat bir taraftan kendi grubumuza dönüp bir taraftan da Hükümet tarafına dönüp "Siz düşüksünüz, çürüksünüz." gibi kinayeli, aslında çok uygun düşmeyecek ifadelerle meram anlatmaya çalışmanızı anlayamıyoruz. Şimdi, eğer buna girerseniz 1950'de ilk serbest

seçimler yapıldı; bu mantığa göre CHP 1950'den beri düşük, 1950'den beri düşük çünkü 1950'den beri tek başına bir iktidarı yok; en fazla yapabildiği kıyısından kenarından bir koalisyonla iktidarda tutunabilmek. Dolayısıyla bu ifadeleri kullanmanın kimseye faydası yok, birbirimizi kırmanın manası da yok, hoş ifadeler değil.

İkincisi, Külliye'de 300 danışman varmış! Bu 300 danışmanın ismini verirsiniz biz de ilgilenelim, bunlar kimlermiş.

Ekmeğin KDV'si yüzde 1, unun KDV'si yüzde 1'dir değerli arkadaşlar.

Mahmut Tanal milletvekilleriyle alakalı bir şey söyledi. Dekontları orada -Sayın Tanal'a fotokopisini vereyim- Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına 1 maaş bağış yaptı arkadaşlarımızın 3'ü de.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hazineye ver, oraya değil, hazineye.

MEHMET MUŞ (Devamla) – 3'ü de Türk Silahlı Kuvvetlerine...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aldı mı, almadı mı? Sigortası var mı, yok mu? Sigortasız mı? Sigortasız...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Arkadaşlar... Bir dinle. Sordun, cevabını al.

Askerliklerini yaptılar. Bu yeni sistem olduğu için bunun alt yasal düzenlemelerinin de yapılması lazım. Yarın öbür gün siz de bir arkadaşınızı milletvekili yaparsınız, onun da karşılaştığı bir durum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kanun burada, hazır; Maliye Bakanlığına yatacak...

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen.

MEHMET MUŞ (Devamla) – 3 milletvekilimiz de o bir ayı, 25 bin lirayı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına bağış olarak yaptılar, dekontları elimizde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Babasının parası değil o para.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, bakın “AK PARTİ'ye üye ol, bin lira verelim.” Bakın, bu kimse, kamu görevlisiyse görevden aldıracağız, bizim teşkilatlarımızdansa -öyle ifade ettiniz- istifasını alacağız. Bu kimse bize getirin, bunun ismini verin, biz bu işin gereğini yapacağız.

Değerli arkadaşlar, tabii, pandemiyle alakalı hepimizin üzerine düşen büyük sorumluluklar vardır, merkezî hükûmet kadar yerel idareler de üzerlerine düşen sorumlulukları yapmak durumundadır. “Anayasa'ya karşı sorumluluğunuz var, suç işliyorsunuz, cinayet işliyorsunuz...” Arkadaşlar, bunların bir manası yok. İstanbul'da insanlar sağa sola balık istifi gibi gidiyor, önce o meseleyi çözmek lazım.

Sayın Bakan mutlaka cevap verecektir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (Devamla) – Kendisi belki bunu açıklamak istemez ama ben söyleyeyim: Bakın, arkadaşlar, Sayın Bakan cevap verecektir kendisiyle alakalı iddialara ama ben bir şeyi söyleyeyim: Bakın “kul hakkı” ifadesi, “Devletin hakkını yediniz...” Arkadaşlar, bunlar söylenir mi? Söylenir de anlamını, manasını iyi bilirsiniz söylediğiniz insan için ağır olur.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Mikrofonu açar mısınız Sayın Başkan?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sadece bir şey -bakın, Sayın Bakan kendisi açıklamaz- vereyim: Bakan olduğu günden bugüne kadar tek kuruş maaş almamıştır, maaşı Mehmetçik Vakfına ve Disleksi Vakfına gider.

FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Kürsü işgali var.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Özel kalemi, korumaları dâhil, gidiş geliş bütün masraflarını kamudan değil, kendi cebinden karşılar.

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – AK PARTİ Grup Başkan Vekili...

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, normalde, Bakan olduğu için hepsinin karşılanması lazım.

BAŞKAN – Sayın Muş, buna Bakan kendisi cevap verecektir mutlaka.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, özür dilerim, haklısınız...

BAŞKAN – Mutlaka cevap verecektir.

Teşekkür ediyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Kendisi otelle alakalı iddialara cevap verecektir. Bu önemli bir şeydi. Bunu kamuoyunun bilmesini arzu ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Altay, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Burada itibar suikastı da yapılıyor Sayın Başkan, ona da sizin müdahale etmeniz lazım çünkü siz orada hak verdiniz Sayın Tanal'ın konuşmasına Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Tanal, iddia ettiği konunun yasal dayanağının olduğunun kanıtını gösterdi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – 3 genç milletvekiline itibar suikastı yapıyor Sayın Tanal. Bu kardeşlerimizin itibarının iadesini de yapalım.

BAŞKAN – Lütfen susar mısınız... Dinleyeyim, bir anlayayım, söz vereceğim çünkü. Eğer konuşmak istiyorsanız size de söz vereceğim, kürsüden konuşturacağım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tamam, olur tabii... Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Tanal iddia ettiği konunun yasal dayanağını bana gösterdi, müsaade ederseniz Genel Kurula da sunsun. Yani Sayın Tanal'ın yanlış ve yalan beyanda bulunduğunu itham etti Sayın Muş. Bundan sebep...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Muş, vatandaşın bedelli askerlik yapması kanuni bir hakkıdır ancak hem milletvekili olacak hem sigortası yatacak... Meclis Genel Sekreteri karşımızda, sigortası yattı mı, yatmadı mı? Yatmadıysa ben burada istifa edeceğim milletvekilliğinden. Ne hakkın var? Bu devlet hem milletvekilinin sigortasını yatıracak hem de maaşı yatacak. Kanun burada ne diyor? “Bu para genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır.” diyor.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kanun numarasını ve tarihini ver.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Siz kalkıp -bu askerî kanun- bunu “Ben Mehmetçik Vakfına bağışladım.” diyorsunuz. Bu, senin babanın parası değil, devletin parası! Devletin parası! İstedığın yere bağışlayamazsın! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Senin almaman gerekirdi, sigortalı olmaman lazımdı. Onun için, gelin burada özür dileyin Türk milletinden. Özür dileyin!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Fazla bağırma!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Böyle çakma asker olmaz, çakma kahraman olmaz! Böyle bir şey olur mu? Sen geleceksin hem milletvekili olacaksın hem maaş alacaksın hem Genel Sekreterlik senin sigortanı yatıracak ve gelip diyeceksin ki: “Ben Mehmetçik Vakfına bağışladım.” Senin babanın parası değil o! Nasıl o maaşı alırsın? Nasıl bilgi vermezsin?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Ayıp, ayıp! Bu yaptığın ayıp ya!

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Şov yapıyorsun, şov!

MAHMUT TANAL (Devamla) – Şimdi, bakın, Meclis Başkan Vekillerine diyorum: “27’nci Dönem milletvekili olup askere giden var mı? İki: Maaş almış mı? Üç: Almışsa hangi kanuna göre?” Cevap: “Bizim bilgimiz, haberimiz yoktur.” diyor Sadi Bilgiç. Peki, bu ne demek? Maaş hesabına yatmış demek, sigortası yatmış demek. E, peki, sen bu parayı aldın. Benim dediğimi ikrar ediyorsun. “Ben bağışladım.” Ya, bunun mazereti olmaz arkadaş, bunun mazereti olmaz. Hatta bu, Anayasa hükümlerine göre milletvekilliğinin düşme nedeni çünkü milletvekilliğiyle bağdaşan bir iş değil.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Başkanım, söz alabilir miyim? Bizzat ismimi anarak sataşma var. Müsaadenizle ben de cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

6.- Konya Milletvekili Selman Özboyacı'nın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli Genel Kurulu saygılarımla, sevgilerimle selamlıyorum.

Mahmut Bey’in bu tür asılsız çıkışlarına biz alıştık. Buradan “Şu böyle değilse istifa edeceğim, bu böyle değilse istifa edeceğim.” diye defalarca söyledi, gereğini yaptığını hiç görmedik; öncelikle bunu hatırlatmak isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir ikincisi, daha önce, biliyorsunuz, milletvekili olmanın önünde askerliğini yapmış olma şartı vardı ama yeni sistemle beraber, yeni Anayasa değişikliğiyle beraber bu “askerlikle ilişkisi olmama” olarak düzenlendi. Ondandır, biz, yasal hakkımız olan bedelli askerliğe başvurduk, bunun bedelini ödedik.

Ayrıca, biz, orada görev yaptığımız süre boyunca “Bir hak geçmesin.” diye 1 aylık maaşımızı da gittik TSK Mehmetçik Vakfına yatırdık. Mehmetçik Vakfının Genel Müdürü de bizi aradı “Bu inceliği, bu hassasiyeti gösterdiğiniz için çok teşekkür ediyoruz Sayın Vekilim.” dedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, olayın aslı bu iken Mahmut Bey duruyor, bu işi maalesef, başka bir noktaya getiriyor. Bu noktada, milletimizin takdiri zaten ortadadır; kimin, kiminle yol yürüdüğü bellidir. Biz, TSK'yi, Türk Silahlı Kuvvetlerimizi devletimizin şerefli bir unsuru olarak biliriz, saygı duyarız. TSK'ye yapılan saygısızlığa tek kelime etmeyenler burada gelip de bizi böyle tehdit edemezler.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Mahmut Bey, siz aslında anlattınız meramınızı. Kendi cephesinden açıkladı olayı. Siz bunu beğenirsiniz, beğenmezsiniz, yasal işlemleri devam ettirirsiniz ama bir sataşma olmadı.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Tanal, hesap soracaksan Meclisin Milletvekili Özlük İşlerine sor, muhasebeye sor hesabı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye lütfen... Duyamıyorum. Arkadaşlar, müsaade edin, Mahmut Bey'i duymak istiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, kanun açık ve net. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre içimizde memur olan arkadaşlarımız var, içimizde albaylar var, içimizde, AK PARTİ'de tuğgeneral arkadaşlarımız var. Bakın, bunların hepsi Askeralma Kanunu'nu çok iyi biliyorlar. Bir, 657'ye tabi; iki, işçi; üç, memur, kim olursa olsun, askere gittiği zaman ücretsiz yapacak ve sigortası kesilecek. Hâlen Mecliste sigorta...

BAŞKAN – Bunları söylediniz Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, o dönem üzerinden hâlen sigorta primi ödenmiş. Bu, Meclisi dolandırmaktır, milletvekilliğinin itibarını düşürmedir bu. Yani bu maaşı Meclisin alması lazım. Meclis onu hazineye kaydedecek. Dilediği yere bağışlama hakkı ve yetkisi yoktur.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, sataşmadan söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Bir saniye...

Altay'dan sonra size...

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sataşma dolayısıyla söz istiyorum, ismimi vererek sataştı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, bir milletvekilinin bedelli askerliğiyle ilgili meselede kusurun Meclis Başkanlığında olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Toparlamak için de söz aldım. Benim gördüğüm, burada genç milletvekili kardeşimizden ziyade Meclis Başkanlığının bir kusuru vardır. Sayın Tanal'ın da buna

duyarlı bir milletvekili sıfatıyla bunu Genel Kurul gündemine getirmesinin genç kardeşimizi üzmemesini dilerim.

SELMAN ÖZBOYACI (Konya) – “Çakma kahraman” diyerek mi söylüyor?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır.

Şurada da bir kusur var. Bunun “Para hazineye yatırılır.” kısmı da yine milletvekilimizden çok bana göre Başkanlığın kusurudur. Çok açık bir kanun varken... Öyle değil mi Sayın Tanal? Açık bir kanun varken burada ben kusurun Başkanlık olduğu, Başkanlık İdari Mali İşlerde olduğu kanaatindeyim.

Genel Kurula arz ederim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkan “çakma kahraman” diyor.

BAŞKAN – Evet, Başkanlık adına da Sayın Süreyya Sadi Bilgiç.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

69’a göre iki dakika söz veriyorum size.

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında TBMM Başkanlığına ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, 16 Nisan 2017’de yapılan referandumla beraber gençlerimize seçme hakkı olan 18 yaşla aynı şekilde seçilme hakkı da tanındı ve 18 yaşa düşürüldü. Anayasa’nın 76’ncı maddesinde yapılan bu değişikliğe paralel olarak da tabii ki askerlik hizmetine ilişkin ortada oluşan bir tereddüt var. Ama terzi söküğünü dikemez çünkü biz Parlamento olarak hâlâ kendi milletvekili kanunumuzu bile çıkaramadık. Parlamentonun dışında kanunu olmayan hiçbir başka kurum yok. Aynı şekilde de genç arkadaşlarımız... Ve az önce Selman da söyledi, “ilişigi olmama” şeklinde askerliğini yapmış olmayı da değiştirdik.

Şimdi, eğer Parlamento görevini yerine getirip Anayasa’nın 76’ncı maddesine bir uyum düzenlemesini yapmadıysa bu 3 genç arkadaşımızı suçlamaya hiç kimsenin hakkı yok.

Aynı şekilde, Başkanlıkla ilgili olarak şunu da ifade etmek istiyorum: Bakın, milletvekillerinin mali haklarıyla ilgili olarak “Meclis üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir.” hükmüne istinaden 3671 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun’la düzenlenmiş olup söz konusu kanun çerçevesinde, kanunla açıkça düzenlenmeyen hususlarda -askerlik gibi, tutukluluk gibi- milletvekili ödenek ve yolluklarından herhangi bir kesinti yapılamamaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda bu kesintilerin yapılmasına ilişkin hüküm olduğu için kesilmektedir.

Burada yapılması gereken, gençlerimizin önünü kesmemek adına, genç milletvekillerimizin askerlik yükümlülüklerinin milletvekilliği görevlerinin sonrasına bırakılması yönünde bir düzenlemeyle bu iş kökünden çözülür. Burada ne milletvekillerimizin ne de Meclis Başkanlığının uygulamadığı herhangi bir şey ya da Meclis İdari Teşkilatının bir kusuru yoktur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Sadece kayıtlara geçsin.

Sayın Tanal'ın göstermiş olduğu düzenleme de bununla ilgili değildir; bu, tamamen Askeralma Kanunu'yla ilgilidir. Bu da askerlik paralarının hazineye intikaline ilişkin bir düzenlemedir, yoksa bunun, sizin aldığımız maaşla, yapmış olduğunuz bağışla, onunla bununla hiçbir alakası yoktur. O, Askeralma Kanunu'nun genel hükmüdür.

Tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bilgiç.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, ben, genç milletvekilimiz töhmet altında kalmasın diye bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- *İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın TBMM Başkanlığının Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesini ihlal ettiğine dikkat çektiğine, bunun üzücü bir durum olduğuna, meselenin daha fazla uzatılmasının bir anlamı olmadığına ilişkin açıklaması*

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, bunlar hassas işlerdir. Benim burada gördüğüm şudur: Bu, Sayın Mahmut Tanal'ın Türkiye Büyük Millet Meclisine verdiği soru önergesine verilen cevaptır. Bu ayıplıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, bir sayın milletvekilinin askerlik hizmeti yapıp yapmadığını bilmiyorsa o işi bıraksın. Bu çok ayıplı bir cevaptır.

Sayın Tanal'ın dikkat çektiği husus da Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesi, yine, Türkiye Büyük Millet Meclisince ihlal edilmiştir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Dükkanı kapatıp gidelim!

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Getirmezse nereden bilinecek?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öyle bir şey yok.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Çip mi takacağım milletvekiline?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Milletvekili Meclise gelmediğinde nasıl dilekçe veriyorsa...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, duyamıyorum, lütfen...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Müteakip defalar söylediğim bir şey var: “Yasaklar –hani doğru değil ama- çiğnenmek için yapılır.” diye kamuoyunda bir söz vardır. Kanunların çiğnenmesini asla tasvip etmeyiz. Kanunlar uyulmak içindir lakin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kanunların en son çiğneneceği yer burasıdır. Burada Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesi çiğnenmiştir. Ben bu genç kardeşimizin buna tevessül edeceğine inanmıyorum ama böyle bir durum AK PARTİ dışında bir siyasi partinin genç milletvekilinin başına

gelse, sanıyorum, hem şöyle bir yazı Sayın Tanal'a gelmezdi hem de Askerlik Kanunu'nun 55'inci maddesi çiğnenmezdi. Buradan sonuç olarak çıkan şudur: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının AK PARTİ aidiyeti kaynaklı bir işgüzarlığı mı diyelim, bir görev kusuru mu diyelim; bu çok açıktır, Meclisimiz adına da üzücü bir durumdur. Bu meselenin daha fazla uzatılmasının bir anlamı yoktur diye düşünüyorum.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Başkanlığın hiçbir şekilde, dedikoduyla ya da kulaktan duyduğu şeylerle işlem tesis etmesi mümkün değildir. Kayıtlarımıza gelen, milletvekillerinden bize gelen bir izin talebi, herhangi bir şey olmadığı için, resmî kayıtlarımızda milletvekillerimizin askerlik yapmalarına ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ben bunu paylaşıyorum resmî olarak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Şimdi milletvekilini suçladınız ama böyle de.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

- 1) *Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) *Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) *Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) *Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) *Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) *Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

I) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) *Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) *Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) *Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

- 1) *Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) *Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, birinci turda gruplar adına yapılan konuşmalar sona ermiştir.

Şahıslar adına, lehinde ilk söz Hatay Milletvekili Sayın Abdulkadir Özel’indir.

Buyurun Sayın Özel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin birinci tur görüşmeleri üzerinde şahsım adına lehte söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, az önce yaptığı veciz hatırlatmalar ve konuşmasından dolayı Karabük Milletvekili Sayın Hüseyin Avni Aksoy’a teşekkürle sözlerime başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz son on yılda, özellikle, komşularımızda yaşanan iç savaşların sınırlarımızda oluşturduğu terör koridoru ve göç tehdidi, darbe, finansal saldırılar, doğal afetler ve pandemi gibi çok büyük badirelerle karşı karşıya kalmıştır. Ancak dirayetli siyasal istikrarımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı liderliği güvenlikten diplomasiye, sağlıktan ulaşım gücüne güçlü altyapımıza, en önemlisi de milletimizin birlik ve beraberlik içinde kenetlenmesi sayesinde tüm bu sorunların üstesinden geldik, gelmeye de devam ediyoruz.

Hangi siyasi görüşe mensup olursa olsun sevinçte ve kederde kenetlenmeyi bilen, Ayda bebek enkaz altından çıkarılırken gözyaşına boğulan 83 milyon asil, eşit, özgür ve onurlu yurttaşımızla birlikte her zorluğu aşacağımıza olan inancımız tamdır.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin içeride ve dışarıda elde ettiği kazanımlar sadece iktidarı döneminde o zaferleri kazanan siyasi partilerin ve liderlerinin değil, bu aziz milletimizin tamamına aittir. Milletimiz bu kazanımları unutmadığı gibi, bunlara imza atanları da ilelebet hafızasında ve gönlünde yaşatmaya devam edecektir. Hatay Milletvekili bir kardeşiniz olarak ifade ediyorum, Hatay’ımızın ana vatana katılmasını sağlayan kahramanlarımızı, büyüklerimizi, şehitlerimizi, gazilerimizi nasıl hayırla ve minnetle anıyorsak, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kuruluşuna vesile olan Kıbrıs Barış Harekâtı’nın talimatını veren dönemin liderlerini, siyasi parti farkı gözetmeksizin nasıl hayırla anıyorsak Karabağ’ın Ermenistan işgalinden kurtarılması için yardım elini uzatanları ve bölgede istikrarı tesis edecek tezkereyi çıkaran bu Meclisi de hem milletimiz hem Azerbaycan Türkü kardeşlerimiz her zaman hayırla ve minnetle yâd etmeye devam edeceklerdir. İşte, bizim adına “beka” dediğimiz siyasi duruş ve siyaset aklı bu tarihî perspektif ve müktesebattan damıttığımız millî şuurun adıdır.

On sekiz yıldır ekonomimizi ve millî gelirimizi büyütecek ve her alanda dışa bağımlılığı azaltacak adımlar atıyoruz. Savunma sanayi, enerji, millî güvenlik ve dış politika gibi konularda bu adımları atarken muhalefetten de seçmenleri adına daha adil ve yapıcı bir dil ve üslup bekliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, yerli İHA ve SİHA'larımız sayesinde terörle kararlı bir mücadele yürütüyor, geçmişte büyük acılara ve şehitler vermemize sebep olan Aktütün ve Dağlıca gibi baskınlara artık maruz kalmıyoruz hamdolsun. Bu ilerlemeleri takdir etmek yerine “Bu oyuncaklar marketlerde satılan ‘drone’lardan farksız.” deyip yerli helikopter motoru için “Böyle bir motoru internetteki bilgilerle bile yapabilirsiniz.” gibi akıl, insaf, izandan uzak yalanlara, manipülasyonlara ve tevizirata yönelmenizi, bunları tercih etmenizi hayretle izliyoruz.

Karadeniz’de doğal gaz yatakları bularak ülkemizin on yıllardır süren bir hayalini kendi yerli gemilerimiz ve altyapı imkânlarımızla gerçekleştirdik; burun kıvırdınız, çıkan miktarı beğenmediniz. İçinizden “Bu gaz yanmaz arkadaş.” diyenler bile oldu.

“Doğu Akdeniz’de herkes var, bir tek Türkiye yok!” salvosundan “Türkiye’nin komşularına sormadan orada olması yanlışır.” noktasına, oradan da “Yunan komutan Türk gemisini aramakta haklıydı.” hezeyanına savrulmak; Türkiye’yi yabancı basına ve uluslararası kuruluşlara şikâyet etmek sizi, ittifakınıza adınızı verdiğiniz millet adına değil ancak Türkiye düşmanları adına Türkiye’ye muhalif yapar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Daha geçtiğimiz hafta sonu Türkiye’den Çin’e giden ihracat treni rutin gümrük işlemleri için kısa bir ara verdiğinde “Çin treni nerede?” diyerek ortalığı velveleye verdiniz. Oysa trenimiz, arkadaşlar, şu anda Çin yolunda ve arzu edenler internetten o trene bakabilirler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir vaka üzerinden bir STK’nin tamamı peşinen mahkûm edilemez. “Suç ve cezada şahsilik ilkesi esastır.” lafını, bile bile “Bir kereden bir şey olmaz.” diye çarpıtmasaydınız, bugün “Cesaret bulaşıcıdır, çok kereden de bir şey olmaz.” sözlerine muhatap olmaz, il ve ilçe örgütleriniz ile belediyelerinizde yaşanan cinsel saldırı gerçekleriyle yüzleşmez, kendi iddianızdan vurulmazdınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buradan ifade ediyorum. Demin genç bir milletvekili kardeşimiz bu ithama AK PARTİ sayesinde gençleri temsilen Parlamente’ya girme hakkını elde ettiği için maruz kalıyor. İnşallah Cumhuriyet Halk Partisinde de genç kardeşlerimizi bu sıralarda daha fazla sayıda görmek isteriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Biz millî solunum cihazı, -yerli ventilatör- yaparken, tıbbi ekipman konusunda dünyada sorun yaşamayan birkaç ülkeden biri olurken, hatta başka ülkelere yardım ve ihracat yaparken gelişmiş ülkeler birbirlerinin maske ve ekipman taşıyan uçaklarına el koyup korsanlık yapıyordu. Bu arada aramızda oturan bazı arkadaşlar Küba’ya, kimileri de Uganda’ya güzellik yapıyordu. Muhalefet, iktidarın her icraatına “istemezük” demek veya “ve” yerine “veya” numaralarıyla yasama faaliyetlerini sekteye uğratma çabası olmasa gerek. Yerel seçimlerde görece elde ettiğiniz birkaç başarı ayaklarınızı yerden,

aklınızı da gerçeklik duygusundan kestiği için çok umutlu değiliz ama bu kürsülerden makul, bilimsel, rasyonel argümanlar yerine gerçeğe aykırı beyanlar ve sosyal medya yalanlarıyla muhalefet yaptığınız sürece, bugüne kadar her seçimde karşılaştığınız tablonun aynısıyla karşılaşmanız sizler için mukadder olacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım lütfen.

ABDULKADİR ÖZEL (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bizler, Cumhuriyet İttifakı olarak “Başka Türkiye yok.” şiarıyla çalışıyor; Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2023 hedeflerine emin adımlarla yürüyor; bu yürüyüşümüzle tüm dünyanın bölgesindeki gücünü ve etkinliğini kabul ettiği bir Türkiye’nin huzurunu, refahını, zenginliğini, kudretini artırmayı ve çoğaltmayı hedefliyor ve bunu sürdürüyoruz, sürdürmeye de devam edeceğiz.

Demin söylediği için söyleme ihtiyacı hissediyorum. Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı yani YTB bursuyla Mülkiyede okuyup şu anda Somali’de Adalet Bakanlığı yapan Abdulkadir Mohamed Nur’u da buradan sevgiyle selamlıyorum. Hani “YTB burslarıyla okuyanlar ne yapıyor?” deniliyordu ya, buradan Somali Adalet Bakanını sevgiyle selamlıyorum.

2021 yılı bütçemizin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyor, ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarımızı ve yüce heyetinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Konuşmacı, bize de dönerek, parti ismi vermemekle birlikte bu kürsülerde mesnetsiz, ayakları yere basmayan, gerçeklerden uzak rakam ve belgeler sunduğumuzu iddia etmek suretiyle sataşmıştır.

BAŞKAN – Sataşmadan, 69’a göre iki dakika söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Hatay Milletvekili Abdulkadir Özel’in 230 sıra sayılı 2021 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ile 231 sıra sayılı 2019 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin birinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasında CHP’ye sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Vallahi billahi, bizim her sayın milletvekilimiz, bu kürsüde verdiği bütün rakamlarda, ortaya koydukları bütün belgelerde Türkiye Cumhuriyeti devletinin belgelerini ve rakamlarını koydular.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Hepsi yalan!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Dava açarım, 5 bin lira paranı alırım.

Nitekim, dün Sayın Cumhurbaşkan Yardımcısı, Sayın Genel Başkanımızın buradan söylediği iddiaya “Asla olmaz.” dedi, belgesini gönderdim. E, ne desin adam? “Bakacağım, size bilgi vereceğim.” dedi. Yani yalan yok, yalan yok.

Şimdi, şu yalan mı mesela: Türkiye’de geçmişte Başbakanların, şimdi Cumhurbaşkanlarının maaşlarının asgari ücrete oranıyla ilgili 2 örnek vereceğim ve bu ayıpla bu Meclisi baş başa bırakacağım. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının maaşının asgari ücrete oranı şöyle: Asgari ücretli Türkiye’de Cumhurbaşkanının maaşının yüzde 3’ünü alırken mesela Fransa’da yüzde 10’unu alıyor, İngiltere’de yüzde 11’ini alıyor, Lüksemburg’da yüzde 12’sini alıyor, Slovenya’da yüzde 17’sini alıyor, İrlanda’da yüzde 21’ini alıyor. Yani İrlanda’daki asgari ücretli, Cumhurbaşkanının maaşının yüzde 21’ini alıyor. Biz şimdi bu bütçede ne vereceğiz? Yüzde 3. Bu rakam yanlış mı? Vallahi de değil, billahi de değil. Yanlış olan sizin kafanız. (CHP sıralarından alkışlar)

Yalnız, ben polemik de yapmak istemiyorum; Türkiye, gerçekleri dün gördü. Değerli arkadaşlar, sevgili milletvekili arkadaşlarım; ben çocukluğumdan beri bu Meclisi takip eden biriyim, her bütçenin bir ismi olurdu; efendim, atılım bütçesi, yatırım bütçesi, işte, rehabilitasyon bütçesi, onarım bütçesi. Değerli arkadaşlar, dün bütün Türkiye gördü, bu bütçe veda bütçesidir. Hayırlı olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

- 1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

- 1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

- 1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı adına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Sayın Süreyya Sadi Bilgiç.

Buyurun Sayın Bilgiç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – On dakika mı? Niye on dakika efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye on dakika?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Öyle mi talep etti? Yani otuz beşer dakika değil mi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ona da mı CHP karar verecek!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunu meraken soruyorum, haddim olarak değil efendim.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – On dakika talep ettim çünkü on dakikanın yeteceğini düşünüyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam Sayın Başkan Vekili.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ona da mı CHP karar verecek, ben anlamıyorum ya!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, meraken soruyorum dedim ya! Sonra, karışırım da tabii canım, ne münasebet ya!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – On dakika istiyor adam ya, on dakika istiyor.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Sayın Başkan, süremi yeniden başlatır mısınız lütfen.

BAŞKAN – Başlatacağım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bırak konuşsun adam.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ya, biz karışmıyoruz ki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bırak konuşsun ya.

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekilleri, müsaade ederseniz, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz kürsüde, sizi bekliyor.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Yarın kürsüye çıkacağım Sayın Grup Başkan Vekilleri, yani söz verip vermeme de Başkan Vekilinin yetkisinde olduğuna göre... Hatırlatayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgiç.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 2021 bütçesinin ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını Rabb’imden niyaz ediyorum.

Evet, bu kürsüde Meclisin bütçesine ilişkin konuşmalar içerisinde birtakım eleştiriler ve söylemler oldu. En fazla dile getirilenlerden bir tanesi eşit işe eşit ücret; hakikaten olması gereken bir şey. Ancak, bunun yanına bazı ifadeler daha kuruldu. Mesela “idarenin kötü niyeti” “hukuka aykırılık” gibi ifadeler var; bunları asla kabul etmediğimizi peşinen sizlere ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, statü farklılığına tabi olarak ortaya çıkan ücret farklılıkları, doğrudur, Türkiye Büyük Millet Meclisinde mevcuttur ancak diğer kamu kurumlarında olduğu gibi kurumumuz da yani Türkiye Büyük Millet Meclisi teşkilatı da 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4/A maddesine göre kadrolu -ki burada 666 sayılı KHK’nin öncesi ve sonrası da var- 4/B maddesine göre sözleşmeli, 4/D maddesine göre sürekli işçi ve 6253 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesine göre de sözleşmeli statülerde personel çalıştırmaktadır. Şimdi, tabii ki bu da çok farklı özlüklere, ücret farklılıklarına yol açan bir durum. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak tek başına bizim bu konuda yapabileceğimiz bir şey yok, ki bu konuda da bütçe görüşmelerinde Komisyonunda Sayın Meclis Başkanımız da bu konudaki düşüncelerini net olarak ifade etti. Kanunda bu kapsamda genel bir düzenleme yapılması hâlinde kurumumuz da bu yönde bu uygulamayı yapacaktır.

Bir diğer önemli konu: Bildiğiniz gibi, kurumumuzda görev yapan 4/D’li personel arasında da maaş farklılıkları mevcuttur. Türkiye Büyük Millet Meclisi idari teşkilatında görev yapan sürekli işçi kardeşlerimizden bahsediyorum; garsonlardan, temizlikçilerden, açılardan ve diğerlerinden. Başbakanlığın farklı birimlerinden Meclisimize devredilen personel ile Millî Saraylarda olup da kurumumuzda görev yapan personel arasındaki ücret farklılıkları, taşeron işçi alımı yapılırken ihale şartnamesinde belirtilen asgari ücrete uygulanan artırımdaki farktan kaynaklanmaktadır. İlgili mevzuat çerçevesinde buradan söyleyebileceğim şey şudur -ki zamanı yaklaştı- ilk toplu sözleşmeyle bu farklılıklar büyük ölçüde bu sürekli (daimî) işçiler açısından giderilecektir. Burada idari teşkilatımızda görev yapan personel yine 666 sayılı KHK’ye tabi olmakla birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisinin diğer kamu kurumlarından farklı bir çalışma sistemine sahip olmasını da gözeterek diğer farklı ülke parlamentolarında da olduğu gibi kendi personel rejiminin yapılması noktasında birtakım çalışmalar da Başkanlıkça sürdürülmektedir.

Yine, önemli konulardan bir tanesi -ki dile getirilmedi- bildiğiniz gibi, milletvekili danışmanlarının ya da milletvekili personelinin kıdem tazminatı meselesidir. Burada da yine aynı şekilde, 6253 sayılı Kanun’un 30’uncu maddesinde yer alan hüküm çerçevesinde yani “...herhangi bir ad altında başka ödeme yapılamaz.” hükmü uyarınca da milletvekili personeline herhangi bir şekilde bir kıdem tazminatı ve başka bir ödeme yapılamamaktadır. En kısa süre içerisinde toplu sözleşmeyle sürekli (daimî) işçiler içerisindeki yani 4/D’lilerdeki ücret farklılıkları büyük ölçüde giderilecektir, genel bir düzenlemeyle de diğeri halledilecektir.

Diğer bir konu yazılı soru önermeleri meselesi ki burada da, işte “Meclis buna hiçbir şey demiyor, Meclis tepki göstermiyor, Başkanlık buna duyarsız.” ifadeleri oldu. Bunlar bir kere doğru değil. Şunu söyleyeyim yani size yıl yıl, daha doğrusu dönem dönem söyleyeyim: Bakın, 22’nci Dönemde 62,8; 23’üncü Dönemde 85,8’e çıkmış; 24’üncü Dönemde 60; 25’inci Dönemi söylemiyorum, yüzde 6; 26’ncı Dönemde 45,4 olarak gerçekleşen yazılı soru önermelerini cevaplandırılma oranı 27’nci Yasama Dönemi için yüzde 63,70’e çıkmıştır. Yeterli görüyor muyuz? Tabii ki yeterli görmüyoruz ama şunu ifade edeyim: Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Bakanlara yöneltilen ve 25 Kasım 2020 itibarıyla süresi içerisinde cevaplandırılmayan yazılı soru önermeleri 126 ayrı Gelen Kâğıtlar Listesi’nde ilan edilmiş ve bu durum, Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Bakanlıklara gönderilen 234 ayrı yazıyla bildirilmiştir. Yani “Meclis Başkanlığı bu konuda hiçbir şey yapmıyor.” denilirken, 234 ayrı yazıyla, bu kurumlara yani Cumhurbaşkanı Yardımcısına ve Bakanlıklara bu durum belirtilmiştir. Ayrıca, altı ayda bir tekrarlanan, önceki yasama dönemlerinde de olduğu gibi, bu yasama döneminde de Başkanlığımızca 26 Ekim 2018, 5 Temmuz 2019, 17 Ocak 2020, 10 Ağustos 2020 tarihlerinde Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Bakanlıklara yazılı soru önermelerinin cevaplandırılması durumunu gösteren yazı yazılmış ve bu yazılarda, yazılı soru önermelerine süresi içerisinde cevap verilmesi ve verilecek cevapların, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına uygun olacak şekilde, soruları tam olarak karşılayan, yeterli ve tatminkâr nitelikte hazırlanması hususu ısrarla belirtilmiştir.

Bir diğer husus, iadelerle ilişkin olmak üzere -Sayın Toğrul’un söylediği- iade oranı, arkadaşlar, 27’nci Dönemde sadece yüzde 1,35’tir. Bu oran 26’ncı Dönemde yüzde 8,60’tı, 24’üncü Dönemde yüzde 6,93’tü, bu dönemde yüzde 1,35’tir.

Bakın, “işkence” “katliam” gibi sözlerden dolayı soru önermelerinin iade edildiği söylendi. Bu da doğru değildir, burada elimde örnek olarak özellikle Sayın Toğrul’un vermiş olduğu ve içerisinde “işkence” lafı geçen, “katliam” lafı geçen ama işleme alınan, iade edilmeyen soru önermeleri de mevcuttur.

Soru önermelerini ne zaman iade ediyoruz? İç Tüzük’ün 67’nci maddesindeki kaba ve yaralayıcı ifadeler olduğunda ya da Anayasa’nın 3’üncü maddesinde belirtilen “Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.” hükmüne aykırı olan ya da bu soru önermelerinde Anayasa’nın 138’inci maddesindeki “yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması” gibi bir durum olduğunda ya da İç Tüzük’ün 96’ncı maddesine göre kişisel görüş ve özel yaşama ilişkin konuları içeren yazılı soru önermeleri, İç Tüzük’ün 97’nci maddesine göre istişare amaçlı konuları içeren yazılı soru önermeleri yine düzeltme yapmak üzere önerge sahibine iade edilmektedir. Ancak İç Tüzük 67, Anayasa 138 ve 3’e aykırı olanların, hangi hukuki kurala aykırı olduğu da belirtilerek iadesi gerçekleştirilmektedir.

Bu arada, bütçe hakkından bahsedildi ve bütçe hakkını kullanmaktan ve denetimden bahsedildi. Tabii, bütçe hakkı gereği, bütçeyi yapma hakkı yürütmenindir ama bütçeyi denetleme hakkı da Meclisindir ve Sayıştay vasıtasıyla bu denetimi Türkiye Büyük Millet Meclisi yapmaktadır. 2019 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan sadece 195 rapor vardır, bunlardan 190’ı kurumlara ilişkindir, 5 rapor da biliyorsunuz, genel raporlardır. Sayıştayımız, bunun dışında, kendi meclislerine sunulmak üzere, özel idarelerle ya da yerel yönetimler olarak belediyelerle ilgili 205 denetim yapmış ve bunun raporunu da ilgili meclislere göndermiştir. Onun dışında 81 KİT’in de raporu düzenlenmiştir, bu 81 KİT’in raporu da KİT Komisyonuna gönderilmek üzeredir. Bu denetim aşamalarında, INTOSAI’nin

bütün kuralları uygulanarak, saha çalışmaları yapılarak, bulguların tespitleri yapılarak, kamu idarelerinin bulgulara cevapları alınıp taslak raporlar oluşturulmakta ve ilgili yargılama dairesinde bu raporlar yeniden görüşüldükten sonra Rapor Değerlendirme Kuruluna getirilip son şekli verilerek sunulmaktadır. Baktığınızda da hakikaten son derece değerli raporlar olduğunu ve Sayıştayımızın hakikaten, son derece ciddi denetlemelerle, bir misyonu layıkıyla yerine getirdiğini ifade etmek istiyorum.

Evet, egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Yani yeni Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ilişkin “Başkanlık Divanı ya da Meclis misyonunu yerine getiriyor mu?” denildi. Parlamentoyu da seçen, Cumhurbaşkanını da seçen, referandumda Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine “evet” diyen de milletin ta kendisi ve millet iradesidir ve biz de bu iradeye göstermiş olduğumuz saygı doğrultusunda ve hukuk kuralları çerçevesinde görevimizi yerine getiriyoruz.

Ben şunu vurgulamak istiyorum: Bugün gerçekten son derece üzüldüm. Burası milletin kürsüsü, yüce Meclis ve bu kürsüde dönüldü, milletin iradesiyle gelen, bu sıralarda oturan bizlere burada bir milletvekili tarafından “düşük” ifadesi kullanıldı. Bu ifade, olsa olsa, 27 Mayısın eli kanlı, darbeci zalimlerinin Demokrat Partililere taktıkları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bilgiç.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Devamla) – ...“düşükler” lafının bir iz düşümü, bir yansıması, bir zihnin arka tarafında kalan yeridir. Ama darbe teşvikçileri, tahrikçileri, darbe sevicileri bilecekler ki 15 Temmuz gecesi bu millet darbeleri de darbe dinamiklerini de tarihin karanlık sayfalarına gömmüştür. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu millet, bu aziz millet, vatanperverliğiyle, dik duruşuyla ve en önemlisi, değerli arkadaşlar, demokrasiye olan bağlılığı ve inancıyla darbecilere, darbeseverlere, darbe sevicilere, darbe teşvik ve tahrikçilerine gereken cevabı vermiştir.

Daha fazla uzatmak istemiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.16

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeyza KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Yürütme adına Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz altmış dakikadır.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Kasım 2020 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunda arz ettiğim Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesi içerisinde gerçekleştirdiği ve 2021 bütçe yılında planladığı faaliyetleri sizlerle paylaşmak üzere yüce Meclisin kürsüsündeyim. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tam bağımsız, güçlü ve lider bir Türkiye’nin inşası ve ihyası yolunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, büyük bir gayret ve özveriyle çalışmayı sürdürüyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak ülkemize ve milletimize hizmet etmek için emanet aldığımız yetkileri, Türkiye’yi kültür ve turizm alanında bir marka hâline getirmek, sanatsal faaliyetlerin yaygınlaşmasına katkı sağlamak, sürdürülebilir turizm anlayışıyla ülkemizin dünya turizmindeki payını artırmak için kararlılıkla kullanıyoruz. Bu hedefler doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz çalışmalar neticesinde çok başarılı iki yıl yaşadık. 2018’de 46 milyon, 2019’da 52 milyon ziyaretçiyi ülkemizde ağırladık. Hem ağırlanan turist sayısında hem de prestij göstergesi olan Mavi Bayraklı plaj sayısında lider ülkelerden biri konumuna geldik.

Arkeolojik kazı çalışmalarının sayılarının ve sürelerinin artırılması, çeşitli yollarla yurt dışına çıkarılmış kültür varlıklarımızın iadesi, gelecek nesillere aktarılması gereken eserlerin yurt içi ve yurt dışındaki restorasyonları, ihtiyaç sahibi ülkelerde eğitim ve sağlık kuruluşlarının yapılması, dünyanın dört bir tarafındaki öğrencilere eğitim imkânı sağlanması, resmî kalkınma yardımlarıyla milletimizin yardımseverliğinin gösterilmesi gibi başlıklarda önemli başarılar elde ettik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; göreve başladığımız günden beri, kültür ve sanat alanlarında desteklerimizi her geçen yıl artırarak sürdürmekteyiz. Covid-19 salgını sebebiyle Bakanlığımızca sinema sektörüne aktarılan destekler 2020 yılında artarak devam etmiştir. 2020 yılında, sinema sektöründe üretim desteği kapsamında senarist, yapımcı ve yönetmenlere 234 projeye toplam 46,5 milyon lira destek verdik. Geride bıraktığımız 11 ayda 9’u yurt dışı, 67’si yurt içi olmak üzere toplam 76 sinema etkinliğine doğrudan sinema alanında faaliyet gösteren meslek birlikleri ve kuruluşlar üzerinden 25 milyon lira destek sağladık. Üretim ve etkinlik desteklerinin yanı sıra sektörün daha güçlü

şekilde yoluna devam etmesi amacıyla da Anadolu'da 1 veya 2 salonu olan işletmecilerimize 15 milyon lira Yerli Film Gösterim Desteği sağlayacağız; başvuruları 30 Aralık'a kadar topluyor, ödemelere de ocak ayında başlıyoruz.

Bakanlığımızın ilgili Bakanlıklarımızla ve kurumlarımızla yürüttüğü ortak çalışmalar neticesinde kongre, konferans, seminer, konser ve fuar giriş ücretlerinde KDV oranları yıl sonuna kadar yüzde 8'e indirilmiştir. Sinema, tiyatro, opera, operet, bale, müze giriş ücretleri KDV oranları da yıl sonuna kadar yüzde 1'e indirilerek neredeyse sıfırlanmıştır. Hazine ve Maliye Bakanlığımızla yaptığımız görüşme sonucu KDV indirimlerinin süresinin uzatılması konusunda görüş verdik, kısa süre içinde neticelenmesini bekliyoruz. Ayrıca, iş yeri kira stopajı yüzde 20'den yüzde 10'a indirilerek kiracı olarak faaliyetlerini yürüten başta özel müzeler, sanat galerileri ve tiyatrolar olmak üzere kültür sektörü mensuplarına destek sağlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından 2019-2020 sanat sezonunda özel tiyatrolarımıza ayrılan 6 milyon 100 bin liralık destek, 2020-2021 sezonunu kapsayan dönemde pandemi koşulları da göz önüne alınarak yaklaşık 3,5 kat artırılmış ve 21,5 milyona çıkarılmıştır. Bu rakamın 12 milyonu proje desteği, 9,5 milyonu dijital proje desteği şeklinde kullanıldı. Yardımların kime verildiği Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü "web" sitesinde şeffaf bir şekilde açıklanmıştır. "Hani? Nerede görebiliriz?" diye bir soru gelmişti, sitemizde açıklıyoruz.

Ayrıca, salon desteği sağlamak adına, özel tiyatro salonlarının Kültür Yatırım ve Girişim Belgesi almasını sağladık. Belgeyle, işletme aşamasında yüzde 25 oranında sigorta primi, işveren payı ve gelir vergisi stopaj indirimi, doğal gaz ve elektrik tüketiminde yüzde 20 indirim ve su tüketiminde de bulunduğu bölgenin en düşük tarifesinden ücretlendirilme avantajı sağlanıyor.

Tüm bunların yanında, sahne desteği kapsamında, Bakanlığımıza ait kültür merkezlerimizi ve devlet tiyatrolarımızın salonlarını 1 Aralık 2020-15 Haziran 2021 tarihleri arasında özel tiyatrolarımızın kullanımına sunduk. Özel tiyatrolarımıza "Turne Desteği" ve "Dijital Tiyatro Ek Projesi" adı altında 2 yeni programla 15 milyon lira ilave destek vereceğiz. Turne Desteği başvurularını almaya başladık, Dijital Tiyatro başvurularını da 30 Aralık'a kadar alıyoruz. Bu destek programlarının ödemelerine de ocak itibarıyla başlayacağız.

Özel tiyatrolarla ilgili bir çalışma grubu oluşturduk. Çok sık, bu grupla özellikle benim Başkanlığında topluyoruz ve bütün yardımları, bundan sonra nasıl devam edeceğimizi hatta yönetmelikle istedikleri değişiklikleri tartışıyoruz ve onlarla birlikte ortak karar alarak devam ediyoruz.

Bu arada, Ankara Sanat Tiyatrosu, AST'yle ilgili bir soru geldi. AST de bu grupta yer alıyor. Ayrıca, bu sene verdiğimiz devlet yardımlarından AST de yararlandı, onu da özellikle belirtmek istiyorum.

Müzik Hayattır Projesi kapsamında, 20 ilde 405 Roman müzisyene dijital kayıt desteği verdik. Deneme amaçlı yaptığımız bu projeyi büyütme kararı aldık. Pandemi döneminde geliri olmayan, desteğe ihtiyacı olan müzisyen, müzik emekçileri, yorumcu ve eser sahiplerini kapsayan bir projeyi 11 Aralıkta detaylarıyla birlikte ilan edeceğiz. Başvurularda birlik, dernek veya sendika üyesi olma şartı aramayacağız. Aylık seyyanen bin lira, üç ay süreyle toplamda 3 bin lira ödeyeceğiz. Aralık ayı içinde başvuruları toplayacak; ocak, şubat ve mart aylarında ödemeleri yapacağız. Bu projeye 30 binden fazla başvuru olacağını tahmin ediyoruz.

Listelerle ilgili bir asılsız ithamda bulunuldu, hani “Kimlere vereceksiniz?” gibi. Biz, listeleri yani bu projelere katılanların listelerini meslek birlikleri, müzik dernekleri ve MÜZİK-SEN sendikasıyla beraber hazırlıyoruz ve bizzat toplantılara da ben katılıyorum.

Yine, Bakanlığımızca fikrî mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesine yönelik 2020 yılı Ocak-Kasım dönemindeki projelere ve meslek birliklerine toplam 44 milyon lira destek sağlanmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu projelerle yapılan ödemelerin yaklaşık yüzde 50’sinin sanatçı, yazar, oyuncu, yönetmen gibi yaratıcı katkı sunan kişilere yapılan telif, kaşe ödemeleri olduğunu özellikle vurgulamak isterim.

Bakanlığımızca meslek birliklerine verilen desteği bu yıl için pandemi sebebiyle yüzde 50 artırarak 5,8 milyon liraya çıkardık.

Bakanlığımızda, bakın, bu da çok önemli bir konu, yevmiyeli çalışan -demin bir milletvekilimden gelmişti- yevmiyeli işçi mi olur diye, Bakanlık personeli mi olur diye... Bakanlığımızda yevmiyeli çalışan sanatçılarımıza ilişkin yirmi beş yıllık köklü bir sorunu Ocak 2020 itibarıyla çözdük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yevmiyeli statüsünde çalışan yaklaşık 3 bin sanatçımızı sözleşmeli statüye geçirecek özlük haklarında önemli bir iyileştirme sağladık, maaşlarında yaklaşık yüzde 50 oranında artış yaptık, sosyal güvenlik ve yıllık izin hakkına kavuşmalarını sağladık, pandemi döneminde onları yasal güvence altına alarak sosyal ve ekonomik anlamda yüz yüze kalacakları olası sıkıntıları önlemiş olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; telif hakkı sahiplerine hak ettikleri korumanın sağlanması ve kültür endüstrimizin güçlendirilmesi Bakanlığımızın öncelikli hedeflerindedir. Bu hedef doğrultusunda, telif hakları alanında gerekli mevzuat, korsanlıkla mücadele, eğitim, farkındalık ve sektörel destekleme faaliyetleri sürdürülmektedir. Bu kapsamda, ülkemiz kültür endüstrisini oluşturan sektörlerin yarattıkları ekonominin boyutunu ve potansiyelini ölçmek amacıyla başlattığımız çalışma sonucu bir rapor hazırladık. Dünya Fikrî Mülkiyet Örgütünün belirlediği metodolojiyle hazırlanan söz konusu rapor, kültür endüstrilerine ilişkin ekonomik göstergelerin ortaya konulması ve bu alana yönelik politikaların belirlenmesi açısından önemlidir. Kültür endüstrilerinin gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı yüzde 2,88’dir. Telif haklarına dayalı endüstrilerin Türkiye ekonomisine, finans ve sigortacılıkta yüzde 3 ve bünyesinde Türkiye için çok önemli olan turizm işletmelerini barındıran konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü de yüzde 3,10’la hemen hemen aynı miktarda katkıda bulunmaktadır.

Ayrıca, kültür endüstrileri Türkiye’nin toplam istihdamının yüzde 4,34’ünü yaratmaktadır. Bakanlığımız Telif Hakları Genel Müdürlüğü “web” sayfasında “Kültür Endüstrilerinin Türkiye Ekonomisine Katkısının Ölçülmesi” başlığıyla bunlar yayınlanmaktadır.

Ayrıca, telif hakları alanında bir ihtisas kütüphanesi oluşturulması amacıyla çalışmalar da başlatılmıştır. Sinema ve müzik eserleri ile kitaplarda zorunlu olan bandrol, korsanla mücadelede en etkili uygulamalar arasındadır. 2020 yılının ilk 11 ayında yaklaşık 412 milyon bandrol verilerek geçen seneye göre yaklaşık yüzde 5 artış sağlanmıştır. Bununla birlikte, il denetim komisyonları tarafından 2020 yılı Ocak-Kasım döneminde gerçekleştirilen 498 operasyon, korsan faaliyetlerin kaynağında engellenmesini sağlamıştır.

Bu arada, kamuoyunda yanlış bilinen bir konuya özellikle tekrar değinmek istiyorum: Bandrol içerikle ilgili bir kontrol mekanizması olmadığı gibi, dünyanın hiçbir yerinde de içerik denetimi yapılmamaktadır. Yani yayınlanmadan önce içerik kontrolü sansür olarak kabul edildiğinden, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de yapılmamaktadır. Özetle, telif hakları sahiplerinin haklarını koruyabilmek ve istatistik toplamak için tamamen ticari amaçla yapılan bandrol işleminin Bakanlığımızın yayın içeriklerini onaylaması veya onaylamaması şeklinde gösterilmesi doğru bir yaklaşım değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1826 yılında Mızıka-yı Hümâyün adıyla kurulan, 1924’te Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk müzik kurumu olma sorumluluğunu üstlenen Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestramız, iki asırlık tarihiyle dünyada son derece saygın ve özel bir yere sahiptir. Çıtasını daha da yükselterek uluslararası alanda en zengin repertuarı sunmak üzere çalışmalarını sürdüren değerli kurumumuz, kadrosunu da 30 genç yeni sanatçıyla güçlendirmiştir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestramızın başarılarına ve hedeflerine uygun olarak inşasını tamamladığımız yeni binamız aynı zamanda, Türkiye’de senfoni orkestrası için tasarlanmış ilk binadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu eser, 2.023 koltuk kapasiteli Büyük Salon ve 500 koltuk kapasiteli Mavi Salonla hizmet verecektir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının altmış yıldır kullanmakta olduğu 600 kişilik tarihî CSO Salonu ise hızla restore edilerek faaliyetine devam edecektir. Sergi mekânı ve açık hava alanlarından oluşan müzik kampüsü, ülkemizin ve dünyanın ünlü müzisyenlerinin katılımıyla 3 Aralıkta hizmete açılmıştır.

Biz, artık Bakanlık olarak sadece binalara yatırım yapmıyoruz, onları yaşatacak konseptleri de yaratarak cazibe merkezleri hâline getiriyoruz. 154 bin metrekare alanda bulunan yeni CSO binamızı, tarihî CSO Salonu ve CerModern Kültür Merkezi’ mizle beraber kültür adasına dönüştürerek Ankara’nın yeni cazibe merkezi yapacağız.

Millî kültürün tanıtılması ve toplumsal kalkınmaya katkılarıyla büyük önem sahibi olan kültür merkezlerine yönelik yatırımlarımıza da devam ediyoruz. Mevcut 116 kültür merkezimize ilaveten, 2020 yılında Erciş Kültür Merkezi tamamlanmış olup Burdur Kültür Merkezi’nin inşası da yıl sonuna kadar tamamlanacaktır. Ayrıca, önümüzdeki dönemde hizmete açılması hedeflenen 4 yeni kültür merkezinin projelendirilmesi ve yapımına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Kültür merkezleri konusuna değinmişken Bakanlığımızın önemli projelerinden biri de İstanbul Atatürk Kültür Merkezi’nin nitelik ve nicelik bakımından çağımızın gereksinimlerine uygun olarak yeniden inşa edilmesidir. Pandemi koşullarına rağmen çok hızlı yürüttüğümüz projede inşaatın yüzde 80’inini tamamlamış bulunmaktayız. İnsanlarımızın hayatını sahne sanatlarının bütün biçimleriyle zenginleştirecek olan Atatürk Kültür Merkezi’nin hedefi yediden yetmişe herkesi iyi sanatlar ve üstün eserlerle buluşturmak, onları bilgilendirmek ve etik değerleri gözeterek şeffaf bir yönetim anlayışı sergilemektir. 95 bin 600 metrekare kapalı alanı olan Atatürk Kültür Merkezi bünyesinde 2.038 kişilik opera salonu, 805 kişilik tiyatro salonu, sanat ve müzik kütüphanesi, çocuk sanat merkezi, sanat galerisi, çok amaçlı salon, tasarım dükkânı, otopark ve sinemalar bulunmaktadır. Sahne sistemleri en son teknolojiyle tasarlanan Atatürk Kültür Merkezi, Bakanlığımız sanat kurumlarının yanı sıra özel sanat topluluk ve kurumlarının da mekân ihtiyacına cevap verecek, uluslararası yapımlara da kapılarını açacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Beyoğlu Kültür Yolu Projesi, Galataport'tan başlayıp Galata Kulesi, Galata Mevlevihanesi, Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi, Garibaldi Sahnesi, Mısır Apartmanı, Mehmet Akif Ersoy Evi Müzesi, Atlas Sinema Müzesi, Taksim Sahne ve Taksim Camisi İslam Eserleri Kültür Merkezi'nin ardından artık kültür merkezlerinin sona ereceği bir gezi güzergâhı projesidir.

Kültür Yolu, tiyatrodan sinemaya, opera ve baleden kısa film ve kitaplara, güzel sanatlardan geleneksel sanatlara pek çok kültür sanat etkinliğini bir araya getirecektir. Bu rota üzerindeki Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nin açılışını 7 Haziran 2020 tarihinde gerçekleştirdik.

Bir diğer durağımız olan dünyanın en eski kulelerinden Galata Kulesi'nin restorasyonunu da tamamladık ve bir cazibe merkezi olarak 6 Ekimde yeniden ziyarete açtık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tarihî yapı, yeme içme ve eğlence ünitelerinden arındırılarak müze ve sergi alanı olarak işlevlendirilmiştir. Galata Kulesi, açılış tarihinden itibaren yoğun ilgi görmüş ve geçen iki aylık süreçte 120 bin ziyaretçi ağırlamıştır.

İstanbul Beyoğlu Atlas Sinema Müzesi ve sinemasındaki çalışmalarımızı tamamlamış olup binanın resmî açılışını, sinemaların yeniden faaliyete geçeceği takvime uygun olarak gerçekleştireceğiz. Sultan II. Abdülaziz döneminde 1870'li yıllarda yaptırılan yüz elli yıllık bina, el işçilikleri ve özellikle tavan süslemeleriyle başlı başına bir hazine. Sinema müzesini görmelerini sanatseverlerimize ve sizlere özellikle, şiddetle tavsiye ediyorum.

Bodrum, önemli kültür miraslarımızdan biri ve Bodrum Kalesi'nin 2'nci etap restorasyonunun tamamlanmasıyla bu önemli yapıyı, sanatsal etkinliklerde çok daha etkili biçimde kullanmaya devam ediyoruz. Bodrum Kalesi restorasyonu kapsamında, 1.300 kişilik Kaleiçi Açık Hava Sahnemizi hizmete aldık. Kalenin 3'üncü etap restorasyonunu Mayıs 2021'de bitirip kaledeki çalışmaları tamamlamış olacağız.

İzmit Nilüfer Hatun İmareti'nin restorasyon çalışmaları tamamlanarak 3 Temmuz 2020 tarihinde açılış yapıldı. Osmanlı mimarisinin erken dönem örneği olmasıyla ayrı bir değer taşıyan bu eser, özgün kimliğine çok yakışan bir şekilde Türk İslam Eserleri Müzesi olarak hizmet verecektir.

Restorasyon ve sergileme çalışması son aşamasına gelen Ankara Resim ve Heykel Müzemizi bu sene aralıkta Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin yıl dönümünde ziyarete açmayı hedefledik ancak pandemi kısıtlamaları -yani hafta sonundaki pandemi kısıtlamaları- nedeniyle 28 Aralıkta bu açılış gerçekleştireceğiz. Çok nitelikli bir müzeyle birlikte Türk Ocağı tarihî konser mekânına da yeniden kavuşmuş olacağız.

2000 yılında UNESCO Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'ne alınan Sümela Manastırı'ndaki çalışmaların 1'inci etabı 25 Mayıs 2019'da, 2'nci etabı da 28 Temmuz 2020'de tamamlanmıştır. Bu çalışmaların ardından yoğun ziyaretçi alan manastırın daha önce hiç ziyarete açılmamış olan bölümleri de 3'üncü etap olarak planlanmış olup çalışmalar 2021 yılında tamamlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugüne kadar 156 ülkede yaklaşık 600 milyon kişiye ulaşan dizi filmlerimiz ülkemizin yurt dışındaki varlığını güçlendiren en etkili kültürel diplomasi araçlarından biri hâline gelmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız destekli sinema filmleri, 2020 yılında Rotterdam, Tokyo, Varşova, Moskova, Saraybosna ve Cinemed Montpellier gibi dünyanın önemli uluslararası film festivallerinde yer almıştır; Türk sinemasının ve ülkemizin tanıtımına önemli katkı sağlamıştır.

Şimdiye kadar yaklaşık 2,5 milyon çocuğumuzu sinemayla buluşturduğumuz ancak bu yıl Covid-19 salgını nedeniyle ara vermek durumunda kaldığımız Sinemaya Gitmeyen Çocuk Kalmasın Projesi kapsamında 2023 yılına kadar 5 milyon çocuğumuzu sinemayla tanıştırmayı hedefliyoruz. Bununla birlikte, Çocuklar İçin Gezen Sinema Projemiz kapsamında, sinema salonu olmayan ilçelerde 300 bin çocuğumuzu sinemayla buluşturduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kültürel kalkınmamızda önemli rolü olan devlet tiyatroları 12 yerleşik merkezinde ve turne düzeninde bulunan 77 sahnesinde 27.209 koltuk kapasitesiyle hizmet vermektedir. 2020-2021 yeni tiyatro sezonuna 1 Eylül Salı günü 17 oyunla erken merhaba diyen devlet tiyatroları, yaz aylarındaki projeleriyle de pandemi sürecinde sanatseverleri yalnız bırakmadı. Kamyon Çocuk Tiyatrosu ve açık hava tiyatro oyunları projeleriyle 1 Temmuzdan 1 Eylül'e kadar hem yetişkin hem de çocuk oyunları tiyatroseverler için sahnelendi.

Bakanlık olarak büyük çaplı tiyatro yapımlarını ve klasikleşmiş oyunlarımızın yanı sıra yeni yaklaşım ve uygulamaları da takip eden bir stratejiyi benimsiyoruz. Bu amaçla, dünyanın pandemi sonrası düzenine çok uygun bir konsept olan açık hava tiyatro uygulamasını da 2021 yılında artırarak geliştirmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız bünyesinde 1.135 müzisyen ve 2.369 opera, bale sanatçısı ile müzik, opera ve sahne sanatları faaliyetlerini illerdeki yerleşik 6 opera ve bale müdürlüğü, 6 senfoni orkestrası, 13 koro ve 9 topluluk çatısı altında sürdürmekteyiz. Ekim 2020 döneminde Bakanlığımıza bağlı sanat birimleri ve sanatçılarımız tarafından gerçekleştirilen ve katılım sağlanan 739 etkinlik düzenlenmiş ve 2019-2020 sanat sezonu Ekim-Şubat dönemini 429 opera ve bale temsiliyle, geçen seneye kıyasla temsil sayısında yüzde 15 artış, seyirci sayısında yüzde 20'lik bir artışla kapatmış olduk. Bakanlık olarak görsel ve çağdaş sanatlarla ilgili faaliyetlerimizi 3 resim ve heykel müzesiyle sürdürürken ülke genelindeki sanatçıların sergi ve çalışmalarına ev sahipliği yapan 36 sanat galerimiz bulunmaktadır. Ankara Resim ve Heykel Müzesi koleksiyonunda bulunan 3.629 sanat eserini dijital veri tabanına aktararak envanter çalışmalarımızı da bu sene bitirmiş olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye toprakları, dünya kültür ve medeniyet birikiminin hazine odasıdır. Bu bilinçle, kültürel varlıklarımızı gün yüzüne çıkaracak 157 kazı çalışması ülkemizin çeşitli yerlerinde devam etmektedir. Mevcut 157 arkeolojik kazı çalışmasının 125'i Türk kazı başkanlıklarınca, 32'si yabancı kazı başkanlıklarınca sürdürülmektedir. 2020 yılında Covid-19 salgınına yönelik tedbirlere rağmen arkeolojik kazı ve yüzey araştırması sayısı 500'ü aşmıştır. Bakanlığımız ve bağlı kurumlarımızın destekleriyle 2019 yılında başlatılan 12 aylık kazı programına dâhil olan kazı başkanlığı sayısı, bu yıl 3 kat artırılarak 20'den 62'ye çıkarılmıştır. 2021 yılında 125 kazı başkanlığının tamamının bu kapsama alınmasını bekliyoruz. Yıl boyu süren kazılar kapsamında 2019 yılında ilave 100 arkeolog, sanat tarihçisi ve restoratör istihdam edilmiş olup 2020 yılında arkeolog, sanat tarihçisi ve restoratör unvanlarında 248 ilave personel istihdam edilmiş olacaktır. 2021 yılı sonunda 125 kazı başkanlığının 12 aylık programa dâhil edilmesiyle uzman personel sayısı toplamda 700'e çıkarılmış olacaktır.

Kültür varlıklarımızla ilgili çalışmalarımız sadece yeni keşfedilen alanlarla sınırlı değildir. Bu topraklara ait olan ancak vaktiyle yurt dışına çıkarıldığı tespit edilen kültür varlıklarımızın ülkemize

iadesine yönelik çalışmalar, Bakanlığımız tarafından çoğunlukla diplomatik girişimler, gerekli olduğu hallerde ise hukuk yoluna başvurulması suretiyle sürdürülmektedir. 2019 yılında İngiltere’den iadesi sağlanan çini panoyu, Bulgaristan’dan iadesi sağlanan, içinde sikkelerin de olduğu 101 adet eseri, 2020 yılında İngiltere’den iadesi sağlanan Isparta kökenli lahit parçası ve Tunç Boğa Arabası Modeli’ni ve İtalya’dan iadesi sağlanan Lidya yazıtını bu getirilen eserlere örnek olarak verebilirim. Ülkemiz kökenli eserlerin iadesine yönelik hukuki ve diplomatik çalışmalarını sürdürmekte olduğumuz 65 tane daha dosya mevcuttur. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kültür varlıklarımızın yurt dışından iadesinin sağlanarak ait oldukları topraklara getirilmesi çalışmalarının yanı sıra yurt içinde de kültür varlığı kaçakçılığının önlenmesi ve kaçak kazaların engellenmesine yönelik çalışmalara büyük önem atfetmekteyiz. Kültür varlığı kaçakçılığıyla mücadele alanındaki etkinliğin artırılması için şube müdürlüğü düzeyinde hizmet veren birimizim daire başkanlığı düzeyine yükseltilecek Mart 2020’de Kaçakçılıkla Mücadele Dairesi Başkanlığı kurulmuş ve bu alanda çalışan uzman sayımız 3 kat artırılmıştır.

Tarihî zenginliğimizi korumak ve gelen ziyaretçilerin ilgisine sunarak bilinirliğini artırmak da önemli bir sorumluluğumuzdur. Bu noktada, ören yerleri ve müzelerimiz ciddi bir potansiyele sahiptir. 2020 yılı itibarıyla Bakanlığımız bünyesinde 199 müze, 142 düzenlenmiş ören yeri ve Bakanlığımız denetiminde 290 özel müzeyle bu alandaki faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz. Ayrıca, bu alanda yasal altyapıyı güçlendiren mevzuat çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Türkiye’de bir ilk gerçekleştirilerek dünyanın en büyük havalimanı müzesi olan bin metrekarelik İstanbul Havalimanı Müzesi 17 Temmuz 2020 tarihinde ziyarete açılmıştır. İstanbul Havalimanı, 15 milyondan fazla aktarma yolcusu olan dünyanın en büyük havalimanlarından biridir. 2019 rakamlarıyla 15 milyon olan bu yolcu sayısı, ilerleyen tarihlerde çok daha fazla artacaktır. İşte, Türkiye’ye kadar gelip hiç içeri girmeden devam eden bu yolculara Anadolu’nun birçok noktasını tanıtmak, Türkiye’nin cazibe noktalarını ön plana çıkarmak amacıyla yaptığımız dünyadaki en büyük havalimanı müzelerinden biridir.

Müze ve ören yerlerimizde farkındalık yaratmak amacıyla başlatılan Müze Kart uygulamasıyla bugüne kadar 11 milyonun üzerinde Müze Kart, kullanıcısıyla buluşmuştur.

Ayrıca Bakanlığımız Çanakkale Alan Başkanlığına bağlı müzeler ile Millî Saraylara bağlı Topkapı, Dolmabahçe ve Beylerbeyi Sarayları, kasırlar ve yenilenen Galata Kulesi de Müze Kartı’yla ziyaret edilebilme imkânına kavuşmuştur.

İstanbul Türbeler Müzesi Müdürlüğüne bağlı birimi olan Hafıza 15 Temmuz Müzesinin koleksiyon türünün Bakanlığımıza bağlı diğer müzelerden farklı bir temada kurgulanmış olması ve işletim sistemlerinin farklılığı nedeniyle “Hafıza 15 Temmuz Müzesi” adı altında yeni bir müze müdürlüğü olarak kurulmasına ilişkin çalışmalarımız da devam etmektedir.

Müze ve ören yerlerine olan ilgiliyi artırmak ve ziyaretçilerin eserler hakkında bilgi almalarını sağlamak amacıyla çok lisanslı Elektronik Sesli Rehberlik Sistemi Projesi’ni hayata geçirdik.

Ayrıca müzelerimizin eksikliklerinin giderilebilmesi ve sürekli denetimin sağlanabilmesi adına müze ziyaretçilerinin deneyim, öneri ve şikâyetlerini paylaşımlarına olanak verilmektedir. Paylaşım konusuna dair yapılan işlemler takip edilerek kendilerine süratle bilgi aktarılmaktadır. Bu sistemin uygulanması sayesinde şikâyetlerin hızla çözümlenmesi sağlanmış, ziyaretçi memnuniyeti 2 katına çıkarılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşadığımız topraklar, tarih ve kültürel birikimi sayesinde bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen evrensel değerlere sahip, dünyanın sayılı ülkelerinden biri konumundadır. Bu eşsiz mirasın sorumluluğuyla hareket eden Bakanlığımızın çalışmaları neticesinde UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki varlık sayımız 2018 yılında listeye alınan Göbeklitepe'yle 18'e yükselmiştir. Dünya Mirası Geçici Listemizde yer alan Malatya Arslantepe'ye ilişkin adaylık dosyası 2019 yılında UNESCO Dünya Mirası Merkezine iletilmiş olup 44'üncü Dünya Mirası Komite Toplantısı'nda karara bağlanacaktır. Ayrıca Gordion'a ait Dünya Mirası Listesi adaylık dosyası, ön değerlendirme yapılmak üzere 2020 yılında UNESCO Dünya Mirası Merkezine sunulmuştur.

Beypazarı Tarihi Kenti, İzmir Tarihi Liman Kenti, Karatepe Aslantaş Arkeolojik Alanı, Koramaz Vadisi ile Zerzevan Kalesi'nin UNESCO Dünya Geçici Mirası Listesi'ne dâhil edilmesi sağlanarak listedeki varlık sayımız 2020 itibarıyla 83'e ulaşmıştır.

Ülkemiz, somut olmayan kültürel miras alanında UNESCO'ya en çok unsur kaydettiren ilk 5 ülke arasında yer almaktadır. 14-19 Aralık 2020 tarihleri arasında düzenlenecek olan UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras 15'nci Hükümetler Arası Komite Toplantısı'nda minyatür sanatı ve geleneksel zekâ ve strateji oyunu mangala unsurlarının kaydedilmesiyle UNESCO'ya kayıtlı unsur sayımızın 20'ye ulaşması beklenmektedir. Ayrıca bu yıl hüsnuhat -İslami güzel yazı sanatı- çay kültürü, balaban zanaatkârlığı ve icra sanatı ve Nasrettin Hoca fıkralarını anlatma geleneği unsurları da insanlığın ortak mirası olmak üzere UNESCO'ya sunulmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanımızın çok önem verdiği ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temel aldığı esaslardan olan bürokrasinin azaltılması ve vatandaşlarımızın hizmete hızlı bir şekilde erişebilmesi amacıyla tesis için, Bakanlığımızca koruma bölge kurulları gündemindeki konuların hızlandırılmasına yönelik olarak Performans Yönetim Sistemi Projesi'ni başlattık. Projeye işlem süreleri ortalama üç aydan otuz güne indirilmiş ve yüzde 92 performans oranına ulaşılmıştır. Bugün itibarıyla kurulların gündeminde karara bağlanmayı bekleyen dosya bulunmamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; millî birliğimizin en önemli göstergelerinden olan 1915 Çanakkale muharebelerinin gerçekleştiği, Mehmetçik'imiz tarafından destanın yazıldığı Gelibolu Tarihi Alanı'na ayrı bir önem atfetmekteyiz. Tarihi alanda kalelerin, yolların ve surların restorasyonu, şehitliklerin ihyası, kültür ve sanat merkezlerinin kurulması, siper canlandırmaları projelerini gerçekleştiriyoruz; eşsiz mücadelenin anma etkinliklerini gerçekleştirmeye gayret ediyoruz. Covid-19 nedeniyle tören ve etkinliklerin katılımı dar tutulurken, "Şehit Binbaşı Ali Faik Bey" "İki Hilal" "Hilalin Gölgesinde Sakı Abideler" "Tek İstanbul" sergileriyle ziyaretçilerin müze mekânına bağlantı kurmalarını sağladık.

Kapadokya'da gittikçe artan kaçak yapılanmanın önüne geçmek ve bölgenin eşsiz doğal zenginliklerini korumak amacıyla kurmuş olduğumuz Kapadokya Alan Başkanlığı, 2020 yılının ilk on bir aylık döneminde 28 komisyon toplantısı yapmış, 795 konuyu karara bağlamıştır. Söz konusu kararlar içerisinde yeni yapı mimarı, restorasyon, tadilat ve uygulama projelerine yönelik kararlar bulunmakta olup 29 adet yapı taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiş, 6 adet de sit alanı tescil işlemleri tamamlanmıştır. Bunun haricinde 201 farklı izinsiz uygulama konusunda kaldırma, kapatma kararı alınmıştır. Kapadokya alanının bütününe ilişkin yapılması gereken üst ölçekli plan ve bu planın hazırlanmasına yönelik çalışmalara başlanılmış olup faaliyetler devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılında turizmde toplam 58 milyon misafir ağırlamayı ve 40 milyar doların üzerinde bir turizm geliri elde etmeyi hedeflemekteydik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak Covid-19 salgını nedeniyle tüm dünyada olduğu gibi ülkemizdeki turizm hareketlerinde de ciddi bir daralma yaşandı. Bakanlık olarak Covid-19 salgınının sektör üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek ve kademeli de olsa başlayan turizm hareketlerinin ülkemize yönelmesini sağlamak için dünyada ilk örneklerinden biri olan Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı'nı başlattık. Havalimanlarımızı rekor sürede PCR test merkezleriyle donatmamız, otellerde rezervasyonlu sistemle PCR test numunesi alınacak mekanizmanın kurulması ve bu test hizmetlerinin diğer ülkelere kıyasla çok avantajlı maliyetlerle yapılabilmesi tüm dünyada ve rakiplerimizde uluslararası turist trafiğinin yüzde 80, gelirin yüzde 88 azaldığı bir yılı ülkemizin turist trafiğinde yüzde 70, gelirden yüzde 66'lık - rakibimizden görece daha düşük- bir daralmayla kapatmasını sağlamıştır.

Sertifikasyon Programı, uluslararası bilinirliği olan akreditasyon kuruluşları ve sektörün önde gelen paydaşlarıyla birlikte hazırlandı, denetim firmalarının seçiminde de en az 5 ülkede faaliyet göstermesi şartı arandı. Bu sertifikasyon olsun, PCR yapılanmaları olsun, dünyada Asya'dan Avrupa'ya kadar birçok ülke tarafından örnek gösteriliyor; hatta rakibimiz olan ülkeler olarak adlandırılan Yunanistan ve İspanya'da Türk Hükümetinin yapmış olduğu çalışmalar kendi hükümetlerine örnek olarak gösterilmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Zaten sayılar da rakiplerimizden görece daha az gerçekleşen daralmadaki sayılar da bunun ispatı. Başka bir lafa ihtiyaç olduğunu düşünmüyorum.

Sertifikasyon Programı 15 Temmuz 2020 tarihi itibarıyla 50 oda ve üzeri konaklama tesisleri için zorunlu hâle getirildi. Demin bir milletvekilimiz "Restoranlarda zorunluymadı madem niye kapattınız?" dedi. İyi takip etmemişsiniz, restoranlarda zorunlu tutulmadı -isteğe bağlı, gönüllülük esasına bağlı- konaklama tesislerinde zorunlu tutuldu. 1 Ocaktan itibaren de 30 oda ve üstü konaklama tesislerinde zorunlu tutuluyor ve hiçbir otele kapatma uygulanmadı şu ana kadar sertifikası olduğu için.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – İsteğe bağlı sertifika alan restoranları kapattınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Efendim?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Restoranlarda, belgeyi almış olanlar da kapatıldı.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Duyamıyorum, sorularda sorun, duyamıyorum.

Sertifikasyon Programı'mızın anlatılması noktasında, ilk olarak ülkemizi en çok ziyaret eden 70 ülkedeki mevkidaşlarımıza Dışişleri Bakanlığımız aracılığıyla ilettiğimiz mektuplarda turizm hareketinin yeniden başlaması için aldığımız kapsamlı tedbirleri detaylı bir şekilde anlattık. Ayrıca, bu mevkidaşlarımızla yoğun bir telefon diplomasisi yürüterek ülkemizde Covid-19 salgınına karşı alınan tedbirlerin uygulanmasında ne denli kararlı olduğumuzu aktardık.

Ukrayna, Rusya ve Birleşik Krallık gibi ülkemize sürekli ziyaretçi gönderen ana pazarlarımızın basın organlarında yer alacak yayınlar için ağırlama faaliyetleri yürüttük. Bu kapsamda, 2020 yılı sonuna kadar 1.225 kişiyi, 2021 yılında da 3.200 kişiyi ağırlamayı planlamaktayız. Titizlikle ve profesyonel bir şekilde yürütülen bu program sayesinde rakibimiz olan diğer ülkelerinin önüne geçmiş bulunuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; salgından dolayı turizm sektörünün içinde bulunduğu olumsuzlukların azaltılması ve yeni normal düzende faaliyetlerini yürütebilmesi amacıyla birçok destek paketi hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan tebliğle 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında otel, motel, pansiyon, tatil köyü gibi konaklama faaliyetlerine; tur operatörü ve seyahat acenteliği faaliyetlerine ve rezervasyon hizmetleri, kaplıca, ılıca, içmeler, SPA merkezleri ve benzeri yerlerin faaliyetlerine ilişkin olarak muhtasar ve katma değer vergisi beyannamelerinin verilme süresi 27 Temmuz 2020 tarihine kadar uzatılmış, ödemeleri ise altışar ay ertelenmiştir.

KDV oranlarının tespitine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararıyla müze giriş ücretleri ile turizm sektörünün en büyük harcama kalemini oluşturan konaklama ve yeme-içme hizmetlerinin KDV oranları 2020 yılı sonuna kadar yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmiştir. Sürenin uzatılması için de Hazine ve Maliye Bakanlığımıza görüş verdik, kısa süre içinde neticelenmesini bekliyoruz. Seyahat acenteleri tarafından Türkiye Seyahat Acentaları Birliğine ödenmesi gereken 2020 yılı aidatlarının alınmaması sağlanmıştır.

DÖSİMM tarafından kiraya verilen taşınmazların 11 Mart 2020 tarihinden itibaren tahsil edilmesi gereken kira bedellerinin yıl sonuna kadar ertelenmesi -demin bununla ilgili bir soru gelmişti vekilimizden- ve bu sürenin üç aya kadar uzatılması konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir yani yetkimiz var, uzatacağz süreleri.

İş Kanunu çerçevesinde ücretsiz izne ayrılan ve 15 Mart 2020 tarihinden sonra işten çıkarılan işçilere İşsizlik Fonu'ndan nakdî ücret desteği verilmesi sağlanmış, kısa çalışma ödeneği hayata geçirilmiş ve iş sözleşmelerinin feshini yasaklayan geçici istihdam güvencesi getirilmiştir.

Turizm tesisleri yapılmak üzere kamu arazisi tahsis edilen Bakanlığımızdan belgeli yatırımcı ve işletmecilerden 1 Nisan-30 Haziran 2020 tarihleri arasında tahsil edilmesi gereken arazi kullanım bedelleri altı ay süreyle ertelenmiştir. 11 Kasım 2020 tarihinde Meclisimizde kabul edilen 7256 sayılı Kanun'la ertelenenler dâhil, yıl sonuna kadar olan kullanım bedelleri bir yıl daha ertelenmiştir. Ayrıca bu kanunla turizm sektörünü doğrudan etkileyen konaklama vergisi uygulaması 1 Ocak 2022 tarihine ertelenmiştir. İlave istihdam kapsamında, 2020 yılı sonuna kadar geçerli olmak üzere uygulamaya konulan sigorta prim desteği ve stopaj indirimi ile kısa çalışma ödeneği uygulamasının süresinin uzatılması konusunda Cumhurbaşkanlığına yetki verilmiştir.

Yine, Meclisimizde 25 Kasım 2020 tarihinde kabul edilen 7257 sayılı Kanun'la turizm amaçlı faaliyet gösteren kaplıca ve termal otellerden 2020 yılında tahsis edilmesi gereken idare payı, başvuru şartı aranmaksızın 20 Aralık 2021 tarihine kadar ertelenmiştir.

Bakanlığımız tarafından kamu bankasıyla sağlanan mutabakat çerçevesinde kredi destek paketleri hazırlanarak sektörün kullanımına sunulmuştur. Seyahat acentelerine işe devam paketi kredisi, konaklama tesislerine erken rezervasyon geri ödemesi için kredi desteği, turizm ve restoran işletmeleri ile turist rehberlerine cazip koşullarda kredi desteği sağlanmıştır.

Bunlara ilave olarak bünyesinde yabancı bayraklı hava yolu filoları bulunduran, birden fazla ülkede örgütlenmiş olan ve ülkemize 1 milyon ve üzeri yolcu getiren Türk kökenli tur operatörlerine orta vadeli kredi desteği sağlanmıştır. Ayrıca turizm sektöründeki işletmeler yanında bu işletmelerin tedarikçileri

için yeni bir turizm destek paketi uygulaması hazırlanmış olup Kredi Garanti Fonu kefaletiyle bankalar tarafından sektöre 10 milyar lira kredi sağlanmıştır; ihtiyaç anında bu rakam artırılabacaktır.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan, hibe yok mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız koordinasyonunda çalışmalarına başlayan Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı, ülkemizin hem eşsiz güzelliklerini hem de yeni normal süreç olarak tanımlanan bu dönemde güvenli turizm destinasyonlarının başında geldiğini anlatmak için tanıtım çalışmalarına aralıksız devam ediyor. Hava trafiğinin açılmasıyla birlikte ana pazarlarımızda televizyon reklamı ve dijital reklamlarla, kalan hedef pazarlarımızın tamamında yine dijital reklamlarla yoğun iletişim çalışmaları yaptık. Bu yaz Rusya, İngiltere, Almanya, Ukrayna pazarlarının seyahat için en çok tercih ettiği ülkelerden biri olduk. 2020 yılında 14 ülkede televizyon reklamlarımız yayınlandı. Ayrıca 8 ülkede en saygın ve en çok okunan 57 dergide yıl boyunca reklam çalışması gerçekleştirdik. 2020 tanıtımı için etkin olarak kullandığımız mecralardan biri de dijital platformlar olmuştur. 82 ülkede 54 filmle devam etmiş olan dijital reklamlarımız toplamda 6,7 milyar gösterim, 1,3 milyar izlenme rakamlarına ulaşmıştır. Bu, dünyada bu sene en çok reklam veren ülke olduğumuzu gösteriyor turizm alanında.

Türkiye'nin global tanıtım kanalı "goturkey.com" yenilenmiş yapısıyla yayına alındı. Modern tasarımı ve teknolojik altyapısıyla ülkemizin rakiplerinden ayrışmasına katkı sağlayacak olan platform, Türkiye hakkında bilgi almak ve seyahatini planlamak isteyen tüm kullanıcılara ülkenin kültür ve turizm değerlerini tek bir çatı altında sunacak. "Goturkey.com" sitesi kullanıcıların profillerine göre özelleştirilmiş içeriğiyle Türkiye'nin global bir turizm markası olarak tanıtımında en önemli rolü oynamaya devam edecek. Değişen trendler çerçevesinde golf turizmi, müzeler, kültür rotaları, inanç turizmi, gastronomi, alışveriş ve benzeri 50'yi aşkın başlık ve 81 ile özel tanıtımlar artık "Go Turkey" deneyimler platformu üzerinden yapılacak. Yeni platform, ziyaretçilerin davranış analizini yaparak hedef ülke bazlı tanıtmaya, destinasyon tanıtım modeli inşa etmeye ve yeni ürün tasarımına imkân verecek. Yurt içi ve yurt dışı turizm verileriyle beslenen platformla hedef pazar trendleri, uçuş hareketleri ve rezervasyon hareketleri takip edilir hâle gelecek. Bu sayede, dünyada kendi alanında benzersiz yapısıyla "Go Turkey" platformu ülkemizin turizm sektöründeki dijital dönüşümünü başlatarak veriye dayalı ve yapay zekâ destekli stratejik turizm planlaması yapılmasına imkân sağlayacaktır. Bu, dünyada ilktir; ilk kez hayata geçirildi, en hızlı şekilde de biz geliştireyoruz, muhtemelen yakında rakiplerimiz tarafından bu da kopya edilmeye çalışılacaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bunun yanında, bölgelerimizin ve illerimizin uluslararası alanda daha çok tanıtılabilmesi için bir organizasyon kurduk. Bu kapsamda Bakanlığımız ve Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı ekipleri, ülkemizdeki turizm destinasyonlarımızın çeşitlendirilmesi, marka bütünlüğünün sağlanması, etkin tanıtım yapılması ve kaynakların verimli kullanımı amacıyla 81 ile yönelik il bazlı markalaşma ve tanıtım çalışmalarına başlamıştır. Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı tarafından oluşturulan yeni dijital takip altyapısı sayesinde Türkiye marka algısı, 100'ü aşkın ana haber kaynağı, sosyal medya platformu, global sivil toplum kuruluşları, global tur operatörleri ve benzeri kaynaklar üzerinden sürekli takip edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz, uluslararası Mavi Bayrak Programı çerçevesinde 2020 yılında 486 plajla dünya sıralamasında 3'üncü konumdadır. 2023 yılına kadar Mavi Bayraklı plaj sayımızı hızla artırarak dünyada 1'inciliği hedeflemekteyiz. Plajlar konusunda turizmin yoğun olduğu bölgelerde yerel halkın da taleplerini dikkate alarak Çeşme, Bodrum, Kadriye ve Belek olmak üzere beş yıldız standardında toplam 4 adet ücretsiz halk plajı vatandaşlarımızın hizmetine sunulmuştur. 2021 yılında Antalya Manavgat, Kemer ve Marmaris İçmeler olmak üzere 3 tane daha ücretsiz halk plajını hizmete açacağız. Bu tesisler vatandaşımızın konforlu bir şekilde plaj kullanımına imkân sağlayacaktır.

Demin Sayın Vekilimiz Osman Budak Serik'teki plajla ilgili soru sordu. İşte bu, beş yıldızlı plajların yapıldığı yer. "Kime tahsis edildi?" dediniz, halka tahsis edildi arazi; sorduğunuz için cevaplayayım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Yanındaki otelin sahibini sorduk. Sayın Bakanım, otelin sahibini sorduk, Plan ve Bütçede cevap veremediniz, hâlâ o cevabı bekliyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Cevaplıyorum sorunuzu Sayın Vekilim.

Bu araziler daha önce amacı dışında kullanıldığı için Danıştay tarafından iptal edilmiş araziler, benim Bakanlık dönemimden önce.

CAVİT ARI (Antalya) – O otelin sahiplerinin kim olduğunu sorduk, hâlâ cevap veremediniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Hepsine cevap vereceğim merak etmeyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Hâlâ o 3 otelin sahibini merak ediyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Vaktim var cevap vereceğim, eğer vaktimi kullanmama izin verirseniz cevap vereceğim.

Şimdi, bu araziler daha önce amacı dışında kullanıldığı için Danıştay tarafından iptal edilip Bakanlığımıza geri dönen araziler. Arazi, kâğıt üzerinde çok büyük olsa da fiil hakkı vatandaşa kullandırılmamış, zaten plaj olarak kullanılan kısımları da ihtiyacın çok üzerinde kalmış ve hiçbir zaman dolmamış. Şimdi biz bu arazide amacı dışında kullanılan bütün yapıları yıktık, ilk yaptığımız iş bu oldu. "Ne yaptınız?" diyorsanız amacı dışındaki bütün yapıları yıktık. Sonra bu arazileri beş yıldızlı halk plajları hâline getirdik. Ben bu yaz orada tebdilikıyafet dolaştım -temmuz-ağustos ayları içerisinde- ve vatandaşlar önümü keserek teşekkür ettiler; "Yirmi yıldır buradayız, biz hayatımızda böyle bir hizmet, böyle bir yatırım görmedik, Allah sizden razı olsun." dediler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sizin dediğiniz gibi söylemiyor halk, halk farklı söylüyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Halkın elinden aldınız Sayın Bakan, halkın elinden aldınız! Böyle süslü laflarla kandıramazsınız kimseyi.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Şimdi, Bakanlık olarak yeni turizm yatırımlarının hayata geçirilmesi noktasında çalışmalara devam etmekteyiz.

CAVİT ARI (Antalya) – 500 metrelik sahil şeridini 250 metreye düşürdünüz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Kaç tane otel verildi, bunlar kime tahsis edildi; öğrenmek istiyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bu projelerden en önemlisi, hiç kuşkusuz Ege Turizm Merkezi'nin ilk etabı olan Çeşme Projesi'dir. Bu kapsamda Çeşme Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi 13 Eylül 2019 tarihinde ilan edilmiştir.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Otelleri kime verdiniz, kime?

CAVİT ARI (Antalya) – 3 tane otelin sahibini hâlâ söyleyemediniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bakın, bu önemli söz konusu bölgede projelendirme ve planlama çalışmaları Büyükşehir ve İlçe Belediyesi ile İzmir Ticaret Odasının görüşlerini alınarak, mutabakat sağlanarak 2021 sonunda tamamlanacak olup 2023 yılında bölgenin turizme kazandırılması hedeflenmiştir.

CAVİT ARI (Antalya) – Siz, bizim sorduğumuz önemli şeylere cevap verin Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Yani, biz hem büyükşehir belediyeleriyle hem ilçe belediyeleriyle iş birliği yaparak, onların görüşlerini ve mutabakatlarını alarak bu projeleri şekillendiriyoruz (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 3 otel yerini kime tahsis ettiniz? Halkın kullanımında olan 3 otel yerini kime tahsis ettiniz?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Kimseye tahsis etmedik, duruyor yerinde.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – 3 tane otel yerini...

CAVİT ARI (Antalya) – O otelin sahiplerini bir öğrenelim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, karşılıklı... Genel Kurul...

CAVİT ARI (Antalya) – O otelin sahipleri kim öğrenelim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Duruyor yerinde, kimseye tahsis etmedik.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

CAVİT ARI (Antalya) – Serik halkı merak ediyor o otelin sahipleri kim?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Değil, değil, cevabını aldınız, değil çok net. Kâğıt üstünde de var.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz de Genel Kurula hitap edin lütfen.

Sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Turizm Bakanlığı, kanunu ve müktesebatı gereği ihaleye çıkmadan hiç kimseye bir yeri tahsis edemez. Kanunda var, siz geçirdiniz kanunu yani sizin daha iyi bilmeniz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Yakından takip edeceğim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak altyapı yatırımları...

CAVİT ARI (Antalya) – Siz o otellerin sahiplerinin kim olduğunu burada söyleyemediniz, hâlâ söyleyemediniz Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Ya bu her zaman bir algı, hep bir değişik algı çalışması, hep değişik, olmayı farklı göstermek... Yani turizm bölgesinden gelen vekillerin turizmci olduğunu, biraz bilgi sahibi olduğunu düşünüyorum ama sorduğunuz sorular da beni gerçekten sukutuhayale uğratıyor.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hangisi? Hangisi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) - Yani, yirmi yıldır otuz yıldır yaşadığımız bölgelerin kurallarını biraz öğrenmiş olmanız lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak altyapı yatırımlarına da destek vermeye devam ediyoruz. Cumhurbaşkanımızın geçen yıl büyükşehir belediye başkanlarını Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki kabullerinde, belediyelerin altyapılardaki yetersizliklerinin ve ihtiyaçlarının karşılanması hususundaki talimatları çerçevesinde Bakanlığımızca destek verilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda Antalya ili Serik ilçesinde 250 milyon lira maliyeti bedeli olarak Serik 2 Atık Su Arıtma ve Bağlantılı Altyapı Tesisleri Mayıs 2021'de bitirilerek bölgenin altyapı sorunu çözülmüş olacaktır. Ayrıca, Muğla ili Bodrum ilçesi, Torba, Kızılağaç, Yalıçiftlik ve İçmeler bölgelerine hizmet sağlayacak olan yaklaşık 250 milyon lira tutarındaki atık su arıtma tesisi ve bağlantılı altyapı tesisleri 2021 yılında bitirilerek, bu bölgelerin de atık su sorunu çözümlenmiş olacaktır. İnşaata aralık ayı sonunda başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, kütüphane hizmetleri, 57'si gezici, 63'ü çocuk ve 7'si edebiyat müze kütüphanesi olmak üzere 1.265 kütüphanede sürdürülmektedir. Kütüphanelerimizdeki toplam kitap sayısı ise 20 milyonun üzerindedir. 2020 yılında 26 yeni kütüphane açılmış olup 21 kütüphanenin açılış çalışmaları devam etmektedir. 2021 Yatırım Programı'nda 43 kütüphane yapımı teklif edilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın önem atfettiği, kütüphanelerin daha uzun süre açık kalmasını öngören uygulama kapsamında 46 halk kütüphanesi millet kiraathanesi formunda hizmet sunmakta olup 125 kütüphanemizin hizmet saatleriye uzatılmıştır. Kentli yaşamın vazgeçilmez mekânları hâline gelen alışveriş merkezlerinde Bakanlığımıza bağlı yeni kütüphaneler açılmaktadır. Bu çerçevede Ankara'da 2, Eskişehir ve İstanbul'da birer olmak üzere toplam 4 AVM kütüphanesi hizmete açılmıştır, yıl sonuna kadar bu sayı 8'e çıkartılacaktır. Ayrıca 25 AVM yönetimiyle de görüşmeler devam ettirilmektedir.

Yayıncılık konusunda ülkemizde yılda 75 bin eser üretilmekte olup 2005 yılından bu yana yürüttüğümüz TEDA Çeviri ve Yayın Destek Programı'ndan özellikle bahsetmek isterim. Bu program sayesinde kültür ve edebiyatımızın dışa açılmasına muazzam katkılar sunulmuş, yayıncılık sektörümüzün uluslararası alandaki gelişimine ve kültürel diplomasi faaliyetlerine de önemli oranda destek olunmuştur. Bugüne kadar 3.194 eserimizin, 82 ülkedeki 631 yayınevi tarafından 60 dile çevrilerek yayımlanması için mali destek sağlanmıştır. 2021 yılında ise 375 eserin daha çeviri ve yayımının desteklenmesi planlanmaktadır.

Kültürel birikimimizin nitelikli eserler vasıtasıyla kayda geçirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla yürütülen Millî Kültür Eserlerinin Basımı ve Yayımı Projesi kapsamında, 2020 yılında 4 matbu eser ile 33 e-kitap yayınlanmıştır. Yıl sonuna kadar 8 matbu eser daha yayınlanarak okurlarla buluşturulacaktır. Öte yandan Bakanlığımız yayınlarının e-kitap formatında vatandaşlarımıza

sunulması için hazırlanan bir mobil uygulama da birkaç hafta içinde hizmete açılacaktır. Amaç, dijital çağda özellikle gençlerimize en kısa yoldan ulaşmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunun içerisinde Bakanlığımızda Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Bakanlığımızın veri tabanı TEHAKSİS geliştirilerek idari ve mali açıdan Bakanlığımız denetiminde bulunan meslek birliklerinin işlemlerinin daha etkin takibi sağlanmıştır. Ayrıca müzik, sinema, ilim, edebiyat alanlardaki eser sahiplerinin hak sahibi oldukları eserlerin güncel bilgilerinin ve telif hakedişlerinin, şeffaf ve etkin biçimde takip edilir hâle gelmeleri hedeflenmiştir.

Bir diğer çalışmamız olan Hitit Kültür ve Turizm Sistemi Projesi'yle Bakanlığımız birimlerinde birbirinden bağımsız teknoloji, altyapı, yazılım ve standartlardan oluşan 120'nin üzerinde uygulamayı tek bir sistem altında birleştirmeyi amaçlıyoruz. Proje tamamlandığında kullanıcılar gerekli uygulamaya tek bir adres üzerinden erişebilecek, işlemlerde hız ve etkinlik sağlanacaktır.

Toplam 32 müze ve ören yerinin sanal ortamda gezilebildiği "sanalmuze.gov.tr" "web" sayfası halkımızın beğenisine sunulmuş ve yaklaşık 9,2 milyon kez ziyaret edilmiştir. "Turkish Museums" adı altında açılan hesaplarımızda müze ve ören yerlerimiz hakkında video animasyonlar, ilgi çekici kampanyalar düzenli olarak paylaşılmakta; "web" sayfamızda da Bakanlığımıza bağlı tüm müzelerimize dair güncel bilgilere yer verilmektedir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde yer alan kurumlarca yayınlanan 357 kitap, eser sahiplerinden alınan izinler doğrultusunda dijital yayın platformu üzerinden uzaktan erişime açılmıştır.

Sinema sektöründeki hizmetlerin dijital ortamda sunulması noktasında "Sinema Destek Başvuru" "Film Sınıflandırma" "Çekim İzni" "Sinema Bilet Sistemi" "Film Mirasım" ve "Filming in Turkey" gibi dijital uygulamaları hizmete sunduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bünyesindeki kurumlarca 2020 yılında 56 yeni yayın, 60 tıpkıbasım ve 21 süreli yayın olmak üzere toplam 137 eser yayınlanmıştır. 2020 yılı sonuna kadar 165 eserin, 2021 yılında da toplam 242 eserin yayınlanması planlanmaktadır.

Yüksek Kurum bünyesindeki kurumlarca 2020 yılında 328 lisans, 137 yüksek lisans, 213 doktora ve 5 doktora sonrası olmak üzere toplam 683 kişiye burs verilmiştir. 2021 yılında 1.583 lisans, 168 yüksek lisans, 281 doktora ve 5 doktora sonrası araştırma bursu olmak üzere toplam 2.037 bursiyere daha destek verilmesi planlanmaktadır.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu bünyesinde bulunan Atatürk Araştırma Merkezince Atatürk Ansiklopedisi hazırlanmıştır. Eser, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumundan ölümüne kadar uzanan süreçte yaşadığı mekânlar, başlattığı, yönettiği ya da yönlendirdiği ve toplumun yapılanmasında etkili olan olay ve olgular, gerçekleştirdiği inkılaplar ve dönemin tarihî şahsiyetleri hakkında birincil ve güvenilir kaynaklara dayalı bilgiler içermektedir. 600 konu başlığının yer aldığı Atatürk Ansiklopedisi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 97'nci yılına armağan olarak 29 Ekim 2020 tarihi itibarıyla dijital ortamda erişime açılmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TİKA, bugün 5 kıtaya yayılmış 62 ofisi ve yıllık sayısı 2 bine ulaşan projeleriyle 170'i aşkın ülkede faaliyet göstermektedir. Sayın Cumhurbaşkanımız ve hükümetlerimizin sağladıkları destek ve himayeyle, ikili ilişkilerin geliştirilmesine yaptığı katkılar neticesinde kendi ülkelerinde de TİKA ofisi açılmasını isteyen devletlerin sayısı artmaktadır. TİKA, pandemi nedeniyle sınırların kapalı olduğu, tıbbi malzeme ve donanımın aciliyet kazandığı bir dönemde maske, tulum ve dezenfektan yerinde üretimleri ve ayrıca tıbbi proje destekleriyle 72 farklı ülkede 1 milyon 350 bin kişiye zamanında ulaşarak salgınla mücadeleye ciddi bir destek sağlamıştır. TİKA, 2020 yılında, başta Türk cumhuriyetleri olmak üzere çok güçlü tarihî ve kültürel bağlarımız olan gönül coğrafyalarımızda önemli faaliyetler gerçekleştirmektedir. Doğu Akdeniz politikalarının odağında bulunan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 2019 Aralık ayında TİKA Lefkoşa Program Koordinasyon Ofisinin resmî açılışı yapılmıştır. Koordinatörlüğümüz henüz bir yılını tamamlamadan Başkanlığımızca ortaya konulan strateji çerçevesinde toplamda 41 projeyi hayata geçirmektedir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makamlarıyla ortak olarak geliştirilen proje programı, KKTC'nin kalkınmasında önemli atılımlar sağlamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkçe öğretiminden kültür sanata, Türkoloji çalışmalarından geleneksel sporlarımıza uzanan geniş bir yelpazede faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye'nin uluslararası alanda bilinirliğini, güvenilirliğini ve itibarını artırmak misyonuyla hareket ederken dünyanın her yerinde Türkiye'yle bağ kuran ve Türkiye'yle dost insan sayısını da artırmayı hedeflemektedir. 2009 yılında faaliyetine başlayan Enstitü, kültürel etkileşim, Türkçe öğretimin yaygınlaştırılması, bilimsel ve akademik etkileşim, kültürel diplomasinin etkinliğinin artırılması ve kurumsal gelişim hedefleri doğrultusunda yurt dışında 50 farklı ülkede 60 kültür merkeziyle çalışmalarını sürdürmektedir. Enstitü tarafından kültür merkezlerinde verilen Türkçe eğitimin yanı sıra farklı ülkelerdeki eğitim kurumlarıyla yapılan iş birlikleriyle Türkoloji bölümleri ve Türkçe öğretim desteklenmektedir. Ekim 2020 tarihiyle kültür merkezlerindeki burslarıyla Tercihim Türkçe Projesi ve Türkoloji Projesi kapsamında 200 binin üzerinde kursiyer Türkçe öğrenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk diasporasını güçlendirerek ülkemizle bağlarını en üst seviyede muhafaza etmek için çalışmalar yürüten Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığımız faaliyetlerine devam etmektedir. Bu kapsamda, Covid-19 İş Birliği ve Destek Programı'yla 14 ülkede 76 projeye mali destekte bulunulmuş, temel gıda ve sağlık ekipmanları dağıtımıyla toplam 200 bin kişiye ulaşılmıştır. Sıla Yolu Projesi kapsamında Sırbistan ve Kapıkule Sınır Kapılarında vatandaşlarımıza hizmet götürülmüştür.

Yurt dışındaki Türkleri hedef alan 254 saldırının detaylarını içeren rapor 4 farklı dilde hazırlanmıştır.

Türkiye Bursları'na 2019 yılında yapılan 146.600 başvuru sayısı 2020 yılında 155.700'e ulaşmıştır. 2020 yılında, burslandırılan 2.509 öğrenci öğrenimlerini tamamlayarak Türkiye mezunları ailesine katılımları sağlanmıştır.

Tarihî mirasın korunması, kayıt altına alınması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla Ahıska, Kazakistan, Kırım gibi farklı coğrafyadaki kültürel miras eserlerinin envanteri çıkarılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak binlerce vakıf, akar ve hayratına hayat vermekteyiz. Bu kapsamda, 2020 yılının ilk on bir ayı itibarıyla Bakanlığımız Vakıflar Genel

Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait akarlardan 23 adet taşınmaz kat karşılığı modeliyle, 22 adet taşınmaz yapım karşılığı kiralama modeliyle, 18 adet vakıf kültür varlığı, restorasyon veya onarım karşılığı kiralama modeliyle değerlendirilmiştir. Vakıf kültür varlıklarının korunması ve gelecek nesillere aktarımının sağlanması amacıyla laboratuvarlarda bakımları yapılmış, çağdaş sunum teknikleriyle müzelerimizde sergilenmesi ve korunması sağlanmıştır. Bu amaçla 2002 yılı öncesinde Vakıflar Genel Müdürlüğü bünyesinde sadece 4 adet müze bulunurken 2003-2020 döneminde toplam 7 adet vakıf müzesinin daha hizmete girmesiyle bu sayı 11'e çıkarılmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bununla birlikte, 2020 yılında Sivas Gök Medrese Vakıf Müzesi ile 2021 yılında Erzurum Çifte Minareli Medrese Vakıf Müzesi de açılacaktır. Aynı zamanda, 2021 yılında Vakıf Kayıtlar Arşivi'nde ve Merkez Kütüphanede bulunan 1.500 el yazması vakıf defteri ve el yazması eserin konservasyon işleminin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Vakıf eserlerimizi koruma, gayretimizin bir sonucu olarak 787 çalıntı eser kaçakçılıkla mücadele kapsamında ele geçirilmiş, 2020 ilk on ayı itibarıyla ele geçirilen eser sayısı 16 olmuştur. Bugün yöneticisi kalmayan vakıflarımızın temsilcisi durumunda olan Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, vakfedenlerin iradelerine uygun olarak vakfiyelerinde yer alan hayır şartlarını gerçekleştirme amacıyla ihtiyaç sahibi insanlara el uzatmaktadır. Bu sorumlulukla 2020 yılında muhtaç aylığı alanların sayısı 4.564 kişiye, kuru gıda ve sıcak yemek hizmetinden yararlanan kişi sayısı 78.780 kişiye çıkarılmıştır. İstanbul Eyüp'te bulunan Mihrişah Valide Sultan İmaretinde her gün 3.500 kişiye sıcak yemek verilmektedir.

2006 yılında verilmeye başlanan burs hizmeti, 2020 yılında 15 bin ortaöğretim, 5.400 üniversite öğrencisi ve 600 yabancı uyruklu öğrenciyle devam etmektedir. Pandeminin yoğun seyrettiği 2020 Mart-Haziran döneminde Bezmiâlem Vakıf Gureba Hastanemizde tüm yoğun bakım yataklarımızı Covid-19 hastalarına ayırarak 160 izole servis odasında ve 49 yoğun bakım yatağında pandemi hizmeti verdik ve bu hastalarımızdan hiçbir ücret talep etmedik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve TİKA tarafından, 2020 yılında, yurt içinde 168 adet eserin bakım, onarım ve restorasyon işi tamamlanmış olup 366 çalışma devam etmektedir. Yurt dışında da 5 adet restorasyon ve onarım projesi tamamlanmış, 21 adet restorasyon ve onarım projesi devam etmektedir.

Yazma eserler, hem bilimsel ve sanatsal değerleriyle hem de kültürel mirası geçmişten günümüze taşıma özelliğiyle bir milletin sahip olacağı en değerli hazinelerdendir. Böylesine önemi haiz zenginliklerden azami derecede faydalanabilmenin yolu şüphesiz onları ulaşılabılır kılmaktır. Bunun en sağlıklı yoluysa yazma eserlerin, ayrıntılı bir kataloglama, sayısallaştırma ve yayımlar yoluyla yeniden üretilerek hizmete sunulmasından geçmektedir.

Ayrıca, vatandaşlarımızın elinde bulunan ve muhafaza edenlerin dahi önemini bilmediği eserler, gelecek nesillere ulaşmalarının sağlanması amacıyla, değeri belirlenerek satın alınmış; bu vesileyle 2020 yılı içerisinde 1.440 adet yazma eser koleksiyonlarımıza eklenmiştir. Böylelikle 216.587'si yazma eser ve 453.517'si matbu eser olmak üzere elimizdeki eser sayısı toplamda 670.104'e çıkmıştır. Bu değerli hazineler, korunduğu gibi gün yüzüne de çıkarılarak insanlığın faydasına sunulmalıdır. Bakanlığımız, bu nadide eserlerden faydalanabilmek için Binbir (1001) Eser Projesi'ni gerçekleştirmektedir. Proje kapsamında, yazma eserlerin içeriklerinin incelenmesi ve yayımlanması sağlanmaktadır. Bu projeye, kendi alanlarının başyapıtı ve birincil kaynağı sayılan eserler, çeviriler ve tıpkıbasımlar yoluyla tekrardan gün yüzüne çıkarılmaktadır.

2020 Ekim ayı itibarıyla, toplamda 1.406 yazma eser restore edilerek ihya edilmiş, 2021 yılı hedefleri doğrultusunda 220 eserin daha restorasyonunun yapılması planlanmaktadır.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan, Bodrum, Bodrum...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Evet, geri kalan kısmını kesiyorum. Özellikle Bodrum’da bir otel alımıyla ilgili Sayın Osman Budak ve Mürsel Alban’ın bana itham ettikleri bir konu var.

Sayın milletvekilleri, ben 1985 yılından beri, yaklaşık otuz beş yıldır, turizm mesleği içindeyim. 1991 yılından itibaren de, 1991 yılında kurmuş olduğum firmamla kurumsal olarak otuz yıldır turizm işletmeciliği ve turizm yatırımı yapan ve Türkiye’nin 6.800’den fazla çalışanı olan...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – İşine devam et sen, Bakanlığı bırak. Öyle yapmaya devam et sen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –...turizmde en yüksek cirolardan birini yapan, yurt dışında hiçbir yatırımı olmayan, Türkiye’nin sayılı turizm gruplarından birinin, asli faaliyet alanı içinde otel alıp satmasından, her koşulda Türkiye’nin turizmine, Türkiye’nin geleceğine güvenerek bu konuda yatırım yapmasından daha doğal ne olabilir?

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bakansa, bakansa...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Yine, üstelik kiracılıkla ilgili bir ilişkilendirme yaptınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ne alakası var ya?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Sanki yani...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Görevini yeni mi araştırıyorsun?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –2003’ten beri, bakın, yaklaşık on altı yıldır, sahip olduğu ve yaptığı tahsis yatırımları sebebiyle binlerce diğer tahsis yatırımcısı gibi, devletin kiracısı olan bu firmanın sanki bu faaliyeti ilk defa oluyormuş, yeni bir şeymiş gibi gösterilmesini, siyaseten bir şaibe varmış gibi algılatılmasını son derece yanlış ve manidar bulduğumu özellikle belirtmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Sayın Bakan, orası Turizm Bakanlığının sattığıdır.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Turizm Bakanlığından tahsis edilmiş bir yer.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Şimdi, Sera Hanım, sizin İzmir’deki olay...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Turizm Bakanlığının sattığı bir yer. Siz şu an kendi Bakanlığınıza ait bir yerde kiracı durumdasınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Efendim?

BAŞKAN – Sayın Bakan, devam edin, Genel Kurula hitap edin lütfen.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Ben size söylemiştim.

BAŞKAN – Sayın Alban, oturabilir miyiz.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bakanlık koltuğunu bırak, ticaretini yap.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bakın, turizmci olduğunuzu iddia ediyorsunuz, turizm beldesinden geldiğinizi iddia ediyorsunuz, bir tahsis yatırımın ne olduğunu bile bilmiyorsunuz. Yani ben sizi hayretle izliyorum. Üç yıldır buradayım, iki buçuk yıldır sizi dinliyorum...

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Siz bütçe konuşması değil, istifanızı verin orada. Turizmci aç, aç, Sayın Bakan; turizmci aç Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Alban...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –...turizm tahsisleri konusunda, turizm yatırımları konusunda bir bilgi sahibi değilsiniz.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Turizmci aç, açıcı aç, komi aç, garson aç. Siz nasıl servetinize servet katarsınız!

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Hani bunu anlayışla karşılayabiliyorum ama en azından bir bilene sormanız gerekirdi iki buçuk yıldır.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Siz asıl istifanızı verin, istifanızı.

BAŞKAN – Sayın Alban, müsaade eder misiniz bitirsin Bakan sözünü.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – İstifanızı verin burada, istifanızı. O yer, Turizm Bakanlığının, sattığı bir yerdir.

BAŞKAN – Sayın Alban...

Genel Kurula hitap edelim Sayın Bakan, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dinlemediniz bile ya!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Soru-cevapta sorun.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bırakın Bakanlığı, şimdi turizmci yapın Sayın Bakan.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Orası devletin makamı, devletin. Devletin gücünü alarak yapamazsınız.

MÜRSEL ALBAN (Muğla) – Bırakın Bakanlığı, şimdi turizmci yapın.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) –Şimdi, İzmir’de yaşanan olaya gelince, önce, ben Ali Cem Köroğlu’nun ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Turizm Bakanlığına tahsis olan arazinin üstüne otel yapıp onu alamazsınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Belirtmek istiyorum ki eğer bir ihmal veya kusur var ise...

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Bırakırsınız koltuğu, o zaman ticaretinize devam edersiniz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – ...Sayın Milletvekilim sizin söylemenize gerek yok, gereğini yaparım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Hiç kimse size bir şey demez.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Bugüne kadar da bu konuda gereğini yaptım. Özellikle tiyatroculara verdiğim değeri en iyi bilenlerden biri sizsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla)– Konuyla ilgili müfettiş göndererek zaten ben incelemeyi başlattım, sonuçlarını da en kısa sürede sizinle paylaşacağım.

Diğer soruları da not aldım Sayın Başkanım, soru-cevap bölümünde cevaplayacağım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz, aleyhinde olmak üzere İzmir Milletvekili Sayın Sevda Erdan Kılıç'ın.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin birinci tur görüşmelerinde aleyhte söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sekiz yüz yıllık geçmişe dayanan bütçe hakkı, demokrasi mücadelesinin en önemli kazanımlarından biridir. Demokrasilerde vergilerin toplanıp harcanması konusundaki kararlar, halkın temsilcilerinin olduğu parlamentolara bırakılmıştır. Bütçe hakkı, iktidarlar tarafından yok sayılır veya kısıtlanırsa demokrasiden, kuvvetler ayrılığında, hak ve özgürlüklerden söz edilemez.

Şimdi geldiğimiz noktada, beş hafta Komisyonda görüşülen bütçeyi iki hafta boyunca da Mecliste görüşüp oylayacağız. Olmayacak ama diyelim ki oldu, bütçe Meclisten geçmedi. Peki, ne olacak, ne değişecek? Tabii ki hiçbir şey değişmeyecek. Saray rejimi sayesinde, Cumhurbaşkanı, halkın olması gereken bütçeyi şahsının bütçesi kabul edip yeniden değerlendirme oranında artırarak uygulayabilecek.

Şimdi, şehirlerimize döndüğümüzde vatandaş bize sorarsa: “Bütçe nerede?” Komisyonda. “Komisyon nerede?” Mecliste. “Meclis nerede?” Çoğunluğu sarayın emrinde. “Bütçe ne oldu?” Yandı, bitti, kül oldu. (CHP sıralarından ”Bravo!” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, orayı niye uyarıyorsunuz?

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bugün görüştüğümüz kurumlar, devletin çatı kurumları. Bu kurumlara ayrılan bütçelere baktığımızda maalesef yalnızca bir yandaş firmanın bir ihalesi bile bu kurumların yıllık bütçelerinin 10-15 katı. Fakat kurumların işleyişine bakarsak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, soru önermeleri konusunda takındığı tavırla zaten saray rejimiyle etkisiz hâle gelen yasamayı, Meclise ve vatandaşlara karşı sorumluluğu olmayan bakanların kibrine mahkûm etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Aynı işi yapıp farklı ücret alan Meclis çalışanları, Meclis emekçileri konusunda takındığı tavırla da “Ücrette adaletsizlik Mecliste başlıyor.” dedirtmiştir. Hele ki milletvekilimiz Enis Berberoğlu konusunda, sadece açıklama yapıp göreve davet emeyerek milletvekillerinin bile haklarını koruyamaz olmuştur.

Diğer kurumlara bakarsak millî saraylardan tarihî eserler kaybolmuş, RTÜK yandaşlıkta pik yapmış, opera, bale, tiyatro yok sayılmış, turizm sektörü kendi kaderine terk edilmiş, dünya harikalarından

olan Kapadokya katledilmeye çalışılmıştır ve en acısı da adında Atatürk olan kurumlarda, bu ülkenin kurucusu, önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün izleri silinmeye çalışılmıştır. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ARZU AYDIN (Bolu) – Sen kendi partinin il başkanına bak!

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, on sekiz yıllık AKP iktidarı ve Covid sürecinde müzisyenlerin yaptığı sanata iş gözüyle bakılmamış, enstrümanlarını satacak kadar zor durumda bırakılmış, sanatçılar sosyal haklardan mahrum bırakılarak intihara sürüklenmiş, tiyatrocular ve kamera arkası emekçileri açlığa terk edilmiş, çağın tanığı müzik camiasına ve sanat emekçilerine “Ben insan değil miyim?” bile dedirtilmiş bu ülkede.

Değerli milletvekilleri, son on yılda asgari ücret yani iktidarın gözünde kürek mahkûmluğunun bedeli sadece 4 kat artarken, sarayın giderlerine ayrılan bütçe tam tamına 36 kat artmış. Covid'den önce zaten ekonomi batmıştı; iktidar, insanları sefaletle mahkûm etmişti. Covid döneminde ise iktidar, vatandaşın feryatlarına kulaklarını kapatmış, vatandaşa el uzatmayıp IBAN'la el açmıştır, hatta gerçek rakamları da saklayarak vatandaşların yaşam hakkını bile yok saymıştır.

Değerli milletvekilleri, son söz olarak, bizler, yoksuldan, ezilenden, emekçiden, haklıdan yana olanlar, Konfüçyüs'ün deyimiyle, karanlığı lanetlemektense hep beraber bir mum yakacağız. Cumhuriyet Halk Partisi nasıl ki ilk yüz yılda bu ülkeye cumhuriyeti getirdiyse ikinci yüz yılda da ülkenin üstüne yeniden güneş gibi doğacak ve demokrasi şemsiyesi altında, hiçbir kesim ayırt edilmeksizin emek, göz nuru, alın teri hak ettiği değeri bulacaktır diyor, oyumun aleyhte olduğunu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birinci turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçeceğiz ancak geçmeden önce, birleşimin başında sisteme giren arkadaşların bir kısmının sistemden çıktığını görüyorum; o arkadaşlar sisteme girerse zaman kaybetmemiş oluruz.

Sayın Özyürek...

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

SMA hastalığı, kas kaybı ve zayıflığına neden olan ve hareket kabiliyetine etki eden bir hastalıktır. Kızımız Ada Dalarslan'a da on dört aylıkken SMA Tip 2 tanısı konuldu. Bu hastalık için ülkemizde devlet tarafından karşılanan bir ilaç olsa dahi tedavi için yalnızca 2 yaşından küçük çocuklara uygulanan, Amerika ve Avrupa Komisyonu tarafından onaylanan gen tedavisinin maliyeti aileler için karşılanması güç meblağlara tekabül etmektedir. Sağlık Bakanlığımızın kızımız Ada ve hastalıkla mücadele eden diğer çocuklarımız için çözüm odaklı adımlar atmasını talep etmekteyiz.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Meclis Başkan Vekili, geçtiğimiz aylarda personele giysi yardımı yaptınız; elbette olumlu bir uygulama ancak bildiği gibi, TBMM çatısı altında farklı kadrolarda, farklı görevlerde ve farklı kurumlardan gelen çok sayıda personel çalışıyor; çok sayıda personel de giyim yardımı alamadı.

Personel arasında bir adaletsizlik doğmuyor mu? Diğer yandan, alınan giysi için bir ihale açıldı mı, yoksa tek bir firmadan, etiket fiyatından mı alındı?

Yine, 2021 yılında kullanılmak üzere Meclise kaç araç kiralanıyor? Satın alma ve kiralama için ihale yapıldı mı, yoksa tek bir firma üzerinden mi yine bu alımlar yapıldı?

Son olarak da Kültür Bakanına... Ankara Sanat Tiyatrosu, Başkent'in önemli bir simgesiydi. 6 Aralık 1963'te perde açan tiyatro, 6 Aralık 2020'de tahliye kararıyla kapandı. Zaten pandemide zor günler geçiren AST için şimdi zor günler daha fazla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Sayın Bakanımıza: Son yıllarda, ülkemizde, çağdaş müzecilik anlayışıyla gösterilen gayretler sonucu, Türk müzeciliği dünya müzeleriyle boy ölçüşecek duruma gelmiştir. Bu konuda, Kültür ve Turizm Bakanlığımıza teşekkür etmek isterim.

Birçok medeniyete ev sahipliği yapmış, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde bulunan ve 2020 yılı itibarıyla kalıcı listeye teklif edilen, 7 bin yıllık Arslantepe Höyüğü'nü barındıran Malatya'mıza ivedi olarak modern bir arkeoloji müzesi kazandırılmalıdır. Var olan müzemiz, altyapı ve donanım olarak büyükşehir olan Malatya'mızın ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Bakanlığımızın bu konuda herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, büyük bir dava, şahsiyet ve gönül adamı olan, gönüllere ve hafızalara derin izler bırakan “Ahde vefa imandandır.” diyerek devre parantez açan Ülkü Ocaklarının eskimeyen Genel Başkanı Ali Metin Tokdemir ağabeyimizin vefatının 25'inci yıl dönümündeyiz.

Ali Metin Tokdemir, adamlığın, ahlakın, asaletin zirve ismiydi, fedakâr ve cefakârı. Yavuz bilekli, Yunus gönüllü, çağımızın alp ve ereniydi; ektiği tohumlar bugün yeşerdi. Yokluğa, zorluğa, imkânsızlığa teslim olmayarak imanıyla, inancıyla vatan, millet, bayrak ve mukaddesat şuuruyla kısa ömrünü Türk-İslam davası yolunda ercesine, mertçesine, yiğitçesine yaşadı. Emanetleri onurumuzdur.

Bu vesileyle, Ali Metin Tokdemir ve ömrünü kutlu ülkümüze adayan ülkücü şehidimiz Ferhat Tüysüz ağabeyleri rahmetle, minnetle, hasretle yâd ediyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Anayasamız “Devletin dili Türkçedir.” der. Türkçemizi doğru kullanmak vatandaşın ve devletin görevidir. Türkçemizi her alanda bilmeli; kültürel faaliyette, ticarete, günlük hayatta doğru kullanmalıyız. Yabancı dil öğrenmeyi destekliyoruz fakat başka dillerde eğitim yapılmasını, bilimsel eğitim yapılmasını doğru bulmuyoruz. Ayrıca, özel kuruluşların tabelalarında, vitrininde dejener kelime kullanılmamasını yanlış buluyoruz. Bu yozlaşma Türkçeye zarar vermektedir. Bu yanlışları önlemek, Türkçemizi doğru ve her alanda kullanmak konusunda ne düşünüyorsunuz, ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

Diğer yanda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, kafe ve bar işletmecileri iflasın eşiğinde. Daha önce yazar kasa kırıyorlardı şimdi dükkanlarını, tabelalarını kırıyorlar. Kahvehaneler kapandı; aşçılar, garsonlar, komilerin hepsi işsiz. Oteller ve seyahat acenteleri iflas ediyor. Bu konuda yeterli desteği sağlamadığınız gibi bu ülkede tekel bayilerinin de hafta sonu alkol satışını yasakladınız. Kuru yemişçilerin ve bakkalların hafta sonu alkol satışını yasaklamak coronayla mücadelenin neresinde var? Bu konuda siz bu engellemelerin kaldırılmasını düşünüyor musunuz?

RTÜK’e de bir çözüm var: Burada milletvekillerine hakaret edilirken, bu hakaretleri normal karşılamaktan dolayı en ufak bir utanç duyuyor musunuz?

Japonya, esnafına, halkına 700 milyar dolar destek verdi; siz ne kadar destek vermeyi düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle, seksen beş yıl sonra Ayasofya’da yeniden ezan seslerini okuttuğunuz ve orayı ibadete açtığınız için Türk milleti adına sizlere teşekkür ediyorum.

Seçim bölgem olan Mersin Anamur Ören’deki tarihî yerin kazı ve restorasyon işlemlerinin yapılmasını, yine, Mut’daki, Geçici Kültür Mirası Listesi’ne daha önce alınan Alahan Manastırını, Mersin Pompeipolis ve Tarsus Gözlükule’deki kazıların, aynı zamanda Silifke Kızkalesi’ndeki kazı ve restorasyon işlemlerinin yapılmasıyla ilgili 2021 yılında bir plan, program yapılmasını ve Danyal (AS) Türbesi başta olmak üzere, Alahan Manastırı ve Kızkalesi’nin Dünya Mirası Listesi’ne yeniden alınması için bir çalışma başlatılmasını talep ediyorum.

Başarılar diliyor, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, Tokat Almus Hubyar köyü, Alevilerin köklü ocaklarından Hubyar Sultan Ocağının merkezidir. Burada, ocak kurucusu Hubyar Sultan tekkesi, dergâhı vardır. Bu yerin tapusu köy tüzel kişiliğinde iken 24 Ocak 2017’de Vakıflar Genel Müdürlüğü gizlice buraya el koydu. Köy tüzel kişiliği bu usulsüzce el koymayı dava etti ve hukuksuz el koyma olduğunu mahkeme tespit etti ve bu el koyma işlemini de 17 Mart 2020’de iptal ederek tapuyu tekrar muhtarlığa verdi. Şimdi, bu mahkemenin iade kararına rağmen Vakıflar Genel Müdürlüğü, Alevi dergâhının tapusunu almak için tekrar mayıs ayında dava açtı. Derdiniz nedir? Mahkeme kararına rağmen bir Alevi dergâhına ısrarla el koyma talebinizin nedeni nedir? Bir Alevi inanç, ibadet merkezinin tapusunu alınca başınız göğe mi erecek? Sevap mı işlemiş olacaksınız? Cennetlik mi olacaksınız? Derdiniz ne?

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ekoturizm ve kültür turizminde değerlendirilmeyi bekleyen, büyük bir potansiyele sahip olan Kastamonu için 2021 yılında ayıracağınız ödenek miktarı kaç Türk lirası olacaktır?

Batı Karadeniz Bölgesi'nin en iyi korunmuş antik kenti olan ve on iki yıldan bu yana kazılan Taşköprü Pompeipolis Antik Kenti'nin on iki ay süreyle kazı yapılacak antik kentler arasına alınması düşünülmekte midir?

Daha modern bir binaya kavuşturulacağı vaadiyle dört yıl önce yıkılan Kastamonu İl Halk Kütüphanesinin yeni inşaatına üç yıldır iz ödenekler ayrılması nedeniyle başlanamamıştır. 2021 yılında yeterli ödenek ayrılacak mıdır? Kütüphane binası yeni yılda ihale edilecek midir?

Kastamonu'nun turizmde yol haritasını bütüncül olarak kapsayacak Kastamonu Turizm Master Planı ne zaman yapılacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, Düzce ve Akçakoca, Batı Karadeniz'in Muğla'sı ve Bodrum'udur. Düzce ve Akçakoca için turizm ve kültür tanıtımı açısından bütçeden ne kadar ödenek ve yatırım ayrılmıştır?

İkinci sorum, RTÜK'e çok fazla başvurularım var, şikâyet başvurularım var ancak RTÜK benim şikâyetlerimi kendi toplantı gündemine almıyor. Ancak, benden sonra yapılan şikâyetleri, siyasi iktidarın hoşuna gitmediği televizyonların o şikâyetlerini öne alıyor. Yani burada şikâyetler sırasına göre alınmıyor mu? Bunun kriteri, ölçüsü nedir? Benim RTÜK'e yapmış olduğum bu başvuruları ne zaman gündeminize alacaksınız?

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Özen...

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Memleketim olan Kahramanmaraş'ın Nurhak ilçesinde 1 hidroelektrik santrali, 3 maden işletmesi, 1 taş ocağı vardır, birçok da HES vardır. Şimdi de 5 Alevi köyünün ortasına demir ve alüminyum maden ocağı açılmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "ÇED Gerekli Değildir" kararı vermiş. Kuyular açılacak, patlayıcılar kullanılacaktır. Meralar, tarım alanları ve hayvancılık yok olacaktır. İnsanların can güvenliği tehlike altına girecektir. Endemik bir bitki türü olan ters laleler, semenderler yok olacaktır. Bu alan 996 hektardır ve birçok özel mülk de var bu arada. Bu konudaki mahkemeler devam etmektedir.

Şimdi, zaten Maraş olaylarından sonra Avrupa'ya, özellikle de İngiltere'ye en büyük göçmen grubu Maraşlı Alevilerdir.

Sorum: Kahramanmaraş'ta Nurhak'ta başta olmak üzere özellikle Alevilerin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Komisyon, kim cevaplayacak soruları?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, çok kısa söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Bir saniye... Ama bitirmemiz lazım bu işi.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta)– Başkan, çok kısa cevaplayacağım, sonra Sayın Bakana bırakacağım.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Zaten sadece Sayın Erkan Aydın’ın bir sorusu oldu; bir tanesi araç kiralama, diğeri de çalışan personelin giyim yardımıyla ilgili.

Zaten bu kiralık araçlar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 19’uncu maddesine göre açık ihale usulüyle yapılmıştır ve en uygun teklifi veren firmayla anlaşma sağlanmıştır 2019 yılında.

Giym yardımı olarak da mevzuat gereği Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı sadece kendi idari teşkilatındaki personele giyecek yardımı yapabilmektedir. Dışarıdan gelen ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4’ncü maddesine göre çalışan personelin ücretlerine zaten kendi kurumlarından bu giyecek yardımları ilave edilmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Evet, çok hızlı sürede geliyor sorular, vakit de yok fazla ama...

Şimdi, HDP Antalya Milletvekilimiz Sayın Kemal Bülbül’ün Hacı Bektaş’la ilgili konuşması sırasında önemli bir sorusu vardı. Hacı Bektaş Veli’nin vefatının yedi yüz ellinci yılı vesilesiyle UNESCO 2021’i, sizin de bildiğiniz gibi, Hacı Bektaş Veli’yi Anma Yılı ilan etti. Bizler de Pir’in evrensel dilini ve değerini dünyaya anlatma ve aktarma gayretindeyiz ve bu vesileyle Bakanlık olarak ilgili dernek ve vakıflarla çok güzel bir etkinlikle yedi yüz kırk dokuzuncu yılını bu sene gerçekleştirdik. Amacımız, gelecek yıl bu etkinlikleri uluslararası bir anmaya ve anlatmaya tahvil etmek; her türlü politik çekişmenin dışında, Hazreti Pir’in öğretilerine uygun, Anadolu irfanına yakışır bir olgunlukla anma programlarını sürekli hâle getirmek. Hatta, uluslararası kültür aktivitelerimiz içinde de yer vererek dünya genelindeki bilinirliğini ve etkinliğini artırmak istiyoruz.

Bu arada, ücretlendirmeye ilgili bir şey sormuştunuz: Son on yıldır türbe ve dergâh ziyaretlerinden herhangi bir ücret alınmıyor. Alınmış olanlar da zaten ağırlıklı olarak ilgili yerlerin bakım ve onarımlarıyla ilgili harcandı.

Yine, “Kürtçe herhangi bir kitap basılıyor mu?” gibi bir sorusu vardı Sayın Kemal Bey’in. Bakanlığımızca Kürtçenin klasik sayılan eserleri 2010 yılından beri yayınlanmakta. Bu çerçevede şimdiye kadar 5 Kürtçe eser yayımlanmıştır. Bu eserler: “Mem u Zin”, Molla Ahmedi Ceziri “Divan”, Feziye Teyran “Divan”, Bateyi “Mevlidi”, Hakkârili Pertev Bey “Divan”dır. Yayın Projeleri Değerlendirme Kurulu tarafından karar alınan ve yayın hazırlık çalışmaları devam eden ise 5 kitap mevcuttur, bu yıl basımları gerçekleştirilecektir. Her yıl basılacak, Kürtçe basılacak kitap sayısı da artarak devam edecektir.

Yine, CHP Antalya Milletvekilimiz Çetin Osman Budak’ın bir sorusu var. Sahte biletten yargılanan TÜRSAB Başkanıyla sektör temsilcisi olarak görüşülmesi, mevcut TÜRSAB Başkanıyla görüşülmemesi. Şimdi, bakın, daha önce de bu sorular geldi, ben cevapladım, soru üzerine tekrar cevaplayayım. Ben, turizmle ilgili herkesin Bakanyım, sadece bir kesimin Bakanı değilim. Herhangi bir seyahat acentesi

grubu, STK veya TÜRSAB benden randevu talep ederse benim randevu vermem gerekir ve veriyorum da, herkese veriyorum. Eski Başkan da bir dizi seyahat acentesiyle birlikte, pandemi sırasında, sorunlarını görüşmek için randevu talep etti; geldiler, sorunlarını dinledik, çözebildiklerimizi çözdük, çözemediklerimiz için de gerekçelerini açıkladık. TÜRSAB’la ilgili, şu anki Başkanımızla ilgili... Bakın, şu ana kadar TÜRSAB’la, benim Başkanlığında 9 tane toplantı gerçekleştirildi, bunun 1’incisine Sayın Başkan katıldı. Benim Başkanlığında gerçekleştirilen diğer 7 toplantıya Sayın Başkan katılmadı. Bakın, Bakan başkanlığında toplantı gerçekleştiriliyor, Sayın Başkan katılmıyor. Sonuncusuna, Turizm Geliştirme Ajansı Danışma Kurulu toplantısına da davet edildi -9’uncu toplantıya- kendileri katıldı, zaten en son toplantıda sağ tarafımda oturuyordu, görmüşsünüzdür. Benden kim randevu talep ederse TÜRSAB dâhil, en başta TÜRSAB olmak üzere ben randevu isteyen herkese randevu veriyorum, bu da benim Turizm Bakanı olarak asli görevlerimin başında geliyor ve harfiyen yerine getiriyorum. Geçen yıl da bu soru geldi, bu yıl da bu soru geliyor; 2’nci kezdir aynı şekilde cevaplıyorum.

Yine, Orhan Çakırlar’ın -İYİ PARTİ- ve Çetin Osman Budak’ın bir sorusu: Nevşehir Avanos Özkonak Yeraltı Şehri ve Manastırının altın arama faaliyetlerinden olumsuz etkilendiği ve bu alanların da Alan Başkanlığı sınırına dâhil edilmesi gerektiği. Şimdi, söz konusu uygulamanın Nevşehir ili Avanos ilçesi Özkonak Beldesi Maksut Mevkisi Ziyaret Dağı’nda yapıldığı tespit edilmiş olup bu alanlarla ilgili Özkonak Yeraltı Şehri ve Manastırı, 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun’un ekinde de yer alan harita ve koordinat listesi sınırlarında belirtilen Kapadokya Alan Başkanlığının yetkili ve görevli olduğu alan sınırları dışında yer almaktadır. Yani bu Kanun geçerken bu talebinizi talep edecektiniz, biz içine dâhil edecektik. Eğer öyle bir talep varsa tekrar hem bizim Bakanlığımızla hem ilgili bakanlıklarla birlikte değerlendirilir, Avanos bölgesi de Alan Başkanlığına dâhil edilmek isteniyorsa tartışılır, bir karara varılır.

Yine, Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar’ın bir sorusu var, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından verilen bursların farklılığıyla ilgili, özellikle yurt dışından gelen öğrencilerle ilgili. Bakın, şimdi, yurt dışına giden Türkleri de düşünün veya yurt dışından gelen yabancıları düşünün, bütün bu öğrenciler yurt dışına gitsin veya yurt dışından gelsin, aile çevresinden ve desteğinden bütünüyle uzakta yani ne yemek yiyeceği bir ortam ne kalacağı bir ortam var. Bu sebeple burslandırma kriterleri olarak da daha pozitif ayrıma tabi olmak zorundalar, diğer öğrenciler gibi değil. “Farkı neyse...” Asli farkı budur, gerisi detayı işin zaten.

Yine Edirne Milletvekilimiz Orhan Çakırlar’ın bir sorusu var: “Edirne ilinde yapılan restorasyonlar özüne uygun yapılmamakta, hâlen bazı eserlerle ilgili bir işlem yapılmamakta.” İki tane eser -Beylerbeyi Hamamı hakkında ve Yeniçeri Hamamı hakkında- söylemişsiniz. Bunların ikisi de tescilli eser ve mülkiyeti özel şahıslarla ilgili. Bizim Anıtlar Kurulumuz da zaten sonuçta bununla ilgili bilgi vermek zorundalar restorasyon tamamlandığında, bu süreç bittiği zaman. Oradaki denetimlerde bir hatası varsa sonuna kadar da hukuki süreç çalıştırılır, cezaları da çok çok ağır yani hepsini düzeltmek zorundalar bir yanlışları varsa.

Şeyh Sücaeddin Camisi hakkında ise... Tescilli eserin rölöve, restorasyon ve restitüsyon projeleri idareimizce hazırlanıp 14 Eylül 2020 tarihinde Koruma Bölge Kurulu onayı alınmış. Keşfe hazır olan

iş 2021 yılı Yatırım Programı'na alındı. Yani Vakıflar Genel Müdürlüğüne Edirne Bölge Müdürlüğü bünyesinde devam eden 20 adet restorasyon işi bulunmakta olup bunlardan 5 tanesi 2020 yılı içinde tamamlanmıştır, kalan 15 tanesinin de restorasyon çalışmaları 2021 yılında tamamlanacaktır. Yani dikkatimiz fazlasıyla Edirne'nin üzerinde.

AST Ankara Sahnesi'nin -tiyatro için- zor günler geçirdiğiyle ilgili... Ben konuşmamda aslında AST'yle ilgili bilgi vermiştim. Bakın, biz özel tiyatrolarla ilgili bir çalışma grubu oluşturduk ve bu çalışma grubuna da AST'nin temsilcilerini dâhil ettik ve onların bütün taleplerini de değerlendiriyoruz. Bu seneki yardım programında AST de yardım alan tiyatrolar arasında yer aldı, ödemesi de kendisine yapıldı. Biz de istemiyoruz tabii ki, artık, bir tarihî eser niteliğine gelmiş bu tarz tiyatrolarımızla ilgili... Hatta ben, AST'yle ilgili haberler basında çıkınca ilgili arkadaşlarıma tiyatronun mal sahibiyle bağlantıya geçin, araştırın dedim, araştırıyorlar da. Şu anda herhâlde başka bir hedefi var mal sahibinin, bize dönüş yapmadı ama biz ısrarla onu da takip ediyoruz. AST tiyatrosu şu anda Bilkent Tiyatrosu'nda kendine yer buldu ve bizim destek programlarımızda da bundan sonra devam edecek yani biz AST'yle ilişkiyi kesmedik, tam tersi içimize aldık, diğer özel tiyatrolar gibi onlara da her türlü desteği veriyoruz.

Ayrıca, bakın, özel tiyatrolar çok sık dile geliyor. Lütfen özel tiyatro temsilcisi arkadaşlarla konuşun, rica ediyorum, kendileri de size söyleyecektir, tarihinde hiç olmadığı kadar Kültür ve Turizm Bakanlığıyla iletişim içindeler ve hiç olmadığı kadar ciddi destek ve yardım alıyorlar. Bütün toplantılar özellikle benim başkanlığında yapılıyor; hepsinin detlerini dinliyorum, mevzuatlar çerçevesinde zorlayarak -bakın, zorlayarak dahi- onlara her türlü desteği vermeye devam ediyorum.

Evet, Mehmet Celal Bey, Malatya Arslantepe modern müze ihtiyacı... Haklısınız... Arslantepe Höyüğü bizim gelecekteki yeni yüzlerimizden biri olacak. Biz de bu hassasiyeti Konya Belediyesiyle beraber... Yani sadece Malatya değil, ikisiyle beraber konsantre durumdayız, onun çevre düzenlemesi ve onunla ilişkili turizm bölgeleri... Ben bu yeni modern müze talebinizi değerlendireceğim, ne yapabiliriz bir bakacağım ama yani bugün veya bu yıl, olmadı öbür yıl mutlaka gündemimize alıp o müze ihtiyacınızı karşılayacağım.

Mersin Anamur kazı ve Silifke Kızkalesi restorasyonu... Bakın, Silifke Kızkalesi de zaten çok önemli değerlerimizden biri. UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'ne tekrar alınması için biz bir çalışma başlatıyoruz. Artı, onun restorasyon...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Çok var Başkanım. İstiyorsanız yazılı cevap vereyim, okumakla bir şey olmayacak nasıl olsa, yetişemeyecek.

BAŞKAN – Peki...

Sayın Bakan yazılı cevap verecek geri kalan sorulara.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Hükümetin 1997 yılında temeli atılan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonunun iktidarda olduğu on sekizinci yılda bitirilmesini bir başarı olarak anlatmasının kültür ve sanat hizmetlerinden ne kadar uzak olduğunu gösterdiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, kürsüden konuştuğunuzu dinledik. Bakanlığınıza ait birçok başarıdan söz ettiniz. Arkadaşlarımızın önemli bir kısmı bunların bazılarının gerçek olmadığını söyledi ama ben bir şey özellikle parantez açmak istiyorum. Ankara’da Keçiören metrosu vardı, hatırlarlar, bitmeyen bir metroydu o. Genç âşıklar birbirlerine aşklarını ifade etmek için “Seni, Keçiören metrosu bitene kadar bekleyeceğim.” derdi.

Ankara’nın bir başka bitmeyi de bitmeyen senfoniydi, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu. 1997 yılında temeli atıldı rahmetli Süleyman Demirel tarafından.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – 92’de projesi başladı, 95’te de...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 1997’de Sayın Süleyman Demirel tarafından temeli atıldı. On sekiz senedir iktidardasınız, on sekiz sene sonra o konser salonunun bitirilmesini bir başarı olarak anlatmak; aksine, bu iktidarın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – ...kültür ve sanat hizmetlerinden ne kadar uzak olduğunu gösterir. Bunu söylemek istedim.

Teşekkür ederim.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Sayın vekillerim, ben, özellikle, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası’nın pandemi...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size söz vermedim henüz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY (Devamla) – Özür dilerim Başkanım, bir açıklama yapacağım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

11.- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy’un, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Ben hepimizi davet etmek istiyorum. Size özel bir program hazırlayacağım. Orada gerçekten çok güzel bir iş çıkarıldı ve sizin de bütçe maratonunu atlattıktan sonra daha stressiz bir ortamda bunun keyfine varmanızı istiyorum, orada yapılanları bizzat görmeyi istiyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI MEHMET NURİ ERSOY – Biraz da sonuca bakın. Bakın, yirmi bir aylık bir dönemde inşaatın yüzde 40’lık kısmını Cumhurbaşkanlığımızın talimatıyla çok hızlı bir şekilde tamamladık. Olaylara biraz da pozitif yönüyle bakalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben on sekizi görüyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

12.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, aynı işi yapan Meclis personeli arasındaki farklılıkların toplu iş sözleşmesiyle en kısa sürede çözülmesini umduğuna, milletvekili danışmanlarının sıkıntılarıyla ilgili taleplerini de belirtmek istediğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Meclis Başkan Vekilimizin kürsüdeki konuşmasını dinledim, öncelikle teşekkür ediyorum. Doğru anladığımı teyit etmek için söz aldım.

Özellikle, Meclis personelleri arasında çok ciddi farklar var maalesef, farklı kurumlardan gelenler, 2.600 lira alan var, 8 bin alan var, 5 bin alan var. Doğru anladım sanırım “Bunlar arasındaki bu çelişki en kısa sürede toplu iş sözleşmeleriyle giderilecek.” diye anladım.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – 4/B'liler için.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 4/B'liler için.

Bunun için teşekkür ediyorum. Yani umarım, en kısa sürede çözülür.

Diğer bir mesele vardı. Özellikle, vekil danışmanlarına ilişkin de ciddi bir problem var, özlük hakları, kıdem tazminatı. Bunu da doğru anladıysam bu konuda da toplu iş sözleşmeleriyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – O yasal düzenleme.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Danışmanlara ilişkin de gerçekten ciddi sıkıntı var. Özellikle kıdem tazminatı, özlük hakları yani vekille beraber gelip gitme meselesi onları tamamen güvencesiz bırakıyor. Bu güvencesizliğe ilişkin bir çözüm bulmamız gerekiyor. Yani bunu konuşmalarda da arkadaşlarımız söyledi. Sonuçta hepimizin danışmanları var ve hangi yasama dönemindeyse birlikte çalışıyoruz ve bu kadar hakları, özgürlükleri, güvenceyi savunan bir partinin temsilcisi olarak söylüyorum: Bizim danışmanlarımızın bu güvencesizlikte olmasını doğru bulmadığımızı, bütün danışmanlar için de bu talebimizi yinelediğimi belirtmek istiyorum son olarak.

Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230) (Devam)

2.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 231) (Devam)

A) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

- 1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) SAYIŞTAY (Devam)

- 1) Sayıştay 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sayıştay 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Devam)

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Devam)

1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

M) TÜRK DİL KURUMU (Devam)

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

N) TÜRK TARİH KURUMU (Devam)

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

O) KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla birinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

1.894.056.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.816.358.362,00
Bütçe Gideri	1.319.659.892,47
İptal Edilen Ödenek	496.698.469,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	39.759.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	39.759.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	30.991.150,00
Bütçe Gideri	28.678.319,66
İptal Edilen Ödenek	2.312.830,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	27.615.000,00
Tahsilat	28.815.935,31
Ret ve İadeler	1.493,80
Net Tahsilat	28.814.441,51

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, gözle görülür bir şekilde Genel Kurul salonunda AK PARTİ ve MHP Grubunun bir çoğunluğu var ama parmak kaldırma noktasında, ret oylarında parmaklar daha fazla.

Bütçelerine sahip çıkıp kollarını bir zahmet kaldırırsınlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Gerekiyorsa sayın parmakları.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kabul eden milletvekilleri de kabul ettiklerini gösteren işari oylarını yapsınlar lütfen, etmeyenler de işari oylarını gösterebilirler ki net bir şekilde görmüş olalım.

Anayasa Mahkemesinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ANAYASA MAHKEMESİ

1) Anayasa Mahkemesi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	86.522.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Anayasa Mahkemesi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	69.813.705,50
Bütçe Gideri	60.637.231,79
İptal Edilen Ödenek	9.176.473,71

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

1) Sayıştay Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	441.550.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Sayıştay Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	372.077.829,29
Bütçe Gideri	310.516.026,43
İptal Edilen Ödenek	61.561.802,86

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI**1) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	6.016.496.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Kültür ve Turizm Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	6.966.709.886,38
---------------	------------------

Bütçe Gideri	6.412.267.771,19
--------------	------------------

İptal Edilen Ödenek	554.262.567,15
---------------------	----------------

Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	510.329.791,45
-------------------------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2021 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

(Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun bütçesinin oylanması esnasında CHP Grubunun sırtını dönmesi) [AK PARTİ sıralarından alkışlar (!)]

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkan, size karşı bir hareket var, Başkanlık Divanına karşı bir hareket var ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, oylamayı tekrarlıyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU**1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	224.213.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, eğer sükûnet sağlanmazsa inanın, biraz daha bekleriz burada çünkü rakamları konuşuyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ara ver Sayın Başkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir yarım saat ara ver.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Duyamıyoruz.

BAŞKAN – Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

224.213.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. [AK PARTİ sıralarından gürültüler, alkışlar(!)]

Radio ve Televizyon Üst Kurulunun 2021 yılı bütçesi oylamasını tekrarlayacağım ama tekrarlamadan önce on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.16

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 25’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

(Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun bütçesinin oylanması esnasında CHP Grubunun sırtını dönmesi)

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) *Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	160.769.000,00
Bütçe Gideri	139.194.772,17
İptal Edilen Ödenek	21.574.227,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	160.769.000,00
Tahsilat	155.138.807,45
Ret ve İadeler	833.171,44
Net Tahsilat	154.305.636,01

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	442.731.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	441.231.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	384.403.700,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	374.982.410,61
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	9.421.289,39
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	371.007.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	394.411.553,37
----------	----------------

Ret ve İadeler	3.903,59
----------------	----------

Net Tahsilat	394.407.649,78
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2021 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	391.106.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	390.106.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	327.703.640,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	317.423.534,09
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	10.280.105,91
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	301.240.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	330.925.656,94
----------	----------------

Ret ve İadeler	2.716,79
----------------	----------

Net Tahsilat	330.922.940,15
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2021 yılı bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	55.139.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	54.889.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	46.448.550,00
Bütçe Gideri	42.425.485,46
İptal Edilen Ödenek	4.023.064,54

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	45.277.000,00
Tahsilat	50.527.289,48
Ret ve İadeler	3.037,00
Net Tahsilat	50.524.252,48

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	585.809.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.080.339.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Vakıflar Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	937.876.598,22
Bütçe Gideri	912.963.620,24
İptal Edilen Ödenek	23.799.185,07
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.113.792,91

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	866.817.000,00
Tahsilat	1.005.650.848,81

Ret ve İadeler	47.633.350,43
----------------	---------------

Net Tahsilat	958.017.498,38
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI

1) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	564.661.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	563.661.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	515.988.990,94
Bütçe Gideri	430.506.632,16
İptal Edilen Ödenek	79.287.762,12
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	6.194.596,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	464.450.000,00
Tahsilat	473.575.460,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI

1) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	393.867.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	392.667.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	354.828.961,43
Bütçe Gideri	353.148.417,64
İptal Edilen Ödenek	1.680.543,79

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	321.046.000,00
Tahsilat	355.195.263,48

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir...

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU

1) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	18.920.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	18.920.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	14.867.889,00
Bütçe Gideri	14.744.942,54
İptal Edilen Ödenek	122.946,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	13.914.000,00
Tahsilat	13.912.367,39

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ

1) Atatürk Araştırma Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	7.870.000
--------------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	7.870.000
--------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Atatürk Araştırma Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	6.638.000,00
Bütçe Gideri	6.177.717,53
İptal Edilen Ödenek	460.282,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	6.063.000,00
Tahsilat	6.151.489,38

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Araştırma Merkezinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ

1) Atatürk Kültür Merkezi 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	9.752.000
--------------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	9.752.000
--------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezinin 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Atatürk Kültür Merkezi 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.440.101,20
Bütçe Gideri	6.625.505,81
İptal Edilen Ödenek	814.595,39

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	6.604.000,00
Tahsilat	6.013.223,31
Ret ve İadeler	132.216,00
Net Tahsilat	5.881.007,31

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Atatürk Kültür Merkezinin 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK DİL KURUMU

1) Türk Dil Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	23.600.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	225.175.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türk Dil Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	28.473.300,00
Bütçe Gideri	23.370.905,23
İptal Edilen Ödenek	5.102.394,77

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini 206.632.000,00

Tahsilat 239.355.458,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRK TARİH KURUMU

1) Türk Tarih Kurumu 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 40.575.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM 242.057.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2021 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türk Tarih Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek 51.042.911,58

Bütçe Gideri 48.654.222,14

İptal Edilen Ödenek 2.388.689,44

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	201.443.000,00
Tahsilat	289.250.976,29
Ret ve İadalar	413,30
Net Tahsilat	289.250.562,99

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Tarih Kurumunun 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2021 yılı merkezi yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI

1) Kapadokya Alan Başkanlığı 2021 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	15.427.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	12.427.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2021 yılı merkezi yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2019 yılı merkezi yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Kapadokya Alan Başkanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	600.000,00
Bütçe Gideri	67.335,21
İptal Edilen Ödenek	532.664,79

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Tahsilat

600.194,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kapadokya Alan Başkanlığının 2019 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece birinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Sayın milletvekilleri, birinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 9 Aralık Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.39

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- *Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, KYK kredi borcu olan kişilere ve borçlarının yeniden yapılandırılması için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36107)*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince T.C. Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla. 03/11/2020

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanun, yurt içinde ve dışında yüksek öğrenim gören öğrencilere burs, kredi ve nakdi yardım verilmesiyle ilgili esas ve usulleri düzenlemektedir.

Genç işsizliği ülkemiz için kronikleşen bir sorun haline dönüştüğü bu yıllarda, gençlerimizin bir iş bulup, çalışma hayatına atılması ile mezun oldukları zaman aralığı giderek açılmaktadır. İş bulmakta zorlanan gençlerimiz, üniversite eğitimlerini devam ettirmek üzere aldıkları Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) kredilerini zamanında ödeyememekte, gecikme zammı ve faiz ile kredi borçları katlanarak artmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun Temmuz ayında yayınladığı İş Gücü İstatistiklerine baktığımızda genç işsizlik oranının %25.9 olarak gerçekleştiği görülmektedir

Covid-19 nedeniyle hükümet öğrenim ve katkı kredisi borcu olanların vade tarihi Nisan, Mayıs ve Haziran 2020 olan borçlarını, gecikme zammı ve faiz olmaksızın 3 ay süreyle ertelemiştir. Covid-19 pandemisinin etkilerinin devam etmekte olduğu, kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin için Nakdi Ücret Desteği 17 Kasım 2020'den itibaren 2 ay uzatıldığı bir ortamda, normal şartlarda kredi borçlarını ödemekte zorlanan gençlerimizin bu kredileri ödeyebilmesi onlardan beklenilmemelidir. Covid-19 gençlerin KYK kredi borçlarını ödemelerini geciktirmekle birlikte sorun gençlerin işsiz olmalarıdır.

Gençlerimizin işsizlik ve ülkenin giderek kötüleşen ekonomik şartları altında umutlarını kaybetmemeleri için sosyoekonomik şartlarının iyileştirilmesi gerekmekte ve geleceğe umutla bakabilmeleri için devletimizin imkânlarıyla onların yanında durduğunu hissettirmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Her 4 gencimizden 1'nin işsiz olduğu, Covid -19 pandemisi nedeniyle ülkemizin sıkıntılı günler geçirdiği bugünlerde, KYK kredi borcu olan gençlerimizin yükünü hafifletmek için bakanlığınızın, özel bir çalışması var mıdır?
- 2- Soru Önergesine cevap verildiği tarih itibariyle KYK kredi borcu olan kişi sayısı kaçtır? Aynı tarih itibariyle KYK kredi borcu yüzünden alacak takibine düşen kaç kişi vardır?
- 3- Son 9 yılda kredi borçlarının yeniden yapılandırılması için çıkartılan 5 kanunla birlikte, Bakanlığınızın mevcut KYK kredi borçlarının ödeme gerçekleşme oranı beklentisi yakalanmış mıdır?
- 4- 2003-2004 eğitim ve öğretim yılı dâhil olmak üzere son 18 yıllın her bir eğitim ve öğretim döneminde burs ve kredi için başvuru ile verilen burs ve kredi sayıları nasıl gerçekleşmiştir?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 83150604-610 - 300/1217851
Konu : Eskişehir Milletvekili
Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'nun
Soru Önergesi

3 7 -12- 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.738396 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan ve Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU tarafından yöneltilen 7/36107 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin olarak;

Covid-19 salgınının ekonomik ve sosyal hayata yönelik etkilerini azaltmak amacıyla alınan tedbirler kapsamında öğrenim kredi borçları 3 aylık dönemde (Nisan, Mayıs, Haziran 2020) herhangi bir gecikme zammı, faiz veya Yİ-ÜFE uygulanmadan ertelenmiştir.

Bakanlığımızdan öğrenim kredisi almış olan öğrencinin borcunu, öğrenim gördüğü okulun normal öğrenim süresinin bitiminden itibaren iki yıl (öğrencinin lisansüstü eğitim görmesi halinde dört yıl) sonra başlamak üzere kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde ödemesi gerekmektedir. Öğrenim kredisi alan öğrencilerin sigortalı bir işte çalışıncaya kadar kredi borcunu ödeme zorunluluğu bulunmamakta olup sigortalı bir işe girene kadar da borcunu erteleme imkânı mevcuttur. Vatani görevini yerine getirmekte olan borçlularımızın kredi borçları da durumlarını belgelendirmeleri halinde askerlik sürelerince ertelenmektedir. Bu uygulamadan yararlananların borçlarına endeks uygulanmamaktadır.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı'na devredilen alacakların tahsili ve ödeme kolaylığı sağlanması amacıyla 2011 yılında 6111 sayılı Kanunla, 2014 yılında 6552 sayılı Kanunla, 2016 yılında 6736 sayılı Kanunla, 2017 yılında 7020 sayılı Kanunla, 2018 yılında 7143 sayılı Kanunla ve 2020 yılında 7256 sayılı Kanunla kredi borçlarının yeniden yapılandırılması sağlanmıştır.

Kanun gereği borç taksitlerini iki defa aksatan borçlular Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilmekte olup tahsilat vergi dairelerince yapılmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca talep eden tüm öğrencilere öğrenim kredisi verilmekte olup ihtiyaç sahibi ve başarılı öğrencilere ise ekonomik, sosyal, başarı durumlarına ve ilgili mevzuatlara göre değerlendirilerek burs tahsisi yapılmaktadır. 20.11.2020 tarihi itibarıyla 414.723 öğrenciye burs ve 1.173.324 öğrenciye öğrenim kredisi verilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU
Bakan

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 27. Dönem milletvekillerinden bedelli askerlik hizmetinden yararlanan bulunup bulunmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanundan sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36244)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **06.11.2020**

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

- 1- Ak Parti Konya Milletvekili Selman Özboyacı, Ak Parti Yalova Milletvekili Ahmet Büyükgümüş ile Ak Parti Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel, TBMM'nin 27. Döneminde milletvekili seçildikten sonra bedelli askerlik uygulamasından yararlanmak için başvurmuşlardır mı? Şayet başvurmuşlarsa milletvekilliği süresi içinde bedelli askerlik yapmışlardır mı?
- 2- Ak Parti Konya Milletvekili Selman Özboyacı, Ak Parti Yalova Milletvekili Ahmet Büyükgümüş ile Ak Parti Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel, milletvekilliği görevi süresi içerisinde bedelli askerliğe gitmişler ise sigorta primlerini Emekli Sandığına TBMM Başkanlığı mı yatırmıştır? Yoksa askerlik süresi içerisinde milletvekilleri Selman Özboyacı, Ahmet Büyükgümüş ve Müslüm Yüksel'in sigorta primleri Meclis Başkanlığı'na yatırılmamış mıdır? Bedelli askerliğe giden vekiller Selman Özboyacı, Ahmet Büyükgümüş ve Müslüm Yüksel'in sigorta primleri TBMM Başkanlığı tarafından yatırılmışsa ne kadar yatırılmıştır?
- 3- 27. Dönem'de milletvekilliği koltuğuna oturduktan sonra bedelli askerlik hizmetinden yararlanan Ak Parti'li Vekiller Selman Özboyacı, Ahmet Büyükgümüş ve Müslüm Yüksel'in askerlik süresince maaşları kesilmiş midir? Şayet kesilmediyse bunun sebebi nedir? Söz konusu 3 milletvekili, askerlik görevini yaparken Meclis'ten maaş almış mıdır? Şayet almışlarsa - Her bir milletvekili için ayrı ayrı belirtilerek - ne kadar maaş almışlardır?
- 4- Ak Parti Milletvekilleri Selman Özboyacı, Ahmet Büyükgümüş ve Müslüm Yüksel'in bedelli askerlik süresi boyunca milletvekilliği görevinden kaynaklı maaşlarının alınmalarının dayanağı nedir?
- 5- 24 Haziran 2018 tarihinde gerçekleştirilen Milletvekili Genel Seçimlerinde TBMM üyeliğine seçilen Ak Parti Konya Milletvekili Selman Özboyacı, Ak Parti Yalova Milletvekili Ahmet Büyükgümüş ile Ak Parti Gaziantep Milletvekili Müslüm Yüksel, 27. Yasama Dönemi'nde bedelli askerlik hizmetini yerine getireceklerine dair TBMM Başkanlığı'na başvuruda bulunmuşlardır mı?

- 6- Bedelli askerlik göreviyle milletvekilliği bağdaşmadığından dolayı Selman Özboyacı, Ahmet Büyükgümüş ve Müslüm Yüksel'in milletvekilliği düşürülecek midir?
- 7- Söz konusu Ak Parti'li 3 milletvekili, askerlik görevini ifa ederken hem maaşlarını hem de sigorta primlerini devlet ödemişse bu suç teşkil etmektedir? Bu sebepten dolayı Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulacak mıdır? Haksız ve hukuksuz bir şekilde ödenen milletvekili maaşları ve sigorta primleri bedelinin iadesi, söz konusu vekillerden tahsili için işlem yapılacak mıdır? Şayet yapılacaksa ne tür bir işlem yapılacaktır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 750924
Konu : Soru Önergesi

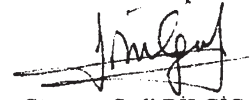
08.12.2020

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 09.11.2020 tarihli ve 7/36244 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

27. Dönem milletvekillerinden bedelli askerlik hizmetinden yararlanan bulunup bulunmadığına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7.- Milletvekillerinin ödenek ve yollukları ile ilgili işlemler, 7/11/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 86'ncı maddesi ile 26/10/1990 tarihli ve 3671 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun hükümlerine göre yerine getirilmektedir.

Soru önergenizle aynı konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'na yöneltmiş olduğunuz 7/34716 esas numaralı yazılı soru önergenize 04.11.2020 tarihli ve 733295 sayılı yazımız ile cevap verilmiştir. Ayrıca Genel Kurulun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2021 yılı bütçesinin görüşüldüğü 08.12.2020 tarihli 25'inci Birleşiminin 4'üncü Oturumunda soru önergenize konu hususlar gündeme gelmiş olup, TBMM Başkanlığını temsilen bulunduğum Genel Kurulda tarafımda konuya ilişkin cevap verilmiştir.

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, yasa dışı sanal kumar sitelerinin ihbarı için ödül sistemi uygulanması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/36323)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. 05.11.2020

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili ✓

Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü (MPİ) 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan 8.2.7 kodlu bulguda belirtildiği üzere;

...Türkiye'de devlet kontrolü altında şans, bahis ve talih oyunları altında üç kurum çeşitli oyunlar düzenlemektedir. **Mezkûr oyunları Milli Piyango İdaresi (MPİ), Türkiye Jokey Kulübü ve Spor Toto Teşkilat Başkanlığı organize etmektedir.** Ancak son yıllarda özellikle internet ortamında yaygınlaşan yasa dışı bahis sorunu ülke gündemini meşgul etmektedir. İnternet erişiminin kolaylaşmasıyla birlikte kumar oynama yaşının 15'e kadar düşmesi aileleri ve çocukları da tehdit eder duruma gelmiştir.

Deloitte Türkiye'nin hazırladığı 'Türkiye Spor Bahsi Pazarı/Yasa dışı Bahsin Etkisi' başlıklı rapora göre, 2014 yılı itibarıyla Türkiye'de oynanan yasal bahis pazarı 8 milyar lira iken yasa dışı pazar 6 milyar lirayı aşmıştır. Ayrıca raporda verilen bir örneğe göre, İngiltere'de yasal olarak faaliyet gösteren ancak Türkiye'de yasa dışı olarak bahis oynatan bir şirket, 2013 yılında 135 milyon lira kazanmış, gelirinin yüzde 30'unu Türkiye'den sağlarken ancak yüzde 4'ünü Türkiye'den sağlamıştır. Son yıllarda bu rakam hızla artarak yasa dışı bahis pazarının Maliye Bakanının (*Eylül 2017'de*) basına ve medyaya yansıyan açıklamalarına göre yıllık 40 milyar lira seviyelerine yükselmiştir.

Bu doğrultuda;

1. Tüm mali suçlarda ihbar ödülü varken (gümrük, uyuşturucu, tarihi eser kaçakçılığı vb...) neden **yasadışı sanal kumar piyasasını büyük ölçüde ortadan kaldıracak** olan yasadışı sanal kumar sitelerinin ihbarı için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından bir ödül sistemi uygulanmamaktadır? Bu doğrultuda bir mevzuat çalışması yapılmakta mıdır? İhbar ödüllerinin Bakanlık bütçesinden karşılanması için bir çalışma planlanmakta mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-68430

08.12.2020

Konu : Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz
YAVUZYILMAZ'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 19.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.738427 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ'ın 7/36323 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
7/36323 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

5651 sayılı “İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun” kapsamında yapılan işlemler; idari tedbir veya koruma tedbiri niteliğinde olup, soru önergesinde bahsi geçen yasadışı kumar ve bahis vb. içeriklerin suç olma boyutuna ilişkin asıl yetki, adli mercilerin uhdesinde bulunmaktadır.

4.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, THY'nin yeni akaryakıt anlaşmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/36324)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Veli AĞBABA

Malatya Milletvekili

Basında yer alan haberlere göre Türk Hava Yolları'nın yüzde 50 ortaklığının bulunduğu OPET ile yakıt alma anlaşmasını sonlandırmasının ardından yeni yakıt anlaşmasını Demirören Grubu'na ait olan TOTAL, Azerbaycanlı enerji şirketi SOCAR, Cengiz-MAPA-Limak-Kolin-Kalyon Ortak Girişim Grubu'nun ortak şirketi Taya Liman ile anlaştığı belirtilmiştir.

Bu çerçeveden hareketle;

- 1) THY'nin yeni akaryakıt anlaşması ne zaman yapılmıştır? Bu anlaşmanın ortakları hangi şirketlerdir?
- 2) Bahsi geçen ortaklık anlaşması ihalesi hangi kriterlere göre yapılmıştır? Bu şirketler hangi kriterlere göre seçilmiştir? Bu şirketlerin ortaklık payları ne kadardır?
- 3) THY'nin OPET ile yaptığı akaryakıt ortaklığının feshedilme gerekçesi nedir?
- 4) Cengiz-MAPA-Limak-Kolin-Kalyon'un ortak şirketi Taya Liman ne zaman kurulmuştur?
- 5) Son 5 yılda THY'nin akaryakıt için yaptığı ödemeler yıllara göre ne kadardır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-68435

08.12.2020

Konu : Malatya Milletvekili Sayın Veli
AĞBABA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.738427 sayılı yazınız.

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA'nın 7/36324 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŐikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAİSMAİLOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MALATYA MİLLETVEKİLİ SAYIN VELİ AĞBABA'NIN
7/36324 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Konunun Bakanlığımız ile ilgisi bulunmamaktadır.

5.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta 02 Sporun antrenmanlarını yapabilmesi için gereksinim duyduğu spor tesisine ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36553)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Mehmet Muharrem KASAPOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ve talep ederim.

Av. **Abdurrahman TUTDERE**
Adıyaman Milletvekili

3.Lig'de mücadele eden Kahta 02 Spor'un antrenmanlarını yapabilmesi ve müsabakalara rakipleri ile eşit şartlarda katılabilmesi için Adıyaman ili Kâhta ilçesinde sporcuların her türlü aktivitelerini yapabileceği bir tesis ihtiyacı olduğu gözlemlenmiş olup bu eksikliğin giderilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Kahta 02 Spor'un antrenmanlarını yapabilmesi ve müsabakalara rakipleri ile eşit şartlarda katılabilmesi için Kâhta ilçesinde bakanlığınızca yapılması planlanan bir tesis var mıdır?
2. Kahta ilçemizde Kahta 02 Spor'un da antrenmanlarını yapabileceği bir tesis inşa edilmesi için hazırlanmış bir proje var mıdır? Varsa proje hangi aşamada?
3. Kahta ilçemizde profesyonel lig standartlarına elverişli bir stadyum yapılması yönünde bir çalışmanız var mıdır? Bu yönde bir çalışmanız olacak mıdır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 83150604-610 -304/1217835
Konu : Adıyaman Milletvekili
Av. Abdurrahman TUTDERE'nin
Soru Önergesi

07-12-2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.742819 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan ve Adıyaman Milletvekili Sayın Av. Abdurrahman TUTDERE tarafından yöneltilen 7/36553 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin olarak;

Adıyaman/Kahta stadını bölgedeki tüm spor kulüpleri antrenmanları ve müsabakaları için kullanmaktadırlar. Bununla birlikte, Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen spor yatırımlarına ilişkin kararlar; illerimizdeki sporcu sayıları, mevcut tesis envanteri, demografik yapı, coğrafi özellikler vb. pek çok bileşen bir arada değerlendirilerek, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılması esasına göre alınmaktadır.

Adıyaman/Kahta ilçesinde yapılması talep edilen yeni spor tesisleri de bu çerçevede ve bütçe imkanları doğrultusunda değerlendirilecektir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU
Bakan

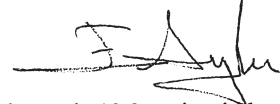
6.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, üniversite mezunu olan kişilerden KYK borcu olanlara dair çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/36704)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TC Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanması için;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim. (12.11.2020)

Erkan AYDIN
Bursa Milletvekili

TÜİK'in son verilerine göre; işsizlik oranı Ağustos döneminde yüzde 13,2 seviyesinde gerçekleşti. Genç nüfusta işsizlik oranı ise yüzde 26,1 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı ve iş gücüne katılım oranı ise düştü. Aynı verilere göre, Ağustos ayı itibarıyla işsizlik, bir önceki yıla göre 0.8 puanlık azalış gösterdi. İstihdam oranı da 2,4 puanlık bir azalış göstererek yüzde 43,9 oldu. Bir başka deyişle işsiz sayısı 450 bin kişi azaldı. Bununla birlikte istihdam edilen kişi sayısı da 975 bin kişi azaldı. (Bu ikisinin bir arada nasıl olabileceğini kimse anlayamadı.)

Rakamlar genç nüfusta işsizlik oranının çok yüksek olduğunu gösteriyor. Bu işsizlerin büyük bölümünü, üniversitelerden mezun olup da evde çaresiz bekleyişe bırakılan gençler oluşturuyor. Üniversite mezunu olup da iş bulamayan gençler, aynı zamanda öğrenimleri sırasında aldıkları KYK burslarından kaynaklanan borçlarının ağır yükünü çekiyor.

Ekonomik olarak kendine yetemediği için KYK borçlarını ödeyemeyen gençler daha iş hayatına başlamadan icra takipleri ve hacizlerle karşı karşıya bulunuyor..

Bu bağlamda;

1. Üniversiteden mezun KYK borcu olan genç sayısı ne kadardır?
2. Üniversite mezunlarının KYK'a olan toplam borç kaç TL'dir?
3. Bu borçların ne kadarı tahsil edildi? Tahsil edilemeyen borçların yıllık artış oranı ne kadardır?
4. KYK borçlusu olan gençlerin ne kadarı çalışıyor? İşsiz borçlu sayısı ne kadardır?
5. KYK'ya borçlu olanların kaç hakkında icra takibi yapılmaktadır? Kaç kişiye haciz işlemi yapılmıştır?

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

Sayı : 83150604-610 - 299 / 1217865
Konu : Bursa Milletvekili
Erkan AYDIN'ın Soru Önergesi

3 7 -12- 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.744175 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan ve Bursa Milletvekili Sayın Erkan AYDIN tarafından yöneltilen 7/36704 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin olarak;

Bakanlığımızdan öğrenim kredisi almış olan öğrencinin borcunu, öğrenim gördüğü okulun normal öğrenim süresinin bitiminden itibaren iki yıl (öğrencinin lisansüstü eğitim görmesi halinde dört yıl) sonra başlamak üzere kredi aldığı sürede ve aylık dönemler halinde ödemesi gerekmektedir. Öğrenim kredisi alan öğrencilerin sigortalı bir işte çalışıncaya kadar kredi borcunu ödeme zorunluluğu bulunmamakta olup sigortalı bir işe girene kadar da borcunu erteleme imkânı mevcuttur. Vatani görevini yerine getirmekte olan borçlularımızın kredi borçları da durumlarını belgelendirmeleri halinde askerlik sürelerince ertelenmektedir. Bu uygulamadan yararlananların borçlarına endeks uygulanmamaktadır.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı'na devredilen alacakların tahsili ve ödeme kolaylığı sağlanması amacıyla 2011 yılında 6111 sayılı Kanunla, 2014 yılında 6552 sayılı Kanunla, 2016 yılında 6736 sayılı Kanunla, 2017 yılında 7020 sayılı Kanunla, 2018 yılında 7143 sayılı Kanunla ve 2020 yılında 7256 sayılı Kanunla kredi borçlarının yeniden yapılandırılması sağlanmıştır.

Kanun gereği borç taksitlerini iki defa aksatan borçlular Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilmekte olup tahsilat vergi dairelerince yapılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU
Bakan

7.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, TBMM Başkanlık Konutunun Cumhurbaşkan Yardımcısı'na tahsis edileceği iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/36776)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.11.2020

Ali Haydar HAKVERDİ
CHP Ankara Milletvekili

Ülkemiz ekonomik olarak büyük bir kriz içerisinde. Daha önceleri "İtibardan tasarruf olmaz" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, bugünlerde "Gerekirse acı reçete de uygulanacak" diyerek krizin geldiği boyutu gözler önüne sermiştir. Görünen o ki bu reçete de zaten zor şartlar altında yaşam mücadelesi veren vatandaşlarımıza yazılacaktır. Sabır ve kemer sıkma vatandaşa düşerken; israf ekonomisi devam etmekte ve iktidar itibardan asla tasarruf etmemektedir. Özellikle kamu kurumlarında yaşanan israf toplumun vicdanını derinden yaralamaktadır.

Bu çerçevede;

1- TBMM Başkanlık Konutu olarak kullanılan konutun tarafınıza tahsis edilmesini istediğiniz doğru mudur? Doğruysa hangi ihtiyaca karşılık bu talepte bulunulmuştur?

2- Cemil Çiçek döneminde 2014 yılında yapılan ve 8 milyon liraya mal olan, 750 metrekare oturma alanına ve yaklaşık 3 bin metrekare kullanım alanına sahip, üst katının cephesi ahşap lambri, diğer katları küfeki taşı ile kaplı, zemin kaplamalarında İznik çinisi bordürler, mermerler ve halı; tavanlarında ise ahşap oyma desenler kullanılan konutu beğenmediğiniz ve bugünlerde yeniden milyonlarca para harcayarak tadilat yaptırdığınız doğru mudur? Doğru ise bu tadilat ne kadara mal olmuştur?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

GÜNLÜDÜR

04.12.2020

Sayı : E-48360949-610-47502

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 26.11.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.744175 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/36776 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge cevabı

Önerge Esas No : 7/36776**YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

“Resmi Konut” olarak tahsis edilen eski Meclis Başkanlık konutu, tahsis edildiği günden bu yana mevcut haliyle kullanılmaktadır.

“Sıfırdan tadilat yaptırıldığı ve israf edildiği” şeklindeki iddialar tamamıyla gerçek dışı ve yalandır.

8.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, 27. Dönem milletvekillerinden Covid-19 testi pozitif çıkan veya tedavi görenlere ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/36777)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun TBMM Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa ADIGÜZEL
Ordu Milletvekili

Covid-19 pandemisinin başından bugüne kadar pek çok milletvekili hastalığa yakalanmış ve tedavi almıştır. Bugüne kadar 27. Dönem milletvekillerinden Covid-19 testi pozitif çıkan ya da testi pozitif olmasa bile klinik bulgular nedeniyle Covid tedavisi gören toplam kaç milletvekili olmuştur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 71094
Konu : Soru Önergesi

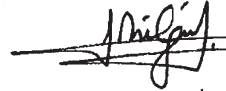
08.12.2020

Sayın Mustafa ADIGÜZEL
Ordu Milletvekili

İlgi : 18.11.2020 tarihli ve 7/36777 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile 27. Dönem milletvekillerinden Covid-19 testi pozitif çıkan veya tedavi görenler soru konusu edilmiştir.

TBMM Kampüsü içinde hizmet veren Meclis Devlet Hastanesinde milletvekillerine yapılan Covid-19 PCR testleri sonucunda önerge tarihi itibarıyla 46 pozitif vaka tespit edilmiştir. Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

25'İNCİ BİRLEŞİM
8 ARALIK 2020 SALI
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 Aralık 2020 Pazartesi günü Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 7 Aralık 2020 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 18 Aralık 2020 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince, istemi hâlinde, görüşlerini bildirmek üzere Yürütme'ye de altmışar dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Birinci turda; istemi hâlinde, TBMM Başkanlığı ile İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların 70 dakika, bu turda siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); siyasi parti grupları ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların ikinci turda 80'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), altıncı turda 60'ar dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) diğer turlarda ise 70'er dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere 2 üyeye söz verilmesi ve 1 üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırmaması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda siyasi parti gruplarına ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme'ye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.12.2020 tarihli 22'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **Deprem Araştırma Komisyonu**
09.12.2020 Çarşamba - Saat 13.00
11.12.2020 Cuma- Saat 14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

25'İNCİ BİRLEŞİM

8 ARALIK 2020 SALI

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 230) 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 04.12.2020) (X)

2.- (S. Sayısı: 231) 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/280), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri), 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin 2019 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2019 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 190 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2019 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1322) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 04.12.2020) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

2'nci Gün

8.12.2020 SALI

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

I. TUR

- 1-. TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Bütçe + Kesinhesap)
- 2-. KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 3-. ANAYASA MAHKEMESİ (Bütçe + Kesinhesap)
- 4-. SAYIŞTAY (Bütçe + Kesinhesap)
- 5-. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
- 6-. RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
- 7-. DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 8-. DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 9-. TÜRKİYE YAZMA ESERLER KURUMU BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 10-. VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 11-. TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 12-. YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 13-. ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 14-. ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 15-. ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 16-. TÜRK DİL KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 17-. TÜRK TARİH KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 18-. KAPADOKYA ALAN BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)

(AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP, HDP, CHP)

(Siyasi parti grupları 70'er dakika, TBMM Başkanlığı ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 70 dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

